

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra archivnictví a pomocných věd historických

**OBSAZOVÁNÍ ÚŘADU KRAJSKÉHO HEJTMANA
V PŘEDBĚLOHORSKÉM OBDOBÍ A SOUPIS KRAJSKÝCH
HEJTMANŮ NA ZÁKLADĚ DOCHOVANÝCH SEZNAMŮ
Z LET 1563/1564–1616/1617**

Rigorózní práce

Vypracoval: Mgr. Petr Mareš

Vedoucí rigorózní práce: PhDr. Zdeněk Hojda, CSc.

Datum odevzdání: únor 2011

Na tomto místě bych rád poděkoval panu PhDr. Zdeňkovi Hojdovi, CSc. za odborné vedení mé rigorózní práce, za jeho čas a nezištnou pomoc a radu. Dále patří můj dík pracovníkům Národního archivu v Praze a v neposlední řadě také členům Katedry archivnictví a pomocných věd historických FF UK.

Prohlašuji, že jsem rigorózní práci zpracoval samostatně na základě uvedených pramenů a literatury.

V Praze dne 31. 1. 2011

Obsah

Studie

Obsazování úřadu krajského hejtmana v předbělohorském období
a soupis krajských hejtmanů na základě dochovaných seznamů
z let 1563/1564 – 1616/1617

Literatura a prameny	1
Obecná charakteristika krajských hejtmanů	2
Stav dosavadního poznání o mechanismu obsazování úřadu krajského hejtmana v předbělohorském období a cíle tohoto příspěvku	5
Mechanismus obsazování úřadu krajského hejtmana	7
Iniciativa	8
Vybírání krajských hejtmanů	10
Vyhotovení seznamu	20
Schvalovací proces	25
Vyhotovení jmenovacích listů	34
Přijetí úřadu	46
Propuštění z úřadu	48
Změny v průběhu roku	49
Závěr	62

Resumé	64
Seznam pramenů a literatury	69
Edice	73
Soupis krajských hejtmanů podle jednotlivých krajů na základě seznamů krajských hejtmanů z let 1563/1564 – 1616/1617	75
Kraj Bechyňský	76
Kraj Boleslavský	82
Kraj Čáslavský	88
Kraj Hradecký	93
Kraj Chrudimský	99
Kraj Kouřimský	105
Kraj Litoměřický	111
Kraj Plzeňský	117
Kraj Podbrdský	122
Kraj Prácheňský	128
Kraj Rakovnický	134
Kraj Slánský	140
Kraj Vltavský	145
Kraj Žatecký	151
Jmenný rejstřík	158

Literatura a prameny

Obecnou charakteristiku úřadu krajského hejtmána a jeho zasazení do kontextu dějin správy přináší literatura k dějinám správy a práva.¹ Za učebnici – příručku o dějinách krajského zřízení lze považovat dosud nepřekonanou práci Bohuše Riegera.² Metodicky moderní úhly pohledu na tento úřad přinášejí práce posledních dvaceti let, zejména Václava Bůžka³ a Petra Matějíčka⁴.

Z tiskem vydaných písemných pramenů se o úřadu krajského hejtmána v kontextu dobových reálií dozvíme nejvíce u Pavla Stránského.⁵ Pochopit místo úřadu ve správní soustavě Českého království v předbělohorském období nám umožňují prameny normativního charakteru, zejména zemská zřízení z let 1500⁶, 1530, 1549 a 1564⁷, a jejich moderní edice,⁸ edice návrhu nové redakce zemského zřízení z počátku 17. století,⁹ a panovnické instrukce¹⁰.

Seznamy krajských hejtmánů byly částečně zveřejněny ve druhé polovině 19. století v časopisu Památky archeologické a místopisné Františkem Janem Zoubkem¹¹, Antonínem Rybyčkou¹², Františkem Dvorským¹³, Janem Karlem Rojkem¹⁴, Františkem Levým¹⁵ na

¹ K těm základním patří: Jan JANÁK – Zdeňka HLEDÍKOVÁ – Jan DOBEŠ, *Dějiny správy v českých zemích. Od počátků státu po současnost*, Praha 2005 (dále jen JANÁK – HLEDÍKOVÁ – DOBEŠ), s. 88, 92, 111–113; Karel MALÝ a kol., *Dějiny Českého a Česko-Slovenského práva do roku 1945*, Praha 1997, s. 68–69, 140–143; Václav VANĚČEK, *Dějiny státu a práva v Československu*, Praha 1961 (dále jen VANĚČEK), s. 210–211; Jan KAPRAS, *Právní země koruny České*, díl druhý: Dějiny státního zřízení. Část první: Doba předbělohorská, Praha 1913, s. 475–481; Jaromír ČELAKOVSKÝ, *Povšechné české dějiny právní*, Praha 1900 (2. doplněné vydání), s. 142–147; Josef KALOUSEK, *České státní právo*, Praha 1892 (dále jen KALOUSEK), s. 308, 355–356.

² Bohuš RIEGER, *Zřízení krajské v Čechách*, část I. Historický vývoj do r. 1740. Hlava III. Krajské zřízení v době 1526–1620, Praha 1889 (dále jen RIEGER), s. 149–216.

³ VÁCLAV BŮŽEK, *Nižší šlechta v politickém systému a kultuře předbělohorských Čech*, Praha 1996, s. 63–88.

⁴ Petr MATĚJČÍK, *Svět české aristokracie (1500–1700)*, Praha 2004, s. 332n., 806–807.

⁵ Bohumil RYBA (ed.), *Pavel Stránský. O státě českém*, Praha 1940, s. 224, 242–243.

⁶ František PALACKÝ (ed.), *Zřízení zemské království českého za krále Vladislava r. 1500 vydané*, Archiv český V., Praha 1862, s. 5–266; Petr KREUZ – Ivan MARTINOVSKÝ (ed.), *Vladislavské zřízení zemské a navazující prameny (Svatováclavská smlouva a Zřízení o ručnicích)*. Edice, Dolní Břežany 2007.

⁷ Josef JIREČEK – Hermenegild JIREČEK (edd.), *Codex iuris Bohemici*, Tomi IV. Pars 1. Sectio 1.: Jura et constitutiones regni bohemiae saeculi XVI. Praha 1882 (dále jen CIB). Čerpám ze zde vydaných: Zřízení zemská 1530 (dále jen ZZ 1530), Práva a zřízení zemská 1549 (dále jen PaZZ 1549) a Práva a zřízení zemská 1564 (dále jen PaZZ 1564).

⁸ Ty zhodnotil naposledy Petr KREUZ, *Edice zemských zřízení a ústavně historických pramenů k dějinám českých zemí v raném novověku (1500–1619)*, in: Karel MALÝ – Jaroslav PÁNEK (uspoř.), *Vladislavské zřízení zemské a počátky ústavního zřízení v českých zemích (1500–1619)*. Sborník příspěvků z mezinárodní konference konané ve dnech 7.–8. prosince 2000 v Praze, Praha 2001, s. 267–289.

⁹ Julius GLÜCKLICH (ed.), *Nová redakce zemského zřízení Království českého z posledních let před českým povstáním*, Brno 1936.

¹⁰ Josef Vítězslav ŠIMÁK (ed.), *Zřízení o komorním, hejtmanském a dvorském soudu z r. 1534*, Sborník věd právních a státních 9, 1909, s. 291–293.

¹¹ František Jan ZOUBEK, *Hejtmáné krajští r. 1552*, Památky archeologické a místopisné (dále jen PAM) 8, roč. 1868–1869, Praha 1870, s. 69; Tým, *Hejtmáné krajští r. 1553*, PAM 8, roč. 1868–1869, Praha 1870, s. 149.

¹² Antonín RYBIČKA, *Hejtmáné kraje chrudimského od r. 1440 až do r. 1850*, PAM 8, roč. 1868–1869, Praha 1870, s. 223–230; Tým, *Hejtmáné a úředníci krajští v Čechách r. 1774–1776*, PAM 8, roč. 1868–1869, Praha

počátku 20. století v *Mitteilungen des Nordböhmisches Exkursions-Klubs Carlem Jahnelem*¹⁶ a v nedávné době ve sborníku vydaném Státním ústředním archivem v Praze Helenou Sedláčkovou¹⁷.

Do dnešní doby se až na jednotliviny, roztroušené po různých, zvláště rodových a velkostatkových archivech, nedochoval žádný ucelený soubor písemností vzniklých z činnosti krajských hejtmanství předbělohorských Čech.¹⁸ Jediným obsáhlejším souborem písemností k tomuto tématu, vzniklým ale z činnosti české královské kanceláře a českého místodržitelství, je dosud téměř nevyužitý písemný materiál týkající se krajů a krajského zřízení z let 1550 – 2. poloviny 18. století, uložený v Národním archivu v Praze, ve fondu Stará manipulace.¹⁹ Zpracování starší části tohoto materiálu (z let 1550–1618), dochovaného ale jen v torzu, tvoří hlavní podklad k této práci.²⁰

Obecná charakteristika krajských hejtmanů

České království bylo od poloviny 15. století do třicetileté války rozděleno na 14 krajů: bechyňský, boleslavský, čáslavský, hradecký, chrudimský, kouřimský, litoměřický, plzeňský, podbrdský, prácheňský, rakovnický, slánský, vltavský a žatecký.²¹

1870, s. 505–508; Týž, *Hejtmané kraje královéhradeckého*, PAM 9, roč. 1871–1873, Praha 1874, s. 311–314; Týž, *Hejtmané kraje Čáslavského*, PAM 13, roč. 1885, 1886, Praha 1886, s. 133–135; Týž, *Hejtmané krajští v Čechách na rok 1713/1714 jmenování*, PAM 10, roč. 1874–1877, Praha 1878, s. 181–182.

¹³ František DVORSKÝ, *Krajští hejtmané r. 1540*, PAM 9, roč. 1871–1873, Praha 1874, s. 149–150; Týž, *Hejtmané krajští r. 1562*, PAM 9, roč. 1871–1873, Praha 1874, s. 561; Týž, *Seznam krajských hejtmanů v království Českém léta 1571*, PAM 9, roč. 1871–1873, Praha 1874, s. 960; Týž, *Hejtmané krajští po Čechách. L. 1605, L. 1609, L. 1610, L. 1612*, PAM 10, roč. 1874–1877, Praha 1878, s. 374–376; Týž, *Hejtmané krajští po Čechách. L. 1613*, PAM 10, roč. 1874–1877, Praha 1878, s. 628; Týž, *Hejtmané krajští v Čechách. L. 1614, L. 1615, L. 1616*, PAM 10, roč. 1874–1877, Praha 1878, s. 852–854.

¹⁴ Jan Karel ROJEK, *Hejtmané kraje Hradeckého*, PAM 10, roč. 1874–1877, Praha 1878, s. 121–124.

¹⁵ František LEVÝ, *Hejtmané kraje Rakovnického*, PAM 10, roč. 1874–1877, Praha 1878, s. 607–610.

¹⁶ Carl JAHNEL, *Leitmeritzer Kreishauptleute*, *Mitteilungen des Nordböhmisches Exkursions-Klubs* 30, 1907, s. 96–106.

¹⁷ Helena SEDLÁČKOVÁ, *Krajští hejtmané podbrdského kraje 1640–1713 aneb císařské rozhodnutí nadevše*, in: Alena PAZDEROVÁ – Jan KAHUDA (uspověd.), *Našim jubilatům*. (Sborník příspěvků k počtě životního jubilea Věry Beránkové, prom. hist., PhDr. Dagmar Culkové a PhDr. Marie Liškové), Praha 2000, s. 231–237.

¹⁸ O tom viz Jaroslav MACEK – Václav ŽÁČEK, *Krajská správa v českých zemích a její archivní fondy [1605–1868]*, Praha 1958 (dále jen MACEK – ŽÁČEK).

¹⁹ Národní Archiv Praha, fond Stará manipulace (dále jen SM), inv. č. 1605, sign. K 26/1–10, *Kraje a krajské zřízení v Čechách*, karton č. 1130–1135.

²⁰ Nutno dodat, že písemný materiál z období od roku 1620 do 2. poloviny 18. století, kterému se v této práci nevěnuji, se dochoval v podstatně rozsáhlejší a ucelenější podobě, a to od seznamů všech krajských hejtmanů z tohoto období, po písemný materiál zachycující všechny fáze mechanismu obsazování tohoto úřadu. Komplexnímu zpracování problematiky krajských hejtmanů se v současnosti věnuje Helena Sedláčková z Národního archivu v Praze.

²¹ Ke krajům se nepočítala čtyři pražská města, hrabství Kladské, Loketsko a Chebsko. Ty měly jiné zřízení. Viz KALOUSEK, s. 356. Některé jednotlivé manské statky v Loketsku byly ale osvobozeny, vedle svobodných z Loketska správně vyjímány a začleňovány do plzeňského a žateckého kraje. Loketsko sice bývalo označováno

V čele každého kraje stáli dva krajští hejtmani. Jeden ze stavu panského a druhý ze stavu rytířského.²² Svůj úřad měli vykonávat podle ustanovení zemského zřízení pouze jeden rok. Po uplynutí roku neměl být žádný hejtman nucen zastávat úřad následující rok.²³ Krajské hejtmany jmenoval v předbělohorské době panovník.²⁴ Každoročně okolo svátku svatého Jiří, tj. 23. dubna, jmenoval panovník v každém kraji dva nové hejtmany.²⁵ Nový krajský hejtman měl povinnost úřad bez výmluv převzít.²⁶ Krajským hejtmanem se mohl stát jen ten šlechtic, který vlastnil v tom kterém kraji statek a sídlil na něm. Na těchto pravidlech se zakládaly jak samosprávný neboli stavovský ráz krajských hejtmanů, tak i vrchní působení panovníka na ně.²⁷

Krajští hejtmani se měli řídit především tzv. hejtmanským řádem. První takový řád pro krajské hejtmany přijal zemský sněm roku 1517. V roce 1528 byl na zemském sněmu mírně přepracován a vydán jako „Řád o hejtmanství zemském a krajském“.²⁸ Tento řád se stal potom součástí zemských zřízení z let 1530, 1549 a 1564. První instrukce pro krajské hejtmany pochází až z roku 1695.²⁹ Vedle hejtmanského řádu a zemských zřízení se krajští hejtmani až do vydání hejtmanské instrukce řídili v obecné rovině také usneseními zemských

jako kraj, ale do systému krajské správy bylo začleněno až během třicetileté války. Mezi třicetiletou válkou a rokem 1714 tak bylo v Českém království 15 krajů.

²² Toto pravidlo uzákonila už smlouva krále Vladislava II. s českými stavy, tzv. Prešpurské zůstání, v roce 1499.

²³ Srov. CIB, s. 69, ZZ 1530, článek 183 a CIB, s. 338, PaZZ 1549, článek R. 20. Jistou výjimku tvoří článek „Práv a zřízení zemských“ z roku 1564, který říká, že hejtmani i po ukončení svého roku jsou povinni, „*jestliže by která věc za úřadu jich zašlá se nevykonala, až by rok jich vyšel,*“ vedle budoucích hejtmanů „*k vykonání svému přivést.*“ Tito jim v tom měli pomoci. Viz CIB, s. 670–671, PaZZ 1564, článek R. 13.

²⁴ CIB, s. 69, ZZ 1530, článek 183 o jmenování ještě nehovoří. – „*Item. Hajtmané v krajích aby byli hnedky ustanoveni,....*“ CIB, s. 338, PaZZ 1549, článek R. 20. je již konkrétnější – „*Item, Hejtmané v krajích, aby byli každého roku od JMti královské zřízení a ustanoveni....*“ Stejně znění přebírá i CIB, s. 670, PaZZ 1564, článek R. 13. Toto ustanovení převzalo i Obnovené zřízení zemské z roku 1627. Viz Hermenegild JIREČEK, *Codex Juris Bohemici*. Tomi V. Pars 2. Constitutiones regni Bohemiae anno 1627 reformatae, Praha 1888 (dále jen OZZ), s. 62, článek A. XLVIII. O přísaze a povinnosti hejtmanův krajských. – „*Mají však tíž hejtmané krajští hodné a v těch krajích usedlé osoby býti, z panského i rytířského stavu, a každého roku od Nás anebo budoucích králův a dědicův království tohoto se nařizovati.*“

²⁵ Termín svatého Jiří pro obnovení krajských hejtmanů nebyl zakotven v zemských zřízeních. Odkazovalo se na něj ale ve jmenovacích listech, tedy v listech poselacích a mandátech. V praxi nebyl pokaždé striktně dodržen, jak bude dokázáno v dalším textu. Jediným časovým vymezením zastávání tohoto úřadu je právě jen v zemských zřízeních zmiňovaný jeden rok. Svátek svatého Jiří připadal na 23. dubna do roku 1622. Od roku 1624 připadal na 24. dubna. Viz Gustav FRIEDRICH, *Rukověť křesťanské chronologie*, Praha – Litomyšl 1997 (reprint vydání z roku 1934), s. 310.

²⁶ CIB, s. 69, ZZ 1530, článek 183, CIB, s. 338, PaZZ 1549, článek R. 20. a CIB, s. 670–671, PaZZ 1564, článek R. 13. – „*A ktož budau z hajtmany z krajuov zvoleni, z toho se vytahovati nemají, podlé zřízení zemského, než bez odporu podniknutí.*“

²⁷ RIEGER, s. 170.

²⁸ RIEGER, s. 168.

²⁹ Bohuš RIEGER, *Zřízení krajské v Čechách*, část I. Historický vývoj do r. 1740. Hlava IV. Krajské zřízení v době 1620 - 1740, Praha 1889, s. 257; MACEK – ŽÁČEK, s. 10; JANÁK – HLEDÍKOVÁ – DOBEŠ, s. 133.

sněmů. V konkrétních případech do jejich činnosti zasahovali jak panovník svými nařízeními,³⁰ tak také nejvyšší správní a samosprávné úřady Českého království.³¹

Krajští hejtmani podléhali na počátku 16. století hejtmanu/hejtmanům Českého království. Ty jmenoval panovník, a podle hejtmanského řádu z roku 1528 měli pečovat především o zemský mír. Po zrušení úřadu hejtmana Českého království byli podřízeni královským místodržícím, kteří převzali funkci hejtmana/hejtmanů jako zástupců panovníka v době jeho nepřítomnosti v zemi.³² Při obhajování země a práva podléhali krajští hejtmani přímo nejvyššímu purkrabímu pražskému. Vedle toho byli podřízeni ještě komornímu soudu.³³ Tomu předsedal sám panovník. Pokud nemohl, předsedal mu nejvyšší hofmistr Českého království. Podřízenost krajských hejtmanů komornímu soudu vycházela ze

³⁰ Srov. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Královéhradecko, karton č. 1134, nefoliováno. Neexpedovaný, pouze podpisy ověřené, čistopis listu císaře Rudolfa II. Albrechtovi Gotfrýdovi Křineckému z Ronova, datovaný na Pražském hradě dne 30. července 1608. V tomto listu císař napomíná Albrechta Gotfrýda Křineckého, který se zdráhal nastoupit úřad hejtmana hradeckého kraje, aby se neprotivil ustanovení zemského zřízení a úřad nastoupil. K tomu navíc dodává: „Kdež chtíce my nad zřízením zemským a milostivými spravedlivými nařízeními našimi, tak aby se těm zadosti dalo, ruku držeti, protožť ještě poroučeti i také tebe napomínati ráčíme, aby se[s] vedle předešle tobě učiněného psaní a poručení našeho císařského [tj. listu poselacího, jímž mu panovník poroučel přijmout hejtmanský úřad, pozn. P.M.] tak poslušně a poddaně zachoval, týž ouřad hejtmanský k sobě přijal a jej do času v mandátích obsaženého k dobrému téhož kraje spravoval.“

³¹ V některých panovnických písemnostech krajským hejtmanům byly povinnosti hejtmanů oproti jmenovacím listům popsány nad rámec ustanovení zemského zřízení. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 357 - 358. Koncept listu císaře Ferdinanda I. Kryštofovi jinak Jindřichovi Krakovskému z Kolovrat na Vsesulově, datovaný na Brandýse nad Labem dne 25. května 1562. – „A přitom i to v dobré paměti jmiti ráčíme, že skůro na každém sněmu ten artykuol obnoven a zavřín bývá, což se vpádu na lotry a zhoubce zemské dotýče, a k tomu nejednou po krajích skrze listy naše odevřené [tj. mandáty, pozn. P.M.] obzvláště pak hejtmanuom krejským jest o tom poručeno a oznamováno bejvalo. A protož tobě o tom také přístně poroučeti ráčíme, aby se[s] snesouce spolu s druhým tovaryšem tvým [tj. druhým krajským hejtmanem, pozn. P.M.] na to všelijakú bedlivú pilnost měl a to každého času opatroval, aby takoví zhoubci zemští a zlotřilí lidé k skutečnému trestání přijíti mohli a tím častěji v místa podezřelá vpády se činily.“

³² CIB, s. 69, ZZ 1530, článek 183 – „Item. Hajtmané v krajích aby byli hnedky ustanoveni, a k hajtmanu neb hajtmanuom království českého aby zřeni měli a jich poslauchali.“ CIB, s. 70, ZZ 1530, článek 185 – „Také jestli že by se komu zdálo, že by mu od hajtmana aneb od hajtmanuov v kraji kterém se co ublížilo, aneb z čeho vystoupeno bylo: to má vzněsti na hajtmana neb na hajtmany království českého, a oni tu věc vyslyšeti mají a v tom se k stranám spravedlivě zachovati.“ CIB, s. 338, PaZZ 1549, článek R. 20 – „Item, Hejtmané v krajích, aby byli každého roku od JMti královské zřízení a ustanoveni, a k místodržícímu JMti královské aneb hejtmanu neb hejtmanuom království českého aby zřeni měli a jich poslouchali.“ CIB, s. 340, PaZZ 1549, článek R. 23 – „Item, Také jestli že by se komu zdálo, že by mu od hejtmana aneb od hejtmanův v kraji kterém se co skrze relací, aneb jinak ublížilo, aneb z čeho vystaupeno bylo: to má vzněsti na hejtmana neb hejtmany království českého, aneb na místodržícího krále JMti; oni tu věc vyslyšeti mají, a v tom se k stranám spravedlivě zachovati.“ Totéž opakuje zemské zřízení z roku 1564. Viz CIB, s. 670, PaZZ 1564, článek R. 13, a CIB, s. 673, PaZZ 1564, článek R. 16.

³³ Konkrétním dokladem podřízenosti krajských hejtmanů komornímu soudu jsou ojediněle dochovaná registra relací krajských hejtmanů, do kterých se u komorního soudu zapisovaly zprávy hejtmanů adresované komornímu soudu o sporech, které nemohli ze svého úřadu rozsoudit. Viz Národní Archiv Praha, fond Komorní soud, *Registra bílá relací hejtmanů krajských soudu komornímu, 1591–1617*, číslo knihy 231.

skutečnosti, že byl v roce 1534 hejtmanský soud³⁴ připojen do královny vůle ke komornímu soudu.³⁵

V předbělohorském období už soudní soustava neznala žádný samostatný krajský soud.³⁶ Soud krajských hejtmanů byl jen soudem mimořádným, bez rozsáhlé působnosti. Krajsí hejtmani mohli pouze jako smírčí soudcové narovnávat po vyslyšení stran spory mezi obyvateli svého kraje.³⁷ Určitou soudní moc měli v některých případech také nad poddaným obyvatelstvem. Nikým nebylo určováno, kde by se měly spory před krajskými hejtmany narovnávat. Obyčejně se tak dělo v krajských městech.

Hejtmanský řád, schválený zemským sněmem roku 1517, stanovil krajským hejtmanům práva a povinnosti v oblasti krajské policie a přenášel na ně rozsáhlé správní pravomoci. Při výkonu krajské policie měli zajišťovat bezpečnost cest, stíhat zločince, odbojníky, psance, měli dozor nad mincí, dohlíželi na výkon myslivosti, rozhodovali čelední spory. Nejdůležitější roli v rámci kraje ale vykonávali při mustrování krajské hotovosti, při vybírání berní a jejich odvádění nadřízeným orgánům, nebo např. při „vysazování“ trhů a povyšování vesnic na městečka panovníkem.³⁸

Krajským hejtmanům náležela také určitá rozhodovací nebo rozkazovací moc. Místodržícím, deskám zemským, komornímu soudu nebo nejvyššímu purkrabímu předkládali např. úřední zprávy o uložení pokut, předepsaných zemskými zřízeními. Zprávy měly takovou úřední váhu, že stačily „k vedení práva“ na nemovitý majetek, nebo k vydání zatýkacích listů na osoby, jako po vysouzeném stanném právu. V těchto případech podléhali hejtmanskému úřadu i sami stavové.³⁹

Krajsí hejtmani nepobírali za svou funkci žádný plat a náklady spojené s výkonem funkce hradili ze svých zdrojů.

³⁴ Hejtmanský soud tvořil hejtman (hejtmani) Českého království s 12 rady, 6 z panského a 6 z rytířského stavu. O hejtmanovi nebo hejtmanech Českého království viz CIB, s. 67–69, ZZ 1530, články 180–182; CIB, s. 336–338, PaZZ 1549, články R. 16.–R. 19. a stejné znění v CIB, s. 670, PaZZ 1564, články R. 8.–R. 12.

³⁵ CIB, s. 320, PaZZ 1549, článek Q 3. Srov. RIEGER, s. 174; JANÁK – HLEDÍKOVÁ – DOBEŠ, s. 88.

³⁶ Krajské popravky a soudy zanikly v husitském období. Viz Jiří KLABOUCH, *Staré české soudnictví (jak se dříve soudívalo)*, Praha 1967, s. 127–128.

³⁷ Zpravidla se tak dalo na rozkaz panovníka, který byl nejčastěji prostřednictvím suplikace požádán stranou ve sporu „za milostivé opatření“. Panovník listem poselacím poručil oběma krajským hejtmanům vyřešit spor a zároveň jim přeposlal i obdrženou suplikaci, aby z ní krajsí hejtmani „šířeji vyrozuměli“ o podstatě sporu. Za modelový příklad takové písemnosti, jejíž forma nese prvky formuláře, můžeme vzít poručení z roku 1562. Jím panovník krajským hejtmanům „milostivě“ poručel: „abyšte strany jakožto hejtmané krajsí před sebe k jistému dni sročili, je vyslyšeli a vyslyšíc je smluvili a tu věc tak na místě postavili, aby nás strany o to více nezanepřádňovaly.“ SM, inv. č. 1801, sign. K 223/1, *Narřízení hejtmanům boleslavského kraje urovnat spor 1562*, karton č. 1244.

³⁸ Povinnosti krajských hejtmanů stanovila také zemská zřízení. Viz CIB, s. 69–70, ZZ 1530, články 184–186; CIB, s. 338–345, PaZZ 1549, články R. 21.–R. 31. a CIB, s. 671–674, PaZZ 1564, články R. 14–R. 22.

³⁹ RIEGER, s. 174–175.

Stav dosavadního poznání o mechanismu obsazování úřadu krajského hejtmana v předbělohorském období a cíle tohoto příspěvku

Problematice obsazování úřadu krajského hejtmana byla v dosavadní odborné literatuře věnována jen minimální pozornost. Není se co divit, neboť také soudobé úřední a soukromé prameny o něm více méně mlčí. A tak se dosud celá tato problematika omezila na jeden, a jak se dále potvrdí správně interpretovaný, moment, totiž moment dosazování, tj. jmenování, krajských hejtmanů. Dva krajské hejtmany jmenoval každoročně podle hejtmanského řádu z roku 1528 a později podle ustanovení zemských zřízení panovník, a to ze šlechty mající v daném kraji statek a sídlící na něm.⁴⁰ Každý šlechtic byl povinen úřad krajského hejtmana přijmout a spravovat ho po dobu jednoho roku.⁴¹

Mnohem důležitější problém, a to moment vlastního výběru krajských hejtmanů, zůstal v dosavadním bádání téměř netknut, a tedy nezodpovězen. Výběr krajských hejtmanů neřešil totiž ani hejtmanský řád, ani zemská zřízení. Tato otázka je jasně interpretována pouze do počátku vlády krále Ferdinanda I. V roce 1434 byli krajští hejtmani poprvé zvoleni na krajských sjezdech, tzv. sněmících.⁴² To byl začátek skutečné hejtmanské organizace v krajích. Až do začátku 16. století byla ale krajská správa značně nestabilní. Tak už král Albrecht jmenoval krajské hejtmany sám z pánů a zemanů. Za vlády králů Ladislava Pohrobka a Jiřího z Poděbrad krajští hejtmani nebyli. Místo nich se vrátili dědiční krajští poprávci. Roku 1508 jsou opět uznáni krajští hejtmani, volení na krajských sjezdech všemi třemi stavy. K jejich definitivnímu začlenění do správního systému království došlo až vydáním hejtmanských řádů roku 1517 a 1528. Změna v obsazování hejtmanského úřadu nastala ale v roce 1528, kdy Ferdinand I. samostatné svolávání krajských sjezdů šlechtou zakázal a jejich konání vázal na královské povolení. Zákaz – pod pokutou ztráty hrdla – vešel později do zemského zřízení z roku 1549⁴³ a do zemského zřízení z roku 1564⁴⁴. Krajské sjezdy nadále svolával panovník už jen velmi zřídka.⁴⁵ A o výběru krajských hejtmanů krajem nejsou po roce 1528 už žádné další zmínky. Celá problematika obsazování úřadu krajského hejtmana zůstala napotom zúžena do obecného ustanovení v zemských zřízeních z let 1549 a

⁴⁰ RIEGER, s. 167–175; JANÁK – HLEDÍKOVÁ – DOBEŠ, s. 111; VANĚČEK, s. 210–211.

⁴¹ RIEGER, s. 167–175; KALOUSEK, s. 355–356.

⁴² Krajské sjezdy, tzv. sněmíky, byla shromáždění všech tří stavů každého kraje na základě usnesení zemského sněmu, svolání panovníkem nebo krajskými hejtmany.

⁴³ CIB, s. 136, PaZZ 1549, článek A. 5.

⁴⁴ CIB, s. 503, PaZZ 1564, článek A. 4.

⁴⁵ RIEGER, s. 149–166; KALOUSEK, s. 308 - 312; JANÁK – HLEDÍKOVÁ – DOBEŠ, s. 111; VANĚČEK, s. 210–211.

1564, které uvádělo, že krajszí hejtmani mají být „každého roku od J[eho] M[ilos]ti královské zřízení a ustanovení.“⁴⁶ Výběr krajských hejtmanů ale zůstal ponechán bez jasného normativního vymezení v rukou stavů.

Hlavním cílem tohoto příspěvku bude pokusit se na základě dostupných pramenů identifikovat, analyzovat a popsat jednotlivé fáze, tj. mechanismus, obsazování úřadu krajského hejtmana v předbělohorských Čechách. Vedlejším cílem bude naznačit objektivní a subjektivní okolnosti hrající důležitou úlohu při obsazování tohoto úřadu. Přílohu příspěvku pak bude tvořit soupis krajských hejtmanů podle jednotlivých krajů v chronologickém sledu, sestavený na základě dochovaných seznamů z let 1563/1564–1616/1617, a jmenný rejstřík k tomuto soupisu.

Každoročně opakované obsazování úřadu krajského hejtmana, zdálo by se, na první pohled umožňuje i přes torzovitost dochovaného materiálu jeho mechanismus celkem spolehlivě rekonstruovat. Detailnější průzkum ale odhalil nemožnost jednotné interpretace některých jeho fází po celé předbělohorské období, resp. v období od zrušení krajských sjezdů až do bitvy na Bílé hoře. Rozporuplnému výkladu napomáhají také obecné formulace v pramenech normativní povahy, zvl. v zemských zřízeních.

Jednoznačný a neměnný mechanismus obsazování úřadu krajského hejtmana je doložen až v pobělohorském období, zvl. po vydání Obnoveného zřízení zemského, a to až do doby panování Marie Terezie. Jeho stopy, jak bude doloženo, lze ale vysledovat už v předbělohorském období. Na tomto místě je ještě nutno zdůraznit, že některé fáze nebylo možno zpracovat a vyhodnotit definitivně. Zůstávají tak otevřeny ještě dalšímu výzkumu.

V této studii nebude věnována pozornost působnosti krajských hejtmanů vyplývající z jejich úřední činnosti, o které soubor přináší malou, avšak pozoruhodnou řadu údajů.⁴⁷

Mechanismus obsazování úřadu krajského hejtmana

Jelikož doba vykonávání úřadu krajského hejtmana byla vymezena svátkem svatého Jiří, kdy starý krajský hejtman opouštěl službu a nový byl jmenován, bude účelné mechanismus sledovat v chronologickém sledu.

⁴⁶ RIEGER, s. 170. Za povšimnutí stojí, že článek 183 v ZZ 1530 neobsahuje ani časové vymezení zastávání tohoto úřadu, ani způsob obnovování krajských hejtmanů.

⁴⁷ Řadu dalších konkrétních písemností plynoucích z úřední činnosti krajských hejtmanů lze nalézt např. v souborech šlechtické korespondence, které jsou součástí rodových a velkostatkových archivů, dále např. ve fondu Registra (RG), uloženém dnes v Národním Archivu Praha, nebo ve fondu Stará manipulace (SM), uloženém tamtéž.

V dobové terminologii prochází obsazování úřadu krajského hejtmana třemi fázemi, totiž: „volení“, „zřízením“ a „vyhlášením“.⁴⁸ Na základě dochovaného písemného materiálu můžeme ale tento proces pomocně rozčlenit do více částí. Jejich součástí jsou přirozeně i výše uvedené tři. Mechanismus obsazování úřadu krajského hejtmana tedy rozdělíme do následujících fází:

- Iniciativa
- Vybírání krajských hejtmanů
- Vyhotovení seznamu
- Schvalovací proces
- Vyhotovení jmenovacích listů
- Přijetí úřadu
- Propuštění z úřadu
- Změny v průběhu roku

Iniciativa

Už tato první fáze odhaluje rozkolísanost a nejednotnost mechanismu ve sledovaném období. Navíc, jak bude doloženo, nebyla v některých letech ani jeho součástí. O příčinách nás dochovaný písemný materiál neinformuje.

K obnovení krajských hejtmanů mělo dojít pravidelně každý rok na svátek svatého Jiří. Protože podle zemských zřízení měl krajské hejtmany „zříditi a ustanovit“ – tj. jmenovat – panovník, vycházela iniciativa k jejich obnovení právě od něho. Jen v období od října roku 1547 do ledna roku 1567 byla přenesena na panovníkova zástupce v Českém království v hodnosti správce a místodržitele, na arciknížete Ferdinanda Tyrolského.

O přímém projevu iniciativy máme doklady z roku 1555 a z roku 1588. Byl jí list poselací, který panovník nebo jeho zástupce⁴⁹ zaslal s předstihem 2–4 týdnů před svátkem

⁴⁸ SM, inv. č 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 355. Koncept listu císaře Ferdinanda I. Jaroslavovi Libštejnskému z Kolovrat, datovaný na Brandýse nad Labem dne 26. května 1562. – „...a již jsme to nařídili a místo tebe urozeného Kryštofa jinak Jindřicha [Krakovského] z Kolovrat na Vsesulově, v[ěrného] n[ašeho] milého, za hejtmána v tom kraji voliti, zříditi a vuobec vyhlásiti rozkázati ráčili.“

⁴⁹ Zástupcem panovníka býval arcikníže Ferdinand, po jeho odchodu z Čech sbor nejvyšších úředníků v čele s nejvyšším purkrabím Českého království, nejčastěji v počtu 3–6 osob, nazývaný „Nejvyšší ouředníci zemští, Jeho Milosti císařské místodržící a raddy v Království českém“ (dále jen: místodržící), nebo také „Zřízené rady na Hradě pražském“, popř. „Zřízené rady v Království českém“ (dále jen: zřízené rady).

svatého Jiří nejvyššímu hofmistrovi Českého království.⁵⁰ V listu byl nejprve nejvyšší hofmistr upozorněn, že se blíží den svatého Jiří, ve kterém mají být podle „*starobylého pořádku a obyčeje*“ propuštěni stávající krajsí hejtmani a nahrazeni novými.⁵¹ Dále bylo nejvyššímu hofmistrovi poručeno, aby poslal seznam nově vybraných krajských hejtmanů. Tak listem z roku 1555 poručil nejvyššímu hofmistrovi jménem krále arcikníže Ferdinand, aby zaslal přímo jemu seznam „*hodných*“ osob, které by měly být vyhlášeny novými krajskými hejtmany.⁵² Listem z roku 1588 žádal podobně nejvyššího hofmistra císař Rudolf II., sídlící tehdy na Pražském hradě, aby poslal seznam také jemu. Místem doručení seznamu měla být v tomto případě česká dvorská kancelář.⁵³

O vynechání panovníkovy iniciativy máme přímé doklady z dob, kdy panovník trvale nesídlil na Pražském hradě a správu v zemi zajišťovali místodržící/zřízené rady.⁵⁴ Tyto orgány, a nebo nejvyšší hofmistr Českého království, totiž poslaly panovníkovi, kromě upozornění, že se blíží den svatého Jiří a s ním spojený akt obnovení krajských hejtmanů, samy seznam vybraných hejtmanů, ale bez odvolání se na jeho list, který by tuto jejich činnost inicioval. Tak učinily zřízené rady v roce 1572⁵⁵ a 1573⁵⁶, nejvyšší hofmistr Českého království v roce 1574⁵⁷, zřízené rady v roce 1576⁵⁸ a místodržící v roce 1614⁵⁹.

⁵⁰ V SM jsou dochovány koncepty pouhých dvou takových listů poselcích. A to SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 342. Koncept listu arciknížete Ferdinanda nejvyššímu hofmistrovi Českého království (byl jím Jan starší z Lobkovic na Zbiroze a Točniku), datovaný na Pražském hradě dne 8. dubna 1555, a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 79. Koncept listu Rudolfa II. nejvyššímu hofmistrovi Českého království (byl jím Jiří starší z Lobkovic na Chomutově, Libochovicích, Ličkově a Mělnice), datovaný na Pražském hradě dne 7. dubna 1588.

⁵¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 342. Koncept listu arciknížete Ferdinanda nejvyššímu hofmistrovi Českého království, datovaný na Pražském hradě dne 8. dubna 1555. – „...*Jakož o tom dobrú vědomost máš, že nyní čas z propuštění ouřadů nynějších hejtmanův krejských vychází....*“ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 79. Koncept listu císaře Rudolfa II. nejvyššímu hofmistrovi Českého království, datovaný na Pražském hradě dne 7. dubna 1588. – „...*Jakož se čas svatého Jiří, při kderémuž hejtmané krejsí v Království našem českým obnoviti se mají, přibližuje....*“

⁵² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 342. Koncept listu arciknížete Ferdinanda nejvyššímu hofmistrovi Českého království, datovaný na Pražském hradě dne 8. dubna 1555. – „...*a osoby, které by na místě těch usazeny býti jměly, od tebe poznamenány podávány bejvají. A protož na místě J[eho] M[ilosti] C[ísařské] [!] p[ána] a otce n[áše]ho] n[e]jmilostivějšího] tobě poroučíme, aby[s] na osoby hodné, kteréž by na též ouřady posazeny a po krajích vyhlašovány bejti jměly, pomysli a nám je tím neprodlévajíc poznámené [!] odeslal....*“

⁵³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 79. Koncept listu císaře Rudolfa II. nejvyššímu hofmistrovi Českého království, datovaný na Pražském hradě dne 7. dubna 1588. – „...*I aby se to podle starobylého pořádku a obyčeje časně vykonati mohlo, milostivě tebe žádati ráčíme, aby[s] nám poznamenání osob, kderý by tohoto roku za hejtmany krejský obrány a ustanoveny bejti měly, do kanceláře český poddaně odeslal....*“

⁵⁴ Ačkoliv se to nabízí, nelze zatím učinit ze zjištěných údajů pravidlo, že by panovník neinicioval obnovu krajských hejtmanů jen v době, kdy nesídlil trvale na Pražském hradě.

⁵⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 61. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný v Ebersdorfu dne 30. dubna 1572. – „*Psaní vašemu, při kterémž jste nám poznamenání osob, kterýž by se vedle zdání vašeho za hejtmany krejské v Království našem českém roku tohoto hoditi mohly, odeslati, jsme milostivě vyrozuměli....*“

⁵⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 67–68. Čistopis listu zřízených rad na Pražském hradě císaři Maxmiliánovi II., datovaný na Pražském hradě dne 13. dubna 1573. – „*Poněvadž čas svatého Jiří, při*

Odkrýt v plné míře proces vybírání krajských hejtmanů ztěžuje fakt, že tento akt prostudované prameny nezaznamenávají, a nelze o něm proto říct nic bližšího. Také prameny normativní povahy o této fázi mlčí a aktový materiál se dochoval pouze v torzu.

Pozornost proto zaměříme na klíčovou otázku, které se odborná literatura dosud spíše vyhýbala, a to, který úřad nebo úředník měl k vybírání krajských hejtmanů pravomoc. Zatím můžeme evidovat pouze jednotlivé případy tohoto aktu. Z již uvedených důvodů nebude taky možné zodpovědět na všechny otázky, na ty nejdůležitější alespoň částečně. Další výzkum, zvláště v rodinných archivech rodů, jejichž členové byli nejvyššími hofmistry Českého království, popř. nejvyššími úředníky, místodržícími/zřízenými radami, nebo samotnými krajskými hejtmany, by snad tuto problematiku objasnil více.⁶¹

Pro srovnání na tomto místě ve stručnosti popíši pobělohorský mechanismus, o jehož průběhu nejsou žádné pochybnosti a který částečně vychází z předbělohorského období.

kderémž se hejtmané krejští z ouřaduov propouštějí a jiní na místa jich usazení bývají, před rukama jest, ted' V[ashi] C[isařské] M[ilosti] osoby poznamenané, kderý by za nové hejtmány usazeny býti jměly, kderěžto osoby, jestli že V[ashi] C[isařské] M[ilosti] a nebo jiné vyhlásiti a za hejtmány ustanoviti ráčíte, to při milostivé vuoli V[ashi] C[isařské] M[ilosti] zuostavujem....“ A odpověď panovníka viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 66. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 18. dubna 1573. – „Psaní vašemu, kterýmž nám, že hejtmanuom krejským ted' o svatém Jiří nyní příštím čas jich vycházeti bude, připomenutí činíte. A přitom poznamenání osob, kteréž by se vedle zdání vašeho za hejtmány tohoto roku trefiti a hoditi mohly, odsíláte, jsme milostivě vyrozuměli.“

⁵⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 75. Koncept listu císaře Maxmiliána II. nejvyššímu hofmistrovi Českého království, datovaný ve Vídni dne 6. dubna 1574. – „Psaní tvému, při němž nám poznamenání osob, kteréž by se vedle zdání tvého za hejtmány krejský tohoto roku hoditi mohly, odsíláš, jsme vyrozuměli.“ Při zmínce úřadu nejvyššího hofmistra je nutné připomenout, že jeho nositel byl současně předsedou komorního soudu.

⁵⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 370. Koncept listu zřízených rad na Pražském hradě císaři Maxmiliánovi II., datovaný na Pražském hradě dne 5. dubna 1576. – „Jakož se ten pořádek a obyčej od starodávna zachovával, že hejtmané krejští při času s[vatéh]o Jiří z ouřaduov propuštění a jiní na místa jich od V[ashi] C[isařské] M[ilosti] volení a usazení bývají, Ted' V[ashi] C[isařské] M[ilosti] osoby poznamenané, kderý sme tak za hodné poznamenati dali, odsíláme. Kderěžto, jestli že V[ase] C[isařská] M[ilosti] za hejtmány krejské vyhlásiti dáti ráčíte, to při milostivé vuoli V[ashi] C[isařské] M[ilosti] zuostavujem.“ A odpověď panovníka viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 372. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 12. dubna 1576. – „Nahlédše v to poznamenání nám od vás, které by osoby vedle uvážení vašeho s jinými nejvyššími ouředníky a soudci zemskými ted' při času svatého Jiří nejprve příštího podle starobylého obyčeje a pořádku v jednom každém kraji Království českého za hejtmány krejské nařízení bejti mohli, odeslané....“

⁵⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 25 a 30. Čistopis listu místodržících císaři Matyášovi, datovaný na Pražském hradě dne 22. dubna 1614. – „Přitom V[ashi] C[isařské] M[ilosti], poněvadž den s[vatéh]o Jiří, při kderémž čase hejtmané krajští každoročně obnovováni bývají, již přichází, jisté osoby, kderěž by se na tento rok k správě ouřadů hejtmanství krajských v jednom každém kraji dobře hoditi mohly, podle uvážení V[ashi] C[isařské] M[ilosti] rad soudův dvorského a komorního, odsíláme....“

⁶⁰ Termín „vybírání“ je v této analýze užíván jako pomocné slovo, nejlépe nahrazující a zároveň sjednocující termíny „vedle zdání vašeho/tvého“, „volit“ a „vybírat“, jimiž je v předlohách vyjadřován akt „výběru“ krajských hejtmanů, bez ohledu na proceduru, jakou k němu došlo.

⁶¹ Prostudované písemnosti jednotlivých nejvyšších hofmistrů a některých krajských hejtmanů, uložené ve fondu Stará manipulace, nepřinesly k této problematice žádné podstatné informace.

V pobělohorském období vybíral krajské hejtmany každý rok dvorský a komorní soud na svém zasedání na den svátosti, tj. v pátek po provodní neděli. Soud, a nebo jeho předseda, nejvyšší hofmistr Českého království, pak poslal seznam vybraných hejtmánů královským místodržícím do Prahy ke kontrole a schválení, a ti jej se svým doprovodným listem, ve kterém se později dokonce kriticky vyjadřovali k jednotlivým vybraným osobám, poslali panovníkovi do Vídně. Panovník vybrané krajské hejtmany schválil (tj. „zvolil“), a nebo neschválil a vydal příkaz k vyhotovení jmenovacích listů – patentů, kterými krajské hejtmany vyhledával po krajích, a listů poselacích, kterými jednotlivé hejtmany jmenovitě informoval o jejich jmenování. Dle znění jmenovacích listů byli hejtmani do hejtmanského úřadu jmenováni ke svátku svatého Jiří. Vyhotovené a ověřené jmenovací listy pak byly poslány zpět místodržícím do Prahy. Ti je, ještě před vydáním Obnoveného zřízení zemského, nechávali rozeslat po krajích a jednotlivým nově jmenovaným krajským hejtmánům. Po vydání Obnoveného zřízení zemského došlo v této fázi ke změně. Místodržící předvolali nově jmenované krajské hejtmany do místodržitelství kanceláře na Pražský hrad, později také nazývané pražská místodržitelství kancelář, kde museli vykonat hejtmanskou přísahu. Po přísaze místodržící hejtmany jménem císaře instalovali („nařídili“) a předali jim osobně jmenovací listy a potvrzení o vykonané přísaze.

V předbělohorském období se ale z větší části setkáváme s jinými úřady pravomocnými vybírat krajské hejtmany. Byli jimi buďto nejvyšší hofmistr Českého království,⁶² nebo místodržící/zřízené rady⁶³ a nebo radové dvorského a komorního soudu.⁶⁴ Sledované období si s ohledem na specifika vládnutí jednotlivých panovníků pomocně rozčleníme do čtyř období.

1) První období, tj. říjen 1547–leden 1567, je charakterizováno místodržitelstvem a správcovskou funkcí arciknížete Ferdinanda Tyrolského. Sem spadá doba vlády císaře Ferdinanda I. (1526–1564) a počátek vlády císaře Maxmiliána II. (1564–1576). V současné době evidujeme pro toto období pouze jeden přímý a jeden sporný doklad o pravomoci vybírání krajských hejtmánů. Přímým dokladem je list arciknížete Ferdinanda z roku 1550, ve kterém svého otce Ferdinanda I. informuje, že se účastnil vybírání nových krajských hejtmánů

⁶² Úřadu nejvyššího hofmistra nebyla doposud věnována samostatná studie.

⁶³ V dosavadní literatuře o místodržitelství není podíl tohoto orgánu na vybírání krajských hejtmánů zaznamenán. Srov. František ROUBÍK, *Místodržitelství v Čechách v letech 1577–1749*, SAP 17, 1967, s. 539–603.

⁶⁴ V dosavadní literatuře o dvorském a komorním soudu není podíl tohoto orgánu na vybírání krajských hejtmánů zaznamenán. Srov. Petr KREUZ, *Postavení a působnost komorního soudu v soustavě českého zemského trestního soudnictví doby předbělohorské v letech 1526–1547*, Praha 2000; Václav SCHULZ, *Příspěvky k dějinám soudu komorního Království českého z let 1526–1627*, Praha 1904.

v přítomnosti a za pomoci zemských úředníků a přisedících komorního soudu.⁶⁵ Tento list je ve sledovaném období až do roku 1606 zatím jediným přímým dokladem o vybírání krajských hejtmanů, a do roku 1611, resp. 1614, zatím jediným dokladem o přímé účasti radů komorního soudu na vybírání. Také je to jediný doklad o přímé účasti arciknížete Ferdinanda na aktu vybírání. S jistotou víme, že v roce 1565 se arcikníže vybírání krajských hejtmanů nezúčastnil a seznam krajských hejtmanů mu poslal nejvyšší hofmistr.⁶⁶ Sporný doklad o vybírání a propuštění krajských hejtmanů, a to v kompetenci radů české komory, pochází také z roku 1550. Sporný je ve zjištění, že česká komora neměla žádný politický nebo kompetenční vztah k úřadu krajského hejtmana. Jedná se pravděpodobně o omyl a o záměnu radů české komory za rady komorního soudu.⁶⁷

2) Druhé období, tj. leden 1567 – říjen 1583, je charakterizováno tím, že panovník nesídlil trvale v Českém království a správu země dočasně přenášel na jím ustanovené místodržící/zřízené rady. Sem spadá zbytek vlády císaře Maxmiliána II. (1564–1576) a počátek vlády císaře Rudolfa II. (1576–1611). Evidujeme pět sporných dokladů o pravomoci vybírání krajských hejtmanů, a to za předpokladu, že akt výběru krajských hejtmanů, vyjádřený dobovou terminologií slovy „vedle zdání vašeho/tvého“ jsou synonymem pro sloveso vybírat, a ne pouze synonymem pro vypracování nebo dokonce jen pro schválení seznamu krajských hejtmanů, vypracovaného jiným úřadem/úředníkem.⁶⁸ Pokud citované sousloví je synonymem

⁶⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 341. Koncept listu arciknížete Ferdinanda otci králi Ferdinandovi I. datovaný v Řezně dne 29. dubna 1550. – „*Allergnedigister liebster herr und vater, E[uer] Kay[serliche] M[ayestät]t [etc.], will ich gehorsamblich nicht perg[en], das derselben konigkreichs Behmen verordneten kreis hauptleut jars zeit jeczto ausgehen. Derwegen ich mit den **lands officierenn**, so jeczto bei mir alhie gewesen, und E[uer] M[ayestät]t camer rechts beisiczern notdurftig beratschlagen und personen, di hierzue **erwelen** werden sollen, verzeichnen lassen, di E[uer] M[ayestät]t ich himit gehorsamblich thue, uberstenden.*“

⁶⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 359. Koncept listu arciknížete Ferdinanda bratru císaři Maxmiliánovi II., datovaný na Poděbradech dne 7. května 1565. – „*Eur Khai[serliche] M[ayestät]t und liebe, ubersende ich himit ain verzaichnus der kraißhauptleute, so mir erst jeczto durch den obristen landhofmaister zugestellt sein worden, und auf dises jar geordnett werden sollen.*“

⁶⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 47. Čistopis listu Jana Licka z Rýzmburka na Borohrádku radům české komory, datovaný na Borohrádku dne 28. dubna 1550. V něm „přesluhující“ krajský hejtman Jan Lick z Rýzmburka oznamoval komorním radům „že jest již rok o s[va]jtém Jiří minulém vyšel a protož Vašich Milostí za to žádám, já již odpuštění bera, že jiného hejtmana do kraje hradeckého voliti ráčíte a mne podle starobylého pořádku že propustiti ráčíte.“ Adresa zní – „*Urozeným pánuom pánuom, urozeným a statečným pánuom rytířuom, urozeným pánuom vladykám, zřízeným radám komory krále Jeho Milosti v Království českém, pánuom a přáteluom mým milým.*“ Nutno dodat, že v dochovaných písemnostech české komory, uložených ve Staré manipulaci, není o této pravomoci české komory žádný doklad. Lze se proto zatím domnívat, že se jedná o omyl Jana Licka. Viz také s. 11, poznámka č. 64.

⁶⁸ S pojmem „zdání“ nebo „dobré zdání“ se setkáme také v případech vybírání přisedících většího zemského soudu. Viz např. SM, inv. č. 2002, sign. L 48/1, Zemské právo, karton č. 1414, fol. 72–73. Koncept listu poselacího císaře Maxmiliána II. svým synům Rudolfovi, králi uherskému, a Arnoštovi, arciknížatům rakouským, datovaný ve Vídni dne 16. února 1573. – „*Jaké nám dvoje **dobré zdání** nejvyšší ouředníci zemští a rady naše od nás na Hradě pražském nařízené na poručení naše císařské jim učiněné z strany dosazení do soudu zemského Království českého jedné osoby z stavu panského a druhé z stavu rytířského, [...] poniženě dávají, to oboje Vašim láskám ted' příležitě pro lepší tomu vyrozumění posílati, a ...*“ Uvedená signatura

pro sloveso vybírat, tak máme doklad o tom, že v letech 1569⁶⁹, 1572⁷⁰ a 1573⁷¹ vybíraly krajské hejtmany a vypracovaly jejich seznam zřízené rady. V roce 1574 vybíral krajské hejtmany a vypracoval jejich seznam dokonce pouze sám nejvyšší hofmistr.⁷² A o dva roky později, tj. v roce 1576, krajské hejtmany vybíraly opět zřízené rady, co je ale novum, za pomoci nejvyšších úředníků a zemských soudců.⁷³ Novum je také v užití jiného substantiva slovesného pro akt vybírání. Není užita „tradiční“ formule „vedle zdání vašeho/tvého“, ale „vedle promluvení a uvážení vašeho“. Pro úplnost je nutno dodat, že ve formuláři téměř totožné písemnosti z roku 1568 se o způsobu vybírání krajských hejtmánů nemluví.⁷⁴

obsahuje řadu dalších příkladů. Se souslovím „vedle zdání svého“ se setkáme dále např. na hlasovacích lístkách nejvyšších úředníků Markrabství moravského, kteří tímto způsobem v roce 1576 navrhovali své tři kandidáty na úřad nejvyššího sudí Markrabství moravského. Např. Zdeněk Lev z Rožmitála na svůj hlasovací lístek napsal: – „*Nejmilostivější císaři. Na milostivé poručení Vaší Císařské Milosti podle **dobrého zdání svého** k ouřadu nejvyššího sudí Markrabství moravského těmto vosobám hlasy své dávám: panu Janovi z Bozkovic, panu Hynkovi Bruntálskému a panu Hynkovi z Val[d]štejna. Vaší Císařské Milosti věrný poddaný Zdeněk Lev z Rožmitála.*“ Lístek byl uzavřen Zdeňkovou pečeti. S podobnou formulací se setkáme např. na hlasovacích lístkách Jaroše ze Zástřizl, nebo Smila z Doubravice. Viz Národní Archiv Praha, fond Morava, inv. č. 2325, karton č. 29. Analýzy mechanismů obsazování jiných úřadů, důležité pro porovnání s předkládanou analýzou, ještě čekají na své zpracování.

⁶⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 54. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám v Českém království, datovaný ve Vídni dne 4. dubna 1569. – „*Jaké jste nám psaní z strany obnovení ted' při s[vaté]m Jiří nejprve příštím hejtmanuov krejských v Království našem českém učinili a přitom nám poznamenání osob, kteréž by se **podle zdání vašeho** na dosazení tých ouřaduov hoditi mohly, odeslali, tomu jsme vyrozuměli.*“ Na okraj je nutno uvést, že ve zmíněném roce 1569 nebyl obsazen post nejvyššího hofmistra Českého království. Koncept listu je datovaný dne 4. dubna 1569. Někdejší nejvyšší hofmistr Jan starší z Lobkovic, který zemřel dne 14. července 1569, byl ze svého úřadu propuštěn kvůli zdravotním potížím už 15. září 1567. Následující držitel tohoto úřadu Ladislav z Lobkovic nastoupil až v průběhu roku 1570. Viz František PALACKÝ, *Přehled současné nejvyšších důstojníků a úředníků*, in: Jaroslav Charvát (red.), *Dílo Františka Palackého I*, Praha 1941, s. 321–417.

⁷⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 61. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný v Ebersdorfu dne 30. dubna 1572. – „*Psaní vašemu, při kterémž jste nám poznamenání osob, kterýž by se **vedle zdání vašeho** za hejtmany krejské v Království našem českém roku tohoto hoditi mohly, odeslali, jsme milostivě vyrozuměli....*“

⁷¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 66. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 18. dubna 1573. – „*Psaní vašemu, kterýmž nám, že hejtmanuov krejským ted' o svatém Jiří nyní příštím čas jich vycházeti bude, připomenutí činíte, a přitom poznamenání osob, kteréž by se **vedle zdání vašeho** za hejtmany tohoto roku trefiti a hoditi mohly, odsíláte, jsme milostivě vyrozuměli.*“

⁷² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 75. Koncept listu císaře Maxmiliána II. nejvyššímu hofmistrovi Českého království, datovaný ve Vídni dne 6. dubna 1574. – „*Psaní tvému, při němž nám poznamenání osob, kteréž by se **vedle zdání tvého** za hejtmany krejský tohoto roku hoditi mohly, odsíláš, jsme vyrozuměli.*“

⁷³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 370. Koncept listu zřízených rad císaři Maxmiliánovi II., datovaný na Pražském hradě dne 5. dubna 1576. – „*...i majíce při tomto nynějším soudu zemským s **nejvyššími pány ouředníky a soudci zemskými** o to dostatečně **promluvení a uvážení**, poněvadž na tom nemálo záleží, aby osoby hodné v kraji **vybrány** byly, ted'....*“ A odpověď panovníka viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 372. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 12. dubna 1576. – „*Nahlédše v to poznamenání nám od vás, které by osoby **vedle uvážení vašeho s jinými nejvyššími ouředníky a soudci zemskými** ted' při času svatého Jiří nejprve příštího podle starobylého obyčeje a pořádku v jednom každém kraji Království českého za hejtmany krejské nařízeny bejti mohly, odeslané....*“

⁷⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 46. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 3. května 1568. – „*Psaní Vašemu, které jste nám s odesláním poznamenaných osob, kterýž by za hejtmany krejské v Král[ovství] našem českém zřízeny býti měly, jsme vyrozuměli....*“

3) Třetí období, tj. říjen 1583 – květen 1611, je charakterizováno tím, že císař Rudolf II. trvale sídlil v Českém království a vykonával přímou vládu nad Českým královstvím. Na dobu své nepřítomnosti v království také dočasně přenášel správu na místodržící/zřízené rady. Ve Staré manipulaci se nezachoval žádný přímý doklad o pravomoci vybírání krajských hejtmanů. Pouze v roce 1587, když zemřel Václav Švihovský z Rýzemberka a z Švihova, hejtman prácheňského kraje, žádal císař Rudolf II. nejvyššího hofmistra Českého království, aby „*pomyslí*“ na jinou vhodnou osobu, která by mohla zaujmout uvolněný hejtmanský úřad, a podal mu o tom zprávu.⁷⁵

Přímý, a zatím jediný doklad o pravomoci vybírání krajských hejtmanů z tohoto období se ale dochoval v protokolech české královské rady z let 1605–1608.⁷⁶ Dne 14. dubna 1606 zapsal do levého horního rohu protokolu sekretář české dvorské kanceláře Jan Mencl z Kolsdorfu, že: „*Od n[ejvyššího] pana hofmistra*⁷⁷, *p[ana] komorníka*⁷⁸, *p[ana] kanclíře*⁷⁹, *p[ana] písaře n[ejvyššího]*⁸⁰ *volení sou hejtmanové krajští*“. Následuje seznam vybraných krajských hejtmanů, který má kromě chybějícího vnošení stejnou formu jako později sepsaný seznam krajských hejtmanů pro rok 1606/1607, uložený dnes ve fondu Stará manipulace⁸¹, a formálně se podobá i všem ostatním dochovaným seznamům. Po obsahové stránce je nejzřetelnějším rozdílem heslovitost u většiny jmen hejtmanů oproti seznamu ve Staré manipulaci.⁸² Ve dvou případech došlo ke změně ještě v samotném protokolu,⁸³ a jen v jednom případě se seznamy neshodují⁸⁴. Protokol si také ve způsobu zapsání jmen

⁷⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 375. Koncept listu císaře Rudolfa II. nejvyššímu hofmistrovi Českého království, datovaný na Pražském hradě dne 15. července 1587. – „*Vědětiť milostivě dáváme, že urozený Václav Švihovský [z Rýzemberka a ze Švihova] těchto pomínutých dnův prostředkem smrti z tohoto světa jest sešel. I poněvadž toho potřeba ukazuje, aby ouřad hejtmanský v kraji prácheňským osobou stavu panského hodnou zase osazen byl. A protož tebe milostivě za to žádati ráčíme, aby[s] na takovou osobu, kderá by se k těmuž ouřadu dobře hoditi mohla, pomyslí, nám o ní poddaně oznámil, a my tobě milostí naši císařskou etc. a královskou nakloněni býti ráčíme.*“

⁷⁶ Národní Archiv Praha, fond Česká dvorská kancelář, číslo knihy 193, *Radní protokoly 1605–1608*, fol. 129–131. (Dříve uloženo ve fondu Komorní knihy, Rukopisy z fondu Komorní knihy, které byly přeřazeny do fondu Česká dvorská kancelář, inv. č. 768 c). Protokol vydal Václav PEŠÁK, *Protokoly české státní rady z let 1602–1610*, Praha 1952 (= Prameny a studie k Českým dějinám. Svazek 2). Zápis o „volení“ krajských hejtmanů dne 14. dubna 1606 a jejich seznam je na s. 79–80.

⁷⁷ Nejvyšším hofmistrem Českého království byl Kryštof z Lobkovic. Díky neobsazenému úřadu nejvyššího purkrabí Českého království byl také dočasným předsedou královské rady.

⁷⁸ Nejvyšším komorníkem Českého království byl Adam starší z Šternberka.

⁷⁹ Nejvyšším kancléřem Českého království byl Zdeněk Vojtěch z Lobkovic.

⁸⁰ Nejvyšším písařem Českého království byl Jan z Klenového a z Janovic.

⁸¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 114–115.

⁸² Např. ve slánském kraji čteme v protokolu „*Pan ((Jaroslav)) z Martinic*“ a „*Pan Matouš Štampach*“, zatímco v seznamu ve Staré manipulaci čteme „*Uro[zený] Jaroslav z Martinic na Smečně, Vokoři a Běroničkách, rada*“ a „*Sta[tečný] Matyáš Štampach z Štampachu na Kornhauze, rada*“.

⁸³ V kouřimském kraji bylo na místo původního „*P[an] Karel Mracký*“ zapsáno „*P[an] Přeck Hodějovský*“, a ve vltavském kraji na místo původního „*Pan Jan z Vrtby*“ „*Pan Sezima z Vrtby na Janovicích*“.

⁸⁴ V podbrdském kraji čteme v protokolu na místě pro hejtmana za rytířský stav „*Adam Lokšan*“, a v seznamu ze Staré manipulace „*Slo[vutný] Adam Kalenice z Kalenic na Kamenný*“.

zachovával menší formálnost.⁸⁵ V seznamu uloženém ve Staré manipulaci, vyhotoveném na základě protokolu královské rady, došlo k pozdější změně v jediném případě.⁸⁶

4) Čtvrté období, tj. květen 1611–1619, je charakterizováno podobně jako druhé období. Sem spadá vláda císaře Matyáše (1611–1619), který trvale nesídlil v Českém království, s výjimkou období od léta 1615 do konce roku 1617, a správu přenášel dočasně také na místodržící/zřízené rady. Zachovaly se tři přímé doklady o pravomoci vybírání krajských hejtmanů. První pochází z kritického roku 1611, kdy před korunovací Matyáše na českého krále⁸⁷ žádali nejvyšší úředníci, soudcové a královští radové všechny krajské hejtmany, aby po svátku svatého Jiří zůstali v úřadu nad svou povinnost ještě dalších šest neděl. Přitom hejtmany ujistili, že po uplynutí této doby dojde k vybírání nových hejtmanů.⁸⁸ Po dvou měsících nejvyšší úředníci, soudcové a královští radové spolu s panovníkem část nových krajských hejtmanů skutečně „*ráčili voliti a naříditi*“.⁸⁹ O rok později, tj. v roce 1612, máme doloženo tvrzení samotných krajských hejtmanů, že v nepřítomnosti panovníka v zemi měli pravomoc „*ustanoviti a zříditi*“ krajské hejtmany královští místodržící.⁹⁰ Posledním, zato přelomovým dokladem o pravomoci vybírání krajských hejtmanů je list

⁸⁵ Tak v protokolu zápis „*P[an] Adam z Valdštejna krátký*“ byl v seznamu rozepsán jako „*Uro[zený] Adam starší z Valdštejna na Žehušicích, rada*“ a podobně zápis „*P[an] Tejřovský mladej*“ rozepsán jako „*Uro[zený] Jan Tejřovský z Enzidle na Hřebečnicích*“.

⁸⁶ V hradeckém kraji byl „*Slo[vutný] Jiřík starší Vratislav z Mitrovic na Humburcích a Jeřicích*“ nahrazen „*Mysliborem Hamzou Bořkem z Zábědovic na Kozojeticích*“.

⁸⁷ Korunován byl dne 23. května 1611.

⁸⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Bechyňsko, karton č. 1133, fol. 16–17. Čistopis listu Jáchyma staršího Španovského z Lisova na Loutkově a Jiříka Homuta z Harasova na Radenině, hejtmanů bechyňského kraje, adresovaný – „*Urozeným pánům pánům a urozeným a statečným pánům rytířům Jich Milostem nejvyšším pánům ouředníkům a soudcům zemským a radám Jeho Milosti královské v Království českém etc. na Hradě pražském v kanceláři český dvorský nyní shromážděným*“, datovaný na Loutkově dne 18. července 1611. – „*Nepochybujem, že Vaším [Milost]em v čerstvé paměti zůstává, kterak ste nám před korunováním jeho Mi[los]ti královské pána pána našeho nejmilostivějšího jistě psaní z kanceláře české dvorské učiniti ráčili, abychom do šesti nedělí v témž ouřadu hejtmanském zůstávali, po vyjití toho času tak jakž zřízení zemské ukazuje, jiné vosoby k témuž ouřadu hejtmanskému že se voliti na tento rok budou.*“

⁸⁹ Viz předchozí poznámka. – „*I došla jest nás jistá správa, že ste Vaší Milosti (tj. nejvyšší páni úředníci a soudci zemští a rady JM královské, pozn. P.M.) s Jeho Milostí královskou v jinejch krajích již jiné pány hejtmany naříditi a voliti ráčili, pročez sme nechtěli pomínouti, ale Vašich Milostem toto ohlášení učiniti a za to přátelsky a služebně žádáme, že na místa naše jiné pány hejtmany v tomto kraji s Jeho Milostí královskou voliti a naříditi ráčíte.*“

⁹⁰ SOA Litoměřice, pobočka Žitenice, LRR, Korespondence Pětipeských z Chyš a z Egerberku, sign. P 10/4, fol. 92–93. Čistopis listu hejtmana boleslavského kraje za panský stav Václava staršího Berky z Dubé a z Lipé na Loučeni, Deštné, Vidimi a Bezdězu hejtmanovi boleslavského kraje za rytířský stav Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chyš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, datovaný na Doksech dne 1. června 1612. – „*Já pak při sobě jináče souditi nemohu, než poněvaž čas náš při svatém Jiří nyní jminulém dle povolání ouřadu našeho vycházel a dokonce vyšel, že podle zřízení zemského bychom tím povinný nebyli takovou věc k sobě přijíti, neohlédajíce se na to, že vlastně J[eho] M[ilosti] K[rálovská] v zemi býti neráči, tehdy Jich Mi[l]o[s]tem [tj. nejvyšším pánům ouředníkům a soudcům zemským, J[eho] M[ilosti] K[rálovské] místodržícím a radám v Českém království] to vše v moc pozůstává, jiné pány hejtmany krajské ustanoviti a zříditi.*“

královských místodržících⁹¹ císaři Matyášovi z roku 1614⁹² dokládající vůbec poprvé přímo⁹³, že vybírání krajských hejtmanů provedli samostatně radové dvorského a komorního soudu. Opět je pro význam slovesa vybírat užito slovo „*uvážení*“. Přelom je ve skutečnosti, že se poprvé setkáváme s postupem charakteristickým pro pobělohorskou dobu. Vybírání krajských hejtmanů dvorským a komorním soudem, jak bylo zmíněno výše, byla totiž standardní, neměnnou a později také normativně zajištěnou pravomocí tohoto soudu po celé pobělohorské období.⁹⁴

Protože nás dochované prameny neinformují ani o samotném průběhu vybírání krajských hejtmanů a ani o kritériích, která při vybírání každého jednotlivého hejtmana hrála roli, pokusíme se ještě alespoň ve stručnosti poukázat na několik **objektivních a subjektivních okolností**, hrajících při výběru „*hodných*“ osob pro funkci krajského hejtmana důležitou roli.

První objektivní okolností byl **počet krajů**, a tedy vlastních „míst“ pro krajské hejtmany. V Českém království bylo ve sledovaném období celkem 14 krajů.⁹⁵ Tak byl každoročně omezen počet krajských hejtmanů za panský stav na 14 osob a za rytířský stav také na 14 osob. Spolu s tím souvisí vazba šlechtice na kraj. Úřad krajského hejtmana mohla podle tradice a později podle ustanovení v zemských zřízeních vykonávat pouze ta osoba, která měla statek v daném kraji a zároveň na něm sídlila.

Další okolností byla **doba zastávání úřadu** krajského hejtmana. Ta byla zemským zřízením vyměřena termínem od svatého Jiří jednoho roku do svatého Jiří následujícího roku. Vzhledem k tomu, že podle zemského zřízení nemohl být hejtmanský úřad vykonáván dva roky po sobě, bylo logicky v každém kraji potřeba minimálně dvou šlechticů z každého stavu,

⁹¹ Podepsáni jsou: „*Adam z Šternberka, Adam mladší z Valdštejna, Vilím Slavata mp, R[ad]s[lav] z V[chynic] a s [!] Tetova mp, M[atouš] Děpoldt z Lobkovic, Purkhart Točnick z Křimic mp, Tiburcí ze Žďáru mp, Diviš Černín z Chuděnic mp.*“ Nejvyšším hofmistrem Českého království byl v této době (v letech 1611–1619) jeden z místodržících, a to Adam mladší z Valdštejna.

⁹² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 25 a 30. Čistopis listu místodržících císaři Matyášovi, datovaný na Pražském hradě dne 22. dubna 1614. – „*Přitom V[áš]i C[ísařské] M[ilosti], poněvadž den s[vatéh]o Jiří, při kderémž čase hejtmáné krajští každoročně obnovováni bývají, již přichází, jisté osoby, kderěž by se na tento rok k správě ouřadů hejtmanství krajských v jednom každém kraji dobře hoditi mohly, podle uvážení V[áš]i C[ísařské] M[ilosti] rad soudův dvorského a komorního, odsíláme....*“ Presentační poznámka nejvyššího kancléře Zdeňka Vojtěcha z Lobkovic uvádí datum „*25. Aprilis 1614*“. Stručný registru registrátora české expedice Adama Zeise zní: „*Recepisse p[ánů] p[ánů] místodržících obnovení hejt[manů]v krajských. Aprilis [1]1614.*“ Obsah listu současně vylučuje podíl královských místodržících na vybírání hejtmanů, a liší se tak od způsobu vybírání v některých z předešlých let. Jakou roli zde hrála skutečnost, že nejvyšší hofmistr Českého království byl předsedou komorního soudu, nelze zatím zjistit.

⁹³ Kromě podílu radů dvorského a komorního soudu na vybírání krajských hejtmanů za účasti arciknížete Ferdinanda a nejvyšších zemských úředníků v roce 1550. Srov. s. 11, poznámka č. 65.

⁹⁴ V bezprostředních letech po bitvě na Bílé Hoře měl tuto pravomoc ve své moci místodržící kníže Karel z Liechtensteinu. Potom opět radové dvorského a komorního soudu.

⁹⁵ Viz s. 2–5, a s. 2, pozn. č. 21.

kteří by se v krajním případě mohli, aniž by porušili zemské zřízení, v hejtmanském úřadě ob rok střídát. Seznamy krajských hejtmanů nám ale odhalují, že toto ustanovení zemského zřízení nebylo vždy striktně dodržováno.

Podle výsledků dosavadního bádání byl v Čechách na počátku 17. století odhadnut počet plnoletých mužů v panském stavu na asi 240 osob a v rytířském stavu na asi 2000 osob.⁹⁶ V kontrastu s tím nejsou seznamy krajských hejtmanů nijak pestré. Naopak se jména jednotlivých hejtmanů často téměř periodicky opakují, v některých případech dokonce v delším časovém období pravidelně ob jeden rok. S touto otázkou je spojena další okolnost, a to **počet šlechticů** v jednotlivých krajích. Seznamy šlechty podle krajů k dispozici nemáme. Na jejich místě nám alespoň částečně poslouží berní rejstříky, které se zachovaly pro roky 1544, 1557⁹⁷, 1567⁹⁸, 1603⁹⁹, 1616¹⁰⁰ a 1620¹⁰¹. Jejich rozbor by nám dovolil zjistit počet potenciálních kandidátů na úřad krajského hejtmana v tom kterém kraji. Rozbor by také ukázal, že se lišil kraj od kraje co do počtu možných adeptů pro tento úřad.

Příkladem kraje, kde bylo extrémně málo šlechticů v panském stavu, a tedy potenciálních kandidátů na úřad krajského hejtmana, byl tradičně kraj podbrdský. O tom se dochovalo několik málo konkrétních dokladů. Tak například krátce po svém jmenování krajským hejtmanem podbrdského kraje za panský stav pro rok 1588/1589 žádal Jan z Lobkovic panovníka o propuštění z tohoto úřadu.¹⁰² Jeho žádosti nebylo vyhověno právě z toho důvodu, že v podbrdském kraji bylo málo šlechticů z panského stavu. Dva předešlí hejtmáni, kteří by mohli být k tomuto úřadu „*obrání*“, nepřicházeli tehdy v úvahu.¹⁰³ Kromě Jana a zmíněných dvou pánů bydlel v podbrdském kraji ještě Ladislav starší z Lobkovic na Zbiroze. Ten byl ale pro funkci krajského hejtmana vyloučen, protože zastával úřad

⁹⁶ Tento orientační výpočet se vztahuje k období vydání Rudolfova Majestátu v roce 1609. Viz Thomas WINKELBAUER, *Konvertita*. In: Václav Bůžek - Pavel Král (edd.), *Člověk českého raného novověku*, Praha 2007, s. 276.

⁹⁷ Otto PLACHT, *Odhad majetku stavů království Českého z r. 1557*, Praha 1949. (= Věstník královské České společnosti nauk. Třída filosoficko-historicko-filologická. Ročník 1947. Číslo IV.)

⁹⁸ Josef KOLLMANN, *Berní rejstříky a berně roku 1567*, SAP 13/1, 1963, s. 169–246.

⁹⁹ František MARAT, *Soupis poplatnictva 14 krajův království Českého z r. 1603*, Praha 1898. (= Věstník král. České společnosti nauk. Třída filosoficko-historicko-jazykozpytná. 1898.)

¹⁰⁰ August SEDLÁČEK, *Rozvržení sbírek a berní roku 1615 podle uzavření sněmu generálního*, Praha 1869. (= Abhandlungen der königl. Gesellschaft der Wissenschaften.)

¹⁰¹ Václav PEŠÁK, *Berní rejstříky z r. 1544 a 1620*, Praha 1953.

¹⁰² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Prácheňsko, karton č. 1134, nefoliováno. Koncept listu císaře Rudolfa II. Janovi z Lobkovic, datovaný na Pražském hradě dne 13. května 1588. Tento list byl vydán v edici *Sněmy České od léta 1526 až po naši dobu*, díl VII. 1586–1591, Praha 1891, s. 318–319, č. 185.

¹⁰³ Viz předchozí poznámka. – „*I ač bychom na takovú poníženu prozbu tvú rádi tebe v tom milostivě ušetřiti ráčili, než sám o tom dobrú vědomost máš, že dosti málo osob stavu panského v tom kraji podbrtském, z nichž by k témuž ouřadu mimo předešlých jednoho i druhého léta, kteříž za hejtmané [!] voleni byli, obratí mohli, za obyvatele jsou....*“ Seznamy pro rok 1586/1587 a 1587/1588 se nedochovaly, proto zatím nelze tento konkrétní případ vysvětlit.

presidenta české komory, a podle obavy samotného panovníka by nemohl presidentský úřad vykonávat naplno.¹⁰⁴ Nakonec tedy musel Jan z Lobkovic hejtmanský úřad přijmout a vykonávat až do příštího svátku svatého Jiří.¹⁰⁵

Tento příklad nám také naznačil jednu z dalších omezujících okolností, a to nemožnost **kumulace funkcí**. Panovník si nepřál, aby Ladislav starší z Lobkovic vykonával hejtmanský úřad, protože by nemohl naplno vykonávat úřad presidenta české komory. Ze stejného důvodu odmítl v roce 1573 a 1574 císař Maxmilián II. jmenovat hejtmánem podbrdského kraje Jana staršího z Lobkovic na Točníku, protože by jako president nad apelacemi mohl jen „z těžkostí oba dva ouřady spravovati“.¹⁰⁶ Seznamy hejtmánů nám odhalují nepsané pravidlo, totiž že do úřadu krajského hejtmána nebyli jmenováni nejvyšší zemští úředníci,¹⁰⁷ apelační presidenti a presidenti české komory, a to ani když hejtmanský úřad vykonávali opakovaně před přijetím nejvyššího zemského úřadu nebo presidentské funkce. Překážkou pro zastávání úřadu krajského hejtmána naopak nebylo členství v soudních institucích, jako byl větší zemský soud, komorní a dvorský soud, apelační soud a soud nejvyššího purkrabství pražského, ani členství v poradních kolegiích, jako byla česká komora, jejichž všem přisedícím, popř. členům, náležel titul JMC rada, a ani zastávání funkcí na panovníkově dvoře, z nichž k nejčastějším patřily funkce komorníků¹⁰⁸, kraječů¹⁰⁹, číšníků¹¹⁰, jídlonošů¹¹¹ a stolníků¹¹².

Ze **subjektivních okolností**, jakými bylo například náboženské vyznání, osobní kvality, vzdělání nebo klientské vazby potenciálních kandidátů na hejtmanský úřad s místodržícími, popř. nejvyššími zemskými úředníky, nedovedeme zatím zhodnotit téměř žádný. Také v panovníckých listech se opakující termíny „znaje hodnost tvou“, nebo „znajíc

¹⁰⁴ Viz předchozí poznámka. – „...a kdyby pak i urozený Ladislav starší z Lobkovic a na Zbivoze, president náš komory české, věrný milý, jakožto jeden obyvatel také toho kraje za hejtmána volen a v tom potažen byl, tehdy se nikoli to pro naše vlastní a pilné věci při komoře naší vyřizování, jakž sám to znáti můžeš, trefiti nemůže.“

¹⁰⁵ Viz předchozí poznámka. – „A poněvadž pak při tom ouřadě hejtmanském žádné hmotné práce ani tebe tu ustavičně potřeby není, tak že pro všelijaké pohodlí své jinam svojej odjezd dobře jmiti můžeš, v čemž tebe druhý hejtmán, tovaryš tvůj, pokudž by toho některé potřeby nastaly, oznámice tobě o tom skrze psaní, kdy by co tak pilného bylo, k sobě některú osobu bud'to stavu panského neb rytířského opatřiti, i v tom tobě polechčení učiniti může.“ Na dochovaném seznamu ale není tato změna zachycena, a jako hejtmán za panský stav v něm figuruje Ladislav starší z Lobkovic na Zbivoze a Hořejší Lindvě, JMC rada. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 84 a 85.

¹⁰⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 75. Koncept listu císaře Maxmiliána II. nejvyššímu hofmistrovi Českého království, datovaný ve Vídni dne 6. dubna 1574.

¹⁰⁷ Na základě rozboru dochovaných seznamů byli výjimkou z pravidla Jáchym Oldřich z Hradce na Hradci a Telči, JMC rada a komorník, hejtmán bechyňského kraje v roce 1602/1603, zastávající v letech 1601–1604 úřad karlštejského purkrabího, a Václav Říčanský z Řičan na Hořovicích a Mnichu, JMC rada, hejtmán podbrdského kraje v roce 1596/1597, zastávající v letech 1592–1596 úřad nejvyššího dvorského sudího Českého království.

¹⁰⁸ Z něm. der Kämmerer.

¹⁰⁹ Též počestně „firšnejdr“, z něm. der Vorschneider.

¹¹⁰ Též počestně „mundšenk“, z něm. der Mundschenk.

¹¹¹ Též počestně „panatýr“, z něm. der Panatier.

¹¹² Též počestně „truksas“, z něm. der Truchsess.

my hodnost osoby tvé k tomu (tj. k úřadu krajského hejtmana, pozn. P.M.) *býti*“, které by mohly poukazovat na osobní kvality jmenovaného krajského hejtmana, patřily k dobové formulaci, užívané také ve jmenovacích listech do jiných úřadů.¹¹³

Nepotvrdilo se zatím, že by kandidát na úřad krajského hejtmana měl mít alespoň základní politické zkušenosti. A to přesto, že se naprostá většina krajských hejtmanů alespoň jednou v životě zúčastnila zemského sněmu. Jejich pravidelná účast na sněmech ve funkci krajských hejtmanů zatím není doložena.

V dochovaných pramenech tak máme zmínky o významu **zkušeností**, které samozřejmě neplatily pro začátečníky v úřadu, ale později snad mohly být částečně brány za nepsané pravidlo. Jednou z nich byla právě zkušenost se zastáváním hejtmanského úřadu, která v některých případech upřednostňovala zkušeného šlechtice před nezkušeným. Když v druhé půli funkčního období let 1590/1591 nahrazoval císař Rudolf II. v plzeňském kraji zemřelého hejtmana za panský stav Ferdinanda ze Šternberka a kvůli dlouhodobé nemoci i hejtmana za rytířský stav Jana Koce z Dobrše hejtmany novými, v listu oznamujícím nové krajské hejtmany je za jejich jmény v závorce dodáno, že „*předešle v týž povinnosti tolikéž jsou byli*“.¹¹⁴ Podobně když v roce 1577 zdůvodňovali místodržící císaři Rudolfovi II., proč František hrabě z Thurnu a z Vallsasina nenastoupil úřad hejtmana čáslavského kraje, zmiňovali i obtíže druhého hejtmana Jana Salavy z Lípy na Úmoníně, který si jim stěžoval, „*že jemu samému, jakožto v té práci prve nebejvalému, v tom ouřadu, zvláště pak v tyto nynější nebezpečné časy, stízně jest trvati*“.¹¹⁵

K dalším zkušenostem patřila zkušenost ve vojenském umění. Ta byla důležitá zejména v dobách nebezpečí pro České království a jeho krajů. Když v roce 1608 žádal hejtman litoměřického kraje Jan Zbyněk Zajíc z Házmburka na Budyni, JMC rada, i jménem druhého hejtmana Jaroslava Kapliře z Sulevic na Čížkovicích, nejvyššího kancléře Zdeňka Vojtěcha z Lobkovic o propuštění z hejtmanského úřadu, protože už několik dní přesluhovali, navrhovali za sebe zkušenější šlechtice slovy: „*Pročež Vaší Milosti tímto psaním se ohlašujeme, že dýle takového ouřadu na sobě zdržovati nijakž nemíníme a nemůžeme, poněvadž jak stavu panského, tak rytířského v kraji našem dosti poctivých lidí jest, kteříž by i krýksmanských věcí povědomější byli, týž ouřad na se přijíti a jej v těchto nynějších potřebách*

¹¹³ Slovní obrat (formuli) „*osoba hodná*“ nalezneme například také v listech při zřizování míst u apelačního soudu v předbělohorském období. Viz Jaroslava HAUSENBLASOVÁ, *Počátky apelačního soudu v Čechách a jeho personální obsazení 1548–1627*, in: *Paginae historiae* 13, Praha 2005, s. 10.

¹¹⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 23. Koncept mandátu císaře Rudolfa II. do plzeňského kraje, datovaný na Pražském hradě dne 8. prosince 1590.

¹¹⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Čáslavsko, karton č. 1134, nefoliováno. Koncept listu místodržících císaři Rudolfovi II., datovaný na Pražském hradě dne 3. září 1577.

J[eho] M[ilosti] C[ísařské] snázeji než my, souc jeden z nás na zdraví nedostatečný, spravovati mohli. ¹¹⁶

Podle dosavadních zjištění je jisté, že k omezením, hraječích roli při vybírání nových krajských hejtmanů, nepatřil ani věk a ani zdravotní stav šlechty. To dokazují žádosti již jmenovaných krajských hejtmanů, kteří teprve po přijetí jmenovacích listů žádali panovníka o zproštění z úřadu z důvodů svého stáří nebo nemoci, které jim nedovolovaly zastávat tuto funkci. Otázkou věku a zdraví se budeme ještě zabývat.

Jiné okolnosti, které by hrály důležitou roli při vybírání nových krajských hejtmanů, nebyly zjištěny.

Vyhotovení seznamu

Seznamy krajských hejtmanů, v dobové terminologii nazývané „*poznámenání*“ nebo „*sepsání*“, německy pak „*verzeichnis der kraishaubtleute*“, tak jak se dochovaly ve fondu Stará manipulace, byly vyhotoveny s největší pravděpodobností v kanceláři úředníka nebo úřadu, který krajské hejtmány vybíral, tedy v české královské kanceláři, sloužící v době nepřítomnosti panovníka v zemi také místodržícím/zřízeným radám.

Ve fondu Stará manipulace je uložena z chronologického hlediska jen nesouvislá řada seznamů vybraných krajských hejtmanů. Zatímco z let 1526–1562 se nedochoval ani jeden, v následujících letech stavovské monarchie lze hovořit o souvislé, i když občas přerušené, řadě seznamů. Jejich rozboru se budeme věnovat na následujících řádkách z několika pohledů. Zajímat nás bude především míra dochování a jejich vnější a vnitřní rozbor.

Z období vlády **Ferdinanda I.** (1526–1564) se dochoval jeden nedatovaný seznam vybraných krajských hejtmanů, který datují pro rok 1563/1564¹¹⁷. Z období vlády

¹¹⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 43–44. Čistopis listu Jana Zbyňka Zajíce z Házmburka na Budyni, JMC rady, Zdeňkovi Vojtěchovi z Lobkovic na Chlumci a Jistebnici, JMC radě a nejvyššímu kancléři Českého království, datovaný sine loco dne 10. května 1608.

¹¹⁷ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 45 a 49. Datují pomocí relativní chronologie. Mezním datem na dolní hranici je rok 1562, kdy byl do panského stavu povýšen Vilém Trčka z Lípy na Velíši, který je v nedatovaném seznamu zapsán jako hejtman hradeckého kraje za panský stav. Mezním datem na horní hranici je rok 1568, kdy byl do trhového kvaternu desk zemských větších vložen kšaft téhož roku zemřelého Jana mladšího Kalenice z Kalenic na Škvořeticích, který je v nedatovaném seznamu zapsán jako hejtman prácheňského kraje (Národní Archiv Praha, fond Desky zemské, Desky zemské větší č. 16, Kvatern trhový červený od 1567 do 1570, fol. H 10–H 13). Seznamy pro roky 1565/1566 a 1567/1568 se dochovaly. Zbývají tedy roky 1563/1564, 1564/1565 a 1566/1567, do kterých by bylo možno nedatovaný seznam vřadit. Jelikož se v letech 1565/1566 uvádí hejtmanem za panský stav v prácheňském kraji Zdeněk ze Šternberka na Sedlci a hejtmanem za panský stav v litoměřickém kraji Hendrych Kurzpach z Trachenberka a z Milče na Ronově, vypadávají možnosti datace do let 1564/1565 a 1566/1567. Navíc, Zikmund Berka z Dubé a z Lipé na Lipém a Novém Stránově, který je takto jmenován jako hejtman boleslavského kraje za panský stav, držel statek Nový Stránov pouze do roku 1565, kdy jej dal za podíl svému nejstaršímu synovi Petrovi. Zikmund

Maxmiliána II. (1564–1576) se dochovaly nedatovaný seznam, který datují pro rok 1565/1566¹¹⁸, a datované seznamy pro roky 1567/1568¹¹⁹, 1568/1569¹²⁰, 1569/1570¹²¹, 1571/1572¹²², 1572/1573¹²³, 1573/1574¹²⁴, 1574/1575¹²⁵, 1575/1576¹²⁶, 1576/1577¹²⁷. Z období vlády **Rudolfa II.** (1576–1611) se dochovaly seznamy pro roky 1578/1579¹²⁸, 1581/1582¹²⁹, 1583/1584¹³⁰, 1588/1589¹³¹, 1589/1590¹³², 1590/1591¹³³, 1593/1594¹³⁴, 1596/1597¹³⁵, 1597/1598¹³⁶, nedatovaný, který datují pro rok 1598/1599¹³⁷, 1599/1600¹³⁸, 1600/1601¹³⁹, nedatovaný, který datují pro rok 1602/1603¹⁴⁰, 1603/1604¹⁴¹, 1604/1605¹⁴²,

se pak tituloval pouze sezením na Lipém. Tím zůstává jediné možné datum pro tento nedatovaný seznam krajských hejtmanů, a to rok 1563/1564. Přesto dávám za toto datum v soupisu krajských hejtmanů a ve jmenném rejstříku otazník.

¹¹⁸ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 40 a 44. Datum tohoto seznamu určuje jeho zařazení do složky obsahující koncept listu poselacího a koncept mandátu císaře Maxmiliána II. nově jmenovaným krajským hejtmanům, obojí datované ve Vídni dne 7. května 1565. Navíc je vyloučen rok 1566/1567, kdy byli prokazatelně hejtmany v plzeňském kraji Jiří hrabě z Gutnštejna a Arnošt Pernklob z Šenrejtů (v nedatovaném seznamu figurují Albrecht hrabě z Gutnštejna na Rýzmberce a Kryštof Markvart z Hrádku na Bělé). Srov. s. 54. Přesto dávám také za toto datum v soupisu krajských hejtmanů a ve jmenném rejstříku otazník.

¹¹⁹ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 3–4.

¹²⁰ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 50–51.

¹²¹ Dva exempláře. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 52 a 56 a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 343–344.

¹²² Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 368–369.

¹²³ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 57 a 60.

¹²⁴ Dva exempláře. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 63–64 a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 345–346.

¹²⁵ Dva exempláře. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 72 a 74 a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 347–348.

¹²⁶ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 349–350.

¹²⁷ Čtyři exempláře. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 69–70, SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 351–352, SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 353–354 a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 363–366.

¹²⁸ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 381–382.

¹²⁹ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 76 a 78.

¹³⁰ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 3.

¹³¹ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 84 a 85.

¹³² Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 12–13.

¹³³ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 21–22.

¹³⁴ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 87–88.

¹³⁵ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 89–90.

¹³⁶ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 91–92.

¹³⁷ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 95–96. Datují podle stručného registru a registrační poznámky na zadní straně seznamu, které datují seznam do roku 1598/1599.

¹³⁸ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 97–98.

¹³⁹ Dva exempláře. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 99 a 102 a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 100–101.

¹⁴⁰ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 105. Datují pomocí relativní chronologie. Mezním datem na dolní hranici je rok 1601, kdy se stal Jáchym Oldřich z Hradce karlíštejnským purkrabím, a který v této funkci figuruje na nedatovaném seznamu jako hejtman bechyňského kraje. Mezním datem na horní hranici je rok 1604, kdy 24. ledna zmíněný Jáchym Oldřich z Hradce zemřel, a kdy 21. března zemřel Oldřich Felix z Lobkovic, figurující na nedatovaném seznamu jako hejtman litoměřického kraje. Seznamy pro rok 1600/1601, 1603/1604 a dále se dochovaly. Zbývají tedy roky 1601/1602 a 1602/1603, do kterých by bylo možno nedatovaný seznam vřít. Jelikož ale aktový materiál ve Staré manipulaci uvádí jako hejtmany v bechyňském kraji pro rok 1601/1602 Petra Voka z Rožmberka a po něm Fridricha Míčana z Klinštejna a z Roztok za panský stav a Jiřka mladšího Vratislava z Mitrovic na Zálší za rytířský stav (v

1605/1606¹⁴³, 1606/1607¹⁴⁴, 1607/1608¹⁴⁵, 1608/1609¹⁴⁶, 1609/1610¹⁴⁷, 1610/1611¹⁴⁸. A z období vlády **Matyáše** (1611–1618) se dochovaly seznamy pro roky 1611/1612¹⁴⁹, 1612/1613¹⁵⁰, 1613/1614¹⁵¹, 1614/1615¹⁵², 1615/1616¹⁵³ a 1616/1617¹⁵⁴.

Některé seznamy se dochovaly pro jeden rok hned v několika exemplářích. Účel několikerého vyhotovení jednoho seznamu zatím nelze přesně zjistit.¹⁵⁵ V některých případech ale prokazuje několikeré vyhotovení seznamu chronologický vývoj v jeho vytváření a dalším používání, zachycujícím změny jmen vybraných krajských hejtmanů v jednotlivých krajích v průběhu funkčního období. Torzovitost dochovaných seznamů a hlavně absence aktového materiálu detailnější rozbor zatím neumožňuje.

Dalším pohledem na seznamy je vnější a vnitřní rozbor jednotlivých exemplářů. Vzhledem k jejich téměř jednotné formě, ale také k torzovitosti jejich dochování, se na ně podíváme jako na celek. Nebudeme tedy rozebírat každý jednotlivý dochovaný exemplář zvlášť.

Seznam krajských hejtmanů byl zapsán nejčastěji na dvojlist papíru. Text pokrývá ve všech případech celý první list (tj. první a druhou stranu), celý druhý list jen zřídka (když tak jen třetí stranu). Čtvrtá strana vytvářela po složení dvojlistu vnější stranu, jakousi obálku, na kterou byl napsán stručný regist a registrační, popř. jiné poznámky. V jednom případě byl

nedatovaném seznamu figurují Jáchym Oldřich z Hradce a Vilém Růt z Dírné), a v hradeckém kraji pro stejný rok Kryštofa Jaroslava Trčka z Lípy a Jana Jiřího Vachtla z Pantenova (v nedatovaném seznamu figurují Jan Rudolf Trčka z Lípy a Kryštof Václav Kapoun z Svojkova), a dále např. registra hejtmanských relací ke komornímu soudu (Národní Archiv Praha, fond Komorní soud, *Registra bílá relací hejtmanů krajských soudu komornímu, 1591–1617*, číslo knihy 231) uvádějí v boleslavském kraji pro stejné období jako hejtmany Karla z Vartemberka a Jiříka Vančuru z Řehnic (v nedatovaném seznamu figurují Bohuslav Jáchym Hasištejský z Lobkovic a Jan Gerštorf z Malšvic), můžeme nedatovaný seznam vřadit do roku 1602/1603.

¹⁴¹ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 107–108.

¹⁴² Dva exempláře. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 109 a 111 a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 110.

¹⁴³ Dva exempláře. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 112–113 a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 5–6.

¹⁴⁴ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 114–115.

¹⁴⁵ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 116–117.

¹⁴⁶ Dva exempláře. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 118–119 a 122–123 (na dvou sešitých dvojlistech) a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 120–121.

¹⁴⁷ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 41–42.

¹⁴⁸ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 7–8.

¹⁴⁹ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 1–2.

¹⁵⁰ Dva exempláře. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 29 a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 9–10.

¹⁵¹ Dva exempláře. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 26–27 a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 11.

¹⁵² Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 12–13.

¹⁵³ Jeden exemplář. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 14–15.

¹⁵⁴ Dva exempláře. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 18 a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 16–17.

¹⁵⁵ V několikerém vyhotovení jednoho seznamu lze zatím rozpoznat opravovaný čistopis, opis původního seznamu a opis opraveného seznamu.

seznam zapsán ve slavnostnější formě na dva sešité dvojlisty.¹⁵⁶ Typově bylo pro napsání seznamu užito raně novověké polokurzívní a kurzívní písmo. Jazykem byla čeština, v jednom případě němčina.¹⁵⁷

Seznamy jsou ve většině případů uvedeny na první straně nahoře uprostřed stručným nadpisem, napsaným raně novověkým polokurzívním písmem. Nejčastější formou nadpisu je pouhé oznámení „*Hejtmané krajští léta XY*“¹⁵⁸, nebo „*Hejtmané krajští na rok XY*“¹⁵⁹. Jednotlivé obměny těchto forem zněly pro ilustraci např.: „*Léta etc. [15]67[h]o při času svatého Jiří hejtmané krajští*“;¹⁶⁰ „*Hejtmané krajští tito dole psaní jsou volení léta etc. sedmdesátého prvního*“;¹⁶¹ „*Léta páně 1589 krajští hejtmani volení*“;¹⁶² „*Hejtmané krajští k létu 1590*“;¹⁶³ „*Poznamenání hejtmanuov krajských léta tohoto 1608[h]o*“;¹⁶⁴ „*Hejtmané krajští léta 1614 vyhlášení*“;¹⁶⁵ „*Léta 1616 hejtmané krajští od Jich Mi[los]tí volení*“¹⁶⁶. Nadpis v jediném jazykově německém seznamu zní: „*Crais haubtleuth im khunigreich Behaimb dess 1611 jahrs*“¹⁶⁷. Bez nadpisu jsou seznamy pro rok 1563/1564¹⁶⁸, 1565/1566¹⁶⁹, 1569/1570¹⁷⁰, 1576/1577¹⁷¹, 1598/1599¹⁷², 1602/1603¹⁷³, 1606/1607¹⁷⁴, 1607/1608¹⁷⁵, 1609/1610¹⁷⁶.

Pod nadpis byl napsán každý ze 14 krajů¹⁷⁷ a pod každý kraj jména obou hejtmanů. Nejprve hejtmana za panský stav a pod ním hejtmana za rytířský stav.

Forma zápisu jmen krajských hejtmanů není v seznamech jednotná. Proměňují se v ní fáze typů od zkrácené formy (tj. pouhé jméno a příjmení), po úplnou formu s plnou titulaturou (tj. oslovení, jméno, příjmení, predikát, domicil, titul a funkce). Pouhé jméno a příjmení bez

¹⁵⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 118–119 a 122–123.

¹⁵⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 1–2. Jedná se o seznam na rok 1611/1612.

¹⁵⁸ Např. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 52 a 56.

¹⁵⁹ Např. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 107–108.

¹⁶⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 3–4.

¹⁶¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 368–369.

¹⁶² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 12–13.

¹⁶³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 21–22.

¹⁶⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 118–119 a 122–123.

¹⁶⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 12–13.

¹⁶⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 16–17.

¹⁶⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 1–2.

¹⁶⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 45 a 49.

¹⁶⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 40 a 44.

¹⁷⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 343–344.

¹⁷¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 363–366.

¹⁷² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 95–96.

¹⁷³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 105.

¹⁷⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 114–115.

¹⁷⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 116–117.

¹⁷⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 41–42.

¹⁷⁷ Pořadí krajů se téměř v každém seznamu liší. Nenalezl jsem v něm žádný řád.

domicilu a predikátu je na seznamu pro rok 1612/1613¹⁷⁸. Pouhé zkrácené oslovení, jméno a příjmení bez predikátu a domicilu se nachází na seznamu pro rok 1607/1608¹⁷⁹ a pro rok 1616/1617¹⁸⁰.

Jednotlivé seznamy se liší i v užití pádu zapsaných jmen. Nejčastěji byla jména vybraných krajských hejtmanů zapsána v 1. pádu jednotného čísla. V seznamech hejtmanů pro rok 1604/1605¹⁸¹ a pro rok 1616/1617¹⁸² jsou jména zapsána ve 3. pádu jednotného čísla. V seznamu pro rok 1610/1611 jsou všechna jména (bez domicilu a titulů) zapsaná ve 4. pádu jednotného čísla, marginální poznámky a opravy ale v 1. pádu jednotného čísla.¹⁸³ V seznamu pro rok 1605/1606 jsou zase jména hejtmanů u prvních pěti krajů zapsána v 1. pádu jednotného čísla, u zbylých krajů ale ve 3. pádu jednotného čísla.¹⁸⁴ Odlišný pád u jména krajského hejtmana (1. pád j.č.) od pádu pozdější opravy (3. pád j.č.) zaznamenáváme na seznamu pro rok 1590/1591.¹⁸⁵

Přesné datum vyhotovení seznamu nelze z jejich obsahu zjistit. Samotné seznamy datum vyhotovení nenesou.¹⁸⁶ Mezníky jsou data iniciativy, tj. iniciativního listu panovníka nebo místodržících/zřízených rad a listu doprovázejícího seznam od kompetentního úřadu k arciknížeti Ferdinandovi nebo k panovníkovi. Přibližným datem vzniku seznamu je tak druhá polovina měsíce dubna toho kterého roku.

Napsaný seznam byl složen¹⁸⁷ a zapečetěn.¹⁸⁸ Na takto vzniklé volné ploše, u spisů užívané pro napsání adresy, byl odesílatelem napsán stručný regest, jako např.: „*Hejtmané krejští etc. 1569*“,¹⁸⁹ „*Sepsání hejtmanuov krajských léta etc. [15]72[h]o*“,¹⁹⁰ „*Hejtmané*

¹⁷⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 29.

¹⁷⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 116–117. Forma zapsání jmen je jen např.: „*p[án] p[an] Vilém Slavata*“, „*p[an] Vilém Rút*“, apod.

¹⁸⁰ Také SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 16–17.

¹⁸¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 109–111.

¹⁸² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 18.

¹⁸³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 7–8.

¹⁸⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 5–6 a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 112–113.

¹⁸⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 21–22. Oprava celého jména zní např.: „*Janovi staršímu Kyšperskýmu z Valdštejna na Kyšperce, kraječi našemu*“.

¹⁸⁶ Pravděpodobnou poznámku o vyhotovení nebo možná schválení vybraných krajských hejtmanů nese seznam pro rok 1581/1582 ve formě: „*24. Aprilis mp 1581*“, zapsané za poslední jméno v seznamu. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 76 a 78. Blíže neurčenou poznámku ve formě data – napsáno: „*20. Aprillis*“ – nese seznam pro rok 1588/1589. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 84 a 85.

¹⁸⁷ Vnější „obal“ tvořila právě nepopsaná čtvrtá strana dvojlistu. Nic zatím nenasvědčuje tomu, že by byl seznam vkládán do samostatné obálky.

¹⁸⁸ Zbytky červeného vosku a dnes již zcela neidentifikovatelného obrazu otisku pečeti (na pečeti nebyla krytka) se zachovaly na seznamu pro rok 1581/1582. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 76 a 78. Stopy červeného vosku jsou zřetelné také na seznamu pro rok 1588. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 84 a 85, a dalších.

¹⁸⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 52 a 56.

¹⁹⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 57 a 60.

krejští léta etc. sedmdesátého šestého volení“;¹⁹¹ „*Krais haubtleute*“;¹⁹² nebo „*Craiss haubtleuth dess 1611 Jahrs*“¹⁹³. Podobný regist najdeme ještě na seznamech pro rok 1569/1570, 1571/1572, 1573/1574, 1574/1575, 1575/1576, 1576/1577, 1578/1579, 1581/1582, 1593/1594, 1596/1597, 1597/1598, 1598/1599, 1599/1600, 1607/1608¹⁹⁴, 1608/1609. Na ostatních seznamech tento regist chybí. Nakonec byl spolu s doprovodným listem odeslán kompetentnímu úřadu k vyřízení.¹⁹⁵

Schvalovací proces

Schvalování seznamů vybraných krajských hejtmanů bylo pravomocí panovníka. Pro vlastní akt schválení se v panovnických jmenovacích listech užívá výhradně slovesa „*voliti*“, v jiné variantě „*obradi a voliti*“.¹⁹⁶ V aktovém materiálu se zase opakuje obrat, že si panovník vybrané osoby na obdržení seznamu „*ráčil oblibiti/oblibovati*“. V jednom případě

¹⁹¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 69–70.

¹⁹² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 45 a 49.

¹⁹³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 1–2.

¹⁹⁴ V tomto případě byl regist napsán za poslední jméno krajského hejtmana v textu, a to ve formě: „*P[áni] p[ř]áni] hejtmáně lethā [etc.] [1]607 volení*“. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 116–117.

¹⁹⁵ Ne všechny seznamy uložené ve Staré manipulaci ale sloužily jako návrhy odeslané k vyřízení. Některé byly pouhými evidenčními pomůckami, zachycujícími daný stav, některé pozdějšími kopiemi a opisy, určenými k nejrůznějším správním a kancelářským účelům. To je patrné zejména v případech, kdy evidujeme několik seznamů pro jedno funkční období.

¹⁹⁶ Ve jmenovacích listech poselcích to vyjadřuje formule: „*Protož znajíc my hodnost osoby tvé k tomu býti, tebe jsme v tom kraji N. podle vysoce urozeného/urozeného/statečného/slovutného N.N., věrného našeho milého, voliti a listem našim císařským odevřeným vůbec vyhlásiti rozkázati ráčili*.“ Viz formulář listu poselcáčiho na s. 30. Ve jmenovacích mandátech to vyjadřuje formule: „*Kdež znajíc my hodnost vysoce urozeného/urozeného N.N. a statečného/slovutného N.N., věrných našich milých, býti, je sme za hejtmany toho kraje N. voliti a zříditi ráčili*.“ Viz formulář mandátu na s. 31–32. Dále např. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 355. Koncept listu císaře Ferdinanda I. Jaroslavovi Libštejnskému z Kolovrat, datovaný na Brandýse nad Labem dne 26. května 1562. – „*...a již jsme to nařídili a místo tebe urozeného Kryštofa jinak Jindřicha [Krakovského] z Kolovrat na Vsesulově, v[ěrného] n[áše]ho milého, za hejtmána v tom kraji voliti, zříditi a vuobec vyhlásiti rozkázati ráčili*.“; SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 16. Koncept mandátu císaře Rudolfa II. stavům prácheňského kraje, datovaný na Pražském hradě dne 15. listopadu 1587. – „*Jakož jest někdy urozený Václav Švihovský z Rýzemberka a z Švihova za jednoho hejtmána toho kraje roku tohoto [15]87 volen byl a s smrtí z tohoto světa sešel, kdež znaje my hodnost urozeného Karla Švihovského z Rýzemberka a z Švihova na Horažďovicích, věrného našeho milého, býti, jeho sme za jednoho hejtmána toho kraje na místě otce jeho, podle slovutného Adama Boubinského z Oujezda na Třebomyslicích, věrného našeho milého, voliti a zříditi ráčili*.“; SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Prácheňsko, karton č. 1134, nefoliováno. Koncept listu císaře Rudolfa II. Janovi z Lobkovic, datovaný na Pražském hradě dne 13. května 1588. – „*Protož milostivě žádati ráčíme, aby[s] již tohoto roku podle volení našeho a tebe listem našim císařským vyhlášení za hejtmána v tom kraji vytrval*.“; SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 383. Koncept listu císaře Rudolfa II. Gotfrýdovi Křineckému z Ronova na Jilemnicích, datovaný na Pražském hradě dne 5. července 1595. – „*Protož znajíce my hodnost k tomu osoby tvé býti, tebe jsme v témž kraji hradeckém na místě již jmenovaného strejce tvého Bohuslava Křineckého [z Ronova] za hejtmána podle již dotčeného Adama Zilvára [z Silbrštejna a z Pilníkova] obradi a voliti a listem našim císařským odevřeným vuobec vyhlásiti ráčili*.“; SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Prácheňsko, karton č. 1134, nefoliováno. Koncept listu císaře Rudolfa II. Janovi z Lobkovic, datovaný na Pražském hradě dne 13. května 1588. – „*Poniženě omluvě tvé, za kterými by[s] příčinami ouřad svůj hejtmánský kraje podbrského na sebe přijíti nemohl, poddaně nás prosíce, aby[s] z toho propuštěn a jiná osoba k tomu obrána a volena byla, z psaní tvého tomu všemu jsme vyrozuměti ráčili*.“

panovník o hejtmanech „bedlivě uvažoval“. Tento obrat ale nepochází z písemnosti panovníka, nýbrž místodržících.¹⁹⁷

V dobách místodržitelství arciknížete Ferdinanda poslal seznam vybraných krajských hejtmanů nejvyšší hofmistr Českého království nejprve arciknížeti Ferdinandovi, a ten jej spolu s doprovodným listem přeposlal panovníkovi. O tom máme doklady z let 1550¹⁹⁸, 1555¹⁹⁹ a 1565²⁰⁰. V listu z roku 1563 se o roli nejvyššího hofmistra nehovoří.²⁰¹ Není doloženo, že by arcikníže nějakým způsobem zasahoval do již vypracovaného seznamu. Pokud se osobně neúčastnil výběru krajských hejtmanů, byl pravděpodobně pouze zprostředkovatelem v předání seznamu mezi úřadem nebo úředníkem, který měl na starosti vybírání hejtmanů a zhotovení jejich seznamu, a panovníkem. Z tohoto období máme doklady o schválení seznamů panovníkem z let 1550²⁰², 1563²⁰³ a 1565²⁰⁴.

¹⁹⁷ Koncept listu místodržících Jáchymovi staršímu Španovskému z Lisova na Loutkově a Jerolímovi Hozlaurovi z Hozlau na Hněvkovicích, datovaný na Pražském hradě dne 15. května 1608. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Bechyňsko, karton č. 1133, fol. 15. – „Ješto J[eho] M[ilost] C[ísařská] z jistého a bedlivého uvážení k takovému ouřadu osoby vaše za hodné uznali a již skrze patenty své naříditi ráčil.“

¹⁹⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 341. Koncept listu arciknížete Ferdinanda otci králi Ferdinandovi I., datovaný v Řezně dne 29. dubna 1550. – „...Den zum E[ure] K[önigliche] M[ayestät] sich zuersehen und dieselben ernente personen zu kreis hauptleuten aus E[ure] M[ayestät] Behmischen hof canczlei wie breuchlig allergnedigist ausschreiben, desen stelle ich die selben personen zu vorandern oder also zuvorbleiben, zue E[ure] M[ayestät] gnedigsten willen und vorbessten.“ A odpověď panovníka. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 340. Čistopis listu krále Ferdinanda I. synovi arciknížeti Ferdinandovi, datovaný ve Vídni dne 9. května 1550. – „Wir haben deiner lieb schreiben, sambt deren aufgezaichenten personen namen, so czu erneuerung der crais haubtleut in unserm khunigreich Behaim auf dicz jar fur teuglich und geschigkt befunden, verstannden.“

¹⁹⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 342. Koncept listu arciknížete Ferdinanda nejvyššímu hofmistrovi Českého království, datovaný na Pražském hradě dne 8. dubna 1555. – „...Jakož o tom dobrú vědomost máš, že nyní čas z propuštění ouřadů nynějších hejtmanův krejských vychází, a osoby, které by na místě těch usazeny býti jměly, od tebe poznamenány podávány bejvají. A protož na místě J[eho] M[ilosti] c[ísařské] [!] p[á]na a otce n[ašeho] n[ejmilostivějšího] tobě poroučíme, aby[s] na osoby hodné, kteréž by na též ouřady posazeny a po krajích vyhlašovány bejti jměly, pomysli a nám je tím neprodlévajíc poznámené [!] odeslal...“

²⁰⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton 1130, fol. 359. Koncept listu arciknížete Ferdinanda bratrovi císaři Maxmiliánovi II., datovaný na Poděbradech dne 7. května 1565. – „Eur Khai[serliche] M[ayestät] und liebe, ubersende ich himit ain verzaichnus der kraisshaubtleute, so mir erst jeczo durch den obristen landhofmaister zugestellt sein worden, und auf dises jar geordnet werden sollen. Und dieweilen dann Georgi nun mehr verschien, also werden Eur Khai[serliche] M[ayestät] und [liebe] di gnedgiste verordnung thuen lassen, damit bereutte haubtleute, den altheer khomben geprauch nach, geordnet und publicirt werden.“ A na stejném konceptu stručný regist pro panovníka – „E[ure] F[ürstliche] D[furchlaucht] ubersenden der Khai[serliche] M[ayestät] di verzaichnis der Kraiß haubtleute.“ V odpovědi panovníka se o roli nejvyššího hofmistra Českého království nehovoří. Viz SM, inv. č. 1605, sign. 26/1/I, karton č. 1130, fol. 42. Koncept listu císaře Maxmiliána II. bratrovi arciknížeti Ferdinandovi, datovaný ve Vídni dne 22. května 1565.

²⁰¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 39. Koncept listu císaře Ferdinanda I. synovi arciknížeti Ferdinandovi, datovaný v Innsbrucku dne 22. května 1563. – „Psaní tvé lásky, kteréž jest nám tvá láska s odesláním poznamenanych osob, kterýž by za hejtmany krejské v Království našem českém zřizeny býti měly etc., učinil, jsme šířeji vyrozuměli. Kteréžto osoby sobě také oblibovati a....“

²⁰² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 340. Čistopis listu krále Ferdinanda I. synovi arciknížeti Ferdinandovi, datovaný ve Vídni dne 9. května 1550. – „Wir haben deiner lieb schreiben, sambt deren aufgezaichenten personen namen, so czu erneuerung der crais haubtleut in unserm khunigreich Behaim auf dicz jar fur teuglich und geschigkt befunden, **verstannden**. Lassen uns die, welche uns verzaichent zuegeschigkt, den maisten **gefallen**,...“

V období nepřítomnosti panovníka v zemi odesílaly seznam panovníkovi buď zřízené rady, jak o tom máme doklad nepřímo z roku 1567²⁰⁵, a přímo z let 1568²⁰⁶, 1569²⁰⁷, 1572²⁰⁸, 1573²⁰⁹ a 1576²¹⁰, nebo nejvyšší hofmistr, jak o tom máme doklad z roku 1574²¹¹. Z let

²⁰³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 39. Koncept listu císaře Ferdinanda I. synovi arciknížeti Ferdinandovi, datovaný v Innsbrucku dne 22. května 1563. – „*Psaní tvé lásky, kteréž jest nám tvá láska s odesláním poznamenaných osob, kterýž by za hejtmany krejské v Království našem českém zřízeny býti měly etc., učinil, jsme šířeji vyrozuměli. Kteréžto osoby sobě také oblibovati a....*“

²⁰⁴ SM, inv. č. 1605, sign. 26/1/I, karton č. 1130, fol. 42. Koncept listu císaře Maxmiliána II. bratrovi arciknížeti Ferdinandovi, datovaný ve Vídni dne 22. května 1565. – „*Psaní vaší lásky, kteréž nám vaše láska s odesláním poznamenaní osob, kterýž by za hejtmany krejské v Království našem českém zřízeny býti měly, učinila, jsme šířeji vyrozuměli.*“

²⁰⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 361. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě („*zřízeným osobám na Hradě pražském*“), datovaný ve Vídni dne 7. května 1567. (Jde pravděpodobně o opis z 18. století).

²⁰⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 46. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 3. května 1568. – „*Psaní Vašemu, které jste nám s odesláním poznamenaných osob, kterýž by za hejtmany krejské v Král[ovství] našem českém zřízeny býti měly, jsme vyrozuměli...*“

²⁰⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 54. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám v Českém království, datovaný ve Vídni dne 4. dubna 1569. – „*Jaké jste nám psaní z strany obnovení ted' při s[vatě]m Jiří nejprve příštím hejtmantuov krejských v Království našem českém učinili a přitom nám poznamenaní osob, kteréž by se podle zdání vašeho na dosazení tých ouřaduov hoditi mohly, odeslali, tomu jsme vyrozuměli.*“

²⁰⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 61. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný v Ebersdorfu dne 30. dubna 1572. – „*Psaní vašemu, při kterémž jste nám poznamenaní osob, kterýž by se vedle zdání vašeho za hejtmany krejské v Království našem českém roku tohoto hoditi mohly, odeslali, jsme milostivě vyrozuměli....*“

²⁰⁹ Z tohoto roku 1573 máme dokonce jeden ze dvou ve Staré manipulaci dochovaných doprovodných listů. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 67–68. Čistopis listu zřízených rad na Pražském hradě císaři Maxmiliánovi II., datovaný na Pražském hradě dne 13. dubna 1573. – „*Poněvadž čas svatého Jiří, při kterémž se hejtmáné krejské z ouřaduov propouštějí a jiní na místa jich usazení bývají, před rukama jest, ted' V[áš] C[ísařské] M[ilosti] osoby poznamenané, kderý by za nové hejtmany usazený býti jměly, kderéžto osoby, jestli že V[áš] C[ísařské] M[ilosti] a nebo jiné vyhlásiti a za hejtmany ustanoviti ráčíte, to při milostivé vuoli V[áš] C[ísařské] M[ilosti] zuostavujem....*“ Podepsáni jsou Jan z Valdštejna, nejvyšší komorník, Adam z Švamberka, nejvyšší sudí dvorský, Zbyněk Berka z Dubé [a z Lipé], nejvyšší mistr královské komory a Mikuláš [Mířkovský] z Tropčic, purkrabí karlštejnský. Srov. s panovníkovou odpovědí. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 66. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 18. dubna 1573. – „*Psaní vašemu, kterýmž nám, že hejtmantuov krejským ted' o svatém Jiří nyní příštím čas jich vycházeti bude, připomenutí činíte, a přitom poznamenaní osob, kteréž by se vedle zdání vašeho za hejtmany tohoto roku třetí a hoditi mohly, odsíláte, jsme milostivě vyrozuměli.*“

²¹⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 370. Koncept listu zřízených rad na Pražském hradě císaři Maxmiliánovi II., datovaný na Pražském hradě dne 5. dubna 1576. – „*Jakož se ten pořádek a obyčej od starodávna zachovával, že hejtmáné krejské při času s[vatě]ho Jiří z ouřaduov propuštění a jiní na místa jich od V[áš] C[ísařské] M[ilosti] volení a usazení bývají, Ted' V[áš] C[ísařské] M[ilosti] osoby poznamenané, kderý sme tak za hodné poznamenaní dali, odsíláme,...*“ Srov. také odpověď císaře. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 372. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 12. dubna 1576. – „*Nahlédše v to poznamenaní nám od Vás, kderé by osoby vedle uvážení Vašeho s jinými nejvyššími ouředníky a soudci zemskými, ted' při času svatého Jiří nejprve příštího, podle starobylého obyčeje a pořádku v jednom každém kraji Království českého za hejtmany krejské nařizeny bejti mohly, odeslané...*“

²¹¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 75. Koncept listu císaře Maxmiliána II. nejvyššímu hofmistrovi Českého království, datovaný ve Vídni dne 6. dubna 1574. – „*Psaní tvému, při němž nám poznamenaní osob, kteréž by se vedle zdání tvého za hejtmany krejské tohoto roku hoditi mohly, odsíláš, jsme vyrozuměli.*“ Zároveň je v této písemnosti naznačeno, že odesílatelem seznamu hejtmánů na předešlý rok 1573 byl někdo jiný, než nejvyšší hofmistr Českého království.

1569²¹², 1572²¹³, 1573²¹⁴, 1574²¹⁵ a 1576²¹⁶ máme doklad o panovníkově schválení zaslání seznamu, vyjádřeném souslovím, že „vyrozuměl“ obsah přijatého listu a seznamu, a vybrané osoby si „ráčil oblibiti/oblibovati“. V jednom případě z roku 1568²¹⁷ máme doklad, že panovník pouze „vyrozuměl“ obsah přijatého listu a seznamu..

V období přítomnosti panovníka v zemi posílal seznam nejvyšší hofmistr Českého království do české kanceláře, jak o tom máme doklad z roku 1588²¹⁸, nebo místodržící, jak o tom máme doklad z roku 1614²¹⁹.

O samotném průběhu schvalovacího procesu ale nemáme téměř žádné přímé doklady. Doprovodný list spolu se seznamem byl sice adresován samotnému panovníkovi, vyjma období místodržitelství arciknížete Ferdinanda, ve skutečnosti byl ale doručen do české kanceláře do rukou nejvyššího kancléře, nebo v dobách neobsazení tohoto úřadu do rukou představeného české kanceláře, kde s ním bylo nakládáno jako se kterýmkoliv jiným došlým

²¹² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 54. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám v Českém království, datovaný ve Vídni dne 4. dubna 1569. – „*Jaké jste nám psaní z strany obnovení teď při sv[ate]m Jiří nejprve příštím hejtmanuov krejských v Království našem českém učinili a přitom nám poznamenání osob, kteréž by se podle zdání vašeho na dosazení tých ouřaduov hoditi mohly, odeslali, tomu jsme vyrozuměli. A nahlídše v též poznamenání vaše dotčené, všechny osoby sobě oblibovati....*“

²¹³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 61. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný v Ebersdorfu dne 30. dubna 1572. – „*Psaní vašemu, při kterémž jste nám poznamenání osob, kterýž by se vedle zdání vašeho za hejtmany krejské v Království našem českém roku tohoto hoditi mohly, odeslali, jsme milostivě vyrozuměli, a též osoby sobě tolikéž oblibujíce,*“

²¹⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 66. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 18. dubna 1573. – „*Psaní vašemu, kterýmž nám, že hejtmanuom krejským teď o svatém Jiří nyní příštím čas jich vycházeti bude, připomenutí činíte, a přitom poznamenání osob, kteréž by se vedle zdání vašeho za hejtmany tohoto roku trefiti a hoditi mohly, odsíláte, jsme milostivě vyrozuměli, a nahlídše v dotčené poznamenání tých osob, je sobě také k tomu oblibovati, ...*“

²¹⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 75. Koncept listu císaře Maxmiliána II. nejvyššímu hofmistrovovi Českého království, datovaný ve Vídni dne 6. dubna 1574. – „*Psaní tvému, při němž nám poznamenání osob, kteréž by se vedle zdání tvého za hejtmany krejský tohoto roku hoditi mohly, odsíláš, jsme vyrozuměli, a nahlídše v to poznamenání, ty všechny osoby sobě k tomu tolikéž oblibovati,*“

²¹⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 372. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 12. dubna 1576. – „*Nahlédše v to poznamenání od vás, které by osoby vedle uvážení vašeho, ... teď při času svatého Jiří nejprve příštího podle starobylého obyčeje a pořádku v jednom každém kraji Království českého za hejtmany krejské nařízeny bejti mohly, odeslané, a ty [osoby] sobě tolikéž oblibivše....*“

²¹⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 46. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 3. května 1568. – „*Psaní vašemu, které jste nám s odesláním poznamenaných osob, kterýž by za hejtmany krejské v Král[ovství] našem českém zřízeny býti měly, jsme vyrozuměli,....*“

²¹⁸ Doklad z roku 1588 viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 79. Koncept listu císaře Rudolfa II. nejvyššímu hofmistrovovi Českého království, datovaný na Pražském hradě dne 7. dubna 1588. – „*Milostivě tebe žádati ráčíme, aby[s] nám poznamenání osob, kderý by tohoto roku za hejtmany krejský obrány a ustanoveny bejti měly, do kanceláře český poddaně odeslal.*“

²¹⁹ Z tohoto roku pochází také druhý ze dvou ve Staré manipulaci dochovaných doprovodných listů. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 25–30. Čistopis listu místodržících císaři Rudolfovi II., datovaný na Pražském hradě dne 22. dubna 1614. Viz s. 16, pozn. 92 a podpisy místodržících viz s. 16, pozn. 91.

spisem.²²⁰ O tom máme přímý doklad z roku 1573, kdy byl podle vyřizovací instrukce na doprovodném listu seznam předložen panovníkovi, a z roku 1614, kdy ale vyřizovací instrukce chybí.²²¹

Přímý důkaz o schválení seznamu panovníkem máme zatím jediný, a to na seznamu vybraných krajských hejtmanů pro kritický rok 1611/1612. Důkazem je ojedinělá schvalovací poznámka na poslední straně seznamu z ruky nejvyššího kancléře Zdeňka Vojtěcha z Lobkovic, znějící: „*Placuit Regi 23. Junii [1]611 P[ra]g[ae]*“, dokazující, že seznam předkládal k schválení králi Matyášovi nejvyšší kancléř a král ho v Praze dne 23. června schválil.²²² Jiný, snad také přímý doklad o schválení seznamu přímo panovníkem, je na již zmíněném seznamu pro rok 1573/1574. Jak bylo uvedeno výše, doprovodný list k seznamu, podepsaný zřízenými radami, byl datován na Pražském hradě dne 13. dubna 1573. Podle presentáta došel do české kanceláře dne 17. dubna 1573. Nemá poznámku o schválení panovníkem, přesto v něm zjišťujeme panovníkův zásah. V podbrdském kraji došlo ke změně hejtmana za panský stav. Byl škrtnut Jan starší z Lobkovic na Točnice a Žluticích, president nad apelacemi, a nadepsán Václav Říčanský z Říčan na Hořovicích. Na levou stranu pak napsal ten, kdo jména opravoval: „*Die khai[serliche] may[estät] [etc.] geändert den 20. April*“.²²³

Jinými nepřímými doklady schvalování seznamů za přítomnosti panovníka by mohly být některé opravy a dodatečné vsuvky v seznámech, a to díky formě jejich zápisu. Některé z těchto oprav a vsuvek jsou psány v 1. pádě jednotného čísla, mají tedy formu: rada, JMC rada, kraječ, truksas, atd. Některé jsou ale psány ve 3. pádě jednotného čísla, a mají tak formu: radě, popř. radě naší, kraječi našemu, komorníku našemu atd. Podobně jsou psána i

²²⁰ Dějiny královské kanceláře, resp. české dvorské kanceláře máme zpracovány podrobně pouze z období let 1599–1608. Viz Karel STLOUKAL, *Česká dvorská kancelář 1599–1608. Pokus z moderní diplomatiky*, Praha 1931 (dále jen STLOUKAL). Některé závěry této studie lze snad rozšířit také na předchozí a následující období.

²²¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 67–68. Čistopis listu zřízených rad na Pražském hradě císaři Maxmiliánovi II., datovaný na Pražském hradě dne 13. dubna 1573. Na adresní straně tohoto doprovodného listu je vedle presentáta doručení spisu do české kanceláře dne 17. dubna 1573 a stručného výtahu obsahu listu pro panovníka v německém jazyce: „*Verczeichnuß der personen zue den craiß haupttleuten in Behaim, ob I[h]r M[ayestät]t dise od[er] andere haben wollen*“, také vyřizovací formule úředníka kanceláře ve formě: „*Ad Caesarem*“, prozrazující nám, že byl list spolu se seznamem předložen k vyřízení císaři. Podobným dokladem je doprovodný list místodržících císaři Rudolfovi II., datovaný na Pražském hradě dne 22. dubna 1614. Na adresní straně tohoto doprovodného listu je presentátum doručení do české kanceláře ve formě: „*25. Aprilis [1]614 canz[lei]*“ z ruky nejvyššího kancléře Zdeňka Vojtěcha z Lobkovic. Stručný výtah a vyřizovací instrukce chybí. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 25–30. Srov. též STLOUKAL, s. 22–24 a 33–34.

²²² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 1–2. Německy psaný seznam vybraných krajských hejtmanů na rok 1611/1612. Pod schvalovací poznámkou je stejnou rukou a stejným inkoustem napsáno presentátum: „*2<3>. Junii [1]611 P[ra]g[ae]*“. Nutno dodat, že je v seznamu jediná oprava, provedená stejnou rukou a stejným inkoustem, navíc v českém jazyce, jíž byl ve slánském kraji nahrazen na postu hejtmana za panský stav Fridrich purkrabí z Donína Janem Adamem z Roupova.

²²³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 63–64.

celá jména nově vybraných šlechticů, zapsaná nad nebo vedle škrtnutých jmen neschválených krajských hejtmanů. Nejprůkaznějším příkladem za všechny může být seznam pro rok 1590/1591.²²⁴ Opravy a přípisy jsou v něm psány jak v prvním, tak ve třetím pádě jednotného čísla. V žateckém kraji byl zapsán jako hejtman za panský stav „*Pan Jan Václav z Lobkovic na Jiřetíně*“. Pozdější přípis má ale formu a znění „*na Běroničkách a Veltrubích, jeho lásky arcí [!] ((arci))knížete Arnošta p[ana] bratra našeho nejmilejšího komorník*“. Tak oslovoval panovník svého bratra v soukromé korespondenci, v úředním listu, jakým jmenovací list byl, by tato titulatura musela mít formu: „*Jeho Milosti arcíknížete Arnošta komorník*“. Můžeme se proto domnívat, že místokancléř nebo sekretář a nebo písař, opravující seznam vybraných krajských hejtmanů, tak činil v přítomnosti a z podnětu samotného panovníka a na základě jeho vlastních slov.²²⁵ Písař čistopisu pak samozřejmě do jmenovacích listů vepsal titulaturu ve správné formě a pádu.

Sami aktéři výběru krajských hejtmanů a odesílatelé jejich seznamu neváhali dokonce v jednom případě panovníkovi zdůvodnit svůj problematický výběr, stojící v rozporu s ustanovením zemského zřízení. To když do seznamu pro rok 1597/1598 nechali napsat plynule do závorky vedle jména vybraného hejtmana za panský stav v podbrdském kraji Viléma Svitáka z Landštejna na Sosni poznámku: „*a ač není bytem v tomto kraji, ale poněvadž žádného pána v tomto kraji zletilýho není, za tou příčinou jest pán poznamenán, poněvadž toho kraje blízce jest.*“²²⁶ Bylo tedy na panovníkovi, jestli Viléma v úřadu potvrdí, a nebo poručí vybrat jinou osobu.

Vybírání krajských hejtmanů bylo, jak vidíme, zcela v rukou místodržících/zřízených rad, v některých případech za asistence nejvyšších zemských úředníků a přísedících soudních tribunálů. Panovník si ale při jejich schvalování vyhrazoval právo nesouhlasit s některým z nich. Takový nesouhlas a následná reakce je přímým důkazem o jeho aktivním vlivu na jmenování krajského hejtmana a o střetu moci panovnické s mocí stavovskou. V některých případech svůj nesouhlas nezdůvodnil a o důvodech se můžeme jen dohadovat. To se stalo například v roce 1550, kdy král Ferdinand I. odpověděl na zasláný seznam vybraných krajských hejtmanů svému synovi arcíknížeti Ferdinandovi. Souhlasil sice s většinou

²²⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 21–22.

²²⁵ V tomto seznamu, jako jediném, nalezneme také podpis pouhého písaře provádějícího některé opravy, který se podepsal jako „*J. Šatný*“. Tím byl pravděpodobně Jan Šatný z Olivetu na Hlízově, který je v roce 1594 titulován v deskách zemských trhových jako: „*JMC služebník a expeditor při kanceláři české*“. Viz Národní Archiv Praha, fond Desky zemské, Desky zemské větší č. 27, Kvatern trhový rudý od léta 1593 až do léta 1595, fol. B 19.

²²⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 91–92.

navržených osob, ale dodal, že v seznamu změnil, aniž by uvedl důvod, tři jména.²²⁷ Jiné písemnosti nás s panovníkovými důvody seznamují. Tak v roce 1574 zaslal nejvyšší hofmistr Českého království seznam s novými krajskými hejtmany císaři Maxmiliánovi II. Císař nejvyššímu hofmistrovi odpověděl listem ze dne 6. dubna.²²⁸ Souhlasil s vybranými šlechtici, kromě dvou. Císař uvedl, že předešlý rok 1573 byli v seznamu zapsáni jako hejtmani podbrdského kraje Jan starší z Lobkovic na Točniku, JMC rada a president nad apelacemi, a Jan starší Vratislav z Mitrovic na Skřípli. Protože tehdy Jan z Lobkovic vykonával úřad apelačního presidenta a bylo by mu „z těžkostí oba dva ouřady spravovati“, tak panovník na jeho místě „vzložil“ hejtmanský úřad na Václava Říčanského z Řičan na Hořovicích. Jan starší Vratislav z Mitrovic byl tehdy v úřadu ponechán, tak jak byl vybrán. Nyní se panovník pozastavil nad tím, že v nynějším seznamu jsou jak Jan z Lobkovic, tak Jan starší Vratislav z Mitrovic opět vybráni za hejtmany podbrdského kraje. Jana z Lobkovic proto ze stejného důvodu v hejtmanském úřadu nepotvrzuje, a nepotvrzuje ani Jana staršího Vratislava z Mitrovic, protože byl hejtmanem minulý rok a podle zemského zřízení nemůže žádný hejtman zastávat hejtmanský úřad dva po sobě jdoucí roky. Císař proto nejvyššímu hofmistrovi přikázal, aby vybral na jejich místa jiné dva „hodné“ šlechtice a dodatečně ho o jejich jménech informoval.²²⁹

Jak již bylo řečeno, samotný seznam, který neměl nijak slavnostní formu, se svým doručením do královské kanceláře proměnil na koncept. Po celé jednorozhodné funkční období a i dále byl „živým organismem“, do kterého bylo často v jeho průběhu zasahováno. To dokládá řada oprav, přípisů a marginálních poznámek. U většiny z nich je problematické zjistit dobu jejich vzniku. Největší procento oprav v seznamech krajských hejtmanů ale pochází s jistotou z pera místokancléře nebo sekretáře české expedice při schvalování seznamů, tak jak to známe z konceptů jiných písemností, pocházejících z činnosti české královské kanceláře a českého místodržitelství. Dosud bohužel není k dispozici analýza „písařských rukou“ obou těchto orgánů, proto nelze identifikovat podíl jednotlivých úředníků na vzniku seznamů a v nich provedených změn.²³⁰ Menší procento poznámek, zvláště formálního charakteru,

²²⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 340. Čistopis listu krále Ferdinanda I. synovi arciknížeti Ferdinandovi, datovaný ve Vídni dne 9. května 1550. – „Lassen unns die, welche uns verczaihent zuegeschickt, den maisten gefallen, allain ain klaine anczall, ungeverlichenn, drei personen, haben wir darinnen verändert, wie dein lieb sehen werden.“

²²⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 75. Koncept listu císaře Maxmiliána II. nejvyššímu hofmistrovi Českého království, datovaný ve Vídni dne 6. dubna 1574.

²²⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 367. Koncept listu nejvyššího hofmistra Českého království císaři Maxmiliánovi II., datovaný na Pražském hradě dne 21. května 1574.

²³⁰ Ve sledovaném období tak známe pouze jména místokancléřů, která vydal František PALACKÝ, *Přehled současných nejvyšších důstojníků a úředníků*, in: Jaroslav Charvát (red.), *Dílo Františka Palackého I*, Praha 1941, s. 321–417. Jména sekretářů a ostatních úředníků známe jen pro přelom 16. a 17. století – viz STLOUKAL. Díky

vzniklo až po schválení, ale před vyhotovením čistopisů jmenovacích listů v královské kanceláři,²³¹ a některé, reflektující změny na postech krajského hejtmana, až v průběhu funkčního období. Všechny tyto úpravy ale sloužily jedinému cíli, a to aby písaři čistopisů zapsali do jmenovacích listů jména krajských hejtmanů ve správném tvaru a se všemi náležitostmi.

Nejčastěji opravovanou nebo později doplňovanou částí seznamu byla forma oslovení u vybraných hejtmanů za rytířský stav. Jmenovací listy, vzniklé v panovnické kanceláři, totiž přísně dodržovaly specifické formy oslovení náležející jednotlivým vrstvám stavovské společnosti. Mužskému příslušníku vyšší šlechty, tedy panského stavu, náleželo jednotné oslovení: „*Urozený pán pan XY*“. Výjimka v panském stavu patřila „*správci a vladaři domu a rodu rožmberského*“ který měl v tomto období právo na oslovení: „*Vysoce urozený pán pan XY*“.²³² Mužskému příslušníku nižší šlechty, tedy vladyckého stavu, patřilo oslovení: „*Slovutný pan XY*“. Pokud se ale vladyka honosil titulem královského rady („*JMC rada*“), byl považován za rytíře, a patřilo mu oslovení: „*Statečný pan XY*“.²³³ Nejzjevnějším příkladem pozdějších kancelářských přípisů oslovení příslušníkům vladyckého/rytířského stavu podle těchto pravidel je seznam z roku 1568/1569²³⁴ nebo z roku 1589/1590²³⁵.

Kromě příslušného oslovení byly ke jménům vybraných krajských hejtmanů připisovány nejčastěji již zmíněné tituly královských radů a zastávané dvorské úřady každého jednotlivého šlechtice. Příkladem pozdějších přípisů tohoto typu je seznam pro rok 1589/1590.²³⁶

I když úřad krajského hejtmana nebyl zanedbatelnou funkcí v rámci správy stavovské monarchie, ne vždy jej zastával všeobecně, nebo alespoň v české královské kanceláři, známý

této práci poznáváme např. na seznamu pro rok 1589/1590 opravy provedené Janem Milnerem z Milhauzu, který byl sekretářem české expedice v letech 1585–1601. Detailnější rozbor ale není z výše uvedených příčin možný.

²³¹ Za jiné bych uvedl poznámku na seznamu na rok 1614/1615 u hejtmana za rytířský stav v prácheňském kraji, kdy bylo za jméno „*p[an] Pavel Malovec z Malovic a na Hrádku*“ lakonicky poznamenáno – „*umřel*“. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 12–13.

²³² Srov. Jaroslav PÁNEK (ed.), Václav Březan. Životy posledních Rožmberků II, Praha 1985 (Dále jen PÁNEK (ed.) Životy II), s. 508 (zápis k datu 4. decembris 1592). V rozporu s tímto pravidlem jsou pozdější přípisy na seznamu pro rok 1609/1610, kdy bylo před jméno „*Urozený Hendrych Libštejnský z Kolovrat na Žichovicích, rada a komorník*“, připsáno „*Vysoce*“, a před jméno „*Urozený Jan z Říčan na Červené Staré Řečici a Novém Rychnově*“ připsáno „*Vys:*“, znamenající též Vysoce. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 41–42. Jelikož chybí jmenovací listy pro oba tyto šlechtice, nemůžeme zjistit, v jaké formě v nich byla obě jména nakonec zapsána. V každém případě oslovení „*Vysoce urozený*“ oběma šlechticům podle dobového úzu nepříslušelo.

²³³ V soukromých písemnostech zůstalo oslovení příslušníků panského stavu totožné, pro rytíře se užívalo oslovení „*Urozený a statečný rytíř pan XY*“ a pro vladyku „*Urozený vladyka pan XY*“. Rozlišení mezi rytířem a vladykou nebylo ale striktně dodržováno.

²³⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 50–51.

²³⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 12–13.

²³⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 12–13. Jsou psány ve 3. pádu. Např.: „*radě*“, „*truksasu*“.

šlechtic. Když byl na seznam pro rok 1605/1606 vybrán za hejtmana za rytířský stav v rakovnickém kraji Václav Chotek z Chockova, neznal písař a koncipista v jedné osobě jeho domicil, tedy místo, kam by měl být dodán jmenovací list. Proto za jeho jméno dopsal trochu škodolibou poznámku, určenou pravděpodobně písaři čistopisu jmenovacích listů: „*vtip se dále*“.²³⁷

Při skládání jmen, oslovení, titulů a domicilů si koncipisté a písaři seznamů a jmenovacích listů pomáhali dobovými tituláři. Pokud ani titulář nepomohl, neváhali o tom učinit poznámku přímo do seznamu.²³⁸

Posledním typem kancelářských poznámek na seznamech je datum, pod kterým byl seznam uložen v registratuře. Tuto poznámku napsal registrátor na poslední stranu seznamu do pravého horního rohu. Obsahuje stručný regest v jazyce seznamu, velmi podobný a někdy i totožný s regestem příjemce v královské kanceláři, a pod regestem datum ve formě měsíce a roku, bez uvedení dne.²³⁹ Z data vyplývá, že seznamy byly ukládány do registratury většinou až poslední den v roce.²⁴⁰ V několika případech došlo k uložení seznamu poslední měsíc v roce²⁴¹, v průběhu roku²⁴² a nebo nebylo datum uložení seznamu zaznamenáno a registrátor napsal pouze regest²⁴³. Po dobu od vyhotovení do uložení do registratury byly seznamy

²³⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 5–6. Zapsané jméno vypadá takto: „*Slo[vutnému] Václavovi Chotkovi z Chockova (vtip se dále)*“.

²³⁸ O používání titulářů máme doklad v seznamu pro rok 1616/1617, kdy je zapsáno u hejtmana v litoměřickém kraji: „*Slovutnému Voldřichovi Kaplířovi z Sulevic na ((není v tituláři, na čem se píše>))*“ a po nalezení dopsáno: „*((Kostomlatech))*“. U hejtmana v plzeňském kraji: „*Urozenému Karlovi ((Říčanskýmu)) z Řičan ((není v tituláři, na čem se píše>))*“ a po nalezení dopsáno: „*((na Předslavi))*“, a u hejtmana v bechyňském kraji: „*Slovutnému Bohu<slavovi><chvalovi> ((slavovi)) nejstaršímu Vítovi ze Rzávého ((na Záhoří)) ((není-li v kraji plzeňským, na čem se píše>))*“. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 18. Dvojitě kulaté závorky označují interlineární a marginální vsuvky v textu. Špičaté závorky označují škrtnutý text.

²³⁹ Srov. STLOUKAL, s. 46.

²⁴⁰ Tak je na seznamu pro rok 1597/1598 pod regestem registrátora: „*Hejtmanové krajští léta [15]97*“, jako datum uložení do registratury: „*Ulti[m]a Decemb[ris]*“. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 91–92. Na seznamu pro rok 1598/1599 pod regestem registrátora: „*Hejtmané krajští*“, datum uložení do registratury: „*30. Decemb[ris] [15]98o*“. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 95–96. Na seznamu pro rok 1599/1600 pod regestem: „*Hejtmané krajští*“, datum uložení do registratury: „*Léta 1599 in Decem[bris]*“. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 97–98. Podobně je tak na jednom seznamu pro rok 1600/1601, viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 99 a 102, na jednom seznamu pro rok 1604/1605, viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 109 a 111, na jednom seznamu pro rok 1605/1606, viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 112–113, na seznamu pro rok 1606/1607, viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 114–115, na seznamu pro rok 1607/1608, viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 116–117, na jednom seznamu pro rok 1608/1609, viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 120–121 a na seznamu pro rok 1611/1612, viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 1–2.

²⁴¹ Tak je tomu u seznamu pro rok 1615/1616, kdy je datum uložení do registratury: „*12. Decemb[ris] 1615*“. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 9–10.

²⁴² Takovým případem bylo s největší pravděpodobností neobvykle pozdní uložení do registratury seznamu pro rok 1603/1604. Pod regestem registrátora v pravém horním rohu: „*Hejtmané krajští na rok 1603*“, je datum uložení do registratury: „*5. May 1604*“. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 107–108.

²⁴³ Například na seznamu pro rok 1596/1597. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 89–90.

shromažďovány pohromadě²⁴⁴ v české kanceláři nebo její expozituře u dvora, a máme doklady o manipulaci s nimi i v letech jejich neaktuálnosti.²⁴⁵

Jiný druh poznámek na zadní straně seznamu byl spíše výjimečný, než aby tvořil pravidlo.²⁴⁶

Vyhotovení jmenovacích listů

Pokud mechanismus probíhal podle zavedeného postupu, přikázal panovník bezprostředně po schválení seznamu vyhotovit odpovídající jmenovací listy.²⁴⁷ Pokud nepobýval v Českém království, byly koncepty a následně čistopisy jmenovacích listů vyhotoveny v expozituře české kanceláře, nacházející se u jeho dvora. Jen v době, kdy dlel panovník se svým dvorem v Čechách, splýnula expositura s českou královskou kanceláří, a koncepty a čistopisy byly vyhotoveny v ní. Tyto změny poznáme mimo jiné podle místa vydání písemností uvedeného v datovací formulí.

Proces vyhotovení jmenovacích listů v kanceláři znamenal napsání 28 listů poselacích,²⁴⁸ adresovaných každému nově jmenovanému hejtmánovi, a 14 listů otevřených²⁴⁹, adresovaných do každého jednotlivého kraje.²⁵⁰ Vedle 14 mandátů bývalo vyhotoveno několik dalších exemplářů mandátů - patentů, které se dávaly přibíjet na důležitá místa v každém kraji.

²⁴⁴ O tom svědčí poznámka na seznamu pro rok 1612, na kterém je napsáno: „*Hejtmáné krajští léta 1610, 1612 etc., 1613 etc., 1614 etc., 1615*“. Datum uložení do registratury je až 12. prosinec 1615. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 9–10.

²⁴⁵ O tom svědčí poznámka na seznamu pro rok 1616/1617, na kterém je napsáno: „*Vyhledati hejtmany krajské za léto [16]12, [16]13, [16]14 a [16]15*“. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 16–17.

²⁴⁶ Takovou je poznámka upozorňující písaře jmenovacích listů na změnu jména krajského hejtmána, nacházející se na seznamu pro rok 1606/1607. Zní: „*Hejtm[ané] krajští. Místo p[an]a Vratisl[ava] scribat p[an]u Hamzovi Mysliborovi. Ut forma*“. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 114–115. Mezi poznámky, mající zatím nejasný význam, patří zapsání dvou jmen: „*Jan Berka*“ a „*Jan z Klenového*“ na zadní straně seznamu pro rok 1597/1598. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 91–92, a zapsání jména: „*Václav Kropáček*“ na zadní straně seznamu pro rok 1616/1617. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 18. Mohlo by se snad jednat o jména poslů.

²⁴⁷ V SM jsou tyto dva druhy listů spolu se seznamem, pokud to dochování umožnilo, většinou zmanipulovány do jedné složky. V případě listů poselacích a mandátů se většinou jedná o koncepty, ojediněle se zde nachází opravované neexpedované čistopisy v různých fázích vyhotovení.

²⁴⁸ V dobové terminologii nazývaných též „*list zavřený*“, „*psaní*“, „*list*“, „*missiv*“, „*schreiben*“, „*obzvláštní naše císařské psaní*“. V následujícím textu budeme pro tento druh písemností užívat pouze pojem list poselací.

²⁴⁹ V dobové terminologii nazývaných též „*list otevřený*“, „*mandát*“, „*ofen mandat*“, „*ofen befehl*“, nebo „*patent*“. V následujícím textu budeme pro tento druh písemností užívat pouze pojem mandát.

²⁵⁰ To je patrně např. z některých německy psaných registů na konceptech panovníckých listů. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 46. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 3. května 1568. – „*Recepisse den verordneten raten auf Prager schloß neben ubersendung 28 schreiben an die neueren craiß hauptleüt in khunigreich Behaim, auch 14 patenten in ain jeden craiß sonderlich, dieselben alß pald an in gehör zuerschickhen und publicieren gelassen.*“

Jak již bylo řečeno výše, dobová terminologie rozlišovala tři fáze obsazování úřadu krajského hejtmána. Těmi fázemi bylo: „*volení*“, „*zřízení*“ a „*vyhlášení*“.²⁵¹ První fází – volením – jsme se zabývali v jedné z předchozích podkapitol. Zbývající dvě fáze spadají do této podkapitoly. „*Zřízení*“, nebo také „*vsazení*“ krajského hejtmána učinil panovník listem poselacím. Právě jím každému novému krajskému hejtmánu jmenovitě přikazoval nebo nařizoval, aby úřad krajského hejtmána přijal. Zároveň mu v listu poselacím oznamoval, že jej dal „*vyhlásit*“ svým mandátem za hejtmána v daném kraji.²⁵² „*Vyhlášení*“ hejtmána po kraji učinil tedy panovník mandátem. Jím taky všem obyvatelům daného kraje „*vyhlašoval*“ nebo také „*oznamoval*“ jména těch osob, které listem poselacím „*zřídil*“ nebo „*vsadil*“ do úřadu krajského hejtmána.²⁵³ Oba druhy listů, jak list poselací, tak mandát, jsou tedy svým obsahem vzájemně provázané a mají po sledovanou dobu téměř neměnný formulář.²⁵⁴ Dochovaly se převážně jen v konceptech a ne vždy máme oba druhy listů pohromadě.²⁵⁵

Z hlediska dochování konceptů a neexpedovaných čistopisů listů poselacích a mandátů ve fondu Stará manipulace je dnešní stav následující:

- Z doby vlády **Ferdinanda I.** se dochovaly: koncept listu poselacího²⁵⁶ a mandátu²⁵⁷ datované v Innsbrucku dne 22. května 1563.

²⁵¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 355. Koncept listu císaře Ferdinanda I. Jaroslavovi Libštejnskému z Kolovrat, datovaný na Brandýse nad Labem dne 26. května 1562. – „...a již jsme to nařídili a místo tebe urozeného Kryštofa jinak Jindřicha [Krakovského] z Kolovrat na Všesulově, v[ěrného] n[áše]ho milého, za hejtmána v tom kraji voliti, zříditi a vuobec vyhlásiti rozkázati ráčili.“ Nebo SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Bechyňsko, karton č. 1133, fol. 13–14. Koncept listu císaře Rudolfa II. Fridrichovi Míčanovi z Klinštejna a z Roztok, datovaný na Pražském hradě dne 4. února 1602. – „...a na to místo tebe za hejtmána do téhož kraje podle statečného Jiříka mladšího Vratislava z Mitrovic na Zálší, purkrabího hradu pražského, věrného našeho milého, voliti a listem naším vověřeným po kraji rozeslaném vyhlásiti dáti a tobě o tom psaním naším císařským v známost uvésti, i také aby[s] teěž ouřad k sobě přijal a náležitě spravoval etc., milostivě poručiti ráčili, jakž též psaní naše i také ten list odevřený to šířeji v sobě obsahují a zavírají.“

²⁵² Srov. s formulářem listu poselacího. Dále srov. např. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 75. Koncept listu císaře Maxmiliána II. nejvyššímu hofmistrovovi Českého království, datovaný ve Vídni dne 6. dubna 1574. – „...a jim příležitě, každému obzvláště, aby týž ouřad bez vejmluv na sebe přijal, poručení činiti....“

²⁵³ Srov. s formulářem mandátu na s. 34. Dále srov. např. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 75. Koncept listu císaře Maxmiliána II. nejvyššímu hofmistrovovi Českého království, datovaný ve Vídni dne 6. dubna 1574. – „...nic méně je listy odevřenými za hejtmány krejské v jednom každém kraji obzvláště, jakž tomu všemu dále vyrozumíš, vyhlašovati ráčíme.“ Dále srov. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/I/II, karton č. 1130, fol. 357–358. Koncept listu císaře Ferdinanda I. Kryštofovi jinak Jindřichovi Krakovskému z Kolovrat na Všesulově, datovaný na Brandýse nad Labem dne 25. května 1562. Srov. také případ odmítání přijetí úřadu krajského hejtmána Vilémem Krajířem z Krajku v roce 1567 z důvodu nedodání listu poselacího. V odpovědi zřízené rady Vilémovi oznamují, že i když neobdržel list poselací, byl v kraji vyhlášen mandátem, a proto musí úřad přijmout. SM, inv. č. 1605, sign. K. 26/1/II, karton č. 1130, fol. 362. Koncept listu pravděpodobně zřízených rad Vilémovi Krajířovi z Krajku, datovaný v Praze dne 6. září 1567.

²⁵⁴ Formulář měl dvě varianty, a to pro případ vyhotovení jmenovacích listů před svátkem svatého Jiří a pro případ vyhotovení listů po svátku svatého Jiří.

²⁵⁵ Ne vždy se také k oběma typům listů dochoval příslušný seznam.

²⁵⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 37.

²⁵⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 38.

- Z doby vlády **Maximiliána II.** se dochovaly: koncept listu poselacího²⁵⁸ a mandátu²⁵⁹ datované ve Vídni dne 7. května 1565, koncept listu poselacího²⁶⁰ a mandátu²⁶¹ datované ve Vídni dne 6. května 1567, koncept listu poselacího²⁶² a mandátu²⁶³ datované ve Vídni dne 3. května 1568, koncept listu poselacího²⁶⁴ a mandátu²⁶⁵ datované ve Vídni dne 4. dubna 1569, koncept listu poselacího datovaný v Ebersdorfu dne 28. dubna 1572²⁶⁶, koncept listu poselacího²⁶⁷ datovaný ve Vídni dne 18. dubna 1573, koncept listu poselacího datovaný ve Vídni dne 6. dubna 1574²⁶⁸, koncept mandátu datovaný na Pražském hradě dne 8. dubna 1575²⁶⁹ a koncept listu poselacího²⁷⁰ a mandátu²⁷¹ datované ve Vídni dne 12. dubna 1576.

- Z doby vlády **Rudolfa II.** se dochovaly: koncept mandátu datovaný ve Vídni dne 21. dubna 1578²⁷², koncept mandátu datovaný na Pražském hradě dne 20. dubna 1580²⁷³, koncept mandátu datovaný na Pražském hradě dne 14. dubna 1581²⁷⁴, koncept mandátu datovaný v Prešpurku dne 18. dubna 1583²⁷⁵, koncept listu poselacího datovaný na Pražském hradě dne 16. dubna 1584²⁷⁶, koncept listu poselacího datovaný na Pražském hradě dne 8. dubna 1585²⁷⁷, koncept mandátu datovaný na Pražském hradě dne 2. dubna 1586²⁷⁸, koncept listu poselacího datovaný na Pražském hradě dne 16. března 1587²⁷⁹ a mandátu datovaný na Pražském hradě dne 20. března 1587²⁸⁰, koncept listu poselacího datovaný na Pražském hradě dne 20. dubna 1588²⁸¹, neexpedovaný čistopis mandátu bez podpisů a bez pečeti datovaný na Pražském hradě dne 18. dubna 1589²⁸², neexpedovaný čistopis listu poselacího s podpisy a nedochovanou pečetí adresovaný Janovi Lukavskému z Lukavice na Zámrsku, datovaný na

²⁵⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 43.

²⁵⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 41.

²⁶⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 2.

²⁶¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 1.

²⁶² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 48.

²⁶³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 47.

²⁶⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 55.

²⁶⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 53.

²⁶⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 58–59.

²⁶⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 62.

²⁶⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 71.

²⁶⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 73.

²⁷⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 363.

²⁷¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 371.

²⁷² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 6.

²⁷³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 319.

²⁷⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 77.

²⁷⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 4.

²⁷⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 80.

²⁷⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 81.

²⁷⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 17 - 18.

²⁷⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 374.

²⁸⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 45.

²⁸¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 85.

²⁸² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 11–14.

Pražském hradě dne 17. dubna 1591²⁸³, koncept listu poselacího²⁸⁴ a mandátu²⁸⁵ datované na Pražském hradě dne 20. března 1595, koncept mandátu datovaný na Pražském hradě dne 4. dubna 1598²⁸⁶, koncept listu poselacího²⁸⁷ a mandátu²⁸⁸ datované v Plzni dne 18. dubna 1600, koncept listu poselacího datovaný na Pražském hradě dne 9. dubna 1601²⁸⁹, koncept listu poselacího²⁹⁰ a mandátu²⁹¹ datované na Pražském hradě dne 13. dubna 1602, koncept listu poselacího pro pána²⁹² a pro rytíře²⁹³, a mandát²⁹⁴ datované na Pražském hradě dne 18. dubna 1605, koncept listu poselacího²⁹⁵, mandátu²⁹⁶ a čistopisu formuláře mandátu²⁹⁷ datované na Pražském hradě dne 23. dubna 1607.

- Z doby vlády **Matyáše** se dochovaly: neexpedovaný čistopis listu poselacího pro vladyku²⁹⁸ a pro pána²⁹⁹ a mandátu³⁰⁰, vše do slánského kraje, datované na Pražském hradě dne 22. června 1611, a koncept patentu do prácheňského kraje³⁰¹ datovaný stejný den, koncept listu poselacího³⁰² a mandátu³⁰³ datované v Linci dne 14. dubna 1614, koncept listu poselacího³⁰⁴ a mandátu³⁰⁵ datované ve Vídni dne 27. dubna 1615, a koncept listu poselacího³⁰⁶ a mandátu³⁰⁷ a neexpedovaný čistopis listu poselacího Adamovi mladšímu z Šternberka na Pátku s podpisy a pečeti³⁰⁸ datované na Pražském hradě dne 10. dubna 1617.

V následujícím textu se budeme stručně zabývat vznikem obou druhů listů, jak listu poselacího, tak mandátu, od konceptu k čistopisu. Protože proces jejich vzniku dodržuje

²⁸³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 379–380.

²⁸⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 376–377.

²⁸⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 47 a 49.

²⁸⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 20.

²⁸⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 104.

²⁸⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 103.

²⁸⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 50.

²⁹⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 106.

²⁹¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Královéhradecko, karton č. 1134, není foliováno, a následující.

²⁹² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 57.

²⁹³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 58.

²⁹⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 59.

²⁹⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 60.

²⁹⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 65.

²⁹⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 61 a 64.

²⁹⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 70, a 71 a 75.

²⁹⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 73–74.

³⁰⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 72.

³⁰¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 82.

³⁰² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 124.

³⁰³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 125.

³⁰⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 130.

³⁰⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 131.

³⁰⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 76 a 79.

³⁰⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 76 a 79. Koncept listu poselacího a mandátu jsou zapsány spolu na jednom dvojlistu.

³⁰⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 77–78.

postupy analyzované detailně v již zmíněné práci Karla Stloukala a práci Zdeňka Kristena³⁰⁹, všimneme si pouze některých specifíků, charakteristických pro ně jako pro písemnosti určené krajským hejtmanům.

Na samém počátku stál panovníkův příkaz k vyhotovení listů v expozituře české kanceláře u panovníkovy dvora, nebo, méně častěji, v české královské kanceláři na Pražském hradě. Protože byly oba druhy písemností vyhotoveny současně, nesou stejné datum a místo vydání.

List poselací

Na konceptu listu poselacího najdeme stopy práce několika rukou. První, kdo se na jeho vzniku podílel, byl koncipista. Ten napsal nejprve do pravého horního rohu jméno adresáta ve formě dativu³¹⁰. Na většině konceptů listů poselacích konkrétní určení adresáta chybí. Pokud se vyskytuje, má jen obecný charakter, jako např. „*hejtmanuom krejským každému obzvláště*“,³¹¹ „*hejtmanuom krejským*“,³¹² „*do všech krajuov Království českého*“,³¹³ nebo „*obnovení hejtmanuov krejských*“³¹⁴. Potom napsal koncipista doprostřed přes přeloženou část papíru jméno odesílatele³¹⁵. Opět pouze zkratkovitě, tedy: „*Ferdinand etc.*“, „*Maxmilián etc.*“, „*Rudolf etc.*“, nebo „*Matyáš etc.*“. Nakonec napsal vlastní text konceptu podle téměř neměnného formuláře a koncept předal ke schválení místokancléři nebo sekretáři.

Místokancléř nebo sekretář koncept zkontrolovali a udělali v něm podle potřeby opravy. V konceptech listů poselacích se vzhledem k formulářovitosti téměř nevyskytují. Mnohem zajímavější jsou jejich „kancelářské“ poznámky na levé straně, určené ingrosátorům, týkající se počtu vyhotovení čistopisů.³¹⁶ Nejsou na každém konceptu a jejich forma je různá. Např. od strohého „*28 psaní*“,³¹⁷ přes „*musí jich XXVIII bejti*“,³¹⁸ po detailněji rozvedené „*14 stavu panskému*“ a pod tím „*14 stavu rytířskému*“.³¹⁹

³⁰⁹ Zdeněk KRISTEN, *Listy poselací a jejich registra v královské kanceláři české až do Bílé hory*, ČAŠ 5, 1927, s. 1–109 (Dále jen KRISTEN).

³¹⁰ STLOUKAL, s. 50.

³¹¹ Na konceptu z roku 1563.

³¹² Na konceptech z roku 1568, 1569, 1588, 1600, 1601, 1602 a 1605.

³¹³ Na konceptech roku 1585 a 1587.

³¹⁴ Na konceptu z roku 1595.

³¹⁵ STLOUKAL, s. 51. Jméno odesílatele chybí jen na konceptu z roku 1563.

³¹⁶ STLOUKAL, s. 55.

³¹⁷ Na konceptu z roku 1595.

³¹⁸ Na konceptu z roku 1585.

³¹⁹ Na konceptu z roku 1617.

Nakonec se koncept dostal k registrátorovi, který do levého horního rohu napsal stručný regist, ³²⁰ jako např.: „*hejtmané krajští Království českého*“ ³²¹, „*hejtmané krajští*“ ³²², „*obnovení hejtmanův krajských*“ ³²³, nebo „*hejtmanů krajských obnovení*“ ³²⁴. U ostatních konceptů nebyl regist napsán. Registrátor ještě napsal dolů pod text konceptu datum, převedené na dny a měsíce. ³²⁵ Na některých konceptech toto datum napsáno není, ³²⁶ nebo je odlišné od data v textu konceptu ³²⁷. U některých konceptů zapsal registrátor před nebo pod regist číslo, pod nímž byl příslušný kus zapsán v expedičním protokolu a také v registru české expedice v tom kterém měsíci. ³²⁸ Od registrátora putovaly koncepty k písařům čistopisů, kteří vyhotovili čistopisy všech listů.

Čistopis listu poselacího byl psán ingrosátory na papíře, na přeloženém listu, resp. dvojlistu. Text je psán vždy podél kratší strany, tj. „na výšku“. Listy poselací byly expedovány uzavřené, proto se jejich text psal po jedné stránce listu jednoduchého, nebo na prvních dvou stranách dvojlistu. Nad textem uprostřed a vždy ve dvou řádcích stála panovníkova intitulace. Následuje oslovení adresáta/adresátů, vlastní text listu, zakončení textu a datovací formule. Čistopisy byly ověřeny podpisy a příslušnou pečeti. Vždy je podpisoval panovník, kancléř, místokancléř a sekretář. Poté byl list složen a opatřen pečeti. Pečeť byla přitisknuta jako uzávěrka na zadní straně složeného listu. Pečetil expeditor menší královskou pečetí (sekretem), kterou měl v úschově místokancléř, nebo pokud úřad místokancléře nebyl obsazen, sekretář. Nakonec byla na list napsána adresa.

Text čistopisu listu poselacího měl následující formulář ³²⁹:

³²⁰ STLOUKAL, s. 58–59.

³²¹ Na konceptu z roku 1572.

³²² Na konceptech z roku 1573, 1574, 1576, 1584, 1585, 1587 a 1595.

³²³ Na konceptech z roku 1588, 1601, 1602, 1605, 1611, 1614, 1615, 1617.

³²⁴ Na konceptu z roku 1600.

³²⁵ STLOUKAL, s. 59.

³²⁶ Na konceptech z roku 1563, 1565, 1567, 1568, 1617.

³²⁷ Na konceptu ze 4. dubna 1569 je datum „2. *Aprilis*“, na konceptu z 18. dubna 1605 pro pána je datum „3. *Aprilis*“, ale na konceptu pro rytíře správně „18. *Aprilis*“.

³²⁸ Koncept z roku (registrační číslo): 1572 (76), 1573 (54), 1574 (15), 1576 (28), 1580 (220), 1581 (134), 1584 (44), 1585 (27), 1587 (50), 1588 (46), 1595 (93), 1600 (50), 1601 (8), 1602 (16), 1605 – pro rytíře (47), 1615 (23), 1617 (13). U ostatních konceptů nebylo registrační číslo napsáno. O registrech a registrování listů poselacích, kromě zmiňované STLOUKALOVY práce na s. 59, blíže Zdeněk KRISTEN, *K otázce register a registrování listů poselacích v české kanceláři dvorské na počátku XVII. století*, ČAS 9 a 10, 1931–1932, s. 218–234.

³²⁹ Tučně vyznačené části naznačují tu část formuláře, která se u každého originálu měnila podle potřeby. Místa pro názvy kraje a jména byla prázdná. Lomítka u netučných částí formuláře označují dva typy formuláře. První pro situaci, kdy došlo k jmenování nových krajských hejtmanů před svátkem svatého Jiří. Druhý pro situaci po tomto svátku.

N., z boží milosti volený římský císař, po všechny časy rozmnožitel říše a uherský, český etc. král etc.

*Vysoce urozený/urozený/statečný/slovutný věrný náš milý. Vědětiti' milostivě dáváme, že nyní při svatým Jiří nejprv příštím/že při svatém Jiří již jminulým hejtmanům krajským jich čas vyjde/vyšel a jiní na místo těch zřízení a ti kteří jsou roku jminulého hejtmanství spravovali z ouřadu propuštění býti mají. I poněvadž každý na kohož to hejtmanství vložíme/vzloženo jest je povinnovat na se přijíti a do roka pořád zběhlého spravovati. Protož znajíc my hodnost osoby tvé k tomu býti, tebe jsme v tom kraji N. podle **vysoce urozeného/urozeného/statečného/slovutného N.N.**, věrného našeho milého, voliti a listem naším císařským odevřeným vůbec vyhlásiti rozkázati ráčili. Poroučejíce tobě i milostivě žádajíc aby[s] ten ouřad, jakž jsi povinnen, na se přijal, jej ke cti a chvále pána Boha, nám i tomu kraji k dobrému spravoval, zhoubcům zemským, totiž mordýřům, loupežníkům, povalečům a jiným zlým a neřádným lidem žádného průchodu nedopouštěl, nýbrž ty honiti, jímati, tu kdež náleží podávati rozkázal a ten ouřad hejtmanský, tak jakž jest o tom hejtmanům krajským zřízením zemským vyměřeno, (o čemž nepochybujem) řídil a spravoval. A my tobě to milostivě spomínati ráčíme. Dán na Hradě našem pražském v pondělí po svátosti léta šestnáctistého sedmnáctého a království našich římského pátého, uherského devátého a českého šestého.*

N.³³⁰

N.N.³³¹

S[upremus] R[egni] Bohemiae cancellarius Ad mandatum Sacae Caes[are]ae

Maiestatis proprium

N.N.³³²

N.N.³³³

Adresa: *Vysoce urozenému/urozenému/statečnému/slovutnému N.N.*, věrnému našemu milému.

³³⁰ Podpis panovníka

³³¹ Podpis nejvyššího kancléře Českého království

³³² Podpis místokancléře Českého království

³³³ Podpis sekretáře Českého království

Mandát

Prvním, kdo se podílel na vzniku konceptu mandátu, byl také koncipista. Na rozdíl od listu poselacího není na žádném konceptu mandátu v pravém horním rohu jméno adresáta. Pravý horní roh zůstává prázdný. Koncipista tedy začal napsáním jména odesílatele doprostřed přes přeloženou část papíru. Opět pouze zkratkovitě, tedy „*Ferdinand etc.*“, „*Maxmilián etc.*“, „*Rudolf etc.*“, nebo „*Matyáš etc.*“. Potom napsal vlastní text konceptu, také podle téměř neměnného formuláře a koncept předal ke schválení místokancléři nebo sekretáři.

Místokancléř nebo sekretář koncept zkontrolovali a případně také opravili. Zajímavější jsou opět jejich „kancelářské“ poznámky na levé straně konceptu nad textem nebo pod ním, určené ingrosátorům o počtu vyhotovení čistopisů. Jako jsou: „*14 gleichlaufende mandata ((in Behaim)), mit welch[en] Eur [Mayestät] der landtsordnung nach neue craißhauptleüt declariern*“, spolu s připojeným seznamem všech 14 krajů – „*hradecký, chrudimský, čáslavský, kouřimský, litoměřický, žatecký, plzeňský, prácheňský, bechyňský, boleslavský, slánský, vltavský, podbrdský a rakovnický*“,³³⁴ nebo „*14 do krajuov*“,³³⁵ „*14 mandátů*“,³³⁶ „*14 mandátů do krajuov*“,³³⁷ „*14 do všech krajuov*“,³³⁸ nebo „*14 takových*“ a vypsání krajů v následujícím pořadí: „*plzeňský, bechyňskej, prácheňskej, hradecký, chrudimskej, čáslavskej, žateckej, litoměřickej, slánskej, vltavskej, kouřimskej, boleslavskej, rakovnickej, podbrdskej*“.³³⁹

Od místokancléře nebo sekretáře dostal koncept registrátor, který do levého horního rohu napsal stručný regist: „*14 mandátů do všech krajuov Království českého z strany vyhlášení hejtmanuov 1563*“,³⁴⁰ „*hejtmané krajští*“,³⁴¹ „*obnovení jiných hejtmanuov krejských*“,³⁴² „*vyhlášení hejtmanuov krajských*“,³⁴³ „*obnovení hejtmanův krajských*“,³⁴⁴ „*hejtmanův krajských obnovení*“,³⁴⁵ „*publikování hejtmanův krajských*“,³⁴⁶ „*patent z strany*

³³⁴ Na konceptu z roku 1569.

³³⁵ Na konceptu z roku 1575.

³³⁶ Na konceptu z roku 1595.

³³⁷ Na konceptu z roku 1598.

³³⁸ Na konceptu z roku 1586.

³³⁹ Na konceptu z roku 1617.

³⁴⁰ Na konceptu z roku 1563.

³⁴¹ Na konceptu z roku 1575, 1576, 1578, 1583, 1586.

³⁴² Na konceptu z roku 1587.

³⁴³ Na konceptu z roku 1595, 1614.

³⁴⁴ Na konceptu z roku 1598, 1602, 1607.

³⁴⁵ Na konceptu z roku 1600.

³⁴⁶ Na konceptu z roku 1602.

*vyhlášení hejtmanův krajských*³⁴⁷. Také u konceptu mandátu napsal registrátor dolů pod text datum, převedené na dny a měsíce.³⁴⁸ Na některých konceptech toto datum napsáno není, nebo je odlišné od data v konceptu. U některých konceptů zapsal registrátor před nebo pod regist číslo, pod nímž byl příslušný kus zapsán v expedičním protokolu a také v registru české expedice.³⁴⁹ Od registrátora putovaly koncepty k ingrosátorům, kteří vyhotovili čistopisy všech listů.

Čistopis mandátu byl psán ingrosátory na papíře, na nepřeloženém dvojlistu. Text je psán vždy podél delší strany, tj. „na šířku“. Mandáty byly expedovány uzavřené, proto se jejich text psal jen po jedné straně dvojlistu. Mandát začíná intitulací panovníkova, uvádějící jeho veškeré tituly. Následuje oslovení adresáta/adresátů, vlastní text listu, zakončení textu a datovací formule. Čistopisy byly ověřeny podpisy a příslušnou pečetí. Vždy je podpisoval panovník, kancléř, místokancléř a sekretář. Pečeť byla přitíštěna uprostřed pod text přes papírový kryt. Pečetil expeditor menší královskou pečetí (sekretem), kterou měl v úschově místokancléř, nebo pokud úřad místokancléře nebyl obsazen, sekretář. Nakonec byl mandát složen. Adresa se na mandát nepsala. Nacházíme zde jen stručnou poznámku pro posly: „*Do kraje N.*“

Text čistopisu mandátu měl následující formulář:

N., z boží milosti volený římský císař, po všechny časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, arcikníže rakouzké, markrabě moravský, lucemburské a slezské kníže, a lužický markrabě.

Vysoce urozenému, urozeným, statečným, slovutným a opatrným pánům, rytířům, vladykám a měštům i jiným všem obyvatelům a poddaným našim ze všech stavův kraje N., věrným milým.

Milost naši císařskou a všecko dobré vzkazujem. Věrní milí. Jakož hejtmanům tohoto kraje čas jich ouřadův při svatém Jiří nyní příštím vyjde/při svatém Jiří již pominulém vyšel, a jiní hejtmané tohoto roku podle zřízení zemského vsazení býti mají. Kdež znajíc my hodnost vysoce urozeného/urozeného N.N. a statečného/slovutného N.N., věrných našich milých, býti, je sme za hejtmany toho kraje N. voliti a zříditi ráčili. Protož vám všem i

³⁴⁷ Na konceptu z roku 1611.

³⁴⁸ Koncept z roku 1568 (3. Mai), z roku 1569 (4. Aprilis), 1575 (9. Aprilis), 1576 (12. Aprilis), 1578 (21. Aprilis), 1583 (18. Aprilis), 1586 (10. Aprilis), 1587 (19. Martii), 1595 (20. Martii), 1598 (20. Aprilis), 1602 (9. Aprilis a 13. Aprilis), 1605 (18. Aprilis), 1611 (22. Juny), 1614 (14. Aprilis), 1617 (10. Aprilis).

³⁴⁹ Koncept z roku (registrační číslo): 1567 (279), 1575 (41), 1576 (37), 1578 (25), 1586 (/155/ 134), 1587 (50), 1595 (39), 1598 (31), 1602 (20 a 8), 1607 (41), 1611 (7/1), 1617 (14). O registrech a registrování listů otevřených, a tedy i mandátů, kromě zmiňované STLOUKALOVY práce na s. 59, blíže Václav LETOŠNÍK, *Registra otevřených listů české kanceláře*, ČAS 3, 1926, s. 36–63, a Týž, *Registra otevřených listů české kanceláře. II. Registra německých listů otevřených*, ČAS 4, 1926–1927, s. 49–102.

jednomu každému zvláště poroučíme, příkazujíc, abyšte se výš psanými osobami jakožto hejtmany krejskými spravovali a ve všem jich, jakž zřízení zemské o tom vyměřuje a v sobě obsahuje, podle náležitosti (jakž o vás všech i jednom každém zvláště nepochybujem) poslušni byli. Vědouc že na tom jistú a milostivú vuoli naši císařskou naplníte.

Dán na Hradě našem pražském v outerý po svátosti léta etc. osmdesátého devátého a království našich římského 14, uherského 17 a českého též 14o.

N. ³⁵⁰

N.N. ³⁵¹

S[upremus] R[egni] Bohemiae cancellarius L. S. Ad mandatum Sac[r]ae Caes[are]ae

Maiestatis proprium

N.N. ³⁵²

N.N. ³⁵³

Po zhotovení čistopisů byl celý soubor obou typů jmenovacích listů poslán odesílateli seznamu vybraných krajských hejtmánů. V období místodržitelství arciknížete Ferdinanda byly listy poslány z expozitury české kanceláře při panovníkově dvoře zpět arciknížeti s příkazem, aby je nechal rozeslat po krajích a každému nově jmenovanému hejtmanu „*podle starobylého způsobu a obyčeje*“, tak aby „*jeden každý o tom vědomost měl*“. O takovém postupu se dochovaly doklady z let 1550³⁵⁴, 1563³⁵⁵ a 1565³⁵⁶. V období po skončení

³⁵⁰ Podpis panovníka

³⁵¹ Podpis nejvyššího kancléře Českého království

³⁵² Podpis místokancléře Českého království

³⁵³ Podpis sekretáře Českého království

³⁵⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 340. Čistopis listu krále Ferdinanda I. synovi arciknížeti Ferdinandovi, datovaný ve Vídni dne 9. května 1550. – „*Demnach wellen dein lieb unsere schreibenn denselben neu erkhiessen craißhauptleuten zum eeisten zuesennnden, auch unsere offne bevelh derohalbn gestellt, in kraißen lassen umbgeen.*“

³⁵⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 39. Koncept listu císaře Ferdinanda I. synovi arciknížeti Ferdinandovi, datovaný v Innsbrucku dne 22. května 1563. – „*...a ted' tvé lásce listy odevřené do každého kraje a jiné listy k týmž osobám každé obzvláště svědčící posílati a tvé lásce milostivě a otcovsky poroučeti ráčíme, aby tvá láska takové listy podlí starobylého způsobu a obyčeje po krajích rozeslati rozkázal, tak aby jeden každý o tom vědomost jmíti mohl.*“ A na stejném konceptu stručný regist pro panovníka – „*E[ur] Khai[serliche] M[ayestät] uberseden den F[ürstlichen] D[furchlaucht] die offen mandata und missihen von wegen der kraiß hauptleuten in Behaim, dieselben wie der prauch ist, in di kraiß vershikken gelassen.*“

místodržitelství arciknížete Ferdinanda a v letech nepřítomnosti panovníka v zemi byly listy poslány také z expozitury české kanceláře při panovníkově dvoře, ale zřízeným radám/místodržicím, nebo nejvyššímu hofmistrovi Českého království, se stejným příkazem o jejich expedování. O takovém postupu se dochovaly doklady z let 1567³⁵⁷, 1568³⁵⁸, 1569³⁵⁹, 1572³⁶⁰, 1573³⁶¹, 1574³⁶², 1576³⁶³ a 1614³⁶⁴.

³⁵⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 42. Koncept listu císaře Maxmiliána II. bratrovi arciknížeti Ferdinandovi, datovaný ve Vídni dne 22. května 1565. – „*Kdež pak vaší lásce teď listy odevřené do krajů a jiné listy k týmž osobám každé obzvláště svědčící posílati, a přitom vaší lásky bratrsky žádati ráčíme, aby vaše láska takové listy podlí starobylého způsobu a obyčeje po krajích rozeslati rozkázala, tak aby jeden každý o tom vědomost měl.*“ A na stejném konceptu stručný regist pro panovníka – „*Eur M[ayestät] ubersenden den Fürstlichen D[urchlauch]t di brief von wegen der craiß hauptleut, dieselben als pald, alten prauch nach ubershikhen gelassen.*“

³⁵⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 361. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě („*zřízeným osobám na Hradě pražském*“), datovaný ve Vídni dne 7. května 1567. (Jde pravděpodobně o opis z 18. století). – „*Teď posíláme vám listy naše odevřené i také zavřené těm osobám svědčící, kteréž tohoto roku za hejtmany krajské nařizovati ráčíme, vám milostivě poroučejíc, abyšte je podle starobylého obyčeje a pořádku do krajů rozeslati poručili etc.*“ Stručný regist pro panovníka na tomto konceptu není.

³⁵⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 46. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 3. května 1568. – „*A vám teď listy odevřené do každého kraje a jiné listy k týmž osobám každé obzvláště svědčící posílati, a při tom milostivě poručeti ráčíme, abyšte takové listy podlí starobylého způsobu a obyčeje po krajích rozeslati rozkázali, tak aby jeden každý o tom vědomost jmíti mohl.*“ A na stejném konceptu stručný regist pro panovníka – „*Recepisse den verordneten raten auf Prager schloß neben ubersendung 28 schreiben an die neueren craiß hauptleüt in khunigreich Beheim, auch 14 patenten in ain jeden craiß sonderlich, dieselben alß pald an in gehör zuerschickhen und publicieren gelassen.*“

³⁵⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 54. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám v Českém království, datovaný ve Vídni dne 4. dubna 1569. – „*A teď vám listy odevřené do všech krajuv a jiné listy té jedné každé osobě obzvláště svědčící posílati ráčíme, milostivě vám poroučejíc, abyšte dotčené listy, když toho čas bude, podle starobylého chvalitebného způsobu a obyčeje po krajích, tak aby jeden každý o tom vědomost jmíti mohl, rozeslati rozkázali.*“ A na stejném konceptu stručný regist pro panovníka – „*Recepisse an di verordente rate in Beheim, daß E[ur] M[ayestät] inen di mandata und schreiben an di crais haubtleute zu publiciren, und inen dieselbe zugeschigken genedigst ubersenden thun.*“

³⁶⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 61. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný v Ebersdorfu dne 30. dubna 1572. – „*Teď vám psaní naše císařské jim svědčící, též také listy odevřené, kterýmiž je za hejtmany krejské vůbec vyhlašujem, posílati a milostivě poroučeti ráčíme, abyšte jakž táž psaní dotčeným osobám, tak také ty listy po kraji vedle starobylého obyčeje rozeslati rozkázali, a tak aby všickni vuobec o tom vědomost majíc v případitých potřebách k komu se utíkati věděli.*“ A na stejném konceptu stručný regist pro panovníka – „*Recepisse des E[ur] M[ayestät] den verordneten raten di mandata sambt den missiven di creis haubtleute betrefendt zum publiciren und insiniren zu schiczken.*“

³⁶¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 66. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 18. dubna 1573. – „*A teď vám k nim psaní naše císařské každému obzvláště, aby též ouřady na sebe přijali, též také listy odevřené, kterýmiž je za hejtmany krejské vyhlašujem, posílati a milostivě poroučeti ráčíme, abyšte dotčená psaní jmenovaným osobám a ty listy odevřené po krajích rozeslati nařídili, tak aby jeden každý o tom časně vědomost majíc čím se spraviti věděl.*“ Stručný regist pro panovníka na tomto konceptu není.

³⁶² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 75. Koncept listu císaře Maxmiliána II. nejvyššímu hofmistrovi Českého království, datovaný ve Vídni dne 6. dubna 1574. – „*A jim příležitost každému obzvláště, aby týž ouřad bez vejmluv na sebe přijal, poručení činiti, nic méně je listy odevřenými za hejtmany krejské v jednom každém kraji obzvláště, jakž tomu dále vyrozumíš, vyhlašovati ráčíme.... Milostivě poroučejíc, aby[s] ... tak potomě všechny společně vedle starobylého obyčeje a pořádku ihned po krajích rozeslati nařídil.*“ Stručný regist pro panovníka na tomto konceptu není.

³⁶³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 372. Koncept listu císaře Maxmiliána II. zřízeným radám na Pražském hradě, datovaný ve Vídni dne 12. dubna 1576. – „*Ráčili jsme o tom jednomu každému obzvláště psaní s listy odevřenými, kterýmiž je za hejtmany krejské vuobec vyhlašujem, zhotoviti poručiti, a ty vám teď příležitost posíláme, milostivě nepochybujíc, že dotčených psaní těm všem osobám svědčících i také*

Rozeslání listů měli na starosti zvláštní císařští poslové. Jimi mělo být zajištěno bezproblémové a hlavně bezpečné doručení písemností adresátům a vyhlášení krajských hejtmanů po krajích. Jedinečné svědectví o způsobu vyhlašování krajských hejtmanů po krajích máme z boleslavského kraje roku 1611. Je jím list byšického úředníka Jiřího Sovenického ze dne 5. července 1611, jímž své vrchnosti, Šťastnému Václavovi Pětipeskému z Chyš a z Egerberku na Byšicích a Bosyni, oznamoval: „*I nevím na ten čas mimo předešlá psaní Vaší M[ilos]ti co psaní takového, nežli že v neděli pominulou [tj. 3. července, pozn. P.M.] posel J[eho] M[ilosti] Královské z mandátem, jdouce po kraji Boleslavským, u mně se zastavil a z přečtení téhož mandátu sem porozuměl, že J[eho] M[ilost] Královská týmž mandátem svým pánům stavům kraje Boleslavského v známost uvozuje, že jim za pány hejtmany krajský pana Václava staršího Berku a Vaší M[ilos]ti nařizuje, jakož pak i psaní tohoto k Vaší M[ilos]ti svědčícího [tj. list poselací, jímž panovník Šťastnému Václavovi poroučel přijmout úřad krajského hejtmana, pozn. P.M.] u mně zanechal, kteréž Vaší M[ilos]ti příležitostě odsílám....“³⁶⁵ Tento list znovu dokazuje, že vybírání a jmenování krajských hejtmanů se konalo bez předchozího vědomí a zásahů jednotlivých šlechticů do mechanismu obsazování úřadu krajských hejtmanů. Jednotliví šlechtici byli se svým jmenováním pouze seznámeni a hejtmanský úřad museli podle ustanovení v zemském zřízení bez odporu přijmout.³⁶⁶*

Výjimkou ale nebyl případ, kdy listy z nějakého důvodu místo zvláštního císařského posla doručoval jiný posel. Tato nezvyklost mohla mít za následek řadu nepříjemností, spojených až s odmítnutím nastoupení úřadu.³⁶⁷

listuov odevřených po krajích záhy rozeslati dáti nepominete, tak aby všickni vuobec o tom vědomost jmíti mohli, a v potřebách k těm ouřaduom přináležejících k komu se utíkati i kým spravovati věděli.“ Stručný regist pro panovníka na tomto konceptu není.

³⁶⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 25 a 30. Čistopis listu místodržících císaři Matyášovi, datovaný na Pražském hradě dne 22. dubna 1614. – „*A poddaně žádáme, poněvadž čas správy předešlého roku hejtmanův krajských zřízením zemským vyměřený již vychází, abyšte patenty do krajův a psaní budoucím hejtmanům vedle obyčeje v kanceláři V[aší] C[ísařské] M[ilosti] české shotoviti a tu kdež náleží odeslati milostivě naříditi ... ráčili.“*

³⁶⁵ SOA Litoměřice, pobočka Žitenice, Lobkovicové roudničtí – rodinný archiv, Korespondence Pětipeských z Chyš a z Egerberku, sign. P 11/18, fol. 34.

³⁶⁶ Srov. také SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 92–93. Čistopis listu Jeronýma Hozlaura z Hozlaur na Hněvkovicích císaři Rudolfovi II. datovaný na Hněvkovicích dne 15. května 1608. V něm Jeroným informuje císaře o přijetí jmenovacího listu, ale omlouvá se, že pro špatný zdravotní stav nemůže úřad hejtmana bechyňského kraje přijmout. – „*... tímto svým ponížným psaním Vaší císařský milosti přednáším, že od Vaší císařské milosti (jest mi psaní tento pondělí minulej [12. května, pozn. P.M.] ve 20 hodin na celém orloji) leževši já těžce na kámen a tři dni z lože nevstávavši, o čemž dobrým lidem povědomo dobře jest, v té nemoci a těžkosti mé dodáno, kterýmžto Vaše císařská milosti milostivým psaním [tj. listem poselacím, pozn. P.M.] ráčíte mi milostivě poroučeti, abych ouřad hejtmanský v kraji bechyňském na sebe přijal...“*

³⁶⁷ Srov. s případem Viléma Krajíře z Krajku. Viz s. 48, pozn. č. 384.

Dosud jsme sledovali postup vyhotovení a distribuce jmenovacích listů za ideální situace, kdy panovník souhlasil se všemi vybranými krajskými hejtmany. O případech, kdy s některým z vybraných hejtmanů nesouhlasil, jsme se zmínili v některé z předchozích podkapitol. Ale pouze jednou, a to v roce 1574, máme dokumentováno, jak v takovém případě probíhal proces vyhotovení listů. V roce 1574 císař Maxmilián II. z „jistých“ důvodů neschválil vybrané hejtmany za podbrdský kraj. Všechny vyhotovené a ověřené jmenovací listy nových krajských hejtmanů poslal jako obvykle nejvyššímu hofmistrovi Českého království, který byl toho roku odesílatelem seznamů vybraných krajských hejtmanů. Mezi nimi byl sice také mandát do podbrdského kraje a dva listy poselací pro hejtmany podbrdského kraje, ale s nevyplněnými místy pro jména hejtmanů. V doprovodném listu panovník nejvyššímu hofmistrovi poručil, aby sám znovu „uvážil“ „hodné“ osoby na místa hejtmanů toho kraje a jména nově vybraných osob doplnil na prázdná místa v listech. Všechny tři listy měl potom spečetit a už bez panovníkova schválení je spolu s ostatními nechat „podle obyčeje“ rozeslat společně a naráz po krajích a jednotlivým novým krajským hejtmanům.³⁶⁸ Až dodatečně měl hofmistr panovníka informovat o tímto způsobem vybraných a jmenovaných hejtmanech podbrdského kraje.³⁶⁹

Přijetí úřadu

Po přijetí jmenovacích listů a po vyhlášení po kraji byli nově jmenovaní hejtmani povinni úřad bez výmluv přijmout a vykonávat až do příštího svátku svatého Jiří, nebo data určeného v listech. Podle terminologie v soudobých písemných pramenech nový hejtman „podle oznámení a rozkazu Jeho Královské Mi[los]ti pána mého nejmilostivějšího ... úřad hejtmanský k spravování jsem na sebe přijal“³⁷⁰ a „do roku pořád zběhlého jej spravoval.“

³⁶⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 75. Koncept listu císaře Maxmiliána II. nejvyššímu hofmistrovi Českého království, datovaný ve Vídni dne 6. dubna 1574. – „...protož jsme v tom listu odevřeném do toho kraje i v těch dvou psaních těm osobám, kterýž by za hejtmany zřízeny bejti měly, svědčících, míst prázdných zanechati rozkázali. Milostivěť poroučejíc, aby[s] to v další uvážení své vzal, a kdožt se tak za hodné k těm ouřaduom viděti bude, jmen jich doložiti, na těch listech nápisy zdělati, je spečetiti a tak potomně všecky společně vedle starobylého obyčeje a pořádku ihned po krajích rozeslati nařídil. Nám pak, kdo tak v tom kraji podbrdském za hejtmany usazeni budou, o tom pro správu psaním svým oznámil.“ Srov. také Sněmy České od léta 1526 až po naši dobu, díl IV. 1574–1576, Praha 1886, s. 61–62, č. 25 a s. 480, č. 99.

³⁶⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 367. Koncept listu odpovědi nejvyššího hofmistra Českého království císaři Maxmiliánovi II., datovaný na Pražském hradě dne 21. května 1574. Nejvyšším hofmistrem nově vybranými hejtmany podbrdského kraje se stali Jiřík Zajíc z Házmburka na Mšeném a Václav Bechyně mladší z Lažan na Dlouhé Lhotě.

³⁷⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 47. Čistopis listu Jana Licka z Rýzmburka radům české komory, datovaný na Borohrádku dne 28. dubna 1550.

³⁷¹ Hejtmanský úřad měl potom v průběhu roku nejčastěji „říditi a spravovati“³⁷², „na sobě držet“³⁷³, nebo „podle zemského zřízení spravovati a opatrovati“³⁷⁴. Důraznějším připomenutím krajským hejtmanům v nebezpečí kraje nebo země bylo poručení, aby svůj úřad „vedle zřízení zemského a mandátů J[eho] M[ilosti] C[ísařské] ted' vyšlých bedlivě spravovati a opatrovati nápomocní byli a hleděli“³⁷⁵, nebo měli podobně úřad „se všemi pilnostmi a bedlivostí vedle zřízení zemského a mandátů od nás vyšlých nám i zemi naší k dobrému spravovati a opatrovati“.³⁷⁶ Obyvatelé kraje měli krajské hejtmany poslouchat.³⁷⁷

V několika případech hejtman úřad „nepřijal“³⁷⁸, popř. „neujal“³⁷⁹ a „tomu, aby hejtmanem téhož kraje bejti měl odporoval, jsa tím podle zřízení zemského a našeho na tebe vzloženi povinen“³⁸⁰. Pak byl ohrožen výkon správy v krajích. Podle ustanovení v zemských zřízeních se krajský hejtman nesměl protivit panovníkově vůli a vymlouvat se, že hejtmanský úřad nepřijme.³⁸¹ Takové jednání s sebou neslo riziko určitých sankcí a hrozbu upadnutí v panovníkovu nemilost.³⁸²

³⁷¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 357–358. Koncept listu císaře Ferdinanda I. Kryštofovi jinak Jindřichovi Krakovskému z Kolovrat na Všesulově, datovaný na Brandýse nad Labem dne 25. května 1562.

³⁷² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 77–78. Neexpedovaný čistopis listu císaře Matyáše Adamovi mladšímu z Šternberka na Pátku, datovaný na Pražském hradě dne 10. dubna 1617.

³⁷³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 332–333. Čistopis listu Mikuláše staršího z Řičan na Hořovicích arciknížeti Ferdinandovi, datovaný sine loco dne 2. dubna 1554.

³⁷⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Žatecko, karton č. 1135, nefoliováno. Koncept listu císaře Rudolfa II. Jaroslavovi Libštejnskému z Kolovrat, datovaný na Pražském hradě dne 25. dubna 1608.

³⁷⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 66. Koncept listu Zdeňka Vojtěcha z Lobkovic Václavovi Chotkovi z Chockova, datovaný na Pražském hradě dne 25. dubna 1608.

³⁷⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Žatecko, karton č. 1135, nefoliováno. Koncept listu císaře Rudolfa II. Jaroslavovi Libštejnskému z Kolovrat na Petršpurce, datovaný na Pražském hradě dne 25. dubna 1608.

³⁷⁷ Např. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 15. Koncept mandátu císaře Rudolfa II. do žateckého kraje, datovaný na Pražském hradě dne 27. května 1587. – „Vám všem i jednomu každému zvláště poručiti ráčíme, abyšte se nimi podle předešlého mandátu našeho, jakž zřízení zemské o tom vyměřuje, spravovati, a ve všem jich podle náležitosti poslušni budete.“

³⁷⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 383. Koncept listu císaře Rudolfa II. Albrechtovi Gotfrýdovi Křineckému z Ronova na Jilemnici, datovaný na Pražském hradě dne 5. července 1595.

³⁷⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 67. Koncept listu císaře Rudolfa II. Albrechtovi Gotfrýdovi Křineckému z Ronova na Jilemnici, datovaný na Pražském hradě dne 30. července 1608.

³⁸⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Bechyňsko, karton č. 1133, fol. 13–14. Koncept listu císaře Rudolfa II. Fridrichovi Míčanovi z Klinštejna a z Roztok, datovaný na Pražském hradě dne 4. února 1602.

³⁸¹ Např. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 67. Koncept listu císaře Rudolfa II. Gotfrýdovi Křineckému z Ronova, datovaný na Pražském hradě dne 30. července 1608. – „Vznesl jest na nás ve vši ponížnosti slovně Ctibor Smil Pecingár z Bydžína a na Kunčicích, věrný náš milý, že se až posavad ouřadu hejtmanského v kraji hradeckém na tebe skrze psaní naše císařské vedle něho vzloženého neujímáš, nýbrž nějaké příčiny (čemuž se žádný dle zřízení zemského vyhejbatí nemůže) předstíráš. Kdež chtíce my nad zřízením zemským a milostivými spravedlivými nařízeními našimi tak, aby se tomu zadosti dalo, ruku držeti, protož ještě poroučeti i také tebe napominati ráčíme, aby se vedle předešle tobě učiněného psaní a poručení našeho císařského tak poslušně a poddaně zachoval, týž ouřad hejtmanský k sobě přijal, a jej do času v mandátech obsaženého k dobrému téhož kraje spravoval.“ Srov. se SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Královéhradecko, karton č. 1134, nefoliováno, který je zrušeným čistopisem tohoto konceptu.

³⁸² Také proto se v roce 1577 František hrabě z Thurnu a z Vallsasina, když se omlouval panovníkovi, že nemůže přijmout úřad hejtmana čáslavského kraje, na konci svého listu zaštiťoval svou věrností slovy: „Protož Vaši Císařské Milosti ze vši poddanosti prosím, že mě toho ouřadu milostivě práz[d]na učiniti a jiného hodného

Bohuš Rieger se ve své práci o krajském hejtmanství domníval, že krajští hejtmani byli přísežní.³⁸³ Pro dobu po vydání Obnoveného zřízení zemského roku 1627 tato domněnka bezpochyby platí. Pro dobu před tímto datem podle mého názoru ne. Ani v zemských zřízeních, ani v písemných pramenech z období před rokem 1627 nenajdeme zprávu o tom, že by krajští hejtmani po svém jmenování museli před svým nadřazeným orgánem učinit „povinnost“, tj. přísahu, tak jak to v té době známe u nejvyšších zemských úředníků, přisedících zemského, dvorského a komorního soudu, nebo u úředníků menších desk zemských. Poprvé přísahu krajským hejtmanům předepisuje až Obnovené zřízení zemské.³⁸⁴ Krajský hejtman tak před rokem 1627 vykonával úřad jen na základě mandátu, kterým byl ve svém kraji krajským hejtmanem vyhlášen, a listu poselacího, kterým mu bylo jmenování osobně sděleno. Z obou písemností měl větší váhu mandát a veřejné vyhlášení v kraji.³⁸⁵

Propuštění z úřadu

Po uplynutí jednorozhodného funkčního období, stanoveného zemským zřízením a jmenovacími listy, „*bral*“ krajský hejtman tzv. „*odpuštění*“. K němu docházelo podle tradice

k tomu ouřadu že na místě mém voliti dáti ráčíte. Však nic méně sem povinen Vaší Císařské Milosti a slavnému Království českému i všem stavuom netoliko tím ouřadem, když by těchto oznámených příčin nebylo, ale také i hrdlem a statkem svým všelijak poddaně, poslušně a věrně se chovati, jsouc k Vaší Císařské Milosti té poddané duověrnosti, že při tom vejmluva má své místo jmiti bude.“ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Čáslavsko, karton č. 1134, nefoliováno. Čistopis listu Františka hraběte z Thurnu a z Vallsasina císaři Rudolfovi II., k dodání určen královským místodržícím, datovaný na Vlasaticích dne 11. května 1577.

³⁸³ RIEGER, s. 172.

³⁸⁴ OZZ, s. 62, článek A. XLVIII. O přísaze a povinnosti hejtmanův krajských.

³⁸⁵ Konkrétním potvrzením této domněnky je případ Viléma Krajíře z Krajku, který byl v roce 1567 vyhlášen za hejtmana v bechyňském kraji. Po veřejném vyhlášení ale úřad krajského hejtmana nepřijal a odmítal vykonávat, protože mu prý od panovníka nepřišel „jmenovací“ list poselací. Argumentem druhé strany bylo ale tvrzení, že byl Vilém v kraji vyhlášen císařskými mandáty. Proto mu bylo opět poručeno, aby úřad přijal a spravoval. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 362. Koncept listu pravděpodobně zřízených rad, datovaný v Praze dne 6. září 1567. – „*Správu toho máme, že byste ouřadu hejtmanství kraje bechyňského, kterýž jest o svatém Jiří jminulém od Jeho [Mil]osti Cí[saršské] p[ána] n[ašeho] n[e]jmilostivějšího na vás podle uro[zeného] vladyky p[ana] Jindřicha Vencelíka z Vrchovišř na Včelnici vzložen, za příčinou, že psaní od Jeho [Mil]osti Cí[saršské], kterýmž vám se o tom oznamovalo, vás nedošlo. I poněvaž tu poslem od Jeho [Mil]osti dodáno není, však v kraji skrze listy odevřené Jeho [Mil]osti Cí[saršské] za hejtmana vyhlášený jste, protož jménem Jeho [Mil]osti Cí[saršské] vám poroučíme, abyste dotčený ouřad hejtmanství téhož kraje bechyňského na sebe přijali a jej podle svrchu psaného p[ana] Vencelíka, tovaryše vašeho, spravovali.*“ Podobně argumentoval panovník i v případě odmítní přijetí úřadu hejtmana bechyňského kraje Fridrichem Míčanem z Klinštejna a z Roztok v roce 1602. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Bechyňsko, karton č. 1133, fol. 13–14. Koncept listu císaře Rudolfa II. Fridrichovi Míčanovi z Klinštejna a z Roztok, datovaný na Pražském hradě dne 2. února 1602. Podobně argumentoval císař Matyáš v roce 1611, kdy jej žádal Kašpar Melichar z Žerotína, aby nemusel přijmout hejtmanství v čáslavském kraji, slovy – „*I poněvaž již po kraji vřbec odevřenými listy našimi královskými [tj. mandáty, pozn. P.M.] za jednoho hejtmana krajského vyhlášen jsi, ano i čas svatého Jiří, při kterémž se týchž hejtmanův krejských obyčejně obnovení děje, již dávno minul, protož toho při předešlém nařizení našem zůstavovati a tobě poroučeti ráčíte, aby[s] týž ouřad hejtmanství k sobě přijal, jej k milostivému zalíbení našemu královskému a k dobrému kraje toho až do času svatého Jiří nejprve příštího na sobě zdržel.*“ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 68. Koncept listu císaře Matyáše Kašparovi Melicharovi ze Žerotína, datovaný na Pražském hradě dne 16. července 1611.

na svátek svatého Jiří. Starý krajský hejtman čekal na vybrání a jmenování nového krajského hejtmana a na chvíli, až ho kompetentní orgány z úřadu „*podle starobylého pořádku propustí*“. V zemských zřízeních není o propuštění z úřadu krajského hejtmana žádné ustanovení, proto se hejtmani odvolávali na „*starobylý pořádek*“. O formě propuštění z úřadu, popř. o písemnosti, kterou by se tak stalo, natož hromadně, podobně jako u jmenovacích listů, zatím ale nemáme žádné doklady. Propuštění se s největší pravděpodobností konalo bez zvláštní písemnosti, pouze vyhlášením nových krajských hejtmanů po krajích. Propouštěcí listy máme doloženy pouze v případě mimořádného propuštění hejtmana z úřadu v průběhu funkčního období, na základě jeho vlastní žádosti.³⁸⁶

Změny v průběhu roku

Dosud jsme se úřadu krajského hejtmana věnovali v rámci ustanovení zemských zřízení, panovnických listů a „*starobylých zvyků a obyčejů*“. Tak měl celý mechanismus probíhat v ideální podobě. Skutečnost se však ideálu mnohdy vzdalovala. Z mnoha případů máme doloženo, že v průběhu funkčního období docházelo ke změnám v obsazení úřadu, a tím k ohrožení správy daného kraje.³⁸⁷ Samotná zemská zřízení s důvody pro změnu na postu

³⁸⁶ Např. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 355. Koncept listu císaře Ferdinanda I. Jaroslavi Libštejnskému z Kolovrat na Petřšpurce, datovaný na Brandýse nad Labem dne 26. května 1562. „*Psaní tvému, kterej jsi nám učinil, abychom tebe z ouřadu hejtmanského, v kterejž jsme tebe nyní potáhnúti, a za jednoho hejtmana v kraji rakovnickém vsaditi a vuobec vyhlásiti poručiti ráčili, propustili, jsme šířeji vyrozuměli. I poněvaž, jakž nám toho správu dáváš, ne do kraje rakovnického, než do kraje žateckého náležíš, ráčíme tebe z takového ouřadu hejtmanského milostivě propoušteti. A již jsme to nařídili a místo tebe urozeného Kryštofa jinak Jindřicha [Krakovského] z Kolovrat na Všesulově, v[ěrného] n[ášeho] milého, za hejtmana v tom kraji voliti, zříditi a vuobec vyhlásiti rozkázati ráčili. Toho jsme tebe na psaní tvé, aby se[s] věděl čím spraviti, tejna učiniti neráčili.*“; SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Královéhradecko, karton č. 1134, nefoliováno. Koncept listu císaře Rudolfa II. Rudolfovi Štubenbergerovi z Štubenberku, datovaný na Pražském hradě dne 12. června 1608. – „*Ponížené žádosti tvé a příčinám, za kderými z povinnosti ouřadu hejtmanského kraje hradeckého propuštěn býti, při nás poddaně vyhledáváš, maje je v svém milostivém uvážení, jsme vyrozuměti ráčili. A znajíce touž poddanou žádost tvou a též příčiny slušné býti, k tobě milostí naší císařskou a královskou naklonění jsouc, z té povinnosti ouřadu hejtmanského tebe propoušteti a na místě tvém urozeného [Albrechta] Gotfrýda Křineckého z Ronova, v[ěrného] n[ášeho] m[ilého], za hejtmana téhož kraje nařizovati, tolikéž o tom jemu psaním naším císařským oznamovati, a aby týž ouřad k sobě přijal, k dobrému a užitečnému našemu a téhož kraje dle zřízení zemského opatroval, poroučeti ráčíme.*“

³⁸⁷ Když v roce 1562 došlo k nucené výměně na postu hejtmana za panský stav v rakovnickém kraji, jako motiv bylo v listu oznamujícím hejtmanovi za rytířských stav oznamujícím jmenování hejtmana za panský stav napsáno: „*I vědětiť dáváme, že toho správu jmíti ráčíme, že dotčený Jaroslav [Libštejnský] z Kolovrat ne do kraje rakovnického, než do kraje žateckého náleží. A protož nechťic my, aby v tom chudým lidem a tomu kraji skrze to jaké skrácení a ublížení se státi mělo, ráčili jsme na místo téhož Jaroslava [Libštejnského] z Kolovrat uroz[eného] Kryštofa jinak Jindřicha [Krakovského] z Kolovrat na Všesulově vedle tebe v tom kraji za jednoho hejtmana voliti, i také v tom kraji vuobec vyhlásiti poručili.*“ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 356. Koncept listu císaře Ferdinanda Erhartovi Štampachovi z Štampachu na Děkově, datovaný na Brandýse nad Labem dne 26. května 1562. Z dalších případů např. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 23. Koncept mandátu císaře Rudolfa II. do plzeňského kraje, datovaný na Pražském hradě dne 12. prosince 1590. – „*Jakož vás to tejno nejní, že jest prostředkem smrti časné urozený Ferdinand z Šternberka etc. z tohoto světa vykročil, a slovatný Jan Koc [z Dobrše] etc., věrný náš milý, jakožto spolu hejtman v témž kraji od nás ustavený,*

krajského hejtmana nepočítají. Dokonce změnu svým způsobem zakazují. S jistotou můžeme říct, že takových případů bylo daleko více, než lze zatím z dochovaných pramenů vyčíst. I tak je nám umožněno tyto změny alespoň orientačně rozčlenit. V první řadě docházelo ke změnám:

A) v důsledku porušení ustanovení zemských zřízení, „*starobylých zvyků a obyčejů*“ a ustanovení jmenovacích listů.

B) díky vnějším, nepředvídatelným okolnostem.

A/ Změny v důsledku porušení ustanovení zemských zřízení, „*starobylých zvyků a obyčejů*“ a ustanovení jmenovacích listů

K těm docházelo v případě:

- a) Opakovaného jmenování krajského hejtmana
- b) Nerespektování zásady příslušnosti hejtmana k určitému kraji
- c) Nedodržení vyměřené doby výkonu úřadu

Ad a) Jedním ze základních a normativně zakotvených principů vykonávání úřadu krajského hejtmana byla každoroční výměna – „*obnova*“ – osoby krajského hejtmana. Porušení tohoto principu nebývalo tak neobvyklé, jak bychom se mohli domnívat, a docházelo k němu opakovaným jmenováním jednoho krajského hejtmana bez dodržení alespoň jednorozční přestávky.³⁸⁸ K řešení tohoto problému buď vůbec nedošlo, pokud se „postižený“ šlechtic nebránil, nebo se obešlo bez větších problémů, protože porušení pravidel bylo nenapadnutelné.

Příkladem druhé varianty může být případ hejtmanů na rok 1587/1588. (Seznam krajských hejtmanů pro toto funkční období se nedochoval.) Po rozeslání jmenovacích listů a vyhlášení nových krajských hejtmanů po krajích na konci dubna roku 1587 se zjistilo, pravděpodobně až díky upozornění samotným postiženým hejtmanem, že byl proti ustanovení zemského zřízení jmenován hejtmanem žateckého kraje za rytířský stav Linhart Štampach ze

od dávného času velkým nedostatkem zdraví svého postaven jsou a nikam nemůže pryč, lidé v potřebách a duoležitostech svých nemají k komu se utéci a oúčištění své jmiti, též uznávajíc my toho obzvláštní nevyhnutelnou potřebu bejti, aby spravování dotčeného ouřadu hejtmanského zatím a až do s[vatéh]o Jiří nejprv příštího jistým osobám poroučíme a to náležitě opatřeno bylo.“; SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 46. Koncept mandátu císaře Rudolfa II. do čáslavského kraje, datovaný na Pražském hradě dne 24. října 1594. – „Věděti vám dáváme, že jest pomínulých dnuov slovnutný Beneš Beneda z Nečtín na Vilímově, jeden hejtmán kraje čáslavského z tohoto světa prostředkem smrti časné sešel. I uznávajíc my v tomto nynějším nebezpečnosti toho potřebu býti, aby pro ochranu dobrých a přetržení zlých věcí jiný hejtmán nařizen byl, ...“

³⁸⁸ Srov. s jednotlivými seznamy krajských hejtmanů.

Štampachu, ačkoliv úřad hejtmana v tomto kraji zastával už v předešlém funkčním období 1586/1587. Jaký byl přesný postup kompetentních úřadů po tomto zjištění se z pramenů nedozvíme. Máme jen jistotu, že k nápravě došlo poměrně rychle. Už 27. května 1587 totiž oznamoval panovník mandátem do žateckého kraje³⁸⁹ a listem poselacím hejtmanovi za panský stav Fridrichovi Mašťovskému z Kolovrat na Strojeticích a Semči,³⁹⁰ že v žateckém kraji nařizuje a ustanovuje novým hejtmanem za rytířský stav Linhartova příbuzného Adama Štampacha ze Štampachu na Oplotech.

Ad b) Jiným ze základních a normativně zakotvených principů vykonávání úřadu krajského hejtmana byla příslušnost krajského hejtmana ke svému kraji. K jeho porušení docházelo, když byl do úřadu krajského hejtmana dosazen šlechtic, který v něm nesídlil. Pokud měl šlechtic statky v několika krajích, přednostně patřil do toho, ve kterém sídlil. Případů takového porušení máme více, a také jeho řešení bývalo o trochu složitější, protože postižený šlechtic musel prokázat, do kterého kraje patří.

Na konci dubna 1562 byl jmenován hejtmanem rakovnického kraje za panský stav Jaroslav Libštejnský z Kolovrat, přestože měl sídlo v žateckém kraji. (Seznam krajských hejtmanů pro rok 1562/1563 se nedochoval.) Proti svému jmenování se okamžitě písemně ohradil a už 26. května panovník svými listy zjednal nápravu. Jedním listem poselacím informoval samotného Jaroslava, že ho propouští z výše uvedených důvodů z hejtmanského úřadu.³⁹¹ Dalšími dvěma listy poselacími oznámil změnu jak nově nařízenému hejtmanovi za panský stav Kryštofovi jinak Jindřichovi Krakovskému z Kolovrat na Vsesulově,³⁹² tak také hejtmanovi za rytířský stav Erhartovi Štampachovi ze Štampachu na Děkově³⁹³. S jistotou vyšel stejného dne také mandát do rakovnického kraje, oznamující změnu na postu krajského hejtmana všem obyvatelům kraje. Ten se však, tak jako koncept, nedochoval.

Podobně došlo v průběhu roku 1595 k výměně na postu hejtmana hradeckého kraje za panský stav. (Seznam krajských hejtmanů pro rok 1595/1596 se nedochoval.) Tehdy „nepřijal“ hejtmanský úřad Bohuslav Křinecký z Ronova na Dětenicích „z té příčiny, že

³⁸⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 15. Koncept mandátu císaře Rudolfa II. do žateckého kraje, datovaný na Pražském hradě dne 27. května 1587.

³⁹⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 373. Koncept listu císaře Rudolfa II. Adamovi Štampachovi ze Štampachu, datovaný na Pražském hradě dne 27. května 1587.

³⁹¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 355. Koncept listu císaře Ferdinanda I. Jaroslavovi Libštejnskému z Kolovrat na Petršpurce, datovaný na Brandýse nad Labem dne 26. května 1562. „I poněvadž, jakž nám toho správu dáváš, ne do kraje rakovnického, než do kraje žateckého náležíš, ráčíme tebe z takového ouřadu hejtmanského milostivě propouštětí....“

³⁹² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 357–358. Koncept listu císaře Ferdinanda I. Kryštofovi jinak Jindřichovi Krakovskému z Kolovrat na Vsesulově, datovaný na Brandýse nad Labem dne 25. května 1562.

³⁹³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 356. Koncept listu císaře Ferdinanda I. Erhartovi Štampachovi ze Štampachu na Děkově, datovaný na Brandýse nad Labem dne 26. května 1562.

žádného sídla v tom kraji hradeckém nemá, než v jiném kraji bytem jest“, a musel být nahrazen jiným pánem, v tomto případě podobně jako u předchozích dvou svým příbuzným, Gotfrýdem Křineckým z Ronova na Jilemnici.³⁹⁴

Detailnější případ je doložen v roce 1577. (Seznam krajských hejtmanů pro rok 1577/1578 se nedochoval.) Tehdy byl na konci dubna jmenován hejtmanem čáslavského kraje za panský stav poprvé František hrabě z Thurnu a z Vallsasina. Krátce po vyhlášení nových krajských hejtmanů v čáslavském kraji adresoval svůj omluvný list datovaný dne 11. května toho roku sice samotnému císaři Rudolfovi II., dodán měl být ale královským místodržícím.³⁹⁵ V listu císaři děkuje za svěřeni hejtmanského úřadu,³⁹⁶ omlouvá se ale, že jej nemůže přijmout, protože už tři roky nebydlí v čáslavském kraji, ale v Markrabství moravském. Vedle toho ještě dodává, že je zavázán doživotní službou arciknížeti Ferdinandovi rakouskému, ke kterému se kdykoliv, když bude povolán, musí vypravit, a ne vždy tak bude přítomen ve svěřeném kraji. Nakonec císaře žádá, aby ho nahradil jinou vhodnou osobou. Nahrazení se tentokrát nekonalo rychle, což vyvolalo nespokojenost u druhého hejtmana za rytířský stav, Jana Salavy z Lípy na Úmoníně, který si stěžoval u královských místodržících, že je na výkon krajské správy už delší dobu sám. Místodržící tedy intervenovali listem ze dne 3. září 1577, adresovaným císaři.³⁹⁷ V něm opakují skutečnost, že hrabě z Thurnu a z Vallsasina úřad krajského hejtmana nepřijal, zdůrazňují, že tento úřad dříve nezastával, a omlouvají ho, že „zde v Království českém bytem ustavičným není, nébrž na větším díle v Markrabství moravském“ a navíc, že je již „v věku svém sešlý“. Sami císaři navrhli jiné šlechtice, ale o výsledku změny na tomto postu se v pramenech nedochovaly další informace.

Poslední případ je doložen z května roku 1597. Tehdy se panovníkovi omlouval Kryštof Šlik z Holejče hrabě z Pasounu a z Lokte, že nemůže přijmout úřad hejtmana žateckého kraje za panský stav, protože v tom kraji už delší dobu nesídlí a své sídlo má u

³⁹⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 48. Koncept mandátu císaře Rudolfa II. do hradeckého kraje, datovaný na Pražském hradě dne 20. března 1595. A SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 383. Koncept listu císaře Rudolfa II. Gotfrýdovi Křineckému z Ronova na Jilemnici, datovaný na Pražském hradě dne 5. července 1595.

³⁹⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Čáslavsko, karton č. 1134, nefoliováno. Čistopis listu Františka hraběte z Thurnu a z Vallsasina „*Nejjasnějšímu a nejnepřemoženějšímu knížeti a pánu panu Rudolfovi, římskému císaři, Uherskému a českému králi etc., pánu mému nejmilostivějšímu, Jeho Císařské Milosti. K dodání Jeho Milosti císařským radám a nejvyšším pánuom místodržícím Království českého*“, datovaný „na Vlasaticích v Markrabství moravském“ dne 11. května 1577.

³⁹⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Čáslavsko, karton č. 1134, nefoliováno. Čistopis listu Františka hraběte z Thurnu a z Vallsasina císaři Rudolfovi II., datovaný „na Vlasaticích v Markrabství moravském“ dne 11. května 1577. – „*I Vaší Císařské Milosti z takového milostivého na mne téhož ouřadu hejtmanského podání poddaně děkuji.*“

³⁹⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Čáslavsko, karton č. 1134, nefoliováno. Koncept listu místodržících císaři Rudolfovi II., datovaný na Pražském hradě dne 3. září 1577.

města Cheb.³⁹⁸ Ani po letech neztratil přehled o svých šlechtických družích z žateckého kraje, a tak pohotově panovníkovi navrhnul na své místo náhradníky, a to Benedikta Libštejnského z Kolovrat, sídlícího v Kadani, a Albrechta Hasištejnského z Lobkovic na Kotovicích. Oba páni sídlili samozřejmě v žateckém kraji, a jejich „výhodou“ bylo, že blízko u druhého hejtmana za rytířský stav Jiřího Hochauzara z Hochauzu na Eisenberku.³⁹⁹ (Dochovaný seznam krajských hejtmanů pro tento rok výměnu Kryštofa Šlika za jiného šlechtice nezaznamenává.)

Ad c) Nejčastějším porušením ustanovení, nařízení a tradic bylo nedodržení stanovené doby výkonu úřadu. Jak již bylo několikrát uvedeno, vykonávání úřadu krajského hejtmana bylo vymezeno svátkem svatého Jiří. Často se ale stávalo, že i po 23. dubnu nebyl starý hejtman zproštěn služební povinnosti a úřad krajského hejtmana byl nucen vykonávat i po tomto datu, protože bez řádného propuštění a dosazení nového hejtmana nemohl svévolně úřad opustit a také kraj nesměl být bez krajského hejtmana. Takto postižení a nespokojení šlechtici hledali zastání a přímluvy u nejrůznějších úřadů, úředníků a vlivných šlechticů.

Tak již pět dní po svatém Jiří roku 1550 žádal hejtman hradeckého kraje Jan Licek z Rýzmburka na Borohrádku rady české komory,⁴⁰⁰ aby jej propustili z úřadu krajského hejtmana, který neoprávněně zastává přes stanovenou dobu.

V dubnu 1554 hledal zastání u nejvyššího písaře Českého království a presidenta české komory Volfa z Vřesovic na Doubravské Hoře hejtman podbrdského kraje Mikuláš starší z Řičan na Hořovicích.⁴⁰¹ Volfovi poslal žádost, aby se přimluvil u arciknížete Ferdinanda za

³⁹⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 93–94. Čistopis listu Kryštofa Šlika z Holejče hraběte z Pasounu a z Lokte císaři Rudolfovi II., datovaný sine loco dne 26. května 1597. – „...*das ich nuhmero im Saczer craiß nicht wone, auch wol von einem halben jahr, zum andern auf mein eigen guett Tuppa, so ich in Saczer craiß habe, jahr selttten khumme, unnd meine wohnunge auf etzliche meillweges (bey Eger gelegen) darvon habe.*“

³⁹⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 93–94. Čistopis listu Kryštofa Šlika z Holejče hraběte z Pasounu a z Lokte císaři Rudolfovi II., datovaný sine loco dne 26. května 1597. – „*Wann dann, aller gnedigister kay[ser] unnd herr, sonsten andere feine junge herrn in diesem craiß, so zue dieser verwaldung jahr wohl tichtig, als do seindt herr Benedict von Kollowrath, so dieser zeutt in der stadt Caden, unnd herr Albrecht von Haßenstein auf Kettewicze, weliche bede uber ein, oder anderhalbe meillwegs nicht von dem Hochaußer wohnen, dargegen wie bede auf etliche meill weg, ganz unbekhemb von einander, unnd die ehrlichen leuth offtermahls lang aufgezogen, unnd in irem sachen gehindert werden musten.*“

⁴⁰⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 47. Čistopis listu Jana Licka z Rýzmburka na Borohrádku radům české komory, datovaný na Borohrádku dne 28. dubna 1550. – „*Však Vašim Milostem to oznamuji, že jest již rok o svatém Jiří minulém vyšel, a protož Vašich Milostí za to žádám, já již odpuštění bera, že jiného hejtmana do kraje hradeckého voliti ráčíte a mne podle starobylého pořádku že propustiti ráčíte.*“

⁴⁰¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 332–333. Čistopis listu Mikuláše staršího z Řičan na Hořovicích Volfovi z Vřesovic na Doubravské Hoře, nejvyššímu písaři Českého království a presidentu české komory, datovaný sine loco dne 2. dubna 1554. K němu je pečetním voskem přilepena Mikulášova suplikace arciknížeti Ferdinandovi.

jeho odvolání z úřadu, který zastává už druhým rokem. Spolu s touto žádostí poslal suplikaci samotnému arciknížeti, kterou měl Volf, spolu s přímluvou, arciknížeti předat.⁴⁰²

Ve výše uvedených případech docházelo k porušování stanovené doby výkonu úřadu nedůsledností nadřízených orgánů či těžkopádností tehdejšího úřadování. Vyskytly se ale případy, kdy k porušování docházelo zcela vědomě a z iniciativy nadřízených orgánů. Dělo se tak zejména v dobách vojenského ohrožení království, jmenovitě v roce 1608 a 1611.

Právě v dubnu roku 1608, kdy mělo dojít k výměně krajských hejtmanů, probíhal konflikt mezi císařem Rudolfem II. a jeho bratrem arciknížetem Matyášem. V reakci na bezprostřední ohrožení země císař skrze nejvyššího kancléře Zdeňka Vojtěcha z Lobkovic nařídil všem krajským hejtmanům, aby svůj úřad z hlediska bezpečnosti krajů a země „*spravovali do dalšího poručení*“, a dokonce, aby co nejdříve svůj kraj „*vyzdvihli*“ a co nejrychleji táhli ku Praze. Svě jednání odůvodnil obavou: „*A kdyby teprva páni hejtmané krajští proměňováni býti měli, nemohl by než veliký zmatek v tom se státi.*“⁴⁰³

B/ Změny vzniklé díky vnějším, nepředvídatelným okolnostem

Ty můžeme rozčlenit na:

- a) dočasné
- b) definitivní

Ad a) K základním předpokladům výkonu úřadu krajského hejtmana patřila fyzická přítomnost hejtmana v království a ve svém kraji. Obyvatelům kraje tím měla být zajištěna možnost kdykoliv se na něho obrátit ve svých záležitostech. Při nemožnosti krajského hejtmana tuto nepsanou normu dodržet docházelo ke změnám na postech krajských hejtmanů. Mezi dosud známé důvody dočasného zproštění úřadu patřila krátkodobá účast krajského hejtmana ve vojenském tažení a krátkodobá služba krajského hejtmana u panovníkova dvora.

⁴⁰² Viz předchozí poznámka. – „*Přitom na Vaši arciknížecí Milost vznáším, že při tomto svatém Jiří nejprv příštím ted' po dvě lítě ouřad hajtmanství kraje podbrdského s velikou obtížností mimo povinnost a zřízení zemské na sobě držím.*“ A „*Neb já v tom ouřadu dýle trvati nemohu a podle zřízení zemského také povinnen nejsem.*“

⁴⁰³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 43–44. Čistopis listu Jana Zbyňka Zajíce z Házmburka na Budyni, JMC rady a Jaroslava Kaplíře z Sulevic na Čížkovicích, hejtmanů litoměřického kraje, Zdeňkovi Vojtěchovi z Lobkovic na Chlumci a Jistebnici, JMC radě a nejvyššímu kancléři Českého království, datovaný sine loco dne 10. května 1608. A SM, inv.č. 1605, sign. K 26/2/Litoměřicko, karton č. 1134, fol. 10. Koncept odpovědi Zdeňka Vojtěcha z Lobkovic Janovi Zbyňkovi Zajícovi z Házmburka, datovaný „*na kanceláři pražské*“ dne 12. května 1608. A také SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 45–46. Čistopis listu Jaroslava Kaplíře z Sulevic na Čížkovicích Zdeňkovi Vojtěchovi z Lobkovic, datovaný sine loco dne 19. května 1608.

Při dočasném zproštění služby krajského hejtmana byl úřad zpravidla také dočasně obsazen jiným šlechticem. I když se vyskytly případy, kdy po nějaký čas spravoval kraj pouze jeden krajský hejtman. To se však u onoho krajského hejtmana nesetkávalo s porozuměním.

První z důvodů máme doložen z roku 1566. (Seznam krajských hejtmanů pro rok 1566/1567 se nedochoval.) Tehdy se uskutečnilo tažení císaře Maxmiliána II. do Uher proti Turkům. Jedním z účastníků byl Jiří hrabě z Gutnštejna, toho času hejtman plzeňského kraje za panský stav. Protože Jiří nemohl být vzhledem k účasti v tažení trvale přítomen v Českém království, „*sňal*“ z něho arcikníže Ferdinand hejtmanský úřad, a to výslovně do doby jeho návratu. Dočasným hejtmánem jmenoval Adama z Roupova. Po návratu z tažení byl úřad na Jiřího listem zřízených rad ze dne 11. listopadu roku 1566 jménem císaře opět „*vzložen*“ a Adam z Roupova jej byl zproštěn.⁴⁰⁴ Paralelně byl o těchto změnách informován druhý hejtman Arnošt Pernklob z Šenrejtů, který se však tažení nezúčastnil.

Z druhého důvodu došlo k dočasné změně na postu krajského hejtmana v roce 1608. Tehdy vykonával hejtmanský úřad v žateckém kraji za rytířský stav Prokop Dvořecký z Olbramovic, rada české komory. Na konci dubna povolal panovník Prokopa v nejmenované záležitosti na neurčitou dobu ke svému dvoru. Prokop tak nemohl být trvale přítomen ve svém kraji, proto ho panovník dočasně zprostil hejtmanského úřadu a na jeho místo jmenoval Václava Chotka z Chockova. Václavovi vzniklou situaci zdůvodnil ve jmenovacím listu slovy: „*že potřebujice my zde při dvoře našem statečného Prokopa Dvořeckého (titul), rady komory naší české a hejtmana kraje žateckého, v[ěrného] n[ašeho] m[ilého], jeho odsad k spravování ouřadu hejtmanského propustiti moci neráčíme.*“⁴⁰⁵ (Seznam krajských hejtmanů pro rok 1607/1608 se dochoval, zmíněnou změnu ale nezaznamenává.)

Ad b) Častější než dočasnou byla definitivní změna na postu krajského hejtmana. Důvody pro ni byly už závažnějšího rázu. O některých prameny mlčí, většinou jsou ale jednoznačně v písemnostech zachyceny.

⁴⁰⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 360. Koncept listu pravděpodobně zřízených rad na Pražském hradě hejtmanům plzeňského kraje, datovaný na Pražském hradě dne 11. listopadu 1566.

⁴⁰⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 66. Koncept listu Zdeňka Vojtěcha z Lobkovic Václavovi Chotkovi z Chockova, datovaný na Pražském hradě dne 25. dubna 1608. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Žatecko, karton č. 1135, nefoliováno. Koncept listu Zdeňka Vojtěcha z Lobkovic Jaroslavovi mladšímu Libštejnskému z Kolovrat na Petršpurce, datovaný na Pražském hradě dne 25. dubna 1608. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Žatecko, karton č. 1135, nefoliováno. Koncept listu císaře Rudolfa II. Jaroslavovi mladšímu Libštejnskému z Kolovrat na Petršpurce, datovaný v Praze dne 25. dubna 1608. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Žatecko, karton č. 1135, nefoliováno. Koncept listu Rudolfa II. Václavovi Chotkovi z Chockova, datovaný v Praze dne 25. dubna 1608.

Změnu z neuvedených důvodů máme doloženu ve dvou případech. V prvním na začátku září roku 1581 císař Rudolf II. „*z jistých příčin nadepsaných osob* [tj. Jana nejstaršího z Lobkovic na Točnice, radu a hejtmana německých lén Českého království a Přibíka Bukovanského Pintu z Bukovan, pozn. P.M.] *té práce milostivě sprostí ráčili*“, a novými hejtmany podbrdského kraje jmenoval Ladislava mladšího z Lobkovic na Zbizoze a Mikuláše Pešika z Komárova.⁴⁰⁶ Tato změna je zachycena i v dochovaném seznamu krajských hejtmanů.

Ve druhém případě podobně bez zjistitelných důvodů na začátku června roku 1608 uvolnil tentýž panovník z hejtmanského úřadu v hradeckém kraji Rudolfa Štubenbergera z Štubenberku na Novém Městě nad Metují a Kyšperku nad Orlicí a nahradil jej Albrechtem Gotfrýdem Křineckým z Ronova na Jilemnici.⁴⁰⁷ Jako v jiných podobných případech náhradní hejtman, v tomto případě Albrecht Gotfrýd, nastoupení úřadu odkládal, a tak ho musel panovník několikrát napomenout, aby úřad nastoupil.⁴⁰⁸ Tato změna je také zachycena v dochovaném seznamu krajských hejtmanů.

U dalších případů už konkrétní důvody známe, a to nám umožňuje i jejich pomocné členění na objektivní a subjektivní.

K objektivním důvodům patří případ z roku 1601. (Seznam krajských hejtmanů pro rok 1601/1602 se nedochoval.) Jestliže byl v roce 1566 Jiří hrabě z Gutnštejna zproštěn hejtmanského úřadu kvůli válečné kampani pouze dočasně, v roce 1601 došlo na konci června u jiného šlechtice ze stejného důvodu ke změně definitivní. Toho roku byl propuštěn císařem Rudolfem II. hejtman hradeckého kraje za panský stav Kryštof Jaroslav Trčka z Lípy na Opočně proto, že „*v znamenitý a v duoležitý potřebě naší císařské a zemské tohoto království do pole Království našeho uherského proti nepříteli žíznivému krve křesťanské těchto dní táhnouti má a zde v Království českém svou osobu přítomen a téhož ouřadu vedle druhého*

⁴⁰⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Žatecko, karton č. 1135, nefoliováno. Koncept listu císaře Rudolfa II. Ladislavovi mladšímu z Lobkovic na Zbizoze, datovaný na Pražském hradě dne 11. září 1581.

⁴⁰⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 69. Koncept mandátu císaře Rudolfa II. do hradeckého kraje, datovaný na Pražském hradě dne 9. června 1608. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Královéhradecko, karton č. 1134, nefoliováno. Koncept listu císaře Rudolfa II. Albrechtovi Gotfrýdovi Křineckému z Ronova, datovaný na Pražském hradě dne 12. června 1608. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Královéhradecko, karton č. 1134, nefoliováno. Koncept listu císaře Rudolfa II. Rudolfovi Štubenbergerovi z Štubenberku, datovaný na Pražském hradě dne 12. června 1608.

⁴⁰⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 67. Koncept listu císaře Rudolfa II. Albrechtovi Gotfrýdovi Křineckému z Ronova, datovaný na Pražském hradě dne 30. července 1608. SM, inv. č. 1605, sign. 26/2/Královéhradecko, karton č. 1134, nefoliováno. Neexpedovaný čistopis téhož.

hejtmana toho kraje spravovati nebude moci.“ Novým krajským hejtmanem byl jmenován nejmenovaný pán z Valdštejna.⁴⁰⁹

K nejčastějším definitivním změnám docházelo ale ze subjektivních důvodů. Těmi byly zdravotní stav a věk krajských hejtmanů, konkrétně pak stáří, nemoc nebo smrt.

Kvůli **stáří** byl z hejtmanského úřadu bechyňského kraje propuštěn v roce 1601 Petr Vok z Rožmberka, a nahrazen Fridrichem Míčánem z Klinštejna a z Roztok na Vitanovicích.⁴¹⁰ (Seznam krajských hejtmanů pro rok 1601/1602 se nedochoval.) Jako v případě jiných „náhradníků“ i Fridrich nastoupení úřadu odkládal, a tak ho musel císař ještě v únoru 1602 napomenout, aby úřad konečně nastoupil a vykonával.⁴¹¹

Kvůli **nemoci** byl v roce 1608 zproštěn hejtmanského úřadu v chrudimském kraji za panský stav Václav Záruba z Hustířan a nahrazen svým bratrem Karlem, sezením na Nasavrcích.⁴¹² Kvůli nemoci došlo k výměně na postu hejtmana litoměřického kraje za rytířský stav v roce 1608, kdy byl odvolán nemocný Jaroslav Kaplíř z Sulevic na Čížkovicích, a na jeho místo dosazen Volf Žoldán Štampach ze Štampachu.⁴¹³ V roce 1590 došlo k výměně v plzeňském kraji na postu hejtmana za rytířský stav kvůli nemoci Jana Koce z Dobrše. Kromě této výměny došlo i k výměně na postu hejtmana za panský stav z důvodu úmrtí jeho nositele.⁴¹⁴ Pro všechny tři případy se dochoval seznam krajských hejtmanů, změnu zaznamenává ale jen seznam pro rok 1590/1591.

⁴⁰⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 55. Koncept listu císaře Rudolfa II. nejmenovanému pánu z Valdštejna, datovaný na Pražském hradě dne 30. června 1601. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 56. Koncept listu císaře Rudolfa II. nejmenovanému pánu z Valdštejna, datovaný na Pražském hradě dne 30. června 1601.

⁴¹⁰ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 51 a 53. Neexpedovaný opravovaný čistopis mandátu císaře Rudolfa II. do bechyňského kraje, datovaný na Pražském hradě dne 2. června 1601. Důvod propuštění je zde škrtnut, přesto čitelný. – „...*pro některé své nemožnosti a zvláště pro sešlost věku svého.*“ A SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 52. Koncept téhož.

⁴¹¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Bechyňsko, karton č. 1133, fol. 13–14. Koncept listu císaře Rudolfa II. Fridrichovi Míčánovi z Klinštejna a z Roztok, datovaný na Pražském hradě 4. února 1602.

⁴¹² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Chrudimsko, karton č. 1134, nefoliováno. Koncept listu císaře Rudolfa II. Karlovi Zárubovi z Hustířan, datovaný na Pražském hradě dne 21. dubna 1608.

⁴¹³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Litoměřicko, karton č. 1134, fol. 10. Koncept listu Zdeňka Vojtěcha z Lobkovic Janovi Zbyňkovi Zajícovi z Házmburka na Budyni, JMC rady, datovaný „*na kanceláři pražské*“ dne 12. května 1608. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 45–46. Čistopis listu Jaroslava Kaplíře z Sulevic na Čížkovicích Zdeňkovi Vojtěchovi z Lobkovic na Chlumci a Jistebnici, JMC radě a nejvyššímu kancléři Českého království, datovaný sine loco dne 19. května 1608.

⁴¹⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 23. Koncept mandátu císaře Rudolfa II. do plzeňského kraje, datovaný na Pražském hradě dne 12. prosince 1590. – „*A slovný Jan Koc [z Dobrše] etc., věrný náš milý, jakožto spolu hejtman v témž kraji od nás ustavený, od dávného času velkým nedostatkem zdraví svého postaven jsouc a nikam nemůže pryč, lidé v potřebách a duoležitostech svých nemají k komu se utéci a oútočiti své jmiti....*“

Smrt byla důvodem k výměně hejtmana podbrdského kraje za rytířský stav v roce 1554, kdy zemřel Jan Karel ze Svárova.⁴¹⁵ Když v červnu 1587 zemřel hejtman prácheňského kraje za panský stav Václav Švihovský z Rýzemberka a z Švihova, žádal císař Rudolf II. listem ze dne 15. července nejvyššího hofmistra Českého království, aby za něj vybral náhradu.⁴¹⁶ (Seznam krajských hejtmanů pro rok 1587/1588 se nedochoval.) Hledání nového hejtmana se poněkud protáhlo, protože až 15. listopadu oznamoval Rudolf II. mandátem do prácheňského kraje, že na místě zemřelého Václava volil a zřídil novým hejtmanem jeho syna Karla, sezením na Horažďovicích. Úřad hejtmana za rytířský stav v tomtéž kraji zastával beze změny Adam Boubínský z Oujezda na Třebomyslicích.⁴¹⁷ Smrt hrála roli také ve změně hejtmana plzeňského kraje v roce 1590, kdy pravděpodobně v listopadu zemřel hejtman za panský stav Ferdinand z Šternberka. Současně došlo také k výměně druhého hejtmana, Jana Koce z Dobrše, a to kvůli jeho dlouhodobé nemoci.⁴¹⁸ Podobně v roce 1594 nařídil císař Rudolf II. listem ze dne 24. října 1594 na místo zemřelého hejtmana čáslavského kraje za rytířský stav Beneše Benedy z Nečtin na Vilímově Jindřicha Chotouchovského z Nebovid na Žlebech.⁴¹⁹ (Seznam krajských hejtmanů pro rok 1594/1595 se nedochoval.) Hejtmanem za panský stav zůstal beze změny Kašpar Melichar z Žerotína na Nových Dvorech a Ovčárech, JMC kraječ.

Ne všichni šlechtici se pasivně podřizovali vůli nadřízených orgánů. Nemáme sice zatím přímý doklad o aktivitách šlechty jednotlivých krajů, kdy by ovlivňovali kompetentní úřady nebo jednotlivé úředníky před nebo dokonce při samotném výběru nových krajských hejtmanů. Přímé doklady ale máme o jejich aktivním ovlivňování obsazování hejtmanské funkce v průběhu roku, a to v případech, kdy sami navrhovali na své místo jiné šlechtice. O výsledcích těchto aktivit nás už ale dochované písemnosti neinformují. Uvedené příklady poslouží také jako svědectví o povědomí příslušníků jednotlivých šlechticů ke svému kraji a o jejich informovanosti o šlechtické společnosti v jejich kraji.

V dubnu roku 1554 požádal hejtman podbrdského kraje za panský stav Mikuláš starší z Říčan na Hořovicích rytíře Volfa z Vřesovic na Doubravské Hoře, nejvyššího písaře Českého království a presidenta české komory, aby se přimluvil za jeho suplikaci, kterou

⁴¹⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 332–333. Čistopis listu Mikuláše staršího z Říčan na Hořovicích Volfovi z Vřesovic na Doubravské Hoře, nejvyššímu písaři Českého království a presidentu české komory, datovaný sine loco dne 2. dubna 1554.

⁴¹⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 375. Koncept listu císaře Rudolfa II. nejvyššímu hofmistru Českého království, datovaný na Pražském hradě dne 15. července 1587.

⁴¹⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 16. Koncept mandátu císaře Rudolfa II. do prácheňského kraje, datovaný na Pražském hradě dne 15. listopadu 1587.

⁴¹⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 23. Koncept mandátu císaře Rudolfa II. do plzeňského kraje, datovaný na Pražském hradě dne 12. prosince 1590.

⁴¹⁹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 46. Koncept mandátu císaře Rudolfa II. do čáslavského kraje, datovaný na Pražském hradě dne 24. října 1594.

poslal arciknížeti Ferdinandovi. V ní arciknížete žádal, aby byl zbaven hejtmanského úřadu, protože ho proti ustanovení v zemském zřízení zastává už druhým rokem, a aby byl na jeho místo dosazen jiný šlechtic. Sám taky iniciativně navrhl na uvolněný úřad vhodné spolukrajany: „*Neb sou jiní v tomto kraji stavu panského, pan Hendrych z Einzigle a na Tejšově*⁴²⁰, *páni z Gutnštejna na Příbrami*⁴²¹ a *pan Švihovský na Dobříši*⁴²²“⁴²³

V květnu roku 1577 se omlouval František hrabě z Thurnu a z Vallsasina císaři, že nemůže přijmout úřad hejtmana čáslavského kraje, protože nesídlí v Čechách. V omluvném listu napsal: „*I Vaší Císařské Milosti z takového milostivého na mě téhož ouřadu hejtmanského podání poddaně děkuji, ač by se v kraji čáslavským hodných osob, který by týž ouřad hejtmanský na sebe přijíti mohly, vyhledati mohlo.*“⁴²⁴ Sám na své místo nenavrhnul vhodné spolukrajany. Ale královští místodržící, kteří tento list vyřizovali, a zprostředkovali ho panovníkovi, navrhli panovníkovi sami, aby na místo Františka zvolil a nařídil buď Jaroslava Trčku z Lípy⁴²⁵, nebo Jindřicha mladšího z Valdštejna⁴²⁶ na Stuparovicích.⁴²⁷

V květnu roku 1597 se podobně omlouval panovníkovi hrabě Kryštof Šlik, že nemůže přijmout úřad hejtmana v žateckém kraji, protože už v něm nesídlí.⁴²⁸ A aktivně na své místo navrhnul Benedikta Libštejnského z Kolovrat⁴²⁹, sídlícího v Kadani, a Albrechta Hasištejnského z Lobkovic⁴³⁰, sezením na Kotovicích. Jak zdůraznil, oba dva jsou

⁴²⁰ Hendrych Týřovský z Ensidle nefiguruje v žádném dochovaném seznamu jako krajský hejtman.

⁴²¹ Páni z Gutnštejna na Příbrami nefigurují v žádném dochovaném seznamu jako krajské hejtmány.

⁴²² Ferdinand Švihovský z Rýzmburka a z Švihova na Dobříši figuruje v dochovaných seznamech jako hejtman podbrdského kraje v roce 1563/1564 ?.

⁴²³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 332–333. Čistopis listu Mikuláše staršího z Řičan na Hořovicích Volfovi z Vřesovic na Doubravské Hoře, nejvyššímu písaři Českého království a presidentu české komory, datovaný sine loco dne 2. dubna 1554. K němu je pečeti voskem přilepena suplikace Mikuláše arciknížeti Ferdinandovi.

⁴²⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Čáslavsko, karton č. 1134, nefoliováno. Čistopis listu Františka hraběte z Thurnu a z Vallsasina „*Nejjasnějšímu a nejnepřemoženějšímu knížeti a pánu panu Rudolfovi, římskému císaři, uherskému a českému králi etc., pánu mému nejmilostivějšímu, Jeho Císařské Milosti. K dodání Jeho Milosti císařským radám a nejvyšším pánuom místodržícím Království českého*“, datovaný „*na Vlasaticích v markrabství moravském*“ dne 11. května 1577.

⁴²⁵ Jaroslav Trčka z Lípy figuruje v dochovaných seznamech jako hejtman podbrdského kraje v letech 1572/1573, 1575/1576, 1581/1582, 1583/1584 a 1588/1589.

⁴²⁶ Jindřich mladší z Valdštejna na Stuparovicích nefiguruje v žádném dochovaném seznamu jako krajský hejtman.

⁴²⁷ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Čáslavsko, karton č. 1134, nefoliováno. Koncept listu místodržících císaři Rudolfovi II., datovaný na Pražském hradě dne 3. září 1577. Srov. též s. 50–51.

⁴²⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 93–94. Čistopis listu Kryštofa Šlika z Holejče hraběte z Pasounu a z Lokte císaři Rudolfovi II., datovaný sine loco dne 26. května 1597. – „*...das ich nuhmero im Saczer craiß nicht wone, auch wol von einem halben jahr zum anderen auf mein eigen guett Tuppy, so ich in Saczer craiß habe, jahr sellten khumme, unnd meine wohnung auf etzliche meillweges (bey Eger gelegen) darvon habe.*“

⁴²⁹ Benedikt Libštejnský z Kolovrat nefiguruje v žádném dochovaném seznamu jako krajský hejtman.

⁴³⁰ Albrecht Hasištejnský z Lobkovic nefiguruje v žádném dochovaném seznamu jako krajský hejtman.

obyvateli žateckého kraje a bydlí blízko druhého hejtmana, rytíře Jiřího Hochauzara z Hochauzu⁴³¹ na Eisenberku.⁴³²

V roce válečného nebezpečí 1608 se císaři Rudolfovi II. omlouvali hejtmani bechyňského kraje Jáchym starší Španovský z Lisova na Loutkově a Jerolím Hozlaur z Hozlau na Hněvkovicích, že na sebe nemohou přijmout hejtmanský úřad. Jerolím Hozlaur se omlouval kvůli svému těžkému zranění a nemoci,⁴³³ Jáchym Španovský kvůli své nezkušenosti v úřadu krajského hejtmana – „*nebyvši jak živ v té povinnosti*“ – a hrozícího osamocení úřadování v tak nebezpečné době. Jáchym taky okamžitě navrhl císaři jiné šlechtice, dokonce dvojice, a překvapivě téměř nezkušené, když napsal „...*a pokudž by se V[áš] C[ísařské] M[ilosti] vidělo někoho v těch věcech zběhlejšího, jako pana Jana mladšího z Řičan*⁴³⁴ *a pana Bohuslava Vítu*⁴³⁵ *a nebo pana Arnošta Leskovce*⁴³⁶ *se panem Jiříkem Homutem*⁴³⁷, *za hejtmany krajské naříditi, ponížene prosím.*“⁴³⁸ (Seznam krajských hejtmanů pro rok 1608/1609 se dochoval, změnu na uvedených postech ale nezaznamenává.)

Jak už bylo zmíněno výše, v roce 1611 prodloužili díky válečné kampani královští místodržící všem krajským hejtmanům jejich služební dobu o šest neděl. Když se v červenci dozvěděli hejtmani bechyňského kraje Jáchym starší Španovský z Lisova na Loutkově a Jiřík Homut z Harasova na Radeníně, že už královští místodržící s panovníkem v některých jiných krajích obnovili krajské hejtmany, poslali dne 18. července místodržícím list se žádostí o propuštění z úřadu a o nahrazení jinými šlechtici. K listu přilepili pečatním voskem seznam některých šlechticů z jejich kraje, kteří by se podle jejich mínění nejlépe hodili na jejich místa. Lístek nese nadpis: „*Osoby jiné na místě našem k hejtmanství poznamenané.*“ Ze

⁴³¹ Jiří Hochauzar z Hochauzu figuruje v dochovaných seznamech jako hejtman žateckého kraje jen v roce 1597/1598.

⁴³² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karton č. 1130, fol. 93–94. Čistopis listu Kryštofa Šlika z Holejče hraběte z Pasounu a z Lokte císaři Rudolfovi II., datovaný sine loco dne 26. května 1597. – „*Wann dann, aller gnedigister kay[ser] unnd herr, sonsten andere feine junge herrn in diesem craiß, so zue dieser verwaldung jahr wohl tichtig, als do seindt herr Benedict von Kollowrath, so dieser zeutt in der stadt Caden, unnd herr Albrecht von Haßenstein auf Kettewicze, weliche bede uber ein, oder anderhalbe meillwegs nicht von dem Hochaußer wohnen, dargegen wie bede auf etliche meill weges, gancz unbekhemb von einander, unnd die ehrlichen leuth offtermahls lang aufgezozen, unnd in irem sachen gehindert werden musten.*“ Srov. též s. 51.

⁴³³ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 92–93. Čistopis listu Jerolíma Hozlaura z Hozlau císaři Rudolfovi II., datovaný na Hněvkovicích dne 15. května 1608.

⁴³⁴ Jan mladší Řičanský z Řičan figuruje v dochovaných seznamech jako hejtman bechyňského kraje až v letech 1609/1610, 1611/1612, 1613/1614 a 1615/1616 a jako hejtman vltavského kraje v roce 1616/1617.

⁴³⁵ Bohuslav Víta ze Rzávého figuruje v dochovaných seznamech jako hejtman bechyňského kraje až v roce 1616/1617.

⁴³⁶ Arnošt Leskovec z Leskovce nefiguruje v žádném dochovaném seznamu jako krajský hejtman.

⁴³⁷ Jiřík Homut z Harasova figuruje v dochovaných seznamech jako hejtman bechyňského kraje v letech 1606/1607, 1610/1611 a 1612/1613.

⁴³⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 94–95. Čistopis listu Jáchyma staršího Španovského z Lisova na Loutkově císaři Rudolfovi II., datovaný v Táboře dne 13. května 1608.

„stavu panského“ jsou na něm vypsáni: „p[án] p[an] Jan mladší [z Řičan] ⁴³⁹ na Staré Červené Řečici, p[án] p[an] Jan Bernhart Finfkhyrker ⁴⁴⁰ na Vožici, p[án] p[an] Zdeněk Lev Řičanský Kavka ⁴⁴¹ na Roudným, p[án] p[an] Arnošt Leskovec z Leskovce ⁴⁴² a na Buokově a p[án] p[an] Albrecht Šebestyán Leskovec z Leskovce ⁴⁴³ a na Cerekvici“. Ze „stavu rytířského“ jsou vypsáni „p[an] Voldřich Doudlebskej ⁴⁴⁴, p[an] Bohuslav starší Vítha ⁴⁴⁵ na Chotovinách, p[an] Mikuláš Španovský ⁴⁴⁶ na Pacově, p[an] Albrecht Vok Pouzar ⁴⁴⁷ na Volešnici, p[an] Zikmund Matěj Vencelík ⁴⁴⁸ na Kamenici, p[an] Kryštof Karel z Svárova ⁴⁴⁹ a na Hamru a p[an] Kryštof mladší Vratislav ⁴⁵⁰ a na Býčíně“. ⁴⁵¹ O dva dny později zopakoval Jáchym sám svou žádost nejvyššímu purkrabímu pražskému Adamovi ze Šternberka s prosbou, aby se za něho a taky za Jiříka Homuta přimluvil u nejvyšších úředníků, aby byli z hejtmanského úřadu propuštěni. Ke svému listu přilepil téměř totožný seznam s nadpisem „Osoby jiné k hejtmanství poznamenané“. Ten obsahuje stejná jména jako předešlý, jen u jména Jana Bernarda Fünfkirchera na Vožici si Jáchym povzdechl připsáním, že „ten všeho vždyckny práz[d]en jest“.⁴⁵²

⁴³⁹ Jan mladší Řičanský z Řičan figuruje v dochovaných seznamech jako hejtman bechyňského kraje v letech 1609/1610, 1611/1612, 1613/1614 a 1615/1616 a jako hejtman vltavského kraje v roce 1616/1617.

⁴⁴⁰ Jan Bernard Fünfkircher z Fünfkircheru nefiguruje v žádném dochovaném seznamu jako krajský hejtman.

⁴⁴¹ Zdeněk Lev Řičanský Kavka z Řičan nefiguruje v žádném dochovaném seznamu jako krajský hejtman.

⁴⁴² Arnošt Leskovec z Leskovce nefiguruje v žádném dochovaném seznamu jako krajský hejtman.

⁴⁴³ Albrecht Šebestyán Leskovec z Leskovce nefiguruje v žádném dochovaném seznamu jako krajský hejtman.

⁴⁴⁴ Oldřich Doudlebský z Doudleb nefiguruje v žádném dochovaném seznamu jako krajský hejtman.

⁴⁴⁵ Bohuslav starší Víta ze Rzávého figuruje v dochovaných seznamech jako hejtman bechyňského kraje až v roce 1616/1617.

⁴⁴⁶ Mikuláš Španovský z Lisova figuruje v dochovaných seznamech jako hejtman bechyňského kraje už v letech 1604/1605, 1609/1610 a 1611/1612.

⁴⁴⁷ Albrecht (Řehoř) Vok Pouzar z Michnic figuruje v dochovaných seznamech jako hejtman bechyňského kraje až v roce 1615/1616.

⁴⁴⁸ Zikmund Matěj Vencelík z Vrchovišť figuruje v dochovaných seznamech jako hejtman bechyňského kraje až v roce 1613/1614.

⁴⁴⁹ Kryštof Karel z Svárova nefiguruje v žádném dochovaném seznamu jako krajský hejtman.

⁴⁵⁰ Kryštof mladší Vratislav z Mitrovic nefiguruje v žádném dochovaném seznamu jako krajský hejtman.

⁴⁵¹ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Bechyňsko, karton č. 1133, fol. 16–17. Čistopis listu Jáchyma staršího Španovského z Lisova na Loutkově a Jiříka Homuta z Harasova na Radeníně adresovaný „Urozeným pánům pánům a urozeným a statečným pánům rytířům, Jich Mi[l]o[s]tem nejvyšším pánům ouředníkům a soudcům zemským a radám Jeho Mi[l]o[s]ti královské v Království českém etc. na Hradě pražském v kanceláři český dvorský nyní shromážděným.“, datovaný na Loutkově dne 18. července 1611.

⁴⁵² SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Bechyňsko, karton č. 1133, fol. 18–19. Čistopis listu Jáchyma staršího Španovského z Lisova Adamovi z Šternberka na Bechyni, Sedlci a Želči, JMC radě a nejvyššímu purkrabí pražskému, datovaný na Loutkově dne 20. července 1611.

Závěr

Na závěr tohoto příspěvku uvedeme ojedinělý doklad sebereflexe krajského hejtmána, zachycující jedinečným způsobem souhrn dobových představ o hejtmanském úřadu a jeho nositeli.

Dne 12. května 1608 přijal na své tvrzi Hněvkovice dvaadesátiletý rytíř Jerolím Hozlaur z Hozlaur list poselací, kterým ho císař Rudolf II. jmenoval hejtmánem bechyňského kraje za rytířský stav.⁴⁵³ To, že již třetí den nevstával kvůli nemoci z lože,⁴⁵⁴ nemohly úřady, které stály za jeho výběrem krajským hejtmánem, vědět. Co nás ale zarazí je, že mohly vědět o jeho těžkém zranění, ke kterému došlo o několik týdnů nebo dokonce měsíců před samotným výběrem.⁴⁵⁵ I přesto byl Jerolím krajským hejtmánem vybrán a panovníkem následně jmenován. Už 13. května ale panovníka o Jerolímově zdravotním stavu informoval druhý hejtmán, pan Jáchym starší Španovský z Lisova na Loutkově,⁴⁵⁶ který ve svém listu žádal panovníka také o propuštění z úřadu, a to kvůli své nezkušenosti. Ihned po přijetí listu obou hejtmánů informovali panovníka o jeho obsahu královští místodržící, kterým byl list adresován. A vypjatá doba se odrazila i ve vypjaté odpovědi.⁴⁵⁷ Panovník a místodržící se podivovali nad tím, že v tak nebezpečných časech se oba hejtmáni zdráhají úřad přijmout, a po poradě s panovníkem jeho jménem oběma poručili, „*abyste, zanechajíc na straně všech vejmluv, tž ouřad hejtmanský k sobě přijali a jej podle zřízení zemského náležitě spravovali.*“ Nechyběla ani důrazná hrozba sankce „*Nebo pokudž byste toho neučinili, a tou příčinou J[eho] M[ilosti] C[ísařské] neb této milé vlasti naší nětco škodného se přitrefilo, nemohlo by o to k žádnému jinému než k vám hleděno býti, a vy by s toho těžce odpovídati se musili.*“

⁴⁵³ Jerolím Hozlaur z Hozlaur patřil v bechyňském kraji k tradičním hejtmánům za rytířský kraj. Podle dochovaných seznamů vykonával tento úřad v letech 1597/1598, 1600/1601, 1603/1604 a 1608/1609.

⁴⁵⁴ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 92–93. Čistopis listu Jerolíma Hozlaura z Hozlaur na Hněvkovicích císaři Rudolfovi II., datovaný na Hněvkovicích dne 15. května 1608. – „*Leževši já těžce na kámen a tři dny z lože nevstávavši...*“

⁴⁵⁵ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 92–93. Čistopis listu Jerolíma Hozlaura z Hozlaur na Hněvkovicích císaři Rudolfovi II., datovaný na Hněvkovicích dne 15. května 1608. – „*Když sem z jistého poručení Vaší Císařské Milosti lid jízdný i pěší při městě Hradiště hory Tábor mustroval, z dopuštění Božího jest mi jedno voko mi vystřeleno a na druhé velmi nestatečně hledím, a tak tudy o zdraví i o paměť skoro sem přišel.*“ Srov. PÁNEK (ed.), Životy II, s. 571–572 (zápis k datu 9. Augusti 1604).

⁴⁵⁶ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 94–95. Čistopis listu Jáchyma staršího Španovského z Lisova na Loutkově císaři Rudolfovi II., datovaný v Táboře dne 13. května 1608. – „*...pan Volf Hozlaur [z Hozlaur], bratr jeho [Jerolíma Hozlaura z Hozlaur, pozn. P.M.], psaní na místě jeho mně odeslal, že jest od pána Boha skrze těžkou nemoc na zraku i na paměti těžce nedostatečen, tak že takovému úřadu zadosti učiniti nikoliv by nemohl, v čemž se V[áš] C[ísařské] M[ilosti] (pokudž mu pán Bůh k zdraví pomoci ráčí) svou omluvu učiniti chce.*“

⁴⁵⁷ Koncept listu místodržících Jáchymovi staršímu Španovskému z Lisova na Loutkově a Jerolímovi Hozlaurovi z Hozlaur na Hněvkovicích, datovaný na Pražském hradě dne 15. května 1608. SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2/Bechyňsko, karton č. 1133, fol. 15.

Zoufalému Jerolímovi nezbývalo, než poslat panovníkovi obratem neméně zoufalou žádost, datovanou dne 15. května, aby jej z úřadu zprostil. Právě v této žádosti nám Jerolím zachoval svědectví o nahlížení šlechtické společnosti na úřad krajského hejtmána a jeho představitele.⁴⁵⁸ Inkriminovaná pasáž si proto zaslouží ocitovat celá: „*K svý stárosti, jsouce již děkuje pánu Bohu ve dvou a šedesáti letech stáří, tak že ani svýho malička jmění vyhlídati a říditi nemohu, nad to pak takových pilných a velikých věcí potřebných v tyto tak velice nebezpečný časy bych nikoliv vyříditi nemohl, neb mne sto není. A víceji bych snad Vaší Císařské Milosti k zlehčení a sobě k velkému posměchu, hanbě, škodě a i těžkosti snad nežli k čemu prospěšnému pro svou nestatečnost a nemožnost bych bejti musel. Neb i na to myslím, že by mi se lidé smáli, co to za hejtmána krajského mají, jako nějakého ze špitála, čehož milej pán Bůch rač uchovati. Neb ráčíte tomu Vaše Císařská Milost jakožto král a pán rozumný dobře rozuměti, že k takovejmu věcem jest potřeba člověka rozumného, zdravého a čerstvého, i také možného. A protož Vaší Císařské Milosti jakožto krále a pána svýho laskavě milostivého se vši poníženou poddaností pro Boha prosím, že na mne ubohého a na mou nemožnost milostivě povážíc laskavě vzhlédnouti a nade mnou svou císařskou a královskou vochrannou ruku držeti a jako král a pán můj milostivý tu milost a lásku milostivě prokázati mi ráčíte, jakožto jednomu z nejmenších, poníženému a věrnému poddanému svýmu, a mne v ten ouřad hejtmanský ani v jiný žádný potahovati že neráčíte, nýbrž o tom milostivě že naříditi ráčíte, aby jinej na místě mým za hejtmána krajského vyhlášen byl.*“

Jako v jiných případech tak ani v tomto nám dochované prameny neprozrazují, jak byl případ vyřízen. Můžeme se tak pouze domnívat, jestli byl Jerolím z úřadu propuštěn, a nebo jestli panovník a státní aparát trvali dál na jeho službě kraji a vlasti. Jisté je, že od tohoto data až do své smrti po roce 1622 úřad krajského hejtmána už nikdy nevykonával.

⁴⁵⁸ SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 92–93. Čistopis listu Jerolíma Hozlaura z Hozlau na Hněvkovicích císaři Rudolfovi II., datovaný na Hněvkovicích dne 15. května 1608.

RESUMÉ

Obsazování úřadu krajského hejtmana v předbělohorském období a soupis krajských hejtmanů na základě dochovaných seznamů z let 1563/1564 – 1616/1617.

Odborná literatura věnovala obsazování úřadu krajského hejtmana jen minimální pozornost. Celá problematika se omezila na moment jmenování krajských hejtmanů. Mnohem důležitější problém, a to moment vlastního výběru krajských hejtmanů, zůstal v dosavadním bádání téměř netknut, a tedy nezodpovězen.

Cílem práce je identifikovat, analyzovat a popsat jednotlivé fáze, tj. mechanismus, obsazování úřadu krajského hejtmana v předbělohorských Čechách. Vedlejším cílem je naznačit objektivní a subjektivní okolnosti hrající důležitou úlohu při obsazování tohoto úřadu. Přílohu tvoří chronologický soupis krajských hejtmanů podle jednotlivých krajů, sestavený na základě dochovaných seznamů z let 1563/1564 – 1616/1617, a jmenný rejstřík k tomuto soupisu.

Hlavním pramenem je soubor písemností vzniklý z činnosti české královské kanceláře a českého místodržitelství od roku 1550 do druhé poloviny 18. století, uložený v Národním archivu v Praze, fond Stará manipulace, inv. č. 1605, sign. K 26/1 – 10, *Kraje a krajské zřízení v Čechách*, karton č. 1130 – 1135. V této práci zpracovávám písemnosti z let 1550 – 1618, dochované ale jen v torzu.

České království bylo od poloviny 15. století do třicetileté války rozděleno na 14 krajů. V čele každého kraje stáli dva krajští hejtmani. Jeden ze stavu panského a druhý ze stavu rytířského. Svůj úřad vykonávali podle ustanovení v zemském zřízení jeden rok. K obměně hejtmanů docházelo každoročně okolo svátku svatého Jiří, tj. 23. dubna. Nové krajské hejtmany jmenoval panovník, a to ze šlechticů sídlících v daném kraji. Každý nový krajský hejtman měl povinnost úřad bez výmluv převzít.

Mechanismus obsazování úřadu krajského hejtmana analyzuji v chronologickém sledu. Celý proces člením do těchto fází: iniciativa; vybírání krajských hejtmanů; vyhotovení seznamu; schvalovací proces; vyhotovení jmenovacích listů; přijetí úřadu; propuštění z úřadu a změny v průběhu roku.

Iniciativa. Panovník, nebo jeho zástupce, poslal 2 – 4 týdny před svátkem svatého Jiří list poselací (missiv) nejvyššímu hofmistrovi Českého království, ve kterém poroučel, aby mu poslal seznam nově vybraných krajských hejtmanů.

Vybírání krajských hejtmanů. Vlastní akt výběru krajských hejtmanů prameny nezaznamenávají. Pozornost jsem proto zaměřil na klíčovou otázku, který úřad nebo úředník měl k vybírání krajských hejtmanů pravomoc. Tu měl buďto nejvyšší hofmistr Českého království, nebo místodržící/zřízené rady a nebo radové dvorského a komorního soudu.

Sledované období jsem pomocně rozčlenil do čtyř období. První období, tj. říjen 1547 – leden 1567, je charakterizováno místodržitelskou a správcovskou funkcí arciknížete Ferdinanda Tyrolského. Druhé období, tj. leden 1567 – říjen 1583, je charakterizováno tím, že panovník nesídlil trvale v Českém království a správu země dočasně přenášel na místodržící/zřízené rady. Třetí období, tj. říjen 1583 – květen 1611, je charakterizováno tím, že císař Rudolf II. trvale sídlil v Českém království a vykonával nad ním přímou vládu. Čtvrté období, tj. květen 1611 – 1619, je charakterizováno podobně jako druhé období. Císař Matyáš trvale nesídlil v Českém království, a správu přenášel dočasně také na místodržící.

Prameny nás neinformují ani o samotném průběhu vybírání krajských hejtmanů a ani o kritériích, která při tom hrála roli. Ve stručnosti jsem proto poukázal na několik objektivních a subjektivních okolností, hrajících při výběru šlechticů pro funkci krajského hejtmana důležitou roli. Z objektivních okolností je to počet krajů, tedy vlastních míst pro krajské hejtmany (14 + 14). Další okolností byla doba zastávání hejtmanského úřadu (od svatého Jiří jednoho roku do svatého Jiří následujícího roku). Dále je to počet šlechticů v každém jednotlivém kraji a nemožnost kumulace funkcí. Ze subjektivních okolností, například náboženské vyznání, osobní kvality, vzdělání nebo klientské vazby potenciálních kandidátů na hejtmanský úřad s místodržícími, popř. nejvyššími zemskými úředníky, nelze zatím zhodnotit téměř žádnou.

Vyhotovení seznamu. Seznamy krajských hejtmanů byly vyhotoveny v české královské kanceláři. V Národním archivu v Praze, ve fondu Stará manipulace, se dochovaly torzovitě z let 1563/1564 – 1616/1617. Některé jsou pouze v jednom exempláři, některé v několikerém vyhotovení. V práci je podrobuji vnějšímu a vnitřnímu rozboru.

Schvalovací proces. Schvalování seznamů vybraných krajských hejtmanů bylo pravomocí panovníka. O samotném průběhu schvalovacího procesu ale nemáme téměř žádné přímé doklady.

Vyhotovení jmenovacích listů. Proces vyhotovení jmenovacích listů v kanceláři znamenal napsání 28 listů poselacích (missivů), adresovaných každému nově jmenovanému hejtmanovi, a 14 listů otevřených (mandátů), adresovaných do každého jednotlivého kraje.

Po vyhotovení čistopisů byl celý soubor jmenovacích listů poslán odesílateli seznamu vybraných krajských hejtmanů. Distribuci listů měli na starosti zvláštní císařští poslové.

O formě propuštění z úřadu nemáme zatím žádné doklady.

Mechanismus ale neprobíhal vždy v takové ideální podobě. Z mnoha případů máme doloženo, že v průběhu funkčního období docházelo ke změnám v obsazení úřadu. Dělo se tak: A) v důsledku porušení ustanovení zemských zřízení, „*starobylých zvyků a obyčejů*“ a ustanovení jmenovacích listů (tj. Opakované jmenování krajského hejtmana; Nerespektování zásady příslušnosti hejtmana k určitého kraji; Nedodržení vyměřené doby výkonu úřadu), a: B) díky vnějším, nepředvídatelným okolnostem (tj. Dočasné – např. služba na panovníkově dvoře, válečné tažení; nebo Definitivní – např. stáří, nemoc, smrt).

Casting of the Regional Supervisor Offices in the Before Bílá Hora Era and the List of Regional Supervisors on the Bases of Extant Listings from the years 1563/1564-1616/1617.

The professional literature paid only a minimal attention to filling the office of the regional supervisor. The whole issue has been limited to the moment of the regional supervisors' nomination. A far more important problem which was the moment of choosing the regional supervisor has remained in the existing research almost intact, and thus unanswered.

The main aim of this work is to identify, analyse and describe the individual phases – mechanisms - of filling the office of the region supervisor in Bohemia before the Bíla Hora era.

The secondary aim is to show the objective and subjective factors playing an important role in filling that office. An appendix includes a chronological list of regional supervisors sorted by regions, based on the extant lists from the years 1563/1564 – 1616/1617, and also includes a name index to this list.

The main source of information is the set of documents of Bohemian royal office and Bohemian consulate from 1550 until the second half of the 18th century. These documents are currently stored in the National Archive in Prague, the Old Manipulation fund, inventory number 1605, sign. K 26 / 1 – 10, *Districts and Regional Government in the Bohemia*, card No. 1130 – 1135. I am focused in this work on writings dated between 1550 and 1618 which preserved only partly.

The Kingdom of Bohemia was divided from the mid 15th century until the Thirty Years' War into 14 regions. Each region was headed by two regional supervisors. One of them came from aristocracy and the other from knighthood. Usually they have been in their offices for one year and replaced around the feast of St. George, 23 April. Monarch named the new regional supervisor from the nobles residing in the region. Each new supervisor had a duty to take office without excuses.

I analyse the mechanism of filling the office of the regional supervisor in a chronological order. The whole process is divided into following phases: Initiative, Selection of the regional supervisors, Creating the list, Approval process, Copies of appointment certificates, Installing to the office, Dismissal from the office and Changes during the year.

Initiative. Monarch, or his representative, sent a letter (missiv) to the highest magister of the Kingdom of Bohemia 2-4 weeks before the feast of St. George, in which he requested to be provided a list of newly selected regional supervisors.

Selection of the regional supervisors. The initial act does not have any records. I have therefore focused the attention on the crucial question: Which agency or officer had the power of selecting the regional supervisors? These were either the High Magister of the Kingdom of Bohemia, viceregent or councilors of chamber court.

I have additionally divided the reference time into four periods. The first period (October 1547 - January 1567) is characterised by the supervising functions of Archduke Ferdinand of Tyrol. The second period (January 1567 - October 1583) is characterised by the Emperor who did not live permanently in the Kingdom of Bohemia and the administration of the country had therefore been temporarily transferred to the viceregent. The third period (October 1583 – May 1611) is characterised by Emperor Rudolf II who resided permanently in the Kingdom of Bohemia and ruled the country directly. The fourth period (March 1611 – 1619) is similarly characterised as the second period. Emperor Matthias did not reside permanently in the Kingdom of Bohemia, and the administration had also been transferred temporarily to the viceregent.

Sources do neither inform about the actual selection process of regional supervisors nor provide the criteria that applied. Therefore I have summarised several objective and subjective circumstances that played the important role in the selection process of the regional supervisor.

The objective circumstances are the number of regions and number of supervisors (14+14). Another circumstance was the period of supervisor in the office (one year between the St. George feast) and furthermore the number of nobles in each region and impossibility of accumulating the functions.

We are unable to evaluate nearly any of the subjective circumstances. These are religious belief, personal qualities, education and connections between potential candidates for the office of supervisor and viceregents, alternatively connections between the candidates and highest provincial officers.

Creating the list. Lists of the regional supervisors have been written in the Bohemian royal office. Only a part has been preserved at the National Archives in Prague in the Old Manipulation fund dated 1563/1564 -1616/1617. Some are only in one piece, other in several copies. I provide their external and internal analysis in this work.

Approval Process. Approval of the list of selected regional supervisors was a domain of the sovereign. However there is almost no direct evidence of the approval process itself.

Copies of appointment certificates. The process of creating the appointment documents included writing 28 letters (missive), addressed to each newly appointed supervisor, and 14 letters addressed to each region.

After completing the entire set of originals letters the whole arch was sent to loop of selected regional supervisor. These writings were distributed by special imperial messengers. We do not hold any proofs of any form of dismissal from the office.

However the mechanism has not often been ideal. We know many cases describing replacements in the office even during the term.

As an example: A) breaking the rules of the provincial establishment ("old habits and customs") as well as breaking the provisions of the appointment letter (re-appointed regional supervisor, failure to meet the assessed time periods of office), and: B) through through external, unexpected circumstances (temporary: service at the monarch's court, war, or absolute: such as age, illness, death).

SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY

Archivní prameny

Národní Archiv v Praze

- Fond Česká dvorská kancelář, číslo knihy 193, *Radní protokoly 1605–1608*, fol. 129–131.
- Fond Desky zemské, Desky zemské větší č. 16, Kvatern trhový červený od 1567 do 1570, fol. H 10–H 13; Desky zemské větší č. 27, Kvatern trhový rudý od léta 1593 až do léta 1595, fol. B 19
- Fond Komorní soud, *Registra bílá relací hejtmanů krajských soudu komornímu, 1591–1617*, číslo knihy 231
- Fond Morava, inv. č. 2325, karton č. 29
- Fond Stará manipulace, inv. č. 1605, sign. K 26/1–10, *Kraje a krajské zřízení v Čechách*, karton č. 1130–1135

SOA Litoměřice, pobočka Žitenice

- Lobkovicové Roudničtí – rodinný archiv (LRR), Korespondence Pětipeských z Chyš a z Egerberku, sign. P 10/4, fol. 92–93 a sign. P 11/18, fol. 34.

Vydané prameny

František DVORSKÝ, *Krajští hejtmané r. 1540*, Památky archeologické a místopisné 9, roč. 1871–1873, Praha 1874, s. 149–150

František DVORSKÝ, *Hejtmané krajští r. 1562*, Památky archeologické a místopisné 9, roč. 1871–1873, Praha 1874, s. 561

František DVORSKÝ, *Seznam krajských hejtmanů v království Českém léta 1571*, Památky archeologické a místopisné 9, roč. 1871–1873, Praha 1874, s. 960

František DVORSKÝ, *Hejtmané krajští po Čechách. L. 1605, L. 1609, L. 1610, L. 1612*, Památky archeologické a místopisné 10, roč. 1874–1877, Praha 1878, s. 374–376

František DVORSKÝ, *Hejtmané krajští po Čechách. L. 1613*, Památky archeologické a místopisné 10, roč. 1874–1877, Praha 1878, s. 628

František DVORSKÝ, *Hejtmané krajští v Čechách. L. 1614, L. 1615, L. 1616*, Památky archeologické a místopisné 10, roč. 1874–1877, Praha 1878, s. 852–854

Julius GLÜCKLICH (ed.), *Nová redakce zemského zřízení Království českého z posledních let*

před českým povstáním, Brno 1936.

Carl JAHNEL, *Leitmeritzer Kreishauptleute*, Mitteilungen des Nordböhmisches Exkursions-Klubs 30, 1907, s. 96–106

Hermenegild JIREČEK, *Codex Juris Bohemici*. Tomi V. Pars 2. Constitutiones regni Bohemiae anno 1627 reformatae, Praha 1888

Josef JIREČEK – Hermenegild JIREČEK (edd.), *Codex iuris Bohemici*, Tomi IV. Pars 1. Sectio 1.: Jura et constitutiones regni bohemiae saeculi XVI. Praha 1882

Josef KOLLMANN, *Berní rejstříky a berně roku 1567*, SAP 13/1, 1963, s. 169–246

Petr KREUZ – Ivan MARTINOVSKÝ (ed.), *Vladislavské zřízení zemské a navazující prameny (Svatováclavská smlouva a Zřízení o ručnicích)*. Edice, Dolní Břežany 2007.

František LEVÝ, *Hejtmané kraje Rakovnického*, Památky archeologické a místopisné 10, roč. 1874–1877, Praha 1878, s. 607–610

František MARAT, *Soupis poplatnictva 14 krajův království Českého z r. 1603*, Praha 1898. (= Věstník král. České společnosti nauk. Třída filosoficko-historicko-jazykozpytná. 1898.)

František PALACKÝ (ed.), *Zřízení zemské království českého za krále Wladislava r. 1500 vydané*, Archiv český V., Praha 1862

Václav PEŠÁK, *Berní rejstříky z r. 1544 a 1620*, Praha 1953

Václav PEŠÁK, *Protokoly české státní rady z let 1602–1610*, Praha 1952 (= Prameny a studie k Českým dějinám. Svazek 2)

Otto PLACHT, *Odhad majetku stavů království Českého z r. 1557*, Praha 1949. (= Věstník královské České společnosti nauk. Třída filosoficko-historicko-filologická. Ročník 1947. Číslo IV.)

Jan Karel ROJEK, *Hejtmané kraje Hradeckého*, Památky archeologické a místopisné 10, roč. 1874–1877, Praha 1878, s. 121–124

Bohumil RYBA (ed.), *Pavel Stránský. O státě českém*, Praha 1940

Antonín RYBIČKA, *Hejtmané kraje chrudimského od r. 1440 až do r. 1850*, Památky archeologické a místopisné 8, roč. 1868–1869, Praha 1870, s. 223–230

Antonín RYBYČKA, *Hejtmané a úředníci krajští v Čechách r. 1774–1776*, Památky archeologické a místopisné 8, roč. 1868–1869, Praha 1870, s. 505–508

Antonín RYBYČKA, *Hejtmané kraje královéhradeckého*, Památky archeologické a místopisné 9, roč. 1871–1873, Praha 1874, s. 311–314

Antonín RYBYČKA, *Hejtmané kraje Čáslavského*, Památky archeologické a místopisné 13, roč. 1885, 1886, Praha 1886, s. 133–135

Antonín RYBYČKA, *Hejtmané krajští v Čechách na rok 1713/1714 jmenování*, Památky

- archeologické a místopisné 10, roč. 1874–1877, Praha 1878, s. 181–182
- August SEDLÁČEK, *Rozvržení sbírek a berní roku 1615 podle uzavření sněmu generálního*, Praha 1869. (= Abhandlungen der königl. Gesellschaft der Wissenschaften.)
- Josef Vítězslav ŠIMÁK (ed.), *Zřízení o komorním, hejtmanském a dvorském soudu z r. 1534*, Sborník věd právních a státních 9, 1909, s. 291–293.
- František Jan ZOUBEK, *Hejtmané krajští r. 1552*, Památky archeologické a místopisné 8, roč. 1868–1869, Praha 1870, s. 69
- František Jan ZOUBEK, *Hejtmané krajští r. 1553*, Památky archeologické a místopisné 8, roč. 1868–1869, Praha 1870, s. 149

Seznam literatury

- VÁCLAV BŮŽEK, *Nižší šlechta v politickém systému a kultuře předbělohorských Čech*, Praha 1996
- Jaromír ČELAKOVSKÝ, *Povšechné české dějiny právní*, Praha 1900 (2. doplněné vydání)
- Gustav FRIEDRICH, *Rukověť křesťanské chronologie*, Praha – Litomyšl 1997 (reprint vydání z roku 1934)
- Jaroslava HAUSENBLASOVÁ, *Počátky apelačního soudu v Čechách a jeho personální obsazení 1548–1627*, in: *Paginae historiae* 13, Praha 2005, s. 5–31
- Jan JANÁK – Zdeňka HLEDÍKOVÁ – Jan DOBEŠ, *Dějiny správy v českých zemích. Od počátků státu po současnost*, Praha 2005
- Josef KALOUSEK, *České státní právo*, Praha 1892
- Jan KAPRAS, *Právní dějiny zemí koruny České*, díl druhý: Dějiny státního zřízení. Část první: Doba předbělohorská, Praha 1913
- Jiří KLABOUCH, *Staré české soudnictví (jak se dříve soudívalo)*, Praha 1967
- Petr KREUZ, *Edice zemských zřízení a ústavně historických pramenů k dějinám českých zemí v raném novověku (1500–1619)*, in: Karel MALÝ – Jaroslav PÁNEK (uspoř.), *Vladislavské zřízení zemské a počátky ústavního zřízení v českých zemích (1500–1619)*. Sborník příspěvků z mezinárodní konference konané ve dnech 7.–8. prosince 2000 v Praze, Praha 2001, s. 267–289
- Petr KREUZ, *Postavení a působnost komorního soudu v soustavě českého zemského trestního soudnictví doby předbělohorské v letech 1526–1547*, Praha 2000
- Zdeněk KRISTEN, *Listy poselací a jejich registra v královské kanceláři české až do Bílé hory*, Časopis archivní školy 5, 1927, s. 1–109

- Zdeněk KRISTEN, *K otázce register a registrování listů poselacích v české kanceláři dvorské na počátku XVII. století*, Časopis archivní školy 9 a 10, 1931–1932, s. 218–234
- Václav LETOŠNÍK, *Registra otevřených listů české kanceláře*, Časopis archivní školy 3, 1926, s. 36–63
- Václav LETOŠNÍK, *Registra otevřených listů české kanceláře. II. Registra německých listů otevřených*, Časopis archivní školy 4, 1926–1927, s. 49–102
- Jaroslav MACEK – Václav ŽÁČEK, *Krajská správa v českých zemích a její archivní fondy [1605–1868]*, Praha 1958
- Karel MALÝ a kol., *Dějiny Českého a Česko-Slovenského práva do roku 1945*, Praha 1997
- Petr MAŤA, *Svět české aristokracie (1500–1700)*, Praha 2004
- František PALACKÝ, *Přehled současný nejvyšších důstojníků a úředníků*, in: Jaroslav Charvát (red.), *Dílo Františka Palackého I*, Praha 1941, s. 321–417
- Bohuš RIEGER, *Zřízení krajské v Čechách, část I. Historický vývoj do r. 1740. Hlava III. Krajské zřízení v době 1526–1620*, Praha 1889
- František ROUBÍK, *Místodržitelství v Čechách v letech 1577–1749*, SAP 17, 1967, s. 539–603
- Václav SCHULZ, *Příspěvky k dějinám soudu komorního Království českého z let 1526–1627*, Praha 1904
- Karel STLOUKAL, *Česká dvorská kancelář 1599–1608. Pokus z moderní diplomatiky*, Praha 1931
- Václav VANĚČEK, *Dějiny státu a práva v Československu*, Praha 1961
- Thomas WINKELBAUER, *Konvertita*. In: Václav Bůžek - Pavel Král (edd.), *Člověk českého raného novověku*, Praha 2007, s. 276

EDICE

SOUPIS KRAJSKÝCH HEJTMANŮ PODLE JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ NA ZÁKLADĚ SEZNAMŮ KRAJSKÝCH HEJTMANŮ Z LET 1563/1564–1616/1617

Následující soupis byl sestaven na základě dochovaných seznamů krajských hejtmanů z let 1563/1564 – 1616/1617, uložených dnes v Národním Archivu Praha, fond Stará manipulace, inv. č. 1605, sign. K 26/1 – 10, *Kraje a krajské zřízení v Čechách*, karton č. 1130 – 1135. Každý zde uložený seznam obsahuje jména krajských hejtmanů vybraných pro každý jednotlivý kraj na jedno služební období. Oproti jmenovaným seznamům je předkládaný soupis uměle vytvořeným soupisem krajských hejtmanů, tak jak po sobě v každém jednotlivém kraji následovali v jednotlivých služebních obdobích. Údaje jsou převzaty ve většině případů z jediného dochovaného seznamu pro dané funkční období. V menším počtu případů se jedná o komparaci údajů ze dvou až čtyř dochovaných seznamů pro jedno funkční období.

Řazení jednotlivých krajů je v abecedním pořádku – kraj bechyňský, boleslavský, čáslavský, hradecký, chrudimský, kouřimský, litoměřický, plzeňský, podbrdský, prácheňský, rakovnický, slánský, vltavský a žatecký. Tučným fontem zvýrazněné letopočty označují funkční období krajských hejtmanů, tj. od svatého Jiří jednoho roku do svatého Jiří následujícího roku. První jméno patří krajskému hejtmanovi za panský stav, druhé jméno krajskému hejtmanovi za rytířský stav.

Soupis není kritickou edicí seznamů krajských hejtmanů, ani kritickou edicí údajů z nich převzatých. Proto je psaní rodových a křestních jmen, panství a statků, titulů a úradů sjednoceno do první osoby jednotného čísla a upraveno podle dnešních pravidel. Psaní rodových a křestních jmen je navíc sjednoceno s ohledem na jejich přijímání současnou historickou vědou. Špičaté závorky < > označují text škrtnutý v seznamech. Dvojitě kulaté závorky (()) označují pozdější přípisy v seznamech, nejčastěji jméno krajského hejtmana nahrazující jméno škrtnutého krajského hejtmana. Plné hranaté závorky [abc] označují mé zásahy do textu a mají za úkol upravit nebo doplnit jméno osoby nebo rodu do správné podoby. Prázdné hranaté závorky [] označují prázdné místo v textu seznamu.

Cílem poznámkového aparátu je v první řadě identifikovat místa (panství a statky) vyskytující se v soupisu, tj. zjistit jejich dnešní oficiální název a blíže je určit podle jejich příslušnosti k někdejšími okresům nebo současné příslušnosti k městu či obci, popř. zjistit jejich neexistenci v současné době. V případě nutnosti jsou pomocí poznámkového aparátu

opravena jména krajských hejtmanů a v několika případech převedena jejich německy zapsaná varianta do českého tvaru.

Na závěr je třeba upozornit, že zapsání jména šlechtice do seznamu krajských hejtmanů neznamenalo, že jeho nositel po skončení celého mechanismu hejtmanský úřad opravdu nastoupil, a pokud úřad zastával, nemuselo tak být po celé funkční období. Jak již bylo uvedeno v předchozí studii, seznamy byly pouze jednou z fází mechanismu obsazování úřadu krajského hejtmana. Svým doručením do královské kanceláře se staly pouhými koncepty, které teprve čekaly na schválení panovníkem. Nejsou tedy oficiálními seznamy krajských hejtmanů, i když je většina z nich opatřena schvalovacími a registračními poznámkami z královské kanceláře. V některých z nich jsou také zachytitelné změny v průběhu funkčního období, není to ale pravidlem pro každý seznam. Kritické ověření seznamů a zjištění šlechticů skutečně zastávajících úřad krajského hejtmana, ať po celé funkční období, nebo jen po jeho část, je v současné době téměř nemožné. Právě proto má pouhé dochování a zjištění jmen vybraných a ve většině případů také skutečně jmenovaných krajských hejtmanů pro historii svou nepostradatelnou výpovědní hodnotu.

KRAJ BECHYŇSKÝ

1563/1564 ?

Zdeněk [Krajíř] z Krajku na Landštejně ⁴⁵⁹

Ferdinand Trčka z Lípy na Novém Želivě ⁴⁶⁰

1564/1565 - seznam se nedochoval

1565/1566 ?

Kryštof ze Švamberka na Milivském klášteře ⁴⁶¹

Víta ze Rzávého na Stádlci ⁴⁶²

1566/1567 - seznam se nedochoval

1567/1568

Vilém [Krajíř] z Krajku na Nové Bystřici ⁴⁶³

Jindřich Vencelík z Vrchovišť

1568/1569

Kryštof ze Švamberka na Milivšti ⁴⁶⁴

Zikmund Malovec z Malovic ⁴⁶⁵ **na Chvalešovicích** ⁴⁶⁶

1569/1570

Adam z Hradce na Hradci ⁴⁶⁷ a Hluboké ⁴⁶⁸

Šebestyán Leskovec z Leskovce na Řečici ⁴⁶⁹, [JMC rada]

1570/1571 - seznam se nedochoval

1571/1572

Petr Vok z Rožmberka na Bechyni ⁴⁷⁰

Oldřich Smrčka ze Mnichu na Radeníně ⁴⁷¹

⁴⁵⁹ Landštejn, okr. Jindřichův Hradec

⁴⁶⁰ Želiv, okr. Pelhřimov

⁴⁶¹ Milevsko, okr. Písek

⁴⁶² Stádlec, okr. Tábor

⁴⁶³ Nová Bystřice, okr. Jindřichův Hradec

⁴⁶⁴ Milevsko, okr. Písek

⁴⁶⁵ Správně má být: Malovec z Libějovic

⁴⁶⁶ Chvalešovice, okr. České Budějovice

⁴⁶⁷ Jindřichův Hradec, okr. Jindřichův Hradec

⁴⁶⁸ Hluboká nad Vltavou, okr. České Budějovice

⁴⁶⁹ Červená Řečice, okr. Pelhřimov

⁴⁷⁰ Bechyně, okr. Tábor

1572/1573

Kryštof ze Švamberka na klášteře Milivském ⁴⁷²

Fridrich Doudlebský z Doudleb na Nadějkově ⁴⁷³

1573/1574

Petr Vok z Rožmberka na Bechyni ⁴⁷⁴

Oldřich Smrčka ze Mnichu na Radeníně ⁴⁷⁵

1574/1575

Adam z Hradce na Hradci ⁴⁷⁶ a Hluboké ⁴⁷⁷, nejjasnějších knížat Rudolfa, krále uherského, a Arnošta, arciknížat rakouských komorník

Jindřich Vencelík z Vrchovišť na Včelnici ⁴⁷⁸

1575/1576

Petr Vok z Rožmberka na Bechyni ⁴⁷⁹

Jindřich Pouzar z Michnic na Žumberce ⁴⁸⁰

1576/1577

Kryštof ze Švamberka na Orlíku ⁴⁸¹

Víta ze Rzávého na Stádci ⁴⁸²

1577/1578 - seznam se nedochoval

1578/1579

Petr Vok z Rožmberka na Bechyni ⁴⁸³

Jan Španovský z Pacova ⁴⁸⁴

1579/1580 - seznam se nedochoval

1580/1581 - seznam se nedochoval

⁴⁷¹ Radenín, okr. Tábor

⁴⁷² Milevsko, okr. Písek

⁴⁷³ Nadějkov, okr. Písek

⁴⁷⁴ Bechyně, okr. Tábor

⁴⁷⁵ Radenín, okr. Tábor

⁴⁷⁶ Jindřichův Hradec, okr. Jindřichův Hradec

⁴⁷⁷ Hluboká nad Vltavou, okr. České Budějovice

⁴⁷⁸ Nová Včelnice, okr. Jindřichův Hradec

⁴⁷⁹ Bechyně, okr. Tábor

⁴⁸⁰ Žumberk, okr. České Budějovice

⁴⁸¹ Orlík nad Vltavou, okr. Písek

⁴⁸² Stádlec, okr. Tábor

⁴⁸³ Bechyně, okr. Tábor

⁴⁸⁴ Správně má být: Jan Španovský z Lisova na Pacově. Pacov, okr. Pelhřimov

1581/1582

Adam z Hradce na Hradci ⁴⁸⁵

Kryštof Leskovec [z Leskovce] na Rychnově ⁴⁸⁶

1582/1583 - seznam se nedochoval

1583/1584

Štefan [svobodný pán] z Eicinku na Landštejně ⁴⁸⁷

Jan Rút z Dírného na Dírném ⁴⁸⁸

1584/1585 - seznam se nedochoval

1585/1586 - seznam se nedochoval

1586/1587 - seznam se nedochoval

1587/1588 - seznam se nedochoval

1588/1589

Štefan [svobodný pán] z Eicinku na Landštejně ⁴⁸⁹

Jan Rút z Dírného na Dírném ⁴⁹⁰

1589/1590

Petr Vok z Rožmberka na Bechyni ⁴⁹¹

Jan Malovec [z Malovic] na Kamenici ⁴⁹², JMC rada

1590/1591

Štefan [svobodný pán] z Eicinku na Landštejně ⁴⁹³

Václav Houska ze Zahrádky na Pošině ⁴⁹⁴

1591/1592 - seznam se nedochoval

1592/1593 - seznam se nedochoval

1593/1594

<Kryštof mladší Leskovec z Leskovce na Starém Hradě Božejově ⁴⁹⁵>, ((Jan Albrecht

Křinecký z Ronova

⁴⁸⁵ Jindřichův Hradec, okr. Jindřichův Hradec

⁴⁸⁶ Nový Rychnov, okr. Pelhřimov

⁴⁸⁷ Landštejn, okr. Jindřichův Hradec

⁴⁸⁸ Dírná, okr. Tábor

⁴⁸⁹ Landštejn, okr. Jindřichův Hradec

⁴⁹⁰ Dírná, okr. Tábor

⁴⁹¹ Bechyně, okr. Tábor

⁴⁹² Kamenice nad Lipou, okr. Pelhřimov

⁴⁹³ Landštejn, okr. Jindřichův Hradec

⁴⁹⁴ Pošná, okr. Pelhřimov

na Březně ⁴⁹⁶))

Václav Houska ze Zahrádky na Pošný ⁴⁹⁷

1594/1595 - seznam se nedochoval

1595/1596 - seznam se nedochoval

1596/1597

Štefan [svobodný pán] z Eicinku na Landštejně ⁴⁹⁸

Vilém Rút z Dírného na Dírném ⁴⁹⁹

1597/1598

[Jan] Albrecht Křinecký z Ronova na Březině ⁵⁰⁰

Jerolím Hozlaur z Hozlau na Hněvkovicích ⁵⁰¹

1598/1599

Jáchym Oldřich z Hradce, JMC rada

Jan Malovec [z Malovic] na Kamenici ⁵⁰², JMC rada

1599/1600

[Jan] Albrecht Křinecký z Ronova na Březině ⁵⁰³

Vilém Rút z Dírného na Dírném ⁵⁰⁴, [JMC rada]

1600/1601

Jáchym Oldřich z Hradce na Hradci ⁵⁰⁵ a Telči ⁵⁰⁶, JMC rada

Jerolím Hozlaur z Hozlau na Hněvkovicích ⁵⁰⁷

1601/1602 - seznam se nedochoval

1602/1603

⁴⁹⁵ Božejov, okr. Pelhřimov

⁴⁹⁶ Březina, okr. Pelhřimov

⁴⁹⁷ Pošná, okr. Pelhřimov

⁴⁹⁸ Landštejn, okr. Jindřichův Hradec

⁴⁹⁹ Dírná, okr. Tábor

⁵⁰⁰ Březina, okr. Pelhřimov

⁵⁰¹ Hněvkovice, okr. České Budějovice

⁵⁰² Kamenice nad Lipou, okr. Pelhřimov

⁵⁰³ Březina, okr. Pelhřimov

⁵⁰⁴ Dírná, okr. Tábor

⁵⁰⁵ Jindřichův Hradec, okr. Jindřichův Hradec

⁵⁰⁶ Telč, okr. Jihlava

⁵⁰⁷ Hněvkovice, okr. České Budějovice

Jáchym Oldřich z Hradce na Hradci⁵⁰⁸ a Telči⁵⁰⁹, JMC rada a komorník a purkrabí karlštejnský

Vilém Rút z Dírného na Dírném⁵¹⁰ a Červené Lhotě⁵¹¹, JMC rada

1603/1604

Fridrich Míčan z Klinštejna a z Roztok na Vitanovicích⁵¹²

Jeroním Hozlaur z Hozlau na Hněvkovicích⁵¹³

1604/1605

Jan [Zrinský] hrabě z Serynu na Rožmberku⁵¹⁴, JMC mundšenk

Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově⁵¹⁵ a Vožici⁵¹⁶

1605/1606

Vilém [Říčanský] z Říčan na Borotíně⁵¹⁷

Vilém Rút z Dírného na Dírném⁵¹⁸ a Červené Lhotě⁵¹⁹, JMC rada

1606/1607

Fridrich Míčan z Klinštejna a z Roztok na Vitanovicích⁵²⁰ a Těmicích⁵²¹

Jiřík Homut z Harasova na Radeníně⁵²², Choustníku⁵²³ a Bělé⁵²⁴

1607/1608⁵²⁵

Vilém Slavata [z Chlumu a z Košumberka], ([[]⁵²⁶ Míčan [z Klinštejna a z Roztok]])

⁵⁰⁸ Jindřichův Hradec, okr. Jindřichův Hradec

⁵⁰⁹ Telč, okr. Jihlava

⁵¹⁰ Dírná, okr. Tábor

⁵¹¹ Červená Lhota, okr. Jindřichův Hradec

⁵¹² Vitanovice, okr. Tábor

⁵¹³ Hněvkovice, okr. České Budějovice

⁵¹⁴ Rožmberk nad Vltavou, okr. Český Krumlov

⁵¹⁵ Pacov, okr. Pelhřimov

⁵¹⁶ Mladá Vožice, okr. Tábor

⁵¹⁷ Borotín, okr. Tábor

⁵¹⁸ Dírná, okr. Tábor

⁵¹⁹ Červená Lhota, okr. Jindřichův Hradec

⁵²⁰ Vitanovice, okr. Tábor

⁵²¹ Těmice, okr. Tábor

⁵²² Radenín, okr. Tábor

⁵²³ Choustník, okr. Tábor

⁵²⁴ Bělá, okr. Pelhřimov

⁵²⁵ Pro tento rok se dochoval jeden exemplář seznamu krajských hejtmanů. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/I, karta č. 1130, fol. 116–117. V bechyňském kraji je na místě pro hejtmana za panský stav zapsáno Vilém Slavata. Později však vedle tohoto jména bylo připsáno Míčan, aniž by bylo jméno Viléma Slavaty škrtnuto. Prozatím nelze zjistit dobu připsání jména Míčan. Ve jmenném rejstříku na tuto duplicitu upozorňuji otazníkem v hranatých závorkách [?] za letopočtem funkčního období obou pánů.

⁵²⁶ Pravděpodobně má být: Fridrich

Vilém Rút [z Dírného]

1608/1609

Jáchym starší Španovský z Lisova na Loutkově ⁵²⁷

Jerolím Hozlaur z Hozlau na Hněvkovicích ⁵²⁸

1609/1610

Jan [Říčanský] z Řičan na Červené Staré Řečici ⁵²⁹ a Novém Rychnově ⁵³⁰

Mikuláš Španovský z Lisova na Pacově ⁵³¹

1610/1611

Jáchym Španovský [z Lisova] na Loutkově ⁵³²

<Václav Malovec [z Libějovic] na Chvalešovicích ⁵³³>, ((Jiřík Homut [z Harasova]))

1611/1612

Hanns von Rzitschan ⁵³⁴

Niclas Spanowsky ⁵³⁵

1612/1613

Jan Jiří ze Švamberka na Třeboni ⁵³⁶, JMC rada

Jiřík Homut z Harasova na Choustníku ⁵³⁷, JMC rada

1613/1614

Jan mladší [Říčanský] z Řičan na Kosově Hoře ⁵³⁸, Staré Červené Řečici ⁵³⁹ a Novém Rychnově ⁵⁴⁰

Zikmund Matěj Vencelík z Vrchovišť na Kamenici ⁵⁴¹

1614/1615

Fridrich z Talmberka na Jankově ⁵⁴²

⁵²⁷ Loutkov, dnes součást obce Hořepník, okr. Pelhřimov

⁵²⁸ Hněvkovice, okr. České Budějovice

⁵²⁹ Červená Řečice, okr. Pelhřimov

⁵³⁰ Nový Rychnov, okr. Pelhřimov

⁵³¹ Pacov, okr. Pelhřimov

⁵³² Loutkov, dnes součást obce Hořepník, okr. Pelhřimov

⁵³³ Chvalešovice, okr. České Budějovice

⁵³⁴ Jan Říčanský z Řičan

⁵³⁵ Mikuláš Španovský z Lisova

⁵³⁶ Třeboň, okr. Jindřichův Hradec

⁵³⁷ Choustník, okr. Tábor

⁵³⁸ Kosova Hora, okr. Příbram

⁵³⁹ Červená Řečice, okr. Pelhřimov

⁵⁴⁰ Nový Rychnov, okr. Pelhřimov

⁵⁴¹ Kamenice nad Lipou, okr. Pelhřimov

⁵⁴² Jankov, okr. Benešov

Karel Čabelický ze Soutic na Žimuticích ⁵⁴³

1615/1616

Jan mladší [Říčanský] z Říčan na Kosově Hoře ⁵⁴⁴, Staré Červené Řečici ⁵⁴⁵ a Novém Rychnově ⁵⁴⁶

Albrecht Řehoř Pouzar z Michnic na Olešnici ⁵⁴⁷

1616/1617

Petr ze Švamberka na Třeboni ⁵⁴⁸, Nových Hradech ⁵⁴⁹, Libějovicích ⁵⁵⁰ a Rožmberku ⁵⁵¹

Bohuslav nejstarší Víta ze Rzávého na Záhoří ⁵⁵²

KRAJ BOLESLAVSKÝ

1563/1564 ?

Zikmund Berka z Dubé [a z Lipého] na Lipém ⁵⁵³ a Novém Stránově ⁵⁵⁴

Tobiáš Hrzán z Harasova na Housce ⁵⁵⁵

1564/1565 - seznam se nedochoval

1565/1566 ?

Jindřich [Smiřický] ze Smiřic na Skalách ⁵⁵⁶

Václav [Vřesovec] z Vřesovic [a z Doubravské Hory] na Byšicích ⁵⁵⁷

1566/1567 - seznam se nedochoval

1567/1568

Jáchym [Novohradský] z Kolovrat na Košátkách ⁵⁵⁸

Jindřich Vlinský ze Vliněvsi na Liblicích ⁵⁵⁹

⁵⁴³ Žimutice, okr. České Budějovice

⁵⁴⁴ Kosova Hora, okr. Příbram

⁵⁴⁵ Červená Řečice, okr. Pelhřimov

⁵⁴⁶ Nový Rychnov, okr. Pelhřimov

⁵⁴⁷ Olešnice, okr. České Budějovice

⁵⁴⁸ Třeboň, okr. Jindřichův Hradec

⁵⁴⁹ Nové Hrady, okr. České Budějovice

⁵⁵⁰ Libějovice, okr. Strakonice

⁵⁵¹ Rožmberk nad Vltavou, okr. Český Krumlov

⁵⁵² Červené Záhoří, okr. Tábor

⁵⁵³ Česká Lípa, okr. Česká Lípa

⁵⁵⁴ Stránov, zaniklá osada obce Jizerní Vteln, okr. Mladá Boleslav

⁵⁵⁵ Houska, okr. Česká Lípa

⁵⁵⁶ Hrubá Skála, okr. Semily

⁵⁵⁷ Byšice, okr. Mělník

⁵⁵⁸ Košátky, okr. Mladá Boleslav

1568/1569

Jindřich Smiřický ze Smiřic na Skalách ⁵⁶⁰

Jiřík Cetenský z Cetně na Vinařicích ⁵⁶¹

1569/1570

<Jindřich purkrabí z Donína na Benátkách ⁵⁶²>, ((Jindřich z Valdštejna na Dobrovici ⁵⁶³))

Adam Homut z Harasova na Bosyni ⁵⁶⁴

1570/1571 - seznam se nedochoval

1571/1572

Jindřich z Valdštejna na Dobrovici ⁵⁶⁵

Petr Kaplíř ze Sulevic na Brodcích ⁵⁶⁶

1572/1573

Karel Krajíř z Krajku

Jiřík Cetenský z Cetně na Vinařicích ⁵⁶⁷

1573/1574

Jindřich z Valdštejna na Dobrovici ⁵⁶⁸

Abraham [Gerštorf] z Gerštorfu [a z Malšvic] na Samšině ⁵⁶⁹

1574/1575

Albrecht Berka z Dubé a z Lipé na Loukovci ⁵⁷⁰

Jiřík Hrzán z Harasova na Vidimi ⁵⁷¹

1575/1576

Bohuslav Křinecký z Ronova na Dětenicích ⁵⁷²

Petr Kaplíř z Sulevic na Brodci ⁵⁷³

1576/1577

Jindřich z Valdštejna na Dobrovici ⁵⁷⁴

⁵⁵⁹ Liblice, okr. Mělník

⁵⁶⁰ Hrubá Skála, okr. Semily

⁵⁶¹ Vinařice, okr. Mladá Boleslav

⁵⁶² Benátky nad Jizerou, okr. Mladá Boleslav

⁵⁶³ Dobrovice, okr. Mladá Boleslav

⁵⁶⁴ Bosyně, okr. Mělník

⁵⁶⁵ Dobrovice, okr. Mladá Boleslav

⁵⁶⁶ Brodce, okr. Mladá Boleslav

⁵⁶⁷ Vinařice, okr. Mladá Boleslav

⁵⁶⁸ Dobrovice, okr. Mladá Boleslav

⁵⁶⁹ Samšina, okr. Jičín

⁵⁷⁰ Loukovec, okr. Mladá Boleslav

⁵⁷¹ Vidim, okr. Mělník

⁵⁷² Dětenice, okr. Jičín

⁵⁷³ Brodce, okr. Mladá Boleslav

⁵⁷⁴ Dobrovice, okr. Mladá Boleslav

Jindřich z Bubna na Březně ⁵⁷⁵

1577/1578 - seznam se nedochoval

1578/1579

Adam Krajíř z Krajku na Mladé Boleslavi ⁵⁷⁶

Albrecht Pětipeský z Chyš a z Egerberku na Byšicích ⁵⁷⁷

1579/1580 - seznam se nedochoval

1580/1581 - seznam se nedochoval

1581/1582

Oldřich [Felix] z Lobkovic na Kosti ⁵⁷⁸

Jindřich z Bubna na Březně ⁵⁷⁹

1582/1583 - seznam se nedochoval

1583/1584

Aleš Berka z Dubé a z Lipé na Bělé ⁵⁸⁰

Albrecht Pětipeský z Chyš a z Egerberku na Byšicích ⁵⁸¹

1584/1585 - seznam se nedochoval

1585/1586 - seznam se nedochoval

1586/1587 - seznam se nedochoval

1587/1588 - seznam se nedochoval

1588/1589

Aleš Berka z Dubé a z Lipé na Kuřívodech ⁵⁸² a Bělé ⁵⁸³

Adam Bzenský z Prorubě na Niměřicích ⁵⁸⁴ a Bezně ⁵⁸⁵

1589/1590

Jiří Hasištejnský z Lobkovic na Zásadce ⁵⁸⁶

Jaroslav z Bubna na Březně ⁵⁸⁷

1590/1591

⁵⁷⁵ Březno, okr. Mladá Boleslav

⁵⁷⁶ Mladá Boleslav, okr. Mladá Boleslav

⁵⁷⁷ Byšice, okr. Mělník

⁵⁷⁸ Kost, okr. Jičín

⁵⁷⁹ Březno, okr. Mladá Boleslav

⁵⁸⁰ Bělá pod Bezdězem, okr. Mladá Boleslav

⁵⁸¹ Byšice, okr. Mělník

⁵⁸² Kuřívody, zaniklá obec u Ralska, okr. Česká Lípa

⁵⁸³ Bělá pod Bezdězem, okr. Mladá Boleslav

⁵⁸⁴ Niměřice, okr. Mladá Boleslav

⁵⁸⁵ Bezná, okr. Mladá Boleslav

⁵⁸⁶ Zásadka, okr. Mladá Boleslav

⁵⁸⁷ Březno, okr. Mladá Boleslav

Bohuslav Jáchym Hasištejnský z Lobkovic na Boleslavi ⁵⁸⁸, JMC rada

Vilém Vodkolek z Újezda na Hořejších Malobratřicích ⁵⁸⁹

1591/1592 - seznam se nedochoval

1592/1593 - seznam se nedochoval

1593/1594

<Jan Novohradský z Kolovrat na Košátkách ⁵⁹⁰, JMC kraječ>, ((<Jindřich starší Křinecký z Ronova na Rožďalovicích ⁵⁹¹>)), ((<[Jindřich purkrabí] z Donína na Benátkách ⁵⁹²>)), ((Hendrych z Vartmberka na Kamenici ⁵⁹³ a Zvířeticích ⁵⁹⁴, dědičný šenk Království českého))

Jiřík Bírka z Násilí na Domousicích ⁵⁹⁵

1594/1595 - seznam se nedochoval

1595/1596 - seznam se nedochoval

1596/1597

Bohuslav Jáchym Hasištejnský z Lobkovic na Mladé Boleslavi ⁵⁹⁶ a Krulichu ⁵⁹⁷, JMC rada

Jiřík Vančura z Řehnic na Studenci ⁵⁹⁸

1597/1598

Jan [Říčanský] z Řičan na Zásadce ⁵⁹⁹

Erazim Hyršpergár z Kynigsheinu na Vartemberce ⁶⁰⁰

1598/1599

Bohuslav Jáchym Hasištejnský z Lobkovic, JMC rada

Jiřík Vančura z Řehnic na Studenci ⁶⁰¹

1599/1600

<Hynek ⁶⁰² z Valdštejna na Dobrovici ⁶⁰³>, ((Karel z Vartmberka na Rohozci ⁶⁰⁴, JMC rada))

Vilém Vodkolek z Újezda na Hořeních Malobratřicích ⁶⁰⁵

⁵⁸⁸ Mladá Boleslav, okr. Mladá Boleslav

⁵⁸⁹ Malobratřice, okr. Mladá Boleslav

⁵⁹⁰ Košátky, okr. Mladá Boleslav

⁵⁹¹ Rožďalovice, okr. Nymburk

⁵⁹² Benátky nad Jizerou, okr. Mladá Boleslav

⁵⁹³ Česká Kamenice, okr. Děčín

⁵⁹⁴ Zvířetice, okr. Mladá Boleslav

⁵⁹⁵ Domousice, okr. Mladá Boleslav

⁵⁹⁶ Mladá Boleslav, okr. Mladá Boleslav

⁵⁹⁷ Králíky, okr. Ústí nad Orlicí

⁵⁹⁸ Studénka, okr. Mladá Boleslav

⁵⁹⁹ Zásadka, okr. Mladá Boleslav

⁶⁰⁰ Stráž pod Ralskem, okr. Česká Lípa

⁶⁰¹ Studénka, okr. Mladá Boleslav

⁶⁰² Správně má být: Henyk

⁶⁰³ Dobrovice, okr. Mladá Boleslav

⁶⁰⁴ Hrubý Rohozec, okr. Semily

⁶⁰⁵ Malobratřice, okr. Mladá Boleslav

1600/1601

Bohuchval Berka z Dubé a z Lipé na Loukovci nad Jizerou⁶⁰⁶

Kryštof Budovec z Budova na Hradišti nad Jizerou⁶⁰⁷

1601/1602 - seznam se nedochoval

1602/1603

Bohuslav Jáchym Hasištejnský z Lobkovic na Mladé Boleslavi nad Jizerou⁶⁰⁸, JMC rada

Jan Gerštorf [z Gerštorfu a] z Malšvic na Dyštkryjích⁶⁰⁹

1603/1604

Karel z Vartmberka na Skále⁶¹⁰ a Rohozci⁶¹¹, JMC rada

Abraham Gerštorf z Gerštorfu [a z Malšvic] na Samšíně⁶¹²

1604/1605

Jáchym Bohuslav⁶¹³ Hasištejnský z Lobkovic na Mladé Boleslavi⁶¹⁴, JMC rada

Jan Gerštorf [z Gerštorfu a] z Malšvic na Dyštkryjích⁶¹⁵

1605/1606

Karel z Vartmberka na Skalách⁶¹⁶ a Rohozci⁶¹⁷, JMC rada

Jiřík Vančura z Řehnic na Studénci⁶¹⁸

1606/1607

Henryk z Valdštejna na Doubravici⁶¹⁹

Abraham Gerštorf [z Gerštorfu a] z Malšvic na Samšíně⁶²⁰

1607/1608

Karel z Vartmberka

Jiřík Vančura [z Řehnic]

⁶⁰⁶ Loukovec, okr. Mladá Boleslav

⁶⁰⁷ Mníchovo Hradiště, okr. Mladá Boleslav

⁶⁰⁸ Mladá Boleslav, okr. Mladá Boleslav

⁶⁰⁹ Drštkryje, okr. Jičín

⁶¹⁰ Hrubá Skála, okr. Semily

⁶¹¹ Hrubý Rohozec, okr. Semily

⁶¹² Samšina, okr. Jičín

⁶¹³ Správně má být: Bohuslav Jáchym

⁶¹⁴ Mladá Boleslav, okr. Mladá Boleslav

⁶¹⁵ Drštkryje, okr. Jičín

⁶¹⁶ Hrubá Skála, okr. Semily

⁶¹⁷ Hrubý Rohozec, okr. Semily

⁶¹⁸ Studénka, okr. Mladá Boleslav

⁶¹⁹ Dobrovice, okr. Mladá Boleslav

⁶²⁰ Samšina, okr. Jičín

1608/1609

Bohuchval starší Berka z Dubé a z Lipé na Loukovci ⁶²¹, Kuřívodech ⁶²² a Bělé ⁶²³

Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně ⁶²⁴

1609/1610

[Jan] Albrecht Křinecký z Ronova na Novém Ronově ⁶²⁵

Jiřík Vančura z Řehnic na Studené ⁶²⁶

1610/1611

Zdeněk [Lev Libštejnský] z Kolovrat

Jiřík Vančura [z Řehnic]

1611/1612

Wenzl Berekha ⁶²⁷

Felix Pietipesky ⁶²⁸

1612/1613

Jáchym Ondřej Šlik [z Holejče] hrabě z Pasounu a z Lokte na Svijanech ⁶²⁹, JMC rada

Jiřík Rašín z Rýzmburka na Dobrovanech ⁶³⁰

1613/1614

Bohuchval starší Berka z Dubé a z Lipé na Loukovci ⁶³¹, Kuřívodech ⁶³², Chyšech ⁶³³ a Bělé ⁶³⁴, JMC rada

Zikmund Belvic z Nostvic na Beřkovicích ⁶³⁵ a Střemachu ⁶³⁶, JMC rada

1614/1615

Václav starší Berka z Dubé a z Lipé na Dešně ⁶³⁷ a Bezdězi ⁶³⁸

Jiřík Vratislav z Mitrovic na Zvířeticích ⁶³⁹, JMC rada

⁶²¹ Loukovec, okr. Mladá Boleslav

⁶²² Kuřívody, zaniklá obec u Ralska, okr. Česká Lípa

⁶²³ Bělá pod Bezdězem, okr. Mladá Boleslav

⁶²⁴ Březno, okr. Mladá Boleslav

⁶²⁵ Nový Ronov, okr. Nymburk

⁶²⁶ Studénka, okr. Mladá Boleslav

⁶²⁷ Václav Berka z Dubé a z Lipé

⁶²⁸ Šťastný Václav Pětipeský z Chyš a z Egerberku

⁶²⁹ Svijany, okr. Liberec

⁶³⁰ Doubravany, okr. Nymburk

⁶³¹ Loukovec, okr. Mladá Boleslav

⁶³² Kuřívody, zaniklá obec u Ralska, okr. Česká Lípa

⁶³³ Chyš, okr. Karlovy Vary

⁶³⁴ Bělá pod Bezdězem, okr. Mladá Boleslav

⁶³⁵ Dolní Beřkovice, okr. Mělník

⁶³⁶ Střemy, okr. Mělník

⁶³⁷ Deštná, okr. Česká Lípa

⁶³⁸ Bezděz, okr. Česká Lípa

1615/1616

Bohuchval Berka z Dubé a z Lipé na Loukovci ⁶⁴⁰, Kuřívodech ⁶⁴¹, Chyšech ⁶⁴² a Bělé ⁶⁴³,
JMC rada

Mikuláš Vratislav z Bubna na Březně ⁶⁴⁴, Liticích ⁶⁴⁵, Žamberce ⁶⁴⁶ a Horním Jelení ⁶⁴⁷

1616/1617

<Michal starší Slavata [z Chlumu a Košumberka]>, ((Václav starší Berka z Dubé a z Lipé na
Dešně ⁶⁴⁸,

Bezdězi ⁶⁴⁹ a Vidimi ⁶⁵⁰))

Václav Šťastný ⁶⁵¹ Pětipeský z Chyš a z Egerberku na Byšicích ⁶⁵² a Bosyni ⁶⁵³

KRAJ ČÁSLAVSKÝ

1563/1564 ?

Albrecht [Novohradský] z Kolovrat na Kralovicích ⁶⁵⁴

Jan Kalenice z Kalenic na Zručech ⁶⁵⁵

1564/1565 – seznam se nedochoval

1565/1566 ?

Čeněk Míčan z Klinštejna a z Roztok na Borovště ⁶⁵⁶

Jan Kalenice z Kalenic na Zručech ⁶⁵⁷

1566/1567 - seznam se nedochoval

⁶³⁹ Zvířetice, okr. Mladá Boleslav

⁶⁴⁰ Loukovec, okr. Mladá Boleslav

⁶⁴¹ Kuřívody, zaniklá obec u Ralska, okr. Česká Lípa

⁶⁴² Chyš, okr. Karlovy Vary

⁶⁴³ Bělá pod Bezdězem, okr. Mladá Boleslav

⁶⁴⁴ Březno, okr. Mladá Boleslav

⁶⁴⁵ Litice nad Orlicí, okr. Ústí nad Orlicí

⁶⁴⁶ Žamberk, okr. Ústí nad Orlicí

⁶⁴⁷ Horní Jelení, okr. Pardubice

⁶⁴⁸ Deštná, okr. Česká Lípa

⁶⁴⁹ Bezděz, okr. Česká Lípa

⁶⁵⁰ Vidim, okr. Mělník

⁶⁵¹ Správně má být: Šťastný Václav

⁶⁵² Byšice, okr. Mělník

⁶⁵³ Bosyně, okr. Mělník

⁶⁵⁴ Horní Kralovice, okr. Benešov

⁶⁵⁵ Zruč nad Sázavou, okr. Kutná Hora

⁶⁵⁶ Borovsko, okr. Benešov

⁶⁵⁷ Zruč nad Sázavou, okr. Kutná Hora

1567/1568

Bořivoj purkrabí z Donína na Žehušicích ⁶⁵⁸

Jan Libenický z Vrchovišť na Libenicích ⁶⁵⁹

1568/1569

Čeněk Míčan z Klinštejna a z Roztok na Borovsku ⁶⁶⁰

Ferdinand Trčka z Lípy na Želivě ⁶⁶¹, [JMC rada]

1569/1570

Albrecht Novohradský z Kolovrat na Kralovicích ⁶⁶²

Heřman Bohdanecký z Hodkova na Hostačově ⁶⁶³

1570/1571 - seznam se nedochoval

1571/1572

Albrecht Novohradský z Kolovrat na Kralovicích ⁶⁶⁴

Štěpán Střela z Rokyc na Křivsoudově ⁶⁶⁵

1572/1573

Jaroslav Trčka z Lípy na Ledči ⁶⁶⁶

Jan starší Kalenice z Kalenic na Zručech ⁶⁶⁷

1573/1574

<[] kulhavý pán z Donína>⁶⁶⁸ ((Adam Slavata [z Chlumu a z Košumberka] na Češtině Kostele ⁶⁶⁹))

Albrecht Robmháp z Suché na Lichtmburce ⁶⁷⁰

1574/1575

Kryštof z Vartmberka na Kralovicích ⁶⁷¹

⁶⁵⁸ Žehušice, okr. Kutná Hora

⁶⁵⁹ Libenice, okr. Kolín

⁶⁶⁰ Borovsko, okr. Benešov

⁶⁶¹ Želiv, okr. Pelhřimov

⁶⁶² Horní Kralovice, okr. Benešov

⁶⁶³ Hostačov, okr. Havlíčkův Brod

⁶⁶⁴ Horní Kralovice, okr. Benešov

⁶⁶⁵ Křivsoudov, okr. Benešov

⁶⁶⁶ Leděč nad Sázavou, okr. Havlíčkův Brod

⁶⁶⁷ Zruč nad Sázavou, okr. Kutná Hora

⁶⁶⁸ Má být pravděpodobně Adam purkrabí z Donína na Žehušicích

⁶⁶⁹ Češtin, okr. Kutná Hora

⁶⁷⁰ Lichnice, okr. Chrudim

⁶⁷¹ Horní Kralovice, okr. Benešov

Albrecht Robmháp z Suché na Lichtmburce ⁶⁷²

1575/1576

Jaroslav Trčka z Lípy na Ledči ⁶⁷³

Jan Libenický z Vrchovišť na Libenicích ⁶⁷⁴

1576/1577

Adam Slavata z Chlumu a z Košumberka na Češtině Kostele ⁶⁷⁵

Heřman Bohdanecký z Hodkova na Hostačově ⁶⁷⁶

1577/1578 - seznam se nedochoval

1578/1579

Adam purkrabí z Donína na Žehušicích ⁶⁷⁷

Jáchym Kalenice z Kalenic na Zručech ⁶⁷⁸

1579/1580 - seznam se nedochoval

1580/1581 - seznam se nedochoval

1581/1582

Jaroslav Trčka [z Lípy] na Ledči ⁶⁷⁹

Heřman Bohdanecký z Hodkova na Bračicích ⁶⁸⁰, [JMC rada]

1582/1583 - seznam se nedochoval

1583/1584

Jaroslav Trčka z Lípy na Ledči ⁶⁸¹

Albrecht Robmháp ze Suché na Lichtmburce ⁶⁸²

1584/1585 - seznam se nedochoval

1585/1586 - seznam se nedochoval

1586/1587 - seznam se nedochoval

1587/1588 - seznam se nedochoval

1588/1589

⁶⁷² Lichnice, okr. Chrudim

⁶⁷³ Leděč nad Sázavou, okr. Havlíčkův Brod

⁶⁷⁴ Libenice, okr. Kolín

⁶⁷⁵ Čestín, okr. Kutná Hora

⁶⁷⁶ Hostačov, okr. Havlíčkův Brod

⁶⁷⁷ Žehušice, okr. Kutná Hora

⁶⁷⁸ Zruč nad Sázavou, okr. Kutná Hora

⁶⁷⁹ Leděč nad Sázavou, okr. Havlíčkův Brod

⁶⁸⁰ Bratčice, okr. Kutná Hora

⁶⁸¹ Leděč nad Sázavou, okr. Havlíčkův Brod

⁶⁸² Lichnice, okr. Chrudim

Jaroslav Trčka z Lípy na Ledči ⁶⁸³ a Opočně ⁶⁸⁴

Beneš Beneda z Nečtin na Vilémově ⁶⁸⁵

1589/1590

Adam Slavata z Chlumu a z Košumberka na Češtině Kosteletě ⁶⁸⁶, JMC rada

<Jindřich Chotouchovský z Nebovid na Žlebích ⁶⁸⁷>, ((Štěpán Střela z Rokyc na Křivsoudově ⁶⁸⁸))

1590/1591

Petr Novohradský z Kolovrat na Janovičkách ⁶⁸⁹

Vilém Malovec [Kosoř z Malovic] na Zbraslavicích ⁶⁹⁰

1591/1592 - seznam se nedochoval

1592/1593 - seznam se nedochoval

1593/1594

<Maximilián Trčka z Lípy na Světlé nad Sázavou ⁶⁹¹>, ((<Vlachyně [Říčanský] z Říčan na Novém

Studenci ⁶⁹²>)), ((Petr Novohradský z Kolovrat na Janovičkách ⁶⁹³))

Albrecht Robmháp ze Suché na Ronově ⁶⁹⁴

1594/1595 - seznam se nedochoval

1595/1596 - seznam se nedochoval

1596/1597

Maximilián Trčka z Lípy na Ledči ⁶⁹⁵, JMC kraječ

Jan starší Lukavecký z Lukavce na Klucích ⁶⁹⁶

1597/1598

Kašpar Melichar ze Žerotína na Nových Dvořích ⁶⁹⁷

Bohuslav Hornátecký z Dobročovic na Zbraslavicích ⁶⁹⁸

⁶⁸³ Ledeč nad Sázavou, okr. Havlíčkův Brod

⁶⁸⁴ Opočno, okr. Rychnov nad Kněžnou

⁶⁸⁵ Vilémov, okr. Havlíčkův Brod

⁶⁸⁶ Češtin, okr. Kutná Hora

⁶⁸⁷ Žleby, okr. Kutná Hora

⁶⁸⁸ Křivsoudov, okr. Benešov

⁶⁸⁹ Červené Janovice, okr. Kutná Hora

⁶⁹⁰ Zbraslavice, okr. Kutná Hora

⁶⁹¹ Světlá nad Sázavou, okr. Havlíčkův Brod

⁶⁹² Nový Studenec, okr. Havlíčkův Brod

⁶⁹³ Červené Janovice, okr. Kutná Hora

⁶⁹⁴ Ronov nad Doubravou, okr. Chrudim

⁶⁹⁵ Ledeč nad Sázavou, okr. Havlíčkův Brod

⁶⁹⁶ Kluky, okr. Kutná Hora

⁶⁹⁷ Nové Dvory, okr. Kutná Hora

1598/1599

Kryštof Karel z Roupova na Humpolci ⁶⁹⁹

Jindřich Chotouchovský z Nebovid

1599/1600

Adam starší z Valdštejna na Žehušicích ⁷⁰⁰, JMC mundšenk

Bohuslav Horňátek z Dobročovic na Zbraslavicích ⁷⁰¹

1600/1601

Kašpar Melichar ze Žerotína na Nových Dvořích ⁷⁰², JMC kraječ

Matěj Salava z Lípy na Úmoníně ⁷⁰³

1601/1602 - seznam se nedochoval

1602/1603

Kašpar Melichar ze Žerotína na Nových Dvořích ⁷⁰⁴ a Ovčářích ⁷⁰⁵, JMC kraječ

Matěj Salava z Lípy na Zhoři ⁷⁰⁶

1603/1604

Heralt [Václav] Libštejnský z Kolovrat na Janovičkách ⁷⁰⁷

Petr Lukáš Rašín z Rýzmburka na Doubravanech ⁷⁰⁸

1604/1605

Adam starší z Valdštejna na Žehušicích ⁷⁰⁹, JMC rada

Arnošt Robmháp ze Suché na Ronově nad Doubravou ⁷¹⁰

1605/1606

Jan Rudolf Trčka z Lípy na Veliši ⁷¹¹ a Světlé nad Sázavou ⁷¹², JMC rada

Mikuláš Beřkovský ze Šebířova na Košeticích ⁷¹³, JMC rada

1606/1607

⁶⁹⁸ Zbraslavice, okr. Kutná Hora

⁶⁹⁹ Humpolec, okr. Pelhřimov

⁷⁰⁰ Žehušice, okr. Kutná Hora

⁷⁰¹ Zbraslavice, okr. Kutná Hora

⁷⁰² Nové Dvory, okr. Kutná Hora

⁷⁰³ Úmonín, okr. Kutná Hora

⁷⁰⁴ Nové Dvory, okr. Kutná Hora

⁷⁰⁵ Ovčáry, okr. Kutná Hora

⁷⁰⁶ Zhoř, okr. Kutná Hora

⁷⁰⁷ Červené Janovice, okr. Kutná Hora

⁷⁰⁸ Doubravany, okr. Nymburk

⁷⁰⁹ Žehušice, okr. Kutná Hora

⁷¹⁰ Ronov nad Doubravou, okr. Chrudim

⁷¹¹ Veliš, okr. Jičín

⁷¹² Světlá nad Sázavou, okr. Havlíčkův Brod

⁷¹³ Košetice, okr. Pelhřimov

Adam starší z Valdštejna na Žehušicích ⁷¹⁴, JMC rada

Václav Chotouchovský z Nebovid na Pečkách ⁷¹⁵

1607/1608

Kašpar Melichar ze Žerotína

Pavel Hrabáně [z Přerubenic]

1608/1609

Adam starší z Valdštejna na Žehušicích ⁷¹⁶, JMC rada a měst králové české podkomoří

Václav Chotouchovský z Nebovid na Žlebích ⁷¹⁷

1609/1610

Heralt Václav Libštejnský z Kolovrat na Janovičkách ⁷¹⁸, JMC rada

Zikmund Robmháp ze Suché na Lichtmburce ⁷¹⁹

1610/1611

<Kašpar [Melichar] ze Žerotína>, ((Adam starší z Valdštejna))

Arnošt Romháp [ze Suché]

1611/1612

Caspar von Zierothin ⁷²⁰

Wenzl Chotouchowsky ⁷²¹

1612/1613

Heralt Václav Libštejnský z Kolovrat na Janovičkách ⁷²², JMC rada

Mikuláš Salava z Lípy na Úmoníně ⁷²³

1613/1614

Kašpar Melichar ze Žerotína na Nových Dvořích ⁷²⁴ a Ovčářích ⁷²⁵, JMC rada

Pavel Hrabáně z Přerubenic na Pečkách ⁷²⁶, Kralicích ⁷²⁷ a Nebovidech ⁷²⁸

1614/1615

⁷¹⁴ Žehušice, okr. Kutná Hora

⁷¹⁵ Červené Pečky, okr. Kolín. Jde asi o omyl. Václav Chotouchovský vlastnil Žleby, okr. Kutná Hora

⁷¹⁶ Žehušice, okr. Kutná Hora

⁷¹⁷ Žleby, okr. Kutná Hora

⁷¹⁸ Červené Janovice, okr. Kutná Hora

⁷¹⁹ Lichnice, okr. Chrudim

⁷²⁰ Kašpar Melichar z Žerotína

⁷²¹ Václav Chotouchovský z Nebovid

⁷²² Červené Janovice, okr. Kutná Hora

⁷²³ Úmonín, okr. Kutná Hora

⁷²⁴ Nové Dvory, okr. Kutná Hora

⁷²⁵ Ovčáry, okr. Kutná Hora

⁷²⁶ Červené Pečky, okr. Kolín

⁷²⁷ Kralice, okr. Kutná Hora

⁷²⁸ Nebovidy, okr. Kolín

Adam starší z Valdštejna na Žehušicích ⁷²⁹, JMC rada a podkomoři měst Její Milosti císařové jakožto králové české

Burian Chuchelský z Nestajova na Malči ⁷³⁰

1615/1616

Heralt Václav Libštejnský z Kolovrat na Janovičkách ⁷³¹ a Žišově ⁷³², JMC rada

Arnošt Robmháp ze Suché na Ronově nad Doubravou ⁷³³

1616/1617

<Kryštof Karel z Roupova>, ((Kašpar Melichar ze Žerotína na Nových Dvořích ⁷³⁴ a Ovčářích ⁷³⁵, JMC rada))

Ondřej Horňátecký z Dobročovic na Zbraslavicích ⁷³⁶ a Dobřeni ⁷³⁷

KRAJ HRADECKÝ

1563/1564 ?

Vilém Trčka z Lípy na Veliši ⁷³⁸

Věněk Kordule z Sloupna na Vřešťově ⁷³⁹

1564/1565 - seznam se nedochoval

1565/1566 ?

Zdeněk z Valdštejna na Štěpanicích ⁷⁴⁰

Jiřík Chvalkovský z Hustířan

1566/1567 - seznam se nedochoval

1567/1568

Zdeněk z Valdštejna na Štěpanicích ⁷⁴¹

⁷²⁹ Žehušice, okr. Kutná Hora

⁷³⁰ Maleč, okr. Havlíčkův Brod

⁷³¹ Červené Janovice, okr. Kutná Hora

⁷³² Žišov, okr. Kutná Hora

⁷³³ Ronov nad Doubravou, okr. Chrudim

⁷³⁴ Nové Dvory, okr. Kutná Hora

⁷³⁵ Ovčáry, okr. Kutná Hora

⁷³⁶ Zbraslavice, okr. Kutná Hora

⁷³⁷ Dobřeň, okr. Kutná Hora

⁷³⁸ Veliš, okr. Jičín

⁷³⁹ Velký Vřešťov, okr. Trutnov

⁷⁴⁰ Štěpanice, okr. Semily

Jan Škopek z Bílých Otradovic na Pecce ⁷⁴²

1568/1569

Záviš Jilemnický z Kúnic a z Újezda ⁷⁴³ na Jilemnicích ⁷⁴⁴

Zdeněk Záruba z Hustířan na Cerekvici ⁷⁴⁵

1569/1570

Zdeněk z Valdštejna na Štěpanicích ⁷⁴⁶

Václav Sadovský ze Sloupna na Dobré Vúdě Hořejní ⁷⁴⁷

1570/1571 - seznam se nedochoval

1571/1572

Jan mladší z Valdštejna na Jičíněvsi ⁷⁴⁸

Jiřík Chvalkovský z Hustířan na Chvalkovicích ⁷⁴⁹

1572/1573

Zdeněk z Valdštejna na Sobčicích ⁷⁵⁰

Jan [Bořek] Dohalský starší z Dohalic

1573/1574

<Jiří z Valdštejna>, ((Zdeněk z Valdštejna na Štěpanicích ⁷⁵¹))

Vilém Mířkovský z Tropčic na Vinarech ⁷⁵²

1574/1575

Záviš z Újezdce a z Kúnic na Jilemnici ⁷⁵³

Zachař z Pašiněvsi v Jeřicích ⁷⁵⁴

1575/1576

Jindřich z Újezdce a z Kúnic

Hendrych Kapoun ze Svojkova na Běruničkách ⁷⁵⁵

1576/1577

Václav Rychnovský z Rychnova na Koclěrově ⁷⁵⁶

⁷⁴¹ Štěpanice, okr. Semily

⁷⁴² Pecka, okr. Jičín

⁷⁴³ Správně má být: Záviš Jilemnický z Újezdce a z Kúnic

⁷⁴⁴ Jilemnice, okr. Semily

⁷⁴⁵ Cerekvice nad Bystřicí, okr. Jičín

⁷⁴⁶ Štěpanice, okr. Semily

⁷⁴⁷ Horní Dobrá Voda, okr. Jičín

⁷⁴⁸ Jičíněves, okr. Jičín

⁷⁴⁹ Chvalkovice, okr. Náchod

⁷⁵⁰ Sobčice, okr. Jičín

⁷⁵¹ Štěpanice, okr. Semily

⁷⁵² Vinary, okr. Hradec Králové

⁷⁵³ Jilemnice, okr. Semily

⁷⁵⁴ Jeřice, okr. Jičín

⁷⁵⁵ Běruničky, okr. Nymburk

Jan Bořek starší Dohalský z Dohalic na Veselí ⁷⁵⁷

1577/1578 - seznam se nedochoval

1578/1579

Vilém z Valdštejna na Heřmanicích ⁷⁵⁸

Zachař z Pašiněvsi na Jeřicích ⁷⁵⁹

1579/1580 - seznam se nedochoval

1580/1581 - seznam se nedochoval

1581/1582

Vilém z Valdštejna na Heřmanicích ⁷⁶⁰

Jan Cidlinský ze Sluh na Výklecích ⁷⁶¹

1582/1583 - seznam se nedochoval

1583/1584

Jiří z Valdštejna na Hostinném ⁷⁶²

Bohuslav Záruba z Hustířan na Plese ⁷⁶³

1584/1585 - seznam se nedochoval

1585/1586 - seznam se nedochoval

1586/1587 - seznam se nedochoval

1587/1588 - seznam se nedochoval

1588/1589

Jan mladší z Valdštejna na Kyšperce ⁷⁶⁴

Kryštof Ples Heřmanský ze Sloupna na Rodově ⁷⁶⁵

1589/1590

Vilém z Valdštejna na Heřmanicích ⁷⁶⁶

Hendrych Kapoun ze Svojkova na Běruničkách ⁷⁶⁷

1590/1591

⁷⁵⁶ Kocelřov, okr. Trutnov

⁷⁵⁷ Vysoké Veselí, okr. Jičín

⁷⁵⁸ Heřmanice, okr. Jičín

⁷⁵⁹ Jeřice, okr. Jičín

⁷⁶⁰ Heřmanice, okr. Jičín

⁷⁶¹ Velké Výkleky, okr. Nymburk

⁷⁶² Hostinné, okr. Trutnov

⁷⁶³ Ples, okr. Náchod

⁷⁶⁴ Letohrad, okr. Ústí nad Orlicí

⁷⁶⁵ Rodov, okr. Hradec Králové

⁷⁶⁶ Heřmanice, okr. Jičín

⁷⁶⁷ Běruničky, okr. Nymburk

<Zikmund Smiřický ze Smiřic na Skalách ⁷⁶⁸, JMC mundšenk>, ((Jan starší Kyšperský z Valdštejna na Kyšperce ⁷⁶⁹))

Kryštof Robmháp ze Suché na Kopidlně ⁷⁷⁰

1591/1592 - seznam se nedochoval

1592/1593 - seznam se nedochoval

1593/1594

Fridrich z Újezdce a z Kúnic na Rysmburce ⁷⁷¹

Adam Zilvár ze Silbrštejna a z Pilníkova na Třebnouševsi ⁷⁷² a Žirči ⁷⁷³

1594/1595 - seznam se nedochoval

1595/1596 - seznam se nedochoval

1596/1597

Jan starší z Valdštejna na Kyšperce ⁷⁷⁴

Kryštof Václav Kapoun ze Svojkova na Hlušicích ⁷⁷⁵

1597/1598

Karel z Valdštejna na Hostinném ⁷⁷⁶ a Miletíně ⁷⁷⁷

Jiřík starší Vratislav z Mitrovic na Humburcích ⁷⁷⁸

1598/1599

Rudolf Štubenbergár [z Štubenberku] na Novém Městě ⁷⁷⁹

Myslibor Hamza [Bořek] ze Zábědovic na Hořejnovsi ⁷⁸⁰

1599/1600

<Karel z Valdštejna na Hostinném ⁷⁸¹ a Miletíně ⁷⁸²>, ((Jindřich z Valdštejna na Olešnici ⁷⁸³))

Jiřík starší Vratislav z Mitrovic na Humburcích ⁷⁸⁴

1600/1601

⁷⁶⁸ Hrubá Skála, okr. Semily

⁷⁶⁹ Letohrad, okr. Ústí nad Orlicí

⁷⁷⁰ Kopidlno, okr. Jičín

⁷⁷¹ Rýzmburk, okr. Náchod

⁷⁷² Třebnouševs, okr. Jičín

⁷⁷³ Žireč, okr. Trutnov

⁷⁷⁴ Letohrad, okr. Ústí nad Orlicí

⁷⁷⁵ Hlušice, okr. Hradec Králové

⁷⁷⁶ Hostinné, okr. Trutnov

⁷⁷⁷ Miletín, okr. Jičín

⁷⁷⁸ Humburky, okr. Hradec Králové

⁷⁷⁹ Nové Město nad Metují, okr. Náchod

⁷⁸⁰ Hořiněves, okr. Hradec Králové

⁷⁸¹ Hostinné, okr. Trutnov

⁷⁸² Miletín, okr. Jičín

⁷⁸³ Dolní Olešnice (Nové Zámky), okr. Trutnov

⁷⁸⁴ Humburky, okr. Hradec Králové

Jan Václav z Lobkovic na Jiřetíně ⁷⁸⁵, Běrunicích ⁷⁸⁶ a Veltrubích ⁷⁸⁷, JMC rada a hejtman Starého Města pražského

Kryštof Václav Kapoun ze Svojkova na Hlušicích ⁷⁸⁸

1601/ 1602 - seznam se nedochoval

1602/1603

Jan Rudolf Trčka z Lípy na Veliši ⁷⁸⁹, Kumburku ⁷⁹⁰, Světlé nad Sázavou ⁷⁹¹ a Lipnici ⁷⁹², JMC rada

Kryštof Václav Kapoun ze Svojkova na Hlušicích ⁷⁹³

1603/1604

Zikmund Smiřický ze Smiřic na Kostelci nad Černými Lesy ⁷⁹⁴, Dubu ⁷⁹⁵, Frýdštejně ⁷⁹⁶ a Skalách ⁷⁹⁷

Kryštof Bukovský z Hustířan na Hradě Velehradě ⁷⁹⁸, JMC rada

1604/1605

Jan Rudolf Trčka z Lípy na Veliši ⁷⁹⁹, Kumburce ⁸⁰⁰ a Světlé ⁸⁰¹, JMC rada

Vilém Mířkovský z Tropčic na Vrchlabí ⁸⁰²

1605/1606

Fridrich Oprštorf z Dubu a Frýdštejna na Častolovicích ⁸⁰³ a Týništi ⁸⁰⁴, JMC rada

Kryštof Bukovský z Hustířan na Hradě Velehradě ⁸⁰⁵

1606/1607

Hanibal z Valdštejna na Hostinném ⁸⁰⁶ a Heřmanovém Zejřě ⁸⁰⁷

⁷⁸⁵ Dolní Jiřetín, okr. Most

⁷⁸⁶ Běrunice, okr. Nymburk

⁷⁸⁷ Veltruby, okr. Kolín

⁷⁸⁸ Hlušice, okr. Hradec Králové

⁷⁸⁹ Veliš, okr. Jičín

⁷⁹⁰ Kumburk, okr. Semily

⁷⁹¹ Světlá nad Sázavou, okr. Havlíčkův Brod

⁷⁹² Lipnice nad Sázavou, okr. Havlíčkův Brod

⁷⁹³ Hlušice, okr. Hradec Králové

⁷⁹⁴ Kostelec nad Černými Lesy, okr. Kolín

⁷⁹⁵ Český Dub, okr. Liberec

⁷⁹⁶ Frýdštejn, okr. Jablonec nad Nisou

⁷⁹⁷ Hrubá Skála, okr. Semily

⁷⁹⁸ Velehrad, okr. Trutnov

⁷⁹⁹ Veliš, okr. Jičín

⁸⁰⁰ Kumburk, okr. Semily

⁸⁰¹ Světlá nad Sázavou, okr. Havlíčkův Brod

⁸⁰² Vrchlabí, okr. Trutnov

⁸⁰³ Častolovice, okr. Rychnov nad Kněžnou

⁸⁰⁴ Týniště nad Orlicí, okr. Rychnov nad Kněžnou

⁸⁰⁵ Velehrad, okr. Trutnov

<Jiřík starší Vratislav z Mitrovic na Humburcích⁸⁰⁸ a Jeřicích⁸⁰⁹>, ((Myslibor Hamza Bořek ze Zábědovic na Kozojeticích⁸¹⁰))

1607/1608

Jan Kryštof z Valdštejna

Vilém Mířkovský [z Tropčic]

1608/1609

<Rudolf Štumberger ze Štumberku na Novém Městě Hradišti nad Metují⁸¹¹>, ((Albrecht Gotfrýd Křinecký z Ronova na Jilemnici⁸¹²))

Ctibor Smil Pecingár z Bydžína na Nechanicích⁸¹³ a Kunčicích⁸¹⁴

1609/1610

Jan Kryštof z Valdštejna na Hostinném⁸¹⁵ a Rochově⁸¹⁶

Vilém Mířkovský z Tropčic na Vrchlabí⁸¹⁷

1610/1611

<Rudolf [Štumberger] ze Štumberku>, ((<Fridrich Oprštorf [z Dubu a Frýdštejna]>)), ((Albrecht Gotfrýd Křinecký [z Ronova]))

<Myslibor Hamza [Bořek ze Zábědovic]>, ((<Smil Ctibor Pecingár [z Bydžína]⁸¹⁸>)), ((Jan Jiří Straka [z Nedabylic]))

1611/1612

Rudolf Stubenberger⁸¹⁹

Myslibor Borshek Hamza⁸²⁰

1612/1613

Jan Rudolf Trčka z Lípy na Světlé nad Sázavou⁸²¹ a Opočně⁸²², JMC rada a komorník

Ctibor Smil Pecingár z Bydžína na Nechanicích⁸²³

⁸⁰⁶ Hostinné, okr. Trutnov

⁸⁰⁷ Rudník, okr. Trutnov

⁸⁰⁸ Humburky, okr. Hradec Králové

⁸⁰⁹ Jeřice, okr. Jičín

⁸¹⁰ Kozojedy, dnes součást obce Bylany, okr. Chrudim

⁸¹¹ Nové Město nad Metují, okr. Náchod

⁸¹² Jilemnice, okr. Semily

⁸¹³ Nechanice, okr. Hradec Králové

⁸¹⁴ Kunčice, okr. Hradec Králové

⁸¹⁵ Hostinné, okr. Trutnov

⁸¹⁶ Rochov, okr. Litoměřice

⁸¹⁷ Vrchlabí, okr. Trutnov

⁸¹⁸ Správně má být: Ctibor Smil Pecingár z Bydžína

⁸¹⁹ Rudolf Štubenberk z Štubenberka

⁸²⁰ Myslibor Bořek Hamza z Zábědovic

⁸²¹ Světlá nad Sázavou, okr. Havlíčkův Brod

⁸²² Opočno, okr. Rychnov nad Kněžnou

⁸²³ Nechanice, okr. Hradec Králové

1613/1614

Jan Kryštof z Valdštejna na Hostinném⁸²⁴ a Rochově⁸²⁵

<Pavel Hrabáně z Přerubenic na Pečkách⁸²⁶, Kralicích⁸²⁷ a Nebovidech⁸²⁸>, ((Jan starší Dobřenský z Dobřenic na Dobřenicích⁸²⁹ a Chvalkovicích⁸³⁰))

1614/1615

Rudolf [Štubenberger] ze Štubenberku na Novém Městě Hradišti nad Metují⁸³¹, dědičný šenk
Knížectví štýrského a JMC komorník

Petr Straka z Nedabylic na Lhotě Řešetově⁸³² a Studnicích⁸³³

1615/1616

Jan Kryštof z Valdštejna na Hostinném⁸³⁴ a Rochově⁸³⁵

Baltazar Robmháp ze Suché na Kopidlně⁸³⁶

1616/1617

Rudolf [Štubenberger] ze Štubenberku na Novém Městě Hradišti nad Metují⁸³⁷, JMC
komorník

Petr Straka z Nedabylic na Lhotě Řešetově⁸³⁸ a Studnicích⁸³⁹

KRAJ CHRUDIMSKÝ

1563/1564 ?

Václav Haugvic z Biskupic na Litomyšli⁸⁴⁰

Bernart Gerštorf z Gerštorfu na Svojšicích⁸⁴¹

⁸²⁴ Hostinné, okr. Trutnov

⁸²⁵ Rochov, okr. Litoměřice

⁸²⁶ Červené Pečky, okr. Kolín

⁸²⁷ Kralice, okr. Kutná Hora

⁸²⁸ Nebovidy, okr. Kolín

⁸²⁹ Dobřenice, okr. Hradec Králové

⁸³⁰ Chvalkovice, okr. Náchod

⁸³¹ Nové Město nad Metují, okr. Náchod

⁸³² Řešetova Lhota, okr. Náchod

⁸³³ Studnice, okr. Náchod

⁸³⁴ Hostinné, okr. Trutnov

⁸³⁵ Rochov, okr. Litoměřice

⁸³⁶ Kopidlno, okr. Jičín

⁸³⁷ Nové Město nad Metují, okr. Náchod

⁸³⁸ Řešetova Lhota, okr. Náchod

⁸³⁹ Studnice, okr. Náchod

⁸⁴⁰ Litomyšl, okr. Svitavy

⁸⁴¹ Svojšice, okr. Kolín

1564/1565 – seznam se nedochoval

1565/1566 ?

Zdeněk Berka z Dubé [a z Lipé] na Rychmburce ⁸⁴²

Jiřík Gerštorf z Gerštorfu na Svojšicích ⁸⁴³, [JMC rada]

1566/1567 - seznam se nedochoval

1567/1568

Zdeněk Berka z Dubé [a z Lipé] na Rychmburce ⁸⁴⁴

Prokop [Štítný] ze Štítného na Morašicích ⁸⁴⁵

1568/1569

Diviš Slavata z Košumberka a z Chlumu ⁸⁴⁶ na Košumberce ⁸⁴⁷

<Jindřich Talacko z Ještetic>, ((Jan Janovský ze Soutic na Orli ⁸⁴⁸))

1569/1570

Zikmund ze Šelmberka a z Kosti na Chocni ⁸⁴⁹

Prokop Štítný ze Štítného na Morašicích ⁸⁵⁰

1570/1571 - seznam se nedochoval

1571/1572

Zdeněk Berka z Dubé [a z Lipé] na Rychmburce ⁸⁵¹

Jindřich Talacko z Ještetic na Řestokách ⁸⁵²

1572/1573

Burjan Špetle z Janovic na Morašicích ⁸⁵³

Jiřík Gerštorf z Gerštorfu na Cholticích ⁸⁵⁴

1573/1574

<Václav Berka z Dubé [a z Lipé] na Rychmburce ⁸⁵⁵>, ((Zikmund ze Šelmberka a z Kosti na Chocni ⁸⁵⁶ a Vrchovině ⁸⁵⁷))

⁸⁴² Rychmburk, okr. Chrudim

⁸⁴³ Svojšice, okr. Kolín

⁸⁴⁴ Rychmburk, okr. Chrudim

⁸⁴⁵ Morašice, okr. Chrudim

⁸⁴⁶ Správně má být: z Chlumu a z Košumberka

⁸⁴⁷ Košumberk, okr. Chrudim

⁸⁴⁸ Orel, okr. Chrudim

⁸⁴⁹ Choceň, okr. Ústí nad Orlicí

⁸⁵⁰ Morašice, okr. Chrudim

⁸⁵¹ Rychmburk, okr. Chrudim

⁸⁵² Řestoky, okr. Chrudim

⁸⁵³ Morašice, okr. Chrudim

⁸⁵⁴ Choltice, okr. Pardubice

⁸⁵⁵ Rychmburk, okr. Chrudim

⁸⁵⁶ Choceň, okr. Ústí nad Orlicí

Bernart [Gerštorf] z Gerštorfu na Cholticích ⁸⁵⁸

1574/1575

Václav Berka z Dubé a z Lipé na Rychmburce ⁸⁵⁹

Jan Janovský ze Soutic na Orli ⁸⁶⁰

1575/1576

Zikmund ze Šelmberka [a z Kosti] na Chocni ⁸⁶¹

Jetřich Lipanský z Lipan na Veselé ⁸⁶²

1576/1577

Václav Berka z Dubé a z Lipé na Rychmburce ⁸⁶³

Prokop Štítný ze Štítného na Morašicích ⁸⁶⁴

1577/1578 - seznam se nedochoval

1578/1579

Václav Berka z Dubé a z Lipé na Rychmburce ⁸⁶⁵

Václav Talacko z Ještětíc na Řestokách ⁸⁶⁶

1579/1580 - seznam se nedochoval

1580/1581 - seznam se nedochoval

1581/1582

Mikuláš z Lobkovic na Nových Hradech ⁸⁶⁷

Jan Kekule ze Stradonic na Orli ⁸⁶⁸

1582/1583 - seznam se nedochoval

1583/1584

Albrecht Slavata z Chlumu a z Košumberka na klášteře Podlažickém ⁸⁶⁹ a Chrasti ⁸⁷⁰

Jan Lukavecký z Lukavce na Zásmuku ⁸⁷¹

1584/1585 - seznam se nedochoval

1585/1586 - seznam se nedochoval

⁸⁵⁷ Vrchovina, okr. Ústí nad Orlicí

⁸⁵⁸ Choltice, okr. Pardubice

⁸⁵⁹ Rychmburk, okr. Chrudim

⁸⁶⁰ Orel, okr. Chrudim

⁸⁶¹ Choceň, okr. Ústí nad Orlicí

⁸⁶² Veselá, okr. Pardubice

⁸⁶³ Rychmburk, okr. Chrudim

⁸⁶⁴ Morašice, okr. Chrudim

⁸⁶⁵ Rychmburk, okr. Chrudim

⁸⁶⁶ Řestoky, okr. Chrudim

⁸⁶⁷ Nové Hradý, okr. Chrudim

⁸⁶⁸ Orel, okr. Chrudim

⁸⁶⁹ Podlažice, okr. Chrudim

⁸⁷⁰ Chrast, okr. Chrudim

⁸⁷¹ Správně má být: Jan Lukavský z Lukavice na Zámrsku

1586/1587 - seznam se nedochoval

1587/1588 - seznam se nedochoval

1588/1589

Jan Bezdrůžický z Kolovrat na Bystrém⁸⁷² a Záběhlicích⁸⁷³, JMC rada

Jan Bryknar z Brukštejna na Čivicích⁸⁷⁴

1589/1590

Zachariáš Slavata z Chlumu a z Košumberka, JMC truksas

Heřman z Bubna na Hořejním Jelení⁸⁷⁵

1590/1591

Vlachyně [Říčanský] z Říčan na Studenci⁸⁷⁶

Jan Lukavský z Lukavice na Zámrsku⁸⁷⁷

1591/1592 - seznam se nedochoval

1592/1593 - seznam se nedochoval

1593/1594

Albrecht Slavata z Chlumu a z Košumberka na klášteře Podlažském⁸⁷⁸ a Chrasti⁸⁷⁹

Jan starší Lukavský z Lukavice na Zámrsku⁸⁸⁰

1594/1595 - seznam se nedochoval

1595/1596 - seznam se nedochoval

1596/1597

Jindřich Slavata z Chlumu a z Košumberka na Košumberce⁸⁸¹

Albrecht Bryknar z Brukštejna na Sedči⁸⁸²

1597/1598

Albrecht Slavata z Chlumu a z Košumberka na Chrasti⁸⁸³

Jan Lukavský z Lukavice na Zámrsku⁸⁸⁴

1598/1599

Jindřich Slavata z Chlumu a z Košumberka

⁸⁷² Bystré, okr. Svitavy

⁸⁷³ Praha 10 - Záběhlice

⁸⁷⁴ Staré Čivice, okr. Pardubice

⁸⁷⁵ Horní Jelení, okr. Pardubice

⁸⁷⁶ Nový Studenec, okr. Havlíčkův Brod

⁸⁷⁷ Zámorsk, okr. Ústí nad Orlicí

⁸⁷⁸ Podlažice, okr. Chrudim

⁸⁷⁹ Chrast, okr. Chrudim

⁸⁸⁰ Zámorsk, okr. Ústí nad Orlicí

⁸⁸¹ Košumberk, okr. Chrudim

⁸⁸² Seč, okr. Chrudim

⁸⁸³ Chrast, okr. Chrudim

⁸⁸⁴ Zámorsk, okr. Ústí nad Orlicí

Jiřík Gerštorf z Gerštorfu na Cholticích ⁸⁸⁵

1599/1600

Albrecht Slavata z Chlumu [a z Košumberka] na Chrasti ⁸⁸⁶

Jan Lukavský z Lukavice na Zámrsku ⁸⁸⁷

1600/1601

Vlachyně [Říčanský] z Řičan na Novém Studenci ⁸⁸⁸

Jiří mladší Gerštorf z Gerštorfu na Cholticích ⁸⁸⁹

1601/1602 - seznam se nedochoval

1602/1603

Václav starší Záruba z Hustířan na Žumberce ⁸⁹⁰ a Nasavrcích ⁸⁹¹

Vilém Dobříkovský z Malejova na Dobříkově ⁸⁹² a Vinařích ⁸⁹³

1603/1604

Jan Bezdrůžický z Kolovrat na Bystrém ⁸⁹⁴ a Týnci Hrochovém ⁸⁹⁵

Jan Lukavský z Lukavice na Zámrsku ⁸⁹⁶, JMC rada

1604/1605

Karel Záruba z Hustířan na Cerekvicích ⁸⁹⁷ a Radimi ⁸⁹⁸, JMC kraječ

Jiřík Gerštorf z Gerštorfu na Cholticích ⁸⁹⁹, JMC rada

1605/1606

Václav Záruba z Hustířan na Žumberce ⁹⁰⁰

Jiřík Karlík z Nežetic na Slatinách ⁹⁰¹

1606/1607

Diviš Lacenbok Slavata z Chlumu a z Košumberka na Košumberce ⁹⁰²

⁸⁸⁵ Choltice, okr. Pardubice

⁸⁸⁶ Chrast, okr. Chrudim

⁸⁸⁷ Zámorsk, okr. Ústí nad Orlicí

⁸⁸⁸ Nový Studenec, okr. Havlíčkův Brod

⁸⁸⁹ Choltice, okr. Pardubice

⁸⁹⁰ Žumberk, okr. Chrudim

⁸⁹¹ Nasavrky, okr. Chrudim

⁸⁹² Dobříkov, okr. Ústí nad Orlicí

⁸⁹³ Vinary, okr. Ústí nad Orlicí

⁸⁹⁴ Bystré, okr. Svitavy

⁸⁹⁵ Hrochův Týnec, okr. Chrudim

⁸⁹⁶ Zámorsk, okr. Ústí nad Orlicí

⁸⁹⁷ Cerekvice nad Bystřicí, okr. Jičín

⁸⁹⁸ Radim, okr. Kolín

⁸⁹⁹ Choltice, okr. Pardubice

⁹⁰⁰ Žumberk, okr. Chrudim

⁹⁰¹ Slatiňany, okr. Chrudim

Adam Talacko z Ještetic na Řestokách ⁹⁰³

1607/1608

Václav Žampach [z Potštejna] ⁹⁰⁴

Jiřík Gerštorf [z Gerštorfu]

1608/1609

Diviš Lacenbok Slavata z Chlumu a z Košumberka na Košumberce ⁹⁰⁵

Jindřich Kunata Dobřenský z Dobřenic na Vale ⁹⁰⁶ a Orli ⁹⁰⁷

1609/1610

Burjan Lev Berka z Dubé a z Lipé na Rychmburce ⁹⁰⁸

Jindřich Kunát Dobřenský z Dobřenic na Vale ⁹⁰⁹ a Orli ⁹¹⁰

1610/1611

Diviš [Lacenbok] Slavata [z Chlumu a z Košumberka]

<Adam Talacko [z Ještetic]>, ((Vilém Dobříkovský [z Malejova]))

1611/1612

Wilhelm von Kollowrath ⁹¹¹

Georg Karlickh ⁹¹²

1612/1613

Diviš Lacenbok Slavata z Chlumu a z Košumberka na Košumberce ⁹¹³

Jindřich Kunata Dobřenský z Dobřenic na Orli ⁹¹⁴

1613/1614

Purkart Střela z Rokyc na Cerhenicích ⁹¹⁵, Krucemburku ⁹¹⁶ a Štěpánově ⁹¹⁷

Jiřík Karlík z Nežetic na Slatiňanech ⁹¹⁸

1614/1615

⁹⁰² Košumberk, okr. Chrudim

⁹⁰³ Řestoky, okr. Chrudim

⁹⁰⁴ Správně má být: Václav Záruba z Hustiřan

⁹⁰⁵ Košumberk, okr. Chrudim

⁹⁰⁶ Valy, okr. Pardubice

⁹⁰⁷ Orel, okr. Chrudim

⁹⁰⁸ Rychmburk, okr. Chrudim

⁹⁰⁹ Valy, okr. Pardubice

⁹¹⁰ Orel, okr. Chrudim

⁹¹¹ Vilém Jindřich Bezdrůžický z Kolovrat

⁹¹² Jiřík Karlík z Nežetic

⁹¹³ Košumberk, okr. Chrudim

⁹¹⁴ Orel, okr. Chrudim

⁹¹⁵ Cerhenice, okr. Kolín

⁹¹⁶ Křížová, okr. Havlíčkův Brod

⁹¹⁷ Štěpánov, okr. Pardubice

⁹¹⁸ Slatiňany, okr. Chrudim

Diviš Lacenbok Slavata z Chlumu a z Košumberka na Košumberce ⁹¹⁹

Myslibor Hamza Bořek ze Zábědovic na Hořeňovsi ⁹²⁰ a Rozhovicích ⁹²¹

1615/1616

Purkart Střela z Rokyc na Cerhenicích ⁹²², Krucemburku ⁹²³ a Štěpánově ⁹²⁴

Jiřík Karlík z Nežetic na Slatiňanech ⁹²⁵

1616/1617

Diviš Lacenbok Slavata z Chlumu a z Košumberka na Košumberce ⁹²⁶

Jiří Karlík z Nežetic na Slatiňanech ⁹²⁷

KRAJ KOUŘIMSKÝ

1563/1564 ?

Jetřich Špetle z Janovic na Břežanech ⁹²⁸

Václav Malešický z Černožic na Ratajích ⁹²⁹

1564/1565 – seznam se nedochoval

1565/1566 ?

Jan ze Šternberka na Konopišti ⁹³⁰

Mikuláš Vančura z Řehnic na Jiřicích ⁹³¹

1566/1567 - seznam se nedochoval

1567/1568

Václav Holický ze Šternberka na Šternberce ⁹³²

Ondřej Nebřehovský z Nebřehovic na Pyšelicích ⁹³³

⁹¹⁹ Košumberk, okr. Chrudim

⁹²⁰ Hoříněves, okr. Hradec Králové

⁹²¹ Rozhovice, okr. Chrudim

⁹²² Cerhenice, okr. Kolín

⁹²³ Křížová, okr. Havlíčkův Brod

⁹²⁴ Štěpánov, okr. Pardubice

⁹²⁵ Slatiňany, okr. Chrudim

⁹²⁶ Košumberk, okr. Chrudim

⁹²⁷ Slatiňany, okr. Chrudim

⁹²⁸ Dolní Břežany, okr. Praha-západ

⁹²⁹ Rataje nad Sázavou, okr. Kutná Hora

⁹³⁰ Konopiště, okr. Benešov

⁹³¹ Jiřice, okr. Mělník

⁹³² Český Šternberk, okr. Benešov

1568/1569

Jan ze Šelnberka a z Kosti na Mrači ⁹³⁴

Jiřík Voděradský z Hrušova na Dobřeni ⁹³⁵

1569/1570

Jaroslav Smiřický ze Smiřic na Kostelci ⁹³⁶

Ondřej Nebřehovský z Nebřehovic na Pyšelích ⁹³⁷, [JMC rada]

1570/1571 - seznam se nedochoval

1571/1572

Otakar Holický ze Šternberka na Leštyni ⁹³⁸

Mikuláš Bryknar z Brukštejna na Zapích ⁹³⁹

1572/1573

Zdeslav [Říčanský] z Říčan na Zásmucích ⁹⁴⁰

Mikuláš Vančura z Řehnic

1573/1574

Jan ze Šternberka na Konopišti ⁹⁴¹

Ondřej Nebřehovský [z Nebřehovic] na Pyšelích ⁹⁴², [JMC rada]

1574/1575

Otakar Holický ze Šternberka na Lešně ⁹⁴³

David Střela z Rokyc na Cerhencích ⁹⁴⁴

1575/1576

Jan ze Šternberka na Konopišti ⁹⁴⁵

Václav Rous z Vražkova na Kolodějích ⁹⁴⁶

1576/1577

Václav Holický ze Šternberka na Leštně ⁹⁴⁷

⁹³³ Pyšely, okr. Praha-východ

⁹³⁴ Mrač, okr. Benešov

⁹³⁵ Dobřeň, okr. Kutná Hora

⁹³⁶ Kostelec nad Černými Lesy, okr. Kolín

⁹³⁷ Pyšely, okr. Praha-východ

⁹³⁸ Líšno, okr. Benešov

⁹³⁹ Zápy, obec Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, okr. Praha - východ

⁹⁴⁰ Zásmuky, okr. Kolín

⁹⁴¹ Konopiště, okr. Benešov

⁹⁴² Pyšely, okr. Praha-východ

⁹⁴³ Líšno, okr. Benešov

⁹⁴⁴ Cerhenice, okr. Kolín

⁹⁴⁵ Konopiště, okr. Benešov

⁹⁴⁶ Praha 21 – Koloděje

Ondřej Nebřehovský z Nebřehovic na Pyšelích ⁹⁴⁸, [JMC rada]

1577/1578 - seznam se nedochoval

1578/1579

Vilém z Talmberka na Jankově ⁹⁴⁹

Jan Chobotský z Ostředka

1579/1580 - seznam se nedochoval

1580/1581 - seznam se nedochoval

1581/1582

Šebestyán [Cehnice] z Říčán na Popovicích ⁹⁵⁰

Jan Chobotský z Ostředka na Nespeři ⁹⁵¹

1582/1583 - seznam se nedochoval

1583/1584

Kašpar Melichar ze Žerotína na Kolíně ⁹⁵²

Albrecht Kamýcký z Elstiboře na Obříství ⁹⁵³

1584/1585 - seznam se nedochoval

1585/1586 - seznam se nedochoval

1586/1587 - seznam se nedochoval

1587/1588 - seznam se nedochoval

1588/1589

Karel Mracký z Dubé na Pyšelích ⁹⁵⁴

Bohuslav Horňátecký z Dobročovic na Žabonosích ⁹⁵⁵

1589/1590

Šebestyán [Cehnice] z Říčán na Popovicích ⁹⁵⁶

Simeon Mírek ze Solopysk na Plaňanech ⁹⁵⁷

1590/1591

⁹⁴⁷ Líšno, okr. Benešov

⁹⁴⁸ Pyšely, okr. Praha-východ

⁹⁴⁹ Jankov, okr. Benešov

⁹⁵⁰ Popovice, okr. Benešov

⁹⁵¹ Nesperry, okr. Benešov

⁹⁵² Kolín, okr. Kolín

⁹⁵³ Obříství, okr. Mělník

⁹⁵⁴ Pyšely, okr. Praha-východ

⁹⁵⁵ Žabonosy, okr. Kolín

⁹⁵⁶ Popovice, okr. Benešov

⁹⁵⁷ Plaňany, okr. Kolín

Kašpar Melichar ze Žerotína na Kolíně ⁹⁵⁸, JMC kraječ

Václav Věžník z Věžník na Věžnicích ⁹⁵⁹

1591/1592 - seznam se nedochoval

1592/1593 - seznam se nedochoval

1593/1594

Štefan Jiří ze Šternberka na Voticích ⁹⁶⁰

<Jindřich Myška ze Žlunic na Hrádku nad Pod'ousy ⁹⁶¹>, ((<Pavel Hrabáně z Přerubenic na Pečkách ⁹⁶²>)), ((Bohuslav Hornátecký z Dobročovic na Žabonosích ⁹⁶³))

1594/1595 - seznam se nedochoval

1595/1596 - seznam se nedochoval

1596/1597

Petr Karel Holický ze Šternberka na Českém Šternberce ⁹⁶⁴

Václav Věžník z Věžník na Věžnicích ⁹⁶⁵

1597/1598

Karel Mracký z Dubé na Pyšelích ⁹⁶⁶

Jan Chobotský z Ostředka na Nespěřích ⁹⁶⁷

1598/1599

Petr Karel Holický z Šternberka

<Pavel Hrabáně z Přerubenic na Pečkách ⁹⁶⁸>, ((Václav Voděradský z Hrušova na Dobřeni ⁹⁶⁹))

1599/1600

Jiří z Talmberka na Jankově ⁹⁷⁰, JMC rada

Václav Věžník z Věžník na Věžnicích ⁹⁷¹

⁹⁵⁸ Kolín, okr. Kolín

⁹⁵⁹ Věžníky, okr. Benešov

⁹⁶⁰ Votice, okr. Benešov

⁹⁶¹ Červený Hrádek, okr. Kolín

⁹⁶² Červené Pečky, okr. Kolín

⁹⁶³ Žabonosy, okr. Kolín

⁹⁶⁴ Český Šternberk, okr. Benešov

⁹⁶⁵ Věžníky, okr. Benešov

⁹⁶⁶ Pyšely, okr. Praha-východ

⁹⁶⁷ Nespěry, okr. Benešov

⁹⁶⁸ Červené Pečky, okr. Kolín

⁹⁶⁹ Dobřeň, okr. Kutná Hora

⁹⁷⁰ Jankov, okr. Benešov

⁹⁷¹ Věžníky, okr. Benešov

1600/1601

Karel Mracký z Dubé na Pyšelích ⁹⁷²

Jerolím Čejka z Olbramovic na Chvalách ⁹⁷³

1601/1602 - seznam se nedochoval

1602/1603

Jiří z Talmberka na Jankově ⁹⁷⁴ a **Nemyšli** ⁹⁷⁵, JMC rada

Jan Čejka z Olbramovic na Ratajích Hrazených nad Sázavou ⁹⁷⁶

1603/1604

Petr Karel Holický ze Šternberka na Českém Šternberce ⁹⁷⁷ a Trhovém Štěpánově ⁹⁷⁸

Jan Ostrovec z Kralovic na Vlašimi ⁹⁷⁹

1604/1605

Karel Mracký z Dubé na Pyšelích ⁹⁸⁰, JMC rada

Jerolím Čejka z Olbramovic na Chvalech ⁹⁸¹ a Počernicích ⁹⁸²

1605/1606

Zikmund Smiřický ze Smiřic na Skalách ⁹⁸³, Dubu ⁹⁸⁴ a Kostelci nad Černými Lesy ⁹⁸⁵, JMC
mundšenk

Zikmund Zapský ze Zap na Průhonicích ⁹⁸⁶

1606/1607

Přech Hodějovský z Hodějova na Tloskově ⁹⁸⁷, Konopišti ⁹⁸⁸ a Milivště ⁹⁸⁹

Jeroným Čejka z Olbramovic na Chvalách ⁹⁹⁰ a Počernicích ⁹⁹¹

⁹⁷² Pyšely, okr. Praha-východ

⁹⁷³ Praha 20 – Horní Počernice, Chvaly

⁹⁷⁴ Jankov, okr. Benešov

⁹⁷⁵ Nemyšl, okr. Tábor

⁹⁷⁶ Rataje nad Sázavou, okr. Kutná Hora

⁹⁷⁷ Český Šternberk, okr. Benešov

⁹⁷⁸ Trhový Štěpánov, okr. Benešov

⁹⁷⁹ Vlašim, okr. Benešov

⁹⁸⁰ Pyšely, okr. Praha-východ

⁹⁸¹ Praha 20 – Horní Počernice, Chvaly

⁹⁸² Praha 14 – Dolní Počernice

⁹⁸³ Hrubá Skála, okr. Semily

⁹⁸⁴ Český Dub, okr. Liberec

⁹⁸⁵ Kostelec nad Černými Lesy, okr. Kolín

⁹⁸⁶ Průhonice, okr. Praha - západ

⁹⁸⁷ Tloskov, okr. Benešov

⁹⁸⁸ Konopiště, okr. Benešov

⁹⁸⁹ Milevsko, okr. Písek

⁹⁹⁰ Praha 20 – Horní Počernice, Chvaly

⁹⁹¹ Praha 14 – Dolní Počernice

1607/1608

Karel Mracký [z Dubé]

Jan Ostrovec [z Kralovic]

1608/1609

Přech [Hodějovský] z Hodějova na Tloskově⁹⁹², Konopišti⁹⁹³, Milivště⁹⁹⁴ a Lčovicích⁹⁹⁵,
JMC rada

Jindřich Beřkovský z Šebířova na Lojovicích⁹⁹⁶

1609/1610

Jaroslav Smiřický ze Smiřic na Kostelci nad Černými Lesy⁹⁹⁷

Jan Ostrovec z Kralovic na Vlašimi⁹⁹⁸, JMC truksas

1610/1611

Karel Mracký [z Dubé]

Jindřich Beřkovský [ze Šebířova] na Lojovicích⁹⁹⁹

1611/1612

Graf Christof von Fürstenberg¹⁰⁰⁰

Hanns Wostrowecz¹⁰⁰¹

1612/1613

Albrecht [Václav] Smiřický ze Smiřic na Kostelci nad Černými Lesy¹⁰⁰² a Škvorci¹⁰⁰³

Vilém Chobotský z Ostředka na Chotěšanech¹⁰⁰⁴

1613/1614

Oldřich Holický ze Šternberka na Českém Šternberce¹⁰⁰⁵ a Trhovém Štěpánově¹⁰⁰⁶

Václav Věžník z Věžník na Třebešicích¹⁰⁰⁷ a Břeňovicích¹⁰⁰⁸

⁹⁹² Tloskov, okr. Benešov

⁹⁹³ Konopiště, okr. Benešov

⁹⁹⁴ Milevsko, okr. Písek

⁹⁹⁵ Lčovice, okr. Prachatice

⁹⁹⁶ Lojovice, okr. Praha-východ

⁹⁹⁷ Kostelec nad Černými Lesy, okr. Kolín

⁹⁹⁸ Vlašim, okr. Benešov

⁹⁹⁹ Lojovice, okr. Praha-východ

¹⁰⁰⁰ Kryštof hrabě z Fürstenberka

¹⁰⁰¹ Jan Vostrovec z Kralovic

¹⁰⁰² Kostelec nad Černými Lesy, okr. Kolín

¹⁰⁰³ Škvorec, okr. Praha-východ

¹⁰⁰⁴ Chotýšany, okr. Benešov

¹⁰⁰⁵ Český Šternberk, okr. Benešov

¹⁰⁰⁶ Trhový Štěpánov, okr. Benešov

1614/1615

Jan nejstarší [Cehnice] z Říčan na Popovicích ¹⁰⁰⁹

Jan Ostrovec z Kralovic na Vlašimi ¹⁰¹⁰ a Novém Domašíně ¹⁰¹¹, JMC rada

1615/1616

Oldřich Holický ze Šternberka na Šternberce ¹⁰¹² a Trhovém Štěpánově ¹⁰¹³

Vilém Dvořecký z Olbramovic na Novém Podolí ¹⁰¹⁴

1616/1617 ¹⁰¹⁵

Karel [Mracký] z Dubé na Pyšelích ¹⁰¹⁶, Svojsčicích ¹⁰¹⁷ a Zalešanech ¹⁰¹⁸, JMC rada

Adam Chobotský z Ostředka na Nespěřích ¹⁰¹⁹

KRAJ LITOMĚŘICKÝ

1563/1564 ?

Hendrych Kurzpach z Trachenberka a z Milče na Ronově ¹⁰²⁰

Václav Kaplíř ze Sulevic na Milešově ¹⁰²¹

1564/1565 – seznam se nedochoval

1565/1566 ?

Hendrych Kurzpach z Trachenberka a z Milče na Ronově ¹⁰²²

Zikmund Brozanský [Vřesovec] z Vřesovic na Brozanech ¹⁰²³

¹⁰⁰⁷ Třebešice, okr. Benešov

¹⁰⁰⁸ Bořeňovice, okr. Benešov

¹⁰⁰⁹ Popovice, okr. Benešov

¹⁰¹⁰ Vlašim, okr. Benešov

¹⁰¹¹ Domašín, okr. Benešov

¹⁰¹² Český Šternberk, okr. Benešov

¹⁰¹³ Trhový Štěpánov, okr. Benešov

¹⁰¹⁴ Podolí, okr. Benešov

¹⁰¹⁵ Pro tento rok se dochovaly dva exempláře seznamů krajských hejtmanů. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 16-17 a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 18. Na každém z nich figuruje v kouřimském kraji jako hejtman za panský stav jiný šlechtic. Protože zatím nelze zjistit, který z nich skutečně vykonával úřad krajského hejtmana, upozorňuji na tuto duplicitu ve jmenném rejstříku otazníkem v hranatých závorkách [?] za letopočtem funkčního období u obou pánů.

¹⁰¹⁶ Pyšely, okr. Praha-východ

¹⁰¹⁷ Svojsice, okr. Kolín

¹⁰¹⁸ Zalešany, okr. Kolín

¹⁰¹⁹ Nespěry, okr. Benešov

¹⁰²⁰ Ronov, okr. Česká Lípa

¹⁰²¹ Milešov, okr. Litoměřice

¹⁰²² Ronov, okr. Česká Lípa

1566/1567 - seznam se nedochoval

1567/1568

Jan z Vartmberka na Novém Zámku ¹⁰²⁴

Kašpar Belvic z Nostic na Liběchově ¹⁰²⁵

1568/1569

Haugolt Šlejnic ze Šlejnic na Tolštejně ¹⁰²⁶ a Lovosicích ¹⁰²⁷

Václav Kaplír ze Sulevic na Milešově ¹⁰²⁸

1569/1570

Hendrych Kurzpach z Trachenberka a z Milče na Ronově ¹⁰²⁹ a Lemberce ¹⁰³⁰

Jan Černín z Chuděnic na Újezdě ¹⁰³¹

1570/1571 - seznam se nedochoval

1571/1572

Hendrych z Vartmberka na Kamenici ¹⁰³²

Václav Kaplír ze Sulevic na Milešově ¹⁰³³

1572/1573

Litvín z Lobkovic na Bílině ¹⁰³⁴

Jan Kamýcký z Elstiboře na Žernosecích ¹⁰³⁵

1573/1574

Hendrych z Vartmberka na Kamenici ¹⁰³⁶

Václav Kaplír [ze Sulevic] na Milešově ¹⁰³⁷

1574/1575

Václav z Lobkovic na Duchcově ¹⁰³⁸ a Blatně ¹⁰³⁹

Ota Kelbl z Gejsinku na Chlumci ¹⁰⁴⁰

¹⁰²³ Brozany, okr. Litoměřice

¹⁰²⁴ Zahrádky (Nový Zámek), okr. Česká Lípa

¹⁰²⁵ Liběchov, okr. Mělník

¹⁰²⁶ Tolštejn, okr. Děčín

¹⁰²⁷ Lovosice, okr. Litoměřice

¹⁰²⁸ Milešov, okr. Litoměřice

¹⁰²⁹ Ronov, okr. Česká Lípa

¹⁰³⁰ Lemberk, okr. Česká Lípa

¹⁰³¹ Bílý Újezd, okr. Litoměřice

¹⁰³² Česká Kamenice, okr. Děčín

¹⁰³³ Milešov, okr. Litoměřice

¹⁰³⁴ Bílina, okr. Teplice

¹⁰³⁵ Velké Žernoseky, okr. Litoměřice

¹⁰³⁶ Česká Kamenice, okr. Děčín

¹⁰³⁷ Milešov, okr. Litoměřice

¹⁰³⁸ Duchcov, okr. Teplice

¹⁰³⁹ Blatno, okr. Chomutov

1575/1576

Zdislav Abdon [Bezdrůžický] z Kolovrat na Libochovanech ¹⁰⁴¹

Václav Kaplíř ze Sulevic na Milešově ¹⁰⁴²

1576/1577

Litvín z Lobkovic na Bílině ¹⁰⁴³

Hynek Rousendorf ze Špremerka na Hrobčicích ¹⁰⁴⁴

1577/1578 - seznam se nedochoval

1578/1579

Jiřík z Lobkovic na Házmburce ¹⁰⁴⁵ a Libochovicích ¹⁰⁴⁶

Tobiáš Kaplíř ze Sulevic na Sulevicích ¹⁰⁴⁷

1579/1580 - seznam se nedochoval

1580/1581 - seznam se nedochoval

1581/1582

Jan z Lobkovic na Bílině ¹⁰⁴⁸

Karel [Dlažimský] Vřesovec [z Vřesovic] na Dlažimě ¹⁰⁴⁹

1582/1583 - seznam se nedochoval

1583/1584

Jan z Vartmberka na Novém Zámku ¹⁰⁵⁰

Jan [Vřesovec] z Vřesovic [a z Doubravské Hory] na Podsedicích ¹⁰⁵¹

1584/1585 - seznam se nedochoval

1585/1586 - seznam se nedochoval

1586/1587 - seznam se nedochoval

1587/1588 - seznam se nedochoval

1588/1589

Hendrych z Vartmberka na Kamenici ¹⁰⁵², dědičný šenk Království českého

Adam Hrzán z Harasova na Skalce ¹⁰⁵³

¹⁰⁴⁰ Chlumecko, okr. Ústí nad Labem

¹⁰⁴¹ Libochovany, okr. Litoměřice

¹⁰⁴² Milešov, okr. Litoměřice

¹⁰⁴³ Bílina, okr. Teplice

¹⁰⁴⁴ Hrobčice, okr. Teplice

¹⁰⁴⁵ Klapý (Házmburk), okr. Litoměřice

¹⁰⁴⁶ Libochovice, okr. Litoměřice

¹⁰⁴⁷ Sulejovice, okr. Litoměřice

¹⁰⁴⁸ Bílina, okr. Teplice

¹⁰⁴⁹ Blažim, okr. Louny

¹⁰⁵⁰ Zahrádky (Nový Zámek), okr. Česká Lípa

¹⁰⁵¹ Podsedice, okr. Litoměřice

¹⁰⁵² Česká Kamenice, okr. Děčín

1589/1590

Jan Sezima ze Sezimova Ústí na Úšti ¹⁰⁵⁴

Tobiáš Kaplíř ze Sulevic na Sulevicích ¹⁰⁵⁵

1590/1591

<Kryštof starší z Roupova na Libochovanech ¹⁰⁵⁶>, ((Jan Sezima z Sezimova Ústí na Úšti ¹⁰⁵⁷))

Petr Kostomlatský [Vřesovec] z Vřesovic na Býčkovcích ¹⁰⁵⁸

1591/1592 - seznam se nedochoval

1592/1593 - seznam se nedochoval

1593/1594

Oldřich Felix z Lobkovic na Bílině ¹⁰⁵⁹, Kosti ¹⁰⁶⁰, Běškovicích ¹⁰⁶¹ a Nové Bystřici ¹⁰⁶²

Antonín Solhauz ze Solhauzu na Benešově ¹⁰⁶³

1594/1595 - seznam se nedochoval

1595/1596 - seznam se nedochoval

1596/1597

Adam Havel z Lobkovic na Duchcově ¹⁰⁶⁴ a Střekově ¹⁰⁶⁵, JMC rada

Adam Hrzán z Harasova na Skalce ¹⁰⁶⁶

1597/1598

<Hendrych z Vartmberka na Kamenici ¹⁰⁶⁷ a Zvířeticích ¹⁰⁶⁸, dědičný šenk Království českého>, ((Radslav ze Vchynic a z Tetova na Doubravské Hoře ¹⁰⁶⁹ a Teplici ¹⁰⁷⁰))

<Antonín [Solhauz] ze Solhauzu na Benešově ¹⁰⁷¹>, ((Volf Žoldán [Štampach] ze Štampachu na Velkém

¹⁰⁵³ Vlastislav (Skalka), okr. Litoměřice

¹⁰⁵⁴ Úštěk, okr. Litoměřice

¹⁰⁵⁵ Sulejovice, okr. Litoměřice

¹⁰⁵⁶ Libochovany, okr. Litoměřice

¹⁰⁵⁷ Úštěk, okr. Litoměřice

¹⁰⁵⁸ Býčkovice, okr. Litoměřice

¹⁰⁵⁹ Bílina, okr. Teplice

¹⁰⁶⁰ Kost, okr. Jičín

¹⁰⁶¹ Horní Beřkovice, okr. Litoměřice

¹⁰⁶² Nová Bystřice, okr. Jindřichův Hradec

¹⁰⁶³ Benešov nad Ploučnicí, okr. Děčín

¹⁰⁶⁴ Duchcov, okr. Teplice

¹⁰⁶⁵ Střekov, okr. Ústí nad Labem

¹⁰⁶⁶ Vlastislav (Skalka), okr. Litoměřice

¹⁰⁶⁷ Česká Kamenice, okr. Děčín

¹⁰⁶⁸ Zvířetice, okr. Mladá Boleslav

¹⁰⁶⁹ Doubravská Hora (Nový Hrad), okr. Teplice

¹⁰⁷⁰ Teplice, okr. Teplice

¹⁰⁷¹ Benešov nad Ploučnicí, okr. Děčín

Chuderově ¹⁰⁷²))

1598/1599

Adam Havel z Lobkovic, JMC rada

Tobiáš Kaplír ze Sulevic

1599/1600

Jan Sezima ze Sezimova Ústí na Úšti ¹⁰⁷³, JMC rada

Adam Hrzán z Harasova na Skalce ¹⁰⁷⁴

1600/1601

Adam mladší z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou ¹⁰⁷⁵ a Lovosicích ¹⁰⁷⁶, JMC rada a komorník

Zdeslav starší Kaplír ze Sulevic na Košťálově ¹⁰⁷⁷

1601/1602 - seznam se nedochoval

1602/1603

Oldřich Felix z Lobkovic na Bílině ¹⁰⁷⁸ a Kosti ¹⁰⁷⁹, JMC rada a komorník

Zdeslav Kaplír ze Sulevic na Želenicích ¹⁰⁸⁰

1603/1604

Adam mladší z Valdštejna na Hrádku nad Sázavou ¹⁰⁸¹ a Lovosicích ¹⁰⁸², JMC rada a komorník

Petr Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic na Ploskovicích ¹⁰⁸³ a Býčkovících ¹⁰⁸⁴

1604/1605

Jan Zbyněk Zajíc z Házmburka na Budyni ¹⁰⁸⁵, JMC rada

Václav Kaplír ze Sulevic na Sulevicích ¹⁰⁸⁶

1605/1606

¹⁰⁷² Chuderov, okr. Ústí nad Labem

¹⁰⁷³ Úštěk, okr. Litoměřice

¹⁰⁷⁴ Vlastislav (Skalka), okr. Litoměřice

¹⁰⁷⁵ Komorní Hrádek, okr. Benešov

¹⁰⁷⁶ Lovosice, okr. Litoměřice

¹⁰⁷⁷ Košťálov, okr. Litoměřice

¹⁰⁷⁸ Bílina, okr. Teplice

¹⁰⁷⁹ Kost, okr. Jičín

¹⁰⁸⁰ Želenice, okr. Most

¹⁰⁸¹ Komorní Hrádek, okr. Benešov

¹⁰⁸² Lovosice, okr. Litoměřice

¹⁰⁸³ Ploskovice, okr. Litoměřice

¹⁰⁸⁴ Býčkovice, okr. Litoměřice

¹⁰⁸⁵ Budyně nad Ohří, okr. Litoměřice

¹⁰⁸⁶ Sulejovice, okr. Litoměřice

Jan Sezima z Sezimova Ústí na Úšti ¹⁰⁸⁷, JMC rada

Jaroslav Kaplíř ze Sulevic na Čížkovicích ¹⁰⁸⁸

1606/1607

Václav Vilém z Roupova na Trnovanech ¹⁰⁸⁹ a Žitenicích ¹⁰⁹⁰

Petr Kelbl z Gejsinku na Chlumci ¹⁰⁹¹

1607/1608

Jan Zbyněk Zajíc z Házmburka

Jaroslav Kaplíř [ze Sulevic]

1608/1609

Václav Vilém z Roupova na Trnovanech ¹⁰⁹² a Žitenicích ¹⁰⁹³

Václav Kaplíř ze Sulevic na Sulevicích ¹⁰⁹⁴

1609/1610

Vilém mladší z Lobkovic na Kosti ¹⁰⁹⁵ a Bílině ¹⁰⁹⁶

Jaroslav Kaplíř ze Sulevic na Čížkovicích ¹⁰⁹⁷

1610/1611

Adam Kryštof Úštěcký ¹⁰⁹⁸

Jiřík Údrcký [z Údrče]

1611/1612

Wenzl Wilhelm von Ruppaw ¹⁰⁹⁹

Jaroslav Kaplirz ¹¹⁰⁰

1612/1613

Adam Kryštof Sezima ze Sezimova Ústí na Tečněvsi ¹¹⁰¹

Václav [Baše] Kaplíř ze Sulevic na Sulevicích ¹¹⁰²

¹⁰⁸⁷ Úštěk, okr. Litoměřice

¹⁰⁸⁸ Čížkovice, okr. Litoměřice

¹⁰⁸⁹ Trnovany, okr. Litoměřice

¹⁰⁹⁰ Žitenice, okr. Litoměřice

¹⁰⁹¹ Chlumeck, okr. Ústí nad Labem

¹⁰⁹² Trnovany, okr. Litoměřice

¹⁰⁹³ Žitenice, okr. Litoměřice

¹⁰⁹⁴ Sulejovice, okr. Litoměřice

¹⁰⁹⁵ Kost, okr. Jičín

¹⁰⁹⁶ Bílina, okr. Teplice

¹⁰⁹⁷ Čížkovice, okr. Litoměřice

¹⁰⁹⁸ Správně má být: Adam Kryštof Sezima ze Sezimova Ústí

¹⁰⁹⁹ Václav Vilém z Roupova

¹¹⁰⁰ Jaroslav Kaplíř z Sulevic

¹¹⁰¹ Tetčíněves, okr. Litoměřice

¹¹⁰² Sulejovice, okr. Litoměřice

1613/1614

Vilém mladší z Lobkovic na Bílině ¹¹⁰³, Kosti ¹¹⁰⁴ a Beškovicích ¹¹⁰⁵, JMC rada
Jaroslav Kaplíř ze Sulevic na Čížkovicích ¹¹⁰⁶

1614/1615

Václav Vilém z Lobkovic na Duchcově ¹¹⁰⁷, Všechlapích ¹¹⁰⁸ a Střekově ¹¹⁰⁹
Jiřík Údrcký z Údrče na Třebívlicích ¹¹¹⁰

1615/1616

Ladslav Zejdlic z Šenfeldu na Encovanech ¹¹¹¹, JMC rada
Václav Baše Kaplíř ze Sulevic na Sulevicích ¹¹¹²

1616/1617

Adam Kryštof Sezima ze Sezimova Ústí na Tečněvsi ¹¹¹³
Oldřich Kaplíř ze Sulevic na Kostomlatech ¹¹¹⁴

KRAJ PLZEŇSKÝ

1563/1564 ?

Šebestyán [Cehnice] z Říčan na Přestavlcích ¹¹¹⁵
Bohuslav Vidršpergár z Vidršperka na Mutěnině ¹¹¹⁶

1565/1566 ?

Albrecht [hrabě] z Gutnštejna na Rýzंबरce ¹¹¹⁷
Kryštof Markvart z Hrádku na Bělé ¹¹¹⁸

1566/1567 - seznam se nedochoval

¹¹⁰³ Bílina, okr. Teplice

¹¹⁰⁴ Kost, okr. Jičín

¹¹⁰⁵ Horní Beřkovice, okr. Litoměřice

¹¹⁰⁶ Čížkovice, okr. Litoměřice

¹¹⁰⁷ Duchcov, okr. Teplice

¹¹⁰⁸ Všechlapy, okr. Teplice

¹¹⁰⁹ Střekov, okr. Ústí nad Labem

¹¹¹⁰ Třebívlice, okr. Litoměřice

¹¹¹¹ Encovany, okr. Litoměřice

¹¹¹² Sulejovice, okr. Litoměřice

¹¹¹³ Tetčíněves, okr. Litoměřice

¹¹¹⁴ Kostomlaty pod Milešovkou, okr. Teplice. Jde asi o omyl. Kostomlaty pod Milešovkou vlastnil Oldřich Kostomlatský z Vřesovic

¹¹¹⁵ Přestavlký, okr. Plzeň-jih

¹¹¹⁶ Mutěnin, okr. Domažlice

¹¹¹⁷ Rýzंबरk, okr. Domažlice

¹¹¹⁸ Dolní Bělá, okr. Plzeň-sever

1567/1568

Petr ze Švamberka na Ronšperce ¹¹¹⁹

Jan Markvart z Hrádku na Nekmíři ¹¹²⁰, [JMC rada]

1568/1569

Hendrych ze Švamberka na Přimdě ¹¹²¹

Jindřich Žákavec ze Žákavy na Jivjanech ¹¹²²

1569/1570

Kryštof z Roupova na Poříčí ¹¹²³

Jiřík Strojetic z Strojetic na Tlučné ¹¹²⁴

1570/1571 - seznam se nedochoval

1571/1572

Kryštof z Roupova na Poříčí ¹¹²⁵

Častolár Hradištský z Hořovic na Hradišti ¹¹²⁶

1572/1573

Jan Hostouňský z Rabštejna ¹¹²⁷

Humprecht Černín z Chuděnic

1573/1574

Mořic Šlik [z Holejče hrabě z Pasounu a z Lokte] na Plané ¹¹²⁸

Kryštof Markvart z Hrádku na Bělé ¹¹²⁹, [JMC rada]

1574/1575

Jan z Roupova na Roupově ¹¹³⁰

Jindřich Žákavec ze Žákavy na Jivjanech ¹¹³¹

1575/1576

Jan Erazim ze Švamberka na Boru ¹¹³²

Jan Koc z Dobrše na Bystřici ¹¹³³

¹¹¹⁹ Pobežovice, okr. Domažlice

¹¹²⁰ Nekmír, okr. Plzeň-sever

¹¹²¹ Přimda, okr. Tachov

¹¹²² Jivjany, okr. Domažlice

¹¹²³ Spálené Poříčí, okr. Plzeň-jih

¹¹²⁴ Tlučná, okr. Plzeň-sever

¹¹²⁵ Spálené Poříčí, okr. Plzeň-jih

¹¹²⁶ Hradiště, dnes část Blovic, okr. Plzeň-jih

¹¹²⁷ Správně má být: Jan z Rabštejna na Hostouni. Hostouň, okr. Domažlice

¹¹²⁸ Planá, okr. Tachov

¹¹²⁹ Dolní Bělá, okr. Plzeň-sever

¹¹³⁰ Roupov, okr. Plzeň-jih

¹¹³¹ Jivjany, okr. Domažlice

¹¹³² Bor, okr. Tachov

1576/1577

Hynek z Roupova na Roupově ¹¹³⁴

Jan Markvart z Hrádku na Nekmíři ¹¹³⁵

1577/1578 - seznam se nedochoval

1578/1579

Oldřich Cehnice z Říčan na Pňovanech ¹¹³⁶

Jiřík Harant z Polžic na Klenovém ¹¹³⁷

1579/1580 - seznam se nedochoval

1580/1581 - seznam se nedochoval

1581/1582

Jan z Roupova na Roupově ¹¹³⁸

Bořivoj Rohec z Útova na Týnci ¹¹³⁹

1582/1583 - seznam se nedochoval

1583/1584

Jan z Roupova na Nezdicích ¹¹⁴⁰

Adam Předenice z Předenic na Dešenících ¹¹⁴¹

1584/1585 - seznam se nedochoval

1585/1586 - seznam se nedochoval

1586/1587 - seznam se nedochoval

1587/1588 - seznam se nedochoval

1588/1589

Hans Vilém ¹¹⁴² ze Švamberka na Boru ¹¹⁴³

Jan Klenovský z Klenového a z Janovic na Žinkovech ¹¹⁴⁴

1589/1590

Jiří hrabě z Gutnštejna na Rýzंबरce ¹¹⁴⁵

Jan Hradištský z Hořovic na Hradišti ¹¹⁴⁶

¹¹³³ Bystřice nad Úhlavou, okr. Klatovy

¹¹³⁴ Roupov, okr. Plzeň-jih

¹¹³⁵ Nekmíř, okr. Plzeň-sever

¹¹³⁶ Pňovany, okr. Plzeň-sever

¹¹³⁷ Klenová, okr. Klatovy

¹¹³⁸ Roupov, okr. Plzeň-jih

¹¹³⁹ Týnec, okr. Klatovy

¹¹⁴⁰ Dolní Nezdice, dnes část Nezdic, okr. Klatovy

¹¹⁴¹ Dešenice, okr. Klatovy

¹¹⁴² Správně má být: Jan Vilém

¹¹⁴³ Bor, okr. Tachov

¹¹⁴⁴ Žinkovy, okr. Plzeň-jih

¹¹⁴⁵ Rýzंबरk, okr. Domažlice

1590/1591

<Ferdinand ze Šternberka na Plánici ¹¹⁴⁷>, ((Jiřík hrabě z Gutnštejna na Rýzmberce ¹¹⁴⁸ a Hostouni ¹¹⁴⁹))

<Jan Koc z Dobrše na Bystřici ¹¹⁵⁰>, ((Jan Hradištský z Hořovic na Hradišti ¹¹⁵¹, JMC rada))

1591/1592 - seznam se nedochoval

1592/1593 - seznam se nedochoval

1593/1594

Jiří hrabě z Gutnštejna na Rýzmberce ¹¹⁵² a Hostouni ¹¹⁵³

Adam Předenice z Předenic na Dešenicích ¹¹⁵⁴, JMC rada

1594/1595 - seznam se nedochoval

1595/1596 - seznam se nedochoval

1596/1597

Vilém z Lobkovic na Týně Horšovském ¹¹⁵⁵, JMC kraječ

Jan [Klenovský] z Klenového a z Janovic na Žinkovech ¹¹⁵⁶, JMC rada

1597/1598

Jan z Roupova na Roupově ¹¹⁵⁷

Jan Horčice z Prostého na Poříčí ¹¹⁵⁸

1598/1599

<Václav z Vrtby na Jindřichovicích ¹¹⁵⁹>, ((Oldřich [Cehnice] z Říčan na Pňovanech ¹¹⁶⁰, JMC rada))

Přibík [Klenovský] z Klenového a z Janovic

1599/1600

Oldřich [Cehnice] z Říčan na Pňovanech ¹¹⁶¹

Adam Předenice z Předenic na Dešenicích ¹¹⁶², JMC rada

¹¹⁴⁶ Hradiště, dnes část Blovic, okr. Plzeň-jih

¹¹⁴⁷ Plánice, okr. Klatovy

¹¹⁴⁸ Rýzmberk, okr. Domažlice

¹¹⁴⁹ Hostouň, okr. Domažlice

¹¹⁵⁰ Bystřice nad Úhlavou, okr. Klatovy

¹¹⁵¹ Hradiště, dnes část Blovic

¹¹⁵² Rýzmberk, okr. Domažlice

¹¹⁵³ Hostouň, okr. Domažlice

¹¹⁵⁴ Dešenice, okr. Klatovy

¹¹⁵⁵ Horšovský Týn, okr. Domažlice

¹¹⁵⁶ Žinkovy, okr. Plzeň-jih

¹¹⁵⁷ Roupov, okr. Plzeň-jih

¹¹⁵⁸ Spálené Poříčí, okr. Plzeň-jih

¹¹⁵⁹ Jindřichovice, okr. Klatovy

¹¹⁶⁰ Pňovany, okr. Plzeň-sever

¹¹⁶¹ Pňovany, okr. Plzeň-sever

1600/1601

Vilém z Lobkovic na Týně Horšovském ¹¹⁶³, JMC kraječ

Karel Kokořovec z Kokořova na Štáhlavech ¹¹⁶⁴

1601/1602 - seznam se nedochoval

1602/1603

Vilém z Lobkovic na Týně Horšovském ¹¹⁶⁵, JMC kraječ

Adam Předenic z Předenic na Dešenících ¹¹⁶⁶, JMC rada

1603/1604

Oldřich [Cehnice] z Řičan na Pňovanech ¹¹⁶⁷

Diviš Markvart z Hrádku na Bělé ¹¹⁶⁸

1604/1605

Vilém z Lobkovic na Týně Horšovském ¹¹⁶⁹, JMC kraječ

Karel Kokořovec z Kokořova na Štáhlavech ¹¹⁷⁰, JMC rada

1605/1606

Jiří Petr ¹¹⁷¹ ze Švamberka na Ronšperce ¹¹⁷²

Jan Václav Koc z Dobrše na Bystřici ¹¹⁷³, JMC rada

1606/1607

Vilém z Lobkovic na Týně Horšovském ¹¹⁷⁴, JMC kraječ

Diviš Markvart z Hrádku na Bělé ¹¹⁷⁵, JMC rada

1607/1608

Petr ze Švamberka

Jiří [Klenovský] z Klenového [a z Janovic]

1608/1609

Hendrych Lorenc hrabě z Gutnštejna na Hostouni ¹¹⁷⁶ a Svržně ¹¹⁷⁷

¹¹⁶² Dešenice, okr. Klatovy

¹¹⁶³ Horšovský Týn, okr. Domažlice

¹¹⁶⁴ Štáhlavy, okr. Plzeň-jih

¹¹⁶⁵ Horšovský Týn, okr. Domažlice

¹¹⁶⁶ Dešenice, okr. Klatovy

¹¹⁶⁷ Pňovany, okr. Plzeň-sever

¹¹⁶⁸ Dolní Bělá, okr. Plzeň-sever

¹¹⁶⁹ Horšovský Týn, okr. Domažlice

¹¹⁷⁰ Štáhlavy, okr. Plzeň-jih

¹¹⁷¹ Správně má být: Petr

¹¹⁷² Poběžovice, okr. Domažlice

¹¹⁷³ Bystřice nad Úhlavou, okr. Klatovy

¹¹⁷⁴ Horšovský Týn, okr. Domažlice

¹¹⁷⁵ Dolní Bělá, okr. Plzeň-sever

Jan Vidršpergár z Vidršperka na Týnci ¹¹⁷⁸

1609/1610

Jan Šebestyán ze Švamberka na Švamberce ¹¹⁷⁹ a Střebli ¹¹⁸⁰

Jiří [Klenovský] z Klenového a z Janovic na Přestavlcích ¹¹⁸¹

1610/1611

Vilém starší z Lobkovic na Týně Horšovském ¹¹⁸²

Markvart z Bělý ¹¹⁸³

1611/1612

Peter von Schwamberg ¹¹⁸⁴

Adalbert Zadubsky ¹¹⁸⁵

1612/1613

Vilém starší z Lobkovic na Týně Horšovském ¹¹⁸⁶, JMC rada

Diviš Markvart z Hrádku na Bělé ¹¹⁸⁷, JMC rada

1613/1614

Jan Šebestyán ze Švamberka na Švamberce ¹¹⁸⁸, Střebli ¹¹⁸⁹, Bezdručicích ¹¹⁹⁰, Gutnštejně ¹¹⁹¹
a Mynichsfeldu ¹¹⁹²

Jiřík [Klenovský] z Klenového a z Janovic na Přestavlcích ¹¹⁹³

1614/1615

Jan Hroznata z Vrtby na Jindřichovicích ¹¹⁹⁴

Diviš Markvart z Hrádku na Bělé ¹¹⁹⁵ a Nekmíři ¹¹⁹⁶, JMC rada

1615/1616

¹¹⁷⁶ Hostouň, okr. Domažlice

¹¹⁷⁷ Svržno, okr. Domažlice

¹¹⁷⁸ Týnec, okr. Klatovy

¹¹⁷⁹ Krasíkov, okr. Tachov

¹¹⁸⁰ Třebel, okr. Tachov

¹¹⁸¹ Přestavky, okr. Plzeň-jih

¹¹⁸² Horšovský Týn, okr. Domažlice

¹¹⁸³ Správně má být: Diviš Markvart z Hrádku na Bělé. Dolní Bělá, okr. Plzeň-sever

¹¹⁸⁴ Petr z Švamberka

¹¹⁸⁵ Vojtěch Zádubský z Šontálu

¹¹⁸⁶ Horšovský Týn, okr. Domažlice

¹¹⁸⁷ Dolní Bělá, okr. Plzeň-sever

¹¹⁸⁸ Krasíkov, okr. Tachov

¹¹⁸⁹ Třebel, okr. Tachov

¹¹⁹⁰ Bezdručice, okr. Tachov

¹¹⁹¹ Gutštejn, okr. Tachov

¹¹⁹² Mnichovství (něm. Münchsfeld), osada u obce Hoštka, okr. Tachov

¹¹⁹³ Přestavky, okr. Plzeň-jih

¹¹⁹⁴ Jindřichovice, okr. Klatovy

¹¹⁹⁵ Dolní Bělá, okr. Plzeň-sever

¹¹⁹⁶ Nekmír, okr. Plzeň-sever

Petr ze Švamberka na Ronšperce ¹¹⁹⁷, JMC rada

Adam Jiří Kokořovec z Kokořova na Prádle ¹¹⁹⁸

1616/1617

Karel Říčanský z Říčan na Předslavi ¹¹⁹⁹

Jindřich Černín z Chuděnic na Švihově ¹²⁰⁰

KRAJ PODBRDSKÝ

1563/1564 ?

Ferdinand Švihovský z Rýzemberka [a ze Švihova] na Dobříši ¹²⁰¹

Mikuláš Vratislav z Mitrovic na Osovcí ¹²⁰²

1564/1565 - seznam se nedochoval

1565/1566 ?

Ladislav z Lobkovic na Zbiroze ¹²⁰³

Václav Bechyně z Lažan na Dušnicích ¹²⁰⁴

1566/1567 - seznam se nedochoval

1567/1568

Jan [Říčanský] z Říčan na Hořovicích ¹²⁰⁵

Jan Vratislav z Mitrovic na Skřípli ¹²⁰⁶

1568/1569

Ladislav mladší z Lobkovic na Zbiroze ¹²⁰⁷

Adam Muchek z Bukova na Pičíně ¹²⁰⁸

1569/1570

Jan nejmladší z Lobkovic na Točníku ¹²⁰⁹

¹¹⁹⁷ Poběžovice, okr. Domažlice

¹¹⁹⁸ Prádlo, okr. Plzeň-jih

¹¹⁹⁹ Předslav, okr. Klatovy

¹²⁰⁰ Švihov, okr. Klatovy

¹²⁰¹ Dobříš, okr. Příbram

¹²⁰² Osovec, okr. Beroun

¹²⁰³ Zbiroh, okr. Rokycany

¹²⁰⁴ Trhové Dušnice, okr. Příbram

¹²⁰⁵ Hořovice, okr. Beroun

¹²⁰⁶ Skřípel, okr. Beroun

¹²⁰⁷ Zbiroh, okr. Rokycany

¹²⁰⁸ Pičín, okr. Příbram

Václav Bechyně z Lažan na Dlouhé Lhotě ¹²¹⁰

1570/1571 - seznam se nedochoval

1571/1572

Václav [Říčanský] z Říčan na Hořovicích ¹²¹¹

Jan Ježovský z Lub na Starém Kníně ¹²¹²

1572/1573

Jan starší z Lobkovic na Točníku ¹²¹³

Adam Muchek z Bukova na Pičíně ¹²¹⁴, [JMC rada]

1573/1574

<Jan starší z Lobkovic na Točníku ¹²¹⁵ a Žluticích ¹²¹⁶, president nad apelacemi>, ((Václav [Říčanský] z Říčan na Hořovicích ¹²¹⁷))

Jan Vratislav z Mitrovic na Skřípli ¹²¹⁸

1574/1575

<Jan starší z Lobkovic na Točníku ¹²¹⁹>, ((Jiřík Zajíc z Házmburka na Mšeném ¹²²⁰ a klášteře svaté

Dobrotivé ¹²²¹))

<Jan starší Vratislav z Mitrovic na Skřípli ¹²²²>, ((Václav Bechyně mladší z Lažan na Dlouhé Lhotě ¹²²³))

1575/1576

Václav [Říčanský] z Říčan na Hořovicích ¹²²⁴

Mikuláš Vratislav z Mitrovic v Kníně ¹²²⁵

1576/1577

Jan starší z Lobkovic na Točníku ¹²²⁶

¹²⁰⁹ Točník, okr. Beroun

¹²¹⁰ Dlouhá Lhota, okr. Příbram

¹²¹¹ Hořovice, okr. Beroun

¹²¹² Starý Knín, zaniklá obec, dnes část obce Nový Knín, okr. Příbram

¹²¹³ Točník, okr. Beroun

¹²¹⁴ Pičín, okr. Příbram

¹²¹⁵ Točník, okr. Beroun

¹²¹⁶ Žlutice, okr. Karlovy Vary

¹²¹⁷ Hořovice, okr. Beroun

¹²¹⁸ Skřípel, okr. Beroun

¹²¹⁹ Točník, okr. Beroun

¹²²⁰ Mšené–Lázně, okr. Litoměřice

¹²²¹ Ostrov, klášter u Zaječova, okr. Beroun

¹²²² Skřípel, okr. Beroun

¹²²³ Dlouhá Lhota, okr. Příbram

¹²²⁴ Hořovice, okr. Beroun

¹²²⁵ Starý Knín, zaniklá obec, dnes část obce Nový Knín, okr. Příbram

¹²²⁶ Točník, okr. Beroun

Zdeněk Otta z Losu na Popovicích ¹²²⁷

1577/1578 - seznam se nedochoval

1578/1579

Václav [Říčanský] z Říčan na Hořovicích ¹²²⁸

Havel Trmal z Toušic na Tmani ¹²²⁹

1579/1580 - seznam se nedochoval

1580/1581 - seznam se nedochoval

1581/1582

<Jan nejstarší z Lobkovic na Točniku ¹²³⁰>, ((Ladislav mladší z Lobkovic na Zbiroze ¹²³¹))

<Příbík Bukovanský [Pinta] z Bukovan>, ((Mikuláš Pešík z Komárova na Jincích ¹²³²))

1582/1583 - seznam se nedochoval

1583/1584

Ladislav mladší z Lobkovic na Zbiroze ¹²³³

Jan Ježovský z Lub na Starém Kníně ¹²³⁴

1584/1585 - seznam se nedochoval

1585/1586 - seznam se nedochoval

1586/1587 - seznam se nedochoval

1587/1588 - seznam se nedochoval

1588/1589

Ladislav starší z Lobkovic na Zbiroze ¹²³⁵ a Hořejší Lindvě ¹²³⁶, JMC rada

Vratislav starší z Mitrovic na Všeradicích ¹²³⁷

1589/1590

Václav [Říčanský] z Říčan na Hořovicích ¹²³⁸, JMC rada

Václav Bechyně z Lažan na Dlouhé Lhotě ¹²³⁹, JMC rada

¹²²⁷ Popovice, součást Králova Dvora, okr. Beroun

¹²²⁸ Hořovice, okr. Beroun

¹²²⁹ Tmaň, okr. Beroun

¹²³⁰ Točník, okr. Beroun

¹²³¹ Zbiroh, okr. Rokycany

¹²³² Jince, okr. Příbram

¹²³³ Zbiroh, okr. Rokycany

¹²³⁴ Starý Knín, zaniklá obec, dnes část obce Nový Knín, okr. Příbram

¹²³⁵ Zbiroh, okr. Rokycany

¹²³⁶ Lindava, okr. Česká Lípa

¹²³⁷ Všeradice, okr. Beroun

¹²³⁸ Hořovice, okr. Beroun

¹²³⁹ Dlouhá Lhota, okr. Příbram

1590/1591

Ladislav z Lobkovic na Zbiroze ¹²⁴⁰ a Hořejší Lindavě ¹²⁴¹, JMC rada

Vratislav starší z Mitrovic na Všeradicích ¹²⁴²

1591/1592 - seznam se nedochoval

1592/1593 - seznam se nedochoval

1593/1594

Bohuslav Havel z Lobkovic na Točníku ¹²⁴³, Opálce ¹²⁴⁴ a Blšanech ¹²⁴⁵

Vratislav starší z Mitrovic na Všeradicích ¹²⁴⁶

1594/1595 - seznam se nedochoval

1595/1596 - seznam se nedochoval

1596/1597

Václav [Říčanský] z Říčan na Hořovicích ¹²⁴⁷ a Mnichu ¹²⁴⁸, JMC rada a nejvyšší sudí dvorský Království českého

Kryštof Vratislav z Mitrovic na Lochovicích ¹²⁴⁹, JMC rada

1597/1598

Vilém [Sviták] z Landštejna na Sosni ¹²⁵⁰

Vratislav mladší z Mitrovic na Mníšku ¹²⁵¹ a Zálezlích ¹²⁵²

1598/1599

Jaroslav [Libštejnský] z Kolovrat na Hrádku Starosedlském ¹²⁵³

Vratislav starší z Mitrovic na Všeradicích ¹²⁵⁴

1599/1600

Vilém Sviták z Landštejna na Sosni ¹²⁵⁵

Vratislav mladší z Mitrovic na Mníšku ¹²⁵⁶

1600/1601

¹²⁴⁰ Zbiroh, okr. Rokycany

¹²⁴¹ Lindava, okr. Česká Lípa

¹²⁴² Všeradice, okr. Beroun

¹²⁴³ Točník, okr. Beroun

¹²⁴⁴ Opálka, okr. Klatovy

¹²⁴⁵ Blšany, okr. Louny

¹²⁴⁶ Všeradice, okr. Beroun

¹²⁴⁷ Hořovice, okr. Beroun

¹²⁴⁸ Mnich, okr. Pelhřimov

¹²⁴⁹ Lochovice, okr. Beroun

¹²⁵⁰ Soseň, okr. Rakovník

¹²⁵¹ Mníšek pod Brdy, okr. Praha-západ

¹²⁵² Zálezly, okr. Prachatice

¹²⁵³ Starosedlský Hrádek, okr. Příbram

¹²⁵⁴ Všeradice, okr. Beroun

¹²⁵⁵ Soseň, okr. Rakovník

¹²⁵⁶ Mníšek pod Brdy, okr. Praha-západ

Vilém Sviták z Landštejna na Sosni ¹²⁵⁷

Václav mladší Vratislav z Mitrovic na Litni ¹²⁵⁸

1601/1602 - seznam se nedochoval

1602/1603

Jan Litvín [Říčanský] z Řičan na Hořovicích ¹²⁵⁹

Jindřich Otta z Losu na Nyžburce ¹²⁶⁰

1603/1604

Jan Týřovský z Ensidle na Kříči ¹²⁶¹ a Dubjanech ¹²⁶²

Šťastný Vamberský z Rohatec na Tmani ¹²⁶³

1604/1605

Jan Litvín [Říčanský] z Řičan na Hořovicích ¹²⁶⁴

Václav mladší Vratislav z Mitrovic na Litni ¹²⁶⁵

1605/1606

Jan Litvín [Říčanský] z Řičan na Hořovicích ¹²⁶⁶

Šťastný Vamberský z Rohatec na Tmani ¹²⁶⁷

1606/1607

Jaroslav [Libštejnský] z Kolovrat na Starém Sedle ¹²⁶⁸

Adam Kalenice z Kalenic na Kamenné ¹²⁶⁹

1607/1608

Jan [Litvín Říčanský] z Řičan

Šťastný Vamberský [z Rohatec]

1608/1609

Jaroslav Libštejnský z Kolovrat na Hrádku Starosedlském ¹²⁷⁰

Ctibor Malovec z Chýnova a z Vinterberka na Svatém Poli ¹²⁷¹ a Jincích ¹²⁷²

¹²⁵⁷ Soseň, okr. Rakovník

¹²⁵⁸ Liteň, okr. Beroun

¹²⁵⁹ Hořovice, okr. Beroun

¹²⁶⁰ Nižbor, okr. Beroun

¹²⁶¹ Chříč, okr. Plzeň-sever

¹²⁶² Dubjany, zaniklá osada obce Chříč, okr. Plzeň-sever

¹²⁶³ Tmaň, okr. Beroun

¹²⁶⁴ Hořovice, okr. Beroun

¹²⁶⁵ Liteň, okr. Beroun

¹²⁶⁶ Hořovice, okr. Beroun

¹²⁶⁷ Tmaň, okr. Beroun

¹²⁶⁸ Starosedlský Hrádek, okr. Příbram

¹²⁶⁹ Kamenná, okr. Příbram

¹²⁷⁰ Starosedlský Hrádek, okr. Příbram

1609/1610

Jan Litvín [Říčanský] z Řičan na Hořovicích¹²⁷³ a Mnichu¹²⁷⁴, JMC rada

David Bechyně z Lažan na Pičíně¹²⁷⁵

1610/1611

Jan Litvín [Říčanský] z Řičan

<Šťastný Vamberský [z Rohatec]>, ((Ctibor Malovec z Chýnova [a z Vinterberka]))

1611/1612

Hertwig Wratislav¹²⁷⁶

Karl Plott¹²⁷⁷

1612/1613

Jan Litvín [Říčanský] z Řičan na Hořovicích¹²⁷⁸, JMC rada a komorník

Šťastný Vamberský z Rohatec na Louníně¹²⁷⁹

1613/1614

Jan Litvín [Říčanský] z Řičan na Hořovicích¹²⁸⁰ a Mnichu¹²⁸¹, JMC rada

Jaroslav Otta z Losu na Hlážovicích¹²⁸² a Malém Osovcí¹²⁸³

1614/1615

Fridrich Míčan z Klinštejna a z Roztok na Vitanovicích¹²⁸⁴ a Těmicích¹²⁸⁵, JMC rada

Oldřich Bechyně z Lažan na Šťáhlavicích¹²⁸⁶

1615/1616

Jan Litvín [Říčanský] z Řičan na Hořovicích¹²⁸⁷, JMC rada

Václav starší Vratislav z Mitrovic na Starém Kníně¹²⁸⁸

1616/1617

Zdeněk Vratislav z Mitrovic na Mníšku¹²⁸⁹

¹²⁷¹ Svaté Pole, okr. Příbram

¹²⁷² Jince, okr. Příbram

¹²⁷³ Hořovice, okr. Beroun

¹²⁷⁴ Mnich, okr. Pelhřimov

¹²⁷⁵ Pičín, okr. Příbram

¹²⁷⁶ Hertvík Vratislav z Mitrovic

¹²⁷⁷ Karel Plot z Konařin

¹²⁷⁸ Hořovice, okr. Beroun

¹²⁷⁹ Lounín, okr. Beroun

¹²⁸⁰ Hořovice, okr. Beroun

¹²⁸¹ Mnich, okr. Pelhřimov

¹²⁸² Lážovice, okr. Beroun

¹²⁸³ Osovec, okr. Beroun

¹²⁸⁴ Vitanovice, okr. Tábor

¹²⁸⁵ Těmice, okr. Tábor

¹²⁸⁶ Šťáhlavice, okr. Plzeň-jih

¹²⁸⁷ Hořovice, okr. Beroun

¹²⁸⁸ Starý Knín, zaniklá obec, dnes část obce Nový Knín, okr. Příbram

Adam Bukovanský Pinta z Bukovan na Zbenicích ¹²⁹⁰

KRAJ PRÁCHEŇSKÝ

1563/1564 ?

Zdeněk ze Šternberka na Sedlci ¹²⁹¹

Jan Kalenice z Kalenic na Škvořeticích ¹²⁹²

1564/1565 - seznam se nedochoval

1565/1566 ?

Zdeněk ze Šternberka

Bernart Hodějovský z Hodějova na Lčovicích ¹²⁹³

1566/1567 - seznam se nedochoval

1567/1568

Mikuláš [Říčanský] Kavka z Říčan na Štěkni ¹²⁹⁴

Petr Boubínský z Újezda na Dubu ¹²⁹⁵

1568/1569

Václav Švihovský z Rýzmburka [a ze Švihova] na Horažďovicích ¹²⁹⁶

Václav [Leskovec] z Leskovce na Střele ¹²⁹⁷, [JMC rada]

1569/1570

Václav Zajíc z Házmburka na Strakonících ¹²⁹⁸, dědičný truksas Království českého a nejvyšší mistr převorství téhož království

Bohuslav Malovec [Kosoř] z Malovic na Vhlavech ¹²⁹⁹

1570/1571 - seznam se nedochoval

1571/1572

Mikuláš [Říčanský] Kavka z Říčan na Štěkni ¹³⁰⁰

¹²⁸⁹ Mníšek pod Brdy

¹²⁹⁰ Zbenice, okr. Příbram

¹²⁹¹ Sedlice, okr. Strakonice

¹²⁹² Škvořetice, okr. Strakonice

¹²⁹³ Lčovice, okr. Prachatice

¹²⁹⁴ Štěkeň, okr. Strakonice

¹²⁹⁵ Dub, okr. Prachatice

¹²⁹⁶ Horažďovice, okr. Klatovy

¹²⁹⁷ Střela, okr. Strakonice

¹²⁹⁸ Strakonice, okr. Strakonice

¹²⁹⁹ Vhlavy, okr. České Budějovice

Bohuslav Malovec [Kosoř] z Malovic na Vyhlavech ¹³⁰¹

1572/1573

Jan [Říčanský Kavka] z Řičan na Cehnicích ¹³⁰²

Jan Dlouhoveský z Dlouhé vsi na Zavlekově ¹³⁰³

1573/1574

Jan [Říčanský] Kavka z Řičan na Cehnicích ¹³⁰⁴

Jakub Černín z Chuděnic na Líšťanech ¹³⁰⁵

1574/1575

Kryštof ze Švamberka na Orlíku ¹³⁰⁶

Jan Dlouhoveský z Dlouhé vsi na Zavlekově ¹³⁰⁷

1575/1576

Mikuláš [Říčanský] Kavka z Řičan na Štěkni ¹³⁰⁸

Bohuslav Malovec [Kosoř] z Malovic na Vyhlavech ¹³⁰⁹

1576/1577

Jan [Říčanský] Kavka z Řičan na Cehnicích ¹³¹⁰

Oldřich ¹³¹¹ Hodějovský z Hodějova na Řepici ¹³¹²

1577/1578 - seznam se nedochoval

1578/1579

Volf [Novohradský] z Kolovrat na Lnářích ¹³¹³

Adam Boubínský z Újezda na Třebomyslicích ¹³¹⁴

1579/1580 - seznam se nedochoval

1580/1581 - seznam se nedochoval

1581/1582

Mikuláš [Říčanský] Kavka z Řičan na Štěkni ¹³¹⁵

¹³⁰⁰ Štěkeň, okr. Strakonice

¹³⁰¹ Vhlavy, okr. České Budějovice

¹³⁰² Cehnice, okr. Strakonice

¹³⁰³ Zavlekov, okr. Klatovy

¹³⁰⁴ Cehnice, okr. Strakonice

¹³⁰⁵ Líšťany, okr. Plzeň-sever

¹³⁰⁶ Orlík nad Vltavou, okr. Písek

¹³⁰⁷ Zavlekov, okr. Klatovy

¹³⁰⁸ Štěkeň, okr. Strakonice

¹³⁰⁹ Vhlavy, okr. České Budějovice

¹³¹⁰ Cehnice, okr. Strakonice

¹³¹¹ V jednom exempláři seznamu pro tento rok je chybně zapsáno jméno: Ondřej. Správně má být: Oldřich. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/II, karton č. 1130, fol. 363–366.

¹³¹² Řepice, okr. Strakonice

¹³¹³ Lnáře, okr. Strakonice

¹³¹⁴ Třebomyslice, okr. Klatovy

Jan Vojislav Branišovský [z Branišova] na Frymburce ¹³¹⁶

1582/1583 - seznam se nedochoval

1583/1584

Mikuláš [Říčanský] Kavka z Říčan na Štěkni ¹³¹⁷

Šebestyán Pešík z Komárova na Hošticích ¹³¹⁸

1584/1585 - seznam se nedochoval

1585/1586 - seznam se nedochoval

1586/1587 - seznam se nedochoval

1587/1588 - seznam se nedochoval

1588/1589

Volf Novohradský z Kolovrat na Lnářích ¹³¹⁹

Bohuslav Malovec [Kosoř] z Malovic na Dřítňi ¹³²⁰ a Vyhlavech ¹³²¹, JMC rada

1589/1590

Jaroslav mladší [Libštejský] z Kolovrat na Hrádku Starosedlským ¹³²²

Petr Boubínský z Újezdce ¹³²³ na Střele ¹³²⁴, [JMC rada]

1590/1591

Karel Švihovský z Rýzumberka a ze Švihova na Horažďovicích ¹³²⁵

Václav Malovec z Malovic ¹³²⁶ na Chvalešovicích ¹³²⁷

1591/1592 - seznam se nedochoval

1592/1593 - seznam se nedochoval

1593/1594

Vilém [Říčanský] Kavka z Říčan na Štěkni ¹³²⁸

Bohuslav Malovec [Kosoř] z Malovic na Vlhlavech ¹³²⁹ a Dřítňi ¹³³⁰

¹³¹⁵ Štěkeň, okr. Strakonice

¹³¹⁶ Želenov, okr. Klatovy

¹³¹⁷ Štěkeň, okr. Strakonice

¹³¹⁸ Střelské Hoštice, okr. Strakonice

¹³¹⁹ Lnáře, okr. Strakonice

¹³²⁰ Dříteň, okr. České Budějovice

¹³²¹ Vlhavy, okr. České Budějovice

¹³²² Starosedlský Hrádek, okr. Příbram

¹³²³ Správně má být: z Oujezda

¹³²⁴ Střela, okr. Strakonice

¹³²⁵ Horažďovice, okr. Klatovy

¹³²⁶ Správně má být: Malovec z Libějovic

¹³²⁷ Chvalešovice, okr. České Budějovice

¹³²⁸ Štěkeň, okr. Strakonice

¹³²⁹ Vlhavy, okr. České Budějovice

¹³³⁰ Dříteň, okr. České Budějovice

1594/1595 - seznam se nedochoval

1595/1596 - seznam se nedochoval

1596/1597

Teobald Švihovský z Rýzmberka a ze Švihova na Horažďovicích ¹³³¹

Petr Boubínský z Újezda na Střele ¹³³², JMC rada

1597/1598

Matouš Děpolt z Lobkovic na Strakonících ¹³³³, JMC rada

Bernart Hodějovský z Hodějova na Řepici ¹³³⁴, [JMC rada]

1598/1599

Teobald Švihovský [z Rýzmberka a ze Švihova], JMC kraječ

Václav Malovec [z Libějovic] na Chvalešovicích ¹³³⁵

1599/1600

Fridrich Švihovský z Rýzmberka [a ze Švihova] na Nalžanech ¹³³⁶

Jan Vojislav Branišovský z Branišova na Frymburce ¹³³⁷

1600/1601

Pavel [Říčanský Kavka] z Říčan na Dubu ¹³³⁸

Jan starší Horčice z Prostého na Poříčí ¹³³⁹ a Bratronicích ¹³⁴⁰

1601/1602 - seznam se nedochoval

1602/1603

Fridrich Švihovský z Rýzmberka [a ze Švihova] na Nalžovech ¹³⁴¹, Neprochovech ¹³⁴² a Přešticích ¹³⁴³, JMC rada

Volf Gothart Perglar z Perglasu na Tedražicích ¹³⁴⁴

1603/1604

¹³³¹ Horažďovice, okr. Klatovy

¹³³² Střela, okr. Strakonice

¹³³³ Strakonice, okr. Strakonice

¹³³⁴ Řepice, okr. Strakonice

¹³³⁵ Chvalešovice, okr. České Budějovice

¹³³⁶ Nalžovy, okr. Klatovy

¹³³⁷ Želenov, okr. Klatovy

¹³³⁸ Dub, okr. Prachatice

¹³³⁹ Spálené Poříčí, okr. Plzeň-jih

¹³⁴⁰ Bratronice, okr. Strakonice

¹³⁴¹ Nalžovy, okr. Klatovy

¹³⁴² Neprochovy, okr. Klatovy

¹³⁴³ Přeštice, okr. Plzeň-jih

¹³⁴⁴ Tedražice, okr. Klatovy

Matouš Děpolt z Lobkovic na Strakonících ¹³⁴⁵, JMC rada

Jan starší Horčice z Prostého na Bratronicích ¹³⁴⁶ a Poli ¹³⁴⁷

1604/1605

Fridrich Švihovský z Rýzmburka a ze Švihova na Nalžovech ¹³⁴⁸, Neprochovech ¹³⁴⁹ a Přešticích ¹³⁵⁰, JMC rada

Adam Račín z Račina na Hrádku ¹³⁵¹

1605/1606

Matouš Děpolt z Lobkovic na Strakonících ¹³⁵², JMC rada a nejvyšší mistr převorství Království českého

Jan starší Horčice z Prostého na Bratronicích ¹³⁵³

1606/1607

Fridrich Švihovský z Rýzmburka a ze Švihova na Nalžovech ¹³⁵⁴ a Neprochovech ¹³⁵⁵, JMC rada

Vilém Chanovský z Dlouhé vsi na Rabí ¹³⁵⁶

1607/1608

Hendrych [Libštejnský] z Kolovrat

Jan Horčice [z Prostého]

1608/1609

Fridrich Švihovský z Rýzmburka a ze Švihova na Nalžovech ¹³⁵⁷, Neprochovech ¹³⁵⁸ a Přešticích ¹³⁵⁹, JMC rada

Břeněk starší Ježovský z Lub na Železném Újezdci ¹³⁶⁰

1609/1610

Hendrych Libštejnský z Kolovrat na Žichovicích ¹³⁶¹, JMC rada a komorník

Adam Račín z Račina na Hrádku ¹³⁶²

¹³⁴⁵ Strakonice, okr. Strakonice

¹³⁴⁶ Bratronice, okr. Strakonice

¹³⁴⁷ Pole, okr. Strakonice

¹³⁴⁸ Nalžovy, okr. Klatovy

¹³⁴⁹ Neprochovy, okr. Klatovy

¹³⁵⁰ Přeštice, okr. Plzeň-jih

¹³⁵¹ Hrádek, okr. Klatovy

¹³⁵² Strakonice, okr. Strakonice

¹³⁵³ Bratronice, okr. Strakonice

¹³⁵⁴ Nalžovy, okr. Klatovy

¹³⁵⁵ Neprochovy, okr. Klatovy

¹³⁵⁶ Rabí, okr. Klatovy

¹³⁵⁷ Nalžovy, okr. Klatovy

¹³⁵⁸ Neprochovy, okr. Klatovy

¹³⁵⁹ Přeštice, okr. Plzeň-jih

¹³⁶⁰ Železný Újezd, okr. Plzeň-jih

¹³⁶¹ Žichovice, okr. Klatovy

1610/1611

Pavel [Říčanský Kavka] z Říčan

Petr Pešík [z Komárova]

1611/1612

Jochymb von Kolowrath ¹³⁶³

Jan Hortschicze ¹³⁶⁴

1612/1613

Hendrych Libštejnský z Kolovrat na Žichovicích ¹³⁶⁵, JMC rada

Bernart [Hodějovský] z Hodějova na Řepici ¹³⁶⁶

1613/1614

Jan [Kryštof] Říčanský Kavka z Říčan na Dobrši ¹³⁶⁷

Petr Pešík z Komárova na Hošticích ¹³⁶⁸, JMC rada

1614/1615

Pavel [Říčanský Kavka] z Říčan na Dubu ¹³⁶⁹

Pavel Malovec z Malovic ¹³⁷⁰ na Hrádku ¹³⁷¹

1615/1616

Václav hrabě z Rozdražova na Blatné ¹³⁷², Pomsdorfu ¹³⁷³ a Kovářově ¹³⁷⁴, JMC rada

<Jan nejstarší Horčice z Prostého na Bratronicích ¹³⁷⁵ a Poli ¹³⁷⁶>, ((Hendrych starší Deym z Stříteže))

1616/1617

Pavel [Říčanský Kavka] z Říčan na Dubu ¹³⁷⁷, JMC rada

Petr Pešík z Komárova na Hošticích ¹³⁷⁸ a Dolejším Poříčí ¹³⁷⁹, JMC rada

¹³⁶² Hrádek, okr. Klatovy

¹³⁶³ Jáchym Libštejnský z Kolovrat

¹³⁶⁴ Jan Horčice z Prostého

¹³⁶⁵ Žichovice, okr. Klatovy

¹³⁶⁶ Řepice, okr. Strakonice

¹³⁶⁷ Dobrš, okr. Strakonice

¹³⁶⁸ Střelské Hoštice, okr. Strakonice

¹³⁶⁹ Dub, okr. Prachatice

¹³⁷⁰ Správně má být: Malovec z Libějovic

¹³⁷¹ Břeží, dříve též Hrádek Břeží (u Týna nad Vltavou), okr. České Budějovice

¹³⁷² Blatná, okr. Strakonice

¹³⁷³ Pomsdorf, německý název vsi Pomianów v Polsku, vojvodství Dolny Śląsk (województwie dolnośląski), okres Ząbkowice Śląskie (powiat ząbkowicki), obec (gmina) Ziębce (= Minstrberk)

¹³⁷⁴ Kovářov, počeštěný název vsi Gowarczów v Polsku, vojvodství Święty Krzyż (województwie świętokrzyski), okres Końskie (powiat konecki), obec (gmina) Gowarczów

¹³⁷⁵ Bratronicice, okr. Strakonice

¹³⁷⁶ Pole, okr. Strakonice

¹³⁷⁷ Dub, okr. Prachatice

KRAJ RAKOVNICKÝ

1563/1564 ?

Jan nejmladší z Lobkovic na Krakovci ¹³⁸⁰

Jiřík Čelechovec z Kralovic

1564/1565 – seznam se nedochoval

1565/1566 ?

Kryštof jinak Jindřich Krakovský z Kolovrat na Všesulově ¹³⁸¹

Jan Myška ze Žlunic na Horosedlích ¹³⁸²

1566/1567 - seznam se nedochoval

1567/1568

Kryštof [jinak] Heinrich ¹³⁸³ Krakovský z Kolovrat na Všesulově ¹³⁸⁴

Racek [Dlask] Vchynský ze Vchynic na Petrovicích ¹³⁸⁵

1568/1569

Jošt Týřovský z Ensidle na Týřově ¹³⁸⁶

Jiřík Čelechovec z Kralovic

1569/1570

Albrecht [Krakovský] z Kolovrat na Všesulově ¹³⁸⁷

Racek [Dlask] Vchynský ze Vchynic na Petrovicích ¹³⁸⁸

1570/1571 - seznam se nedochoval

1571/1572

Jan Kryštof ¹³⁸⁹ Krakovský z Kolovrat na Všesulově ¹³⁹⁰

¹³⁷⁸ Střelské Hoštice, okr. Strakonice

¹³⁷⁹ Dolní Poříčí, okr. Strakonice

¹³⁸⁰ Krakovec, okr. Rakovník

¹³⁸¹ Všesulov, okr. Rakovník

¹³⁸² Hořesedly, okr. Rakovník

¹³⁸³ Správně má být: Kryštof jinak Jindřich

¹³⁸⁴ Všesulov, okr. Rakovník

¹³⁸⁵ Petrovice, okr. Rakovník

¹³⁸⁶ Týřov, okr. Rakovník

¹³⁸⁷ Všesulov, okr. Rakovník

¹³⁸⁸ Petrovice, okr. Rakovník

¹³⁸⁹ Správně má být: Kryštof jinak Jindřich

¹³⁹⁰ Všesulov, okr. Rakovník

<Václav Dlask Vchynský ze Vchynic>, ((Radslav Dlask Vchynský ze Vchynic na Petrovicích¹³⁹¹))

1572/1573

Vilém Sviták z Landštejna na Krašově¹³⁹²

Jiřík [Bírka] z Násilí na Krušovicích¹³⁹³

1573/1574

Kryštof [jinak] Jindřich Krakovský z Kolovrat na Všesulově¹³⁹⁴

Radslav [Dlask] Vchynský ze Vchynic na Petrovicích¹³⁹⁵

1574/1575

Vilém Sviták z Landštejna na Krašově¹³⁹⁶

Kryštof Šlovský ze Šlovic na Olešné¹³⁹⁷

1575/1576

Kryštof [jinak] Jindřich Krakovský z Kolovrat na Všesulově¹³⁹⁸

Radslav [Dlask] Vchynský ze Vchynic na Petrovicích¹³⁹⁹

1576/1577

Vilém Sviták z Landštejna na Krašově¹⁴⁰⁰

Kryštof Šlovský ze Šlovic na Olešné¹⁴⁰¹

1577/1578 - seznam se nedochoval

1578/1579

[Kryštof jinak] Jindřich Krakovský z Kolovrat na Krakovci¹⁴⁰²

Burian Nostvic [z Nostvic]¹⁴⁰³ na Rudě¹⁴⁰⁴

1579/1580 - seznam se nedochoval

1580/1581 - seznam se nedochoval

1581/1582

Vilém Sviták [z Landštejna] na Krašově¹⁴⁰⁵

¹³⁹¹ Petrovice, okr. Rakovník

¹³⁹² Krašov, okr. Plzeň-sever

¹³⁹³ Krušovice, okr. Rakovník

¹³⁹⁴ Všesulov, okr. Rakovník

¹³⁹⁵ Petrovice, okr. Rakovník

¹³⁹⁶ Krašov, okr. Plzeň-sever

¹³⁹⁷ Olešná, okr. Rakovník

¹³⁹⁸ Všesulov, okr. Rakovník

¹³⁹⁹ Petrovice, okr. Rakovník

¹⁴⁰⁰ Krašov, okr. Plzeň-sever

¹⁴⁰¹ Olešná, okr. Rakovník

¹⁴⁰² Krakovec, okr. Rakovník

¹⁴⁰³ Správně má být: Nostic z Nostic

¹⁴⁰⁴ Ruda, okr. Rakovník

Kryštof Šlovský [ze Šlovic] na Olešné ¹⁴⁰⁶

1582/1583 - seznam se nedochoval

1583/1584

Jan Týřovský z Ensidle na Hřebečnicích ¹⁴⁰⁷ a Skryjích ¹⁴⁰⁸

Kryštof Šlovský ze Šlovic na Olešné ¹⁴⁰⁹

1584/1585 - seznam se nedochoval

1585/1586 - seznam se nedochoval

1586/1587 - seznam se nedochoval

1587/1588 - seznam se nedochoval

1588/1589

Kryštof [jinak Jindřich Krakovský] z Kolovrat na Všesulově ¹⁴¹⁰

Václav Hochauzar z Hochauzu na Pšovlcích ¹⁴¹¹

1589/1590

Vilém Sviták z Landštejna na Krašově ¹⁴¹²

Šebestyán Lažanský z Bukové na Křiči ¹⁴¹³

1590/1591

Jan Týřovský z Ensidle na Křiči ¹⁴¹⁴

Václav Hochauzar z Hochauzu na Pšovlcích ¹⁴¹⁵

1591/1592 - seznam se nedochoval

1592/1593 - seznam se nedochoval

1593/1594

Vilém Sviták z Landštejna na Krašově ¹⁴¹⁶ a Sosni ¹⁴¹⁷

Václav starší Hochauzar z Hochauzu na Pšovlcích ¹⁴¹⁸

1594/1595 - seznam se nedochoval

1595/1596 - seznam se nedochoval

¹⁴⁰⁵ Krašov, okr. Plzeň-sever

¹⁴⁰⁶ Olešná, okr. Rakovník

¹⁴⁰⁷ Hřebečnický, okr. Rakovník

¹⁴⁰⁸ Skryje, okr. Rakovník

¹⁴⁰⁹ Olešná, okr. Rakovník

¹⁴¹⁰ Všesulov, okr. Rakovník

¹⁴¹¹ Pšovlky, okr. Rakovník

¹⁴¹² Krašov, okr. Plzeň-sever

¹⁴¹³ Chříč, okr. Plzeň-sever

¹⁴¹⁴ Chříč, okr. Plzeň-sever

¹⁴¹⁵ Pšovlky, okr. Rakovník

¹⁴¹⁶ Krašov, okr. Plzeň-sever

¹⁴¹⁷ Soseň, okr. Rakovník

¹⁴¹⁸ Pšovlky, okr. Rakovník

1596/1597

Vilém Sviták z Landštejna na Sosni ¹⁴¹⁹

Václav Hochauzar z Hochauzu na Pšovlcích ¹⁴²⁰

1597/1598

Jan Týřovský z Ensidle na Křiči ¹⁴²¹ a Hřebečnicích ¹⁴²²

Václav Chotek z Chockova na Všetatech ¹⁴²³

1598/1599

<Vilém Sviták z Landštejna>, ((Jaroslav ze Vchynic a z Tetova na Krakovci ¹⁴²⁴,
místokomorník Království českého))

<Kryštof Šlovský [ze Šlovic]>, ((Vilém Doupovec z Doupova na Tytřích ¹⁴²⁵))

1599/1600

Abundus Krakovský z Kolovrat na Šípech ¹⁴²⁶

Václav Hochauzar z Hochauzu na Pšovlcích ¹⁴²⁷

1600/1601

Jan Týřovský z Ensidle na Krči ¹⁴²⁸ a Hřebečnicích ¹⁴²⁹

Kryštof Šlovský ze Šlovic na Olešné ¹⁴³⁰

1601/1602 - seznam se nedochoval

1602/1603

Jan Týřovský z Ensidle na Křiči ¹⁴³¹ a Dubjanech ¹⁴³²

Václav Chotek z Chockova v Touškově nad Mží ¹⁴³³

1603/1604

Vilém [Sviták] z Landštejna na Sosni ¹⁴³⁴ a Brloze ¹⁴³⁵, JMC rada

¹⁴¹⁹ Soseň, okr. Rakovník

¹⁴²⁰ Pšovlky, okr. Rakovník

¹⁴²¹ Chříč, okr. Plzeň-sever

¹⁴²² Hřebečnický, okr. Rakovník

¹⁴²³ Všetaty, okr. Rakovník

¹⁴²⁴ Krakovec, okr. Rakovník

¹⁴²⁵ Tytry, okr. Rakovník

¹⁴²⁶ Šípy, okr. Rakovník

¹⁴²⁷ Pšovlky, okr. Rakovník

¹⁴²⁸ Chříč, okr. Plzeň-sever

¹⁴²⁹ Hřebečnický, okr. Rakovník

¹⁴³⁰ Olešná, okr. Rakovník

¹⁴³¹ Chříč, okr. Plzeň-sever

¹⁴³² Dubjany, zaniklá osada obce Chříč, okr. Plzeň-sever

¹⁴³³ Město Touškov, okr. Plzeň-sever

¹⁴³⁴ Soseň, okr. Rakovník

¹⁴³⁵ Brloh, okr. Louny

Havel Hrobčický z Hrobčice na Kolečovicích ¹⁴³⁶

1604/1605

Jan Týřovský z Ensidle na Křiči ¹⁴³⁷ a Dubjanech ¹⁴³⁸

Václav starší Hochauzar z Hochauzu na Pšovlcích ¹⁴³⁹

1605/1606

Vilém [Sviták] z Landštejna na Sosni ¹⁴⁴⁰ a Brlohu ¹⁴⁴¹, JMC rada

Václav Chotek z Chockova

1606/1607

Jan Týřovský z Ensidle na Hřebečnicích ¹⁴⁴²

Kryštof Šlovský ze Šlovic na Olešné ¹⁴⁴³

1607/1608

Maximilián [Krakovský] z Kolovrat

Jan Údrcký [z Údrče]

1608/1609

Maximilián Krakovský z Kolovrat na Šípech ¹⁴⁴⁴

Václav Chotek z Chockova na Žihli ¹⁴⁴⁵

1609/1610

Jan Týřovský z Ensidle na Křiči ¹⁴⁴⁶ a Dubňanech ¹⁴⁴⁷

Václav Chotek z Chockova na Žihli ¹⁴⁴⁸

1610/1611

Jakub Hendrych Týřovský [z Ensidle]

<Jan Pernklob [z Šenrejtů] >, ((Václav Chotek [z Chockova]))

1611/1612

Maximilian Krakowsky von Kollowrath ¹⁴⁴⁹

¹⁴³⁶ Kolečovice, okr. Rakovník

¹⁴³⁷ Chříč, okr. Plzeň-sever

¹⁴³⁸ Dubjany, zaniklá osada obce Chříč, okr. Plzeň-sever

¹⁴³⁹ Pšovlky, okr. Rakovník

¹⁴⁴⁰ Soseň, okr. Rakovník

¹⁴⁴¹ Brloh, okr. Louny

¹⁴⁴² Hřebečnický, okr. Rakovník

¹⁴⁴³ Olešná, okr. Rakovník

¹⁴⁴⁴ Šípy, okr. Rakovník

¹⁴⁴⁵ Žihle, okr. Plzeň-sever

¹⁴⁴⁶ Chříč, okr. Plzeň-sever

¹⁴⁴⁷ Dubjany, zaniklá osada obce Chříč, okr. Plzeň-sever

¹⁴⁴⁸ Žihle, okr. Plzeň-sever

¹⁴⁴⁹ Maximilián Krakovský z Kolovrat

Hainrich Zucker ¹⁴⁵⁰

1612/1613

Beneš Libštejnský z Kolovrat na Hokově ¹⁴⁵¹ a Běsně ¹⁴⁵²

Václav Chotek z Chockova na Žihli ¹⁴⁵³

1613/1614

Jiří ze Vchynic a z Tetova na Krakovci ¹⁴⁵⁴

Šebestyán Újezdecký z Červeného Újezdce na Modřovicích ¹⁴⁵⁵

1614/1615

Beneš Libštejnský z Kolovrat na Hokově ¹⁴⁵⁶ a Běsně ¹⁴⁵⁷

Václav Chotek z Chockova na Žihli ¹⁴⁵⁸

1615/1616

Jan Týřovský z Ensidle na Křiči ¹⁴⁵⁹, Dubňanech ¹⁴⁶⁰ a Březsku ¹⁴⁶¹

Václav Varlejš z Bubna na Zvíkovci ¹⁴⁶²

1616/1617

Maximilián Krakovský z Kolovrat na Milčevsi ¹⁴⁶³ a Libyni ¹⁴⁶⁴

Šebestyán Újezdecký z Červeného Újezdce na Modřovicích ¹⁴⁶⁵

KRAJ SLÁNSKÝ

1563/1564 ?

Jindřich z Lobkovic na Peruci ¹⁴⁶⁶

¹⁴⁵⁰ Jan Jindřich Cukr z Tamfeldu

¹⁴⁵¹ Hokov, okr. Rakovník

¹⁴⁵² Běsno, okr. Louny

¹⁴⁵³ Žihle, okr. Plzeň-sever

¹⁴⁵⁴ Krakovec, okr. Rakovník

¹⁴⁵⁵ Modřejovice, okr. Rakovník

¹⁴⁵⁶ Hokov, okr. Rakovník

¹⁴⁵⁷ Běsno, okr. Louny

¹⁴⁵⁸ Žehle, okr. Plzeň-sever

¹⁴⁵⁹ Chříč, okr. Plzeň-sever

¹⁴⁶⁰ Dubjany, zaniklá osada obce Chříč, okr. Plzeň-sever

¹⁴⁶¹ Březsko, okr. Plzeň-sever

¹⁴⁶² Zvíkovec, okr. Rokycany

¹⁴⁶³ Milčeves, okr. Louny

¹⁴⁶⁴ Vysoká Libyně, okr. Plzeň-sever

¹⁴⁶⁵ Modřejovice, okr. Rakovník

Petr Chotek z Vojnína na Vraným ¹⁴⁶⁷, [JMC rada]

1564/1565 – seznam se nedochoval

1565/1566 ?

Jan mladší Bořita z Martinic na Okoři ¹⁴⁶⁸

David Boreň ¹⁴⁶⁹ ze Lhoty na Míkovicích ¹⁴⁷⁰ a Roztokách ¹⁴⁷¹

1566/1567 - seznam se nedochoval

1567/1568

Fridrich Mičan z Klinštejna a z Roztok na Zichovicích ¹⁴⁷²

Jiřík Zejdlic ze Šenfeldu na Zvoleněvsi ¹⁴⁷³

1568/1569

Jan mladší Bořita z Martinic na Okoři ¹⁴⁷⁴

Vilém Beřkovský ze Šebířova na Bechlíni ¹⁴⁷⁵

1569/1570

Jindřich z Lobkovic na Peruci ¹⁴⁷⁶

Jetřich [Reichl] z Reichu na Srbčiči ¹⁴⁷⁷

1570/1571 - seznam se nedochoval

1571/1572

Děpolt z Lobkovic na Divicích ¹⁴⁷⁸

Jiřík Žďárský ze Žďáru na Kladně ¹⁴⁷⁹

1572/1573

Václav purkrabí z Donína na Bílém Újezdci ¹⁴⁸⁰

Jetřich [Reichl] z Reichu na Srbčiči ¹⁴⁸¹

1573/1574

<Zdeněk z Vartmberka na Buštěhradě ¹⁴⁸²>, ((Jindřich z Lobkovic na Peruci ¹⁴⁸³))

¹⁴⁶⁶ Peruc, okr. Louny

¹⁴⁶⁷ Vraný, okr. Kladno

¹⁴⁶⁸ Okoř, okr. Praha-západ

¹⁴⁶⁹ Správně má být: Boryně

¹⁴⁷⁰ Míkovice, okr. Mělník

¹⁴⁷¹ Roztoky, okr. Praha-západ

¹⁴⁷² Mšecké Žehrovice, okr. Rakovník

¹⁴⁷³ Zvoleněves, okr. Kladno

¹⁴⁷⁴ Okoř, okr. Praha-západ

¹⁴⁷⁵ Bechlín, okr. Litoměřice

¹⁴⁷⁶ Peruc, okr. Louny

¹⁴⁷⁷ Srbeč, okr. Rakovník

¹⁴⁷⁸ Divice, okr. Louny

¹⁴⁷⁹ Kladno, okr. Kladno

¹⁴⁸⁰ Bílý Újezdec (Šternberk), zaniklá osada, okr. Kladno

¹⁴⁸¹ Srbeč, okr. Rakovník

<Hendrych Štampach ze Štampachu>, ((Jiřík Žďárský ze Žďáru na Kladně ¹⁴⁸⁴))

1574/1575

Mikuláš Zajíc z Házmburka na Budyni ¹⁴⁸⁵

Václav Elsnic z Elsnic na Vrbičanech ¹⁴⁸⁶

1575/1576

Jiřík Bořita z Martinic na Smečně ¹⁴⁸⁷

Ctibor Služský z Chlumu na Tuchoměřicích ¹⁴⁸⁸

1576/1577

Fridrich z Lobkovic na Peruci ¹⁴⁸⁹

Jindřich Brozanský [Vřesovec] z Vřesovic na Vraným ¹⁴⁹⁰, [JMC rada]

1577/1578 - seznam se nedochoval

1578/1579

Václav purkrabí z Donína na Bílém Újezdci ¹⁴⁹¹

Hendrych Štampach ze Štampachu na Hostivici ¹⁴⁹²

1579/1580 - seznam se nedochoval

1580/1581 - seznam se nedochoval

1581/1582

Mikuláš Zajíc z Házmburka na Budyni ¹⁴⁹³

[Ctibor] Tiburcí Žďárský [ze Žďáru] na Kladně ¹⁴⁹⁴

1582/1583 - seznam se nedochoval

1583/1584

Mikuláš Zajíc z Házmburka na Budyni ¹⁴⁹⁵

Hendrych Štampach ze Štampachu na Hostivici ¹⁴⁹⁶

1584/1585 - seznam se nedochoval

1585/1586 - seznam se nedochoval

¹⁴⁸² Buštěhrad, okr. Kladno

¹⁴⁸³ Peruc, okr. Louny

¹⁴⁸⁴ Kladno, okr. Kladno

¹⁴⁸⁵ Budyně nad Ohří, okr. Litoměřice

¹⁴⁸⁶ Vrbičany, okr. Kladno

¹⁴⁸⁷ Smečno, okr. Kladno

¹⁴⁸⁸ Tuchoměřice, okr. Praha-západ

¹⁴⁸⁹ Peruc, okr. Louny

¹⁴⁹⁰ Vraný, okr. Kladno

¹⁴⁹¹ Bílý Újezdec (Šternberk), zaniklá osada, okr. Kladno

¹⁴⁹² Hostivice, okr. Praha-západ

¹⁴⁹³ Budyně nad Ohří, okr. Litoměřice

¹⁴⁹⁴ Kladno, okr. Kladno

¹⁴⁹⁵ Budyně nad Ohří, okr. Litoměřice

¹⁴⁹⁶ Hostivice, okr. Praha-západ

1586/1587 - seznam se nedochoval

1587/1588 - seznam se nedochoval

1588/1589

Václav purkrabí z Donína na Bílém Újezdci ¹⁴⁹⁷

Václav Pětipeský z Chyš a z Egerberku na Blahoticích ¹⁴⁹⁸

1589/1590

Děpolt z Lobkovic na Divicích ¹⁴⁹⁹

[Ctibor] Tiburcí Žďárský ze Žďáru na Kladně ¹⁵⁰⁰

1590/1591

Fridrich z Lobkovic na Peruci ¹⁵⁰¹

Václav Pětipeský z Chyš a z Egerberku na Blahoticích ¹⁵⁰²

1591/1592 - seznam se nedochoval

1592/1593 - seznam se nedochoval

1593/1594

Jan Zbyněk Zajíc z Házmburka na Budyni ¹⁵⁰³

Matyáš Štampach ze Štampachu na Srbči ¹⁵⁰⁴ a Kornhauze ¹⁵⁰⁵

1594/1595 - seznam se nedochoval

1595/1596 - seznam se nedochoval

1596/1597

Jan Zbyněk Zajíc z Házmburka na Bydyni ¹⁵⁰⁶, JMC rada

Gothart Florián Žďárský ze Žďáru na Červeném Újezdci ¹⁵⁰⁷ a Malíkovcích ¹⁵⁰⁸, JMC rada

1597/1598

Václav purkrabí z Donína na Bílém Újezdci ¹⁵⁰⁹

Matyáš Štampach ze Štampachu na Srbči ¹⁵¹⁰ a Kornhauze ¹⁵¹¹

1598/1599

¹⁴⁹⁷ Bílý Újezdec (Šternberk), zaniklá osada, okr. Kladno

¹⁴⁹⁸ Blahotice, okr. Kladno

¹⁴⁹⁹ Divice, okr. Louny

¹⁵⁰⁰ Kladno, okr. Kladno

¹⁵⁰¹ Peruc, okr. Louny

¹⁵⁰² Blahotice, okr. Kladno

¹⁵⁰³ Budyně nad Ohří, okr. Litoměřice

¹⁵⁰⁴ Srbeč, okr. Rakovník

¹⁵⁰⁵ Mšec (Kornhauz), okr. Rakovník

¹⁵⁰⁶ Budyně nad Ohří, okr. Litoměřice

¹⁵⁰⁷ Červený Újezd, okr. Praha - západ

¹⁵⁰⁸ Malíkovice, okr. Kladno

¹⁵⁰⁹ Bílý Újezdec (Šternberk), zaniklá osada, okr. Kladno

¹⁵¹⁰ Srbeč, okr. Rakovník

¹⁵¹¹ Mšec (Kornhauz), okr. Rakovník

Jan Zbyněk Zajíc z Házmburka, JMC rada

Gothart Florián Žďárský [ze Žďáru], JMC rada

1599/1600

Jan Zbyněk Zajíc z Házmburka na Budyni ¹⁵¹², JMC rada

Matyáš Štampach ze Štampachu na Kornhauze ¹⁵¹³

1600/1601

Fridrich purkrabí z Donína na Bílém Újezdci ¹⁵¹⁴

Gothart Florián Žďárský ze Žďáru na Červeném Újezdci ¹⁵¹⁵ a Jenči ¹⁵¹⁶, JMC rada

1601/1602 - seznam se nedochoval

1602/1603

Jaroslav Bořita z Martinic na Smečně ¹⁵¹⁷

Gothart Florián Žďárský ze Žďáru na Červeném Újezdci ¹⁵¹⁸, JMC rada

1603/1604

Fridrich purkrabí z Donína na Bílém Újezdci ¹⁵¹⁹

Ctibor Tiburcí Žďárský ze Žďáru na Kladně ¹⁵²⁰, JMC rada

1604/1605

Jaroslav Bořita z Martinic na Smečně ¹⁵²¹ a Okoři ¹⁵²², JMC rada

Matyáš Štampach ze Štampachu na Kornhauze ¹⁵²³, JMC rada

1605/1606

Jan Zbyněk Zajíc z Házmburka na Budyni ¹⁵²⁴, JMC rada

Ctibor Tiburcí Žďárský ze Žďáru na Kladně ¹⁵²⁵, JMC rada a hejtman Menšího Města pražského, JMC rada

1606/1607

Jaroslav [Bořita] z Martinic na Smečně ¹⁵²⁶, Okoři ¹⁵²⁷ a Běruničkách ¹⁵²⁸, JMC rada

¹⁵¹² Budyně nad Ohří, okr. Litoměřice

¹⁵¹³ Mšec (Kornhauz), okr. Rakovník

¹⁵¹⁴ Bílý Újezdec (Šternberk), zaniklá osada, okr. Kladno

¹⁵¹⁵ Červený Újezd, okr. Praha-západ

¹⁵¹⁶ Jeneč, okr. Praha-západ

¹⁵¹⁷ Smečno, okr. Kladno

¹⁵¹⁸ Červený Újezd, okr. Praha- západ

¹⁵¹⁹ Bílý Újezdec (Šternberk), zaniklá osada, okr. Kladno

¹⁵²⁰ Kladno, okr. Kladno

¹⁵²¹ Smečno, okr. Kladno

¹⁵²² Okoř, okr. Praha- západ

¹⁵²³ Mšec (Kornhauz), okr. Rakovník

¹⁵²⁴ Budyně nad Ohří, okr. Litoměřice

¹⁵²⁵ Kladno, okr. Kladno

Matyáš Štampach ze Štampachu na Kornhauze¹⁵²⁹, JMC rada

1607/1608

Jan [Novohradský ?] z Kolovrat

Jan Jiří Pětipeský [z Chyš a z Egerberku]

1608/1609

Fridrich purkrabí z Donína na Bílém Újezdci¹⁵³⁰

Matyáš starší Štampach ze Štampachu na Srbči¹⁵³¹ a Kornhauze¹⁵³², JMC rada

1609/1610

Jan Zbyněk Zajíc z Házmburka na Budyni¹⁵³³ a Mšeném¹⁵³⁴, JMC rada

Jan Boreň¹⁵³⁵ ze Lhoty na Míkovících¹⁵³⁶

1610/1611

<[Jan] Adam z Roupova>, ((Vilém mladší z Lobkovic))

<Bernart Elsnic [z Elsnic]>, ((Matyáš [Štampach] ze Štampachu))

1611/1612¹⁵³⁷

Friderich burggraff von Dohna¹⁵³⁸, [Jan] Adam z Roupova

Bernhardt Elsnicz¹⁵³⁹

1612/1613

Vilém mladší z Lobkovic na Bílině¹⁵⁴⁰ a Beškovicích¹⁵⁴¹, JMC rada

Odolan Pětipeský z Chyš a z Egerberku na Blahoticích¹⁵⁴²

1613/1614

¹⁵²⁶ Smečno, okr. Kladno

¹⁵²⁷ Okoř, okr. Praha- západ

¹⁵²⁸ Správně má být: Běrunice, okr. Nymburk

¹⁵²⁹ Mšec (Kornhauz), okr. Rakovník

¹⁵³⁰ Bílý Újezdec (Šternberk), zaniklá osada, okr. Kladno

¹⁵³¹ Srbeč, okr. Rakovník

¹⁵³² Mšec (Kornhauz), okr. Rakovník

¹⁵³³ Budyně nad Ohří, okr. Litoměřice

¹⁵³⁴ Mšené-Lázně, okr. Litoměřice

¹⁵³⁵ Správně má být: Boryně

¹⁵³⁶ Míkovice, okr. Mělník

¹⁵³⁷ Pro tento rok se dochoval jeden exemplář seznamu krajských hejtmanů. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/1/IV, karton č. 1131, fol. 1–2. Ve slánském kraji je na místě pro hejtmana za panský stav zapsáno jméno Fridrich purkrabí z Donína. Při schvalování seznamu panovníkem ale bylo vedle připsáno jméno Adama z Roupova, aniž by bylo jméno Fridricha škrtnuto. Skutečně jmenovaný hejtman proto zůstává nejistý. Ve jmenném rejstříku na tuto duplicitu upozorňuji otazníkem v hranatých závorkách [?] za letopočtem funkčního období u obou pánů.

¹⁵³⁸ Fridrich purkrabí z Donína

¹⁵³⁹ Bernart Elsnic z Elsnic

¹⁵⁴⁰ Bílina, okr. Teplice

¹⁵⁴¹ Horní Bečkovice, okr. Litoměřice

¹⁵⁴² Blahotice, okr. Kladno

Jan Adam z Roupova na Telcích ¹⁵⁴³

Bernart Elsnic z Elsnic na Kobylnících ¹⁵⁴⁴

1614/1615

Adam Kryštof Sezima ze Sezimova Ústí na Tečněvsi ¹⁵⁴⁵

Odolan Pětipeský z Chyš a z Egerberku na Blahoticích ¹⁵⁴⁶

1615/1616

Jan Adam z Roupova na Telcích ¹⁵⁴⁷

Bernart Elsnic z Elsnic na Kobylnících ¹⁵⁴⁸

1616/1617

Vilém mladší z Lobkovic na Bílině ¹⁵⁴⁹, Kosti ¹⁵⁵⁰ a Beškovicích ¹⁵⁵¹, JMC rada

Bohuchval Valkoun z Adlaru na Štáfě ¹⁵⁵², Račiněvsi ¹⁵⁵³ a Poštovicích ¹⁵⁵⁴, JMC rada

KRAJ VLTAVSKÝ

1563/1564 ?

Jan starší [Říčanský] z Říčan na Janovicích ¹⁵⁵⁵

Mikuláš Vrchotický z Loutkova na Vrchoticích ¹⁵⁵⁶

1564/1565 - seznam se nedochoval

1565/1566 ?

Mikuláš [Říčanský] z Říčan na Janovicích ¹⁵⁵⁷

Mikuláš Velemyský z Velemyšlovsi na Týnci ¹⁵⁵⁸

1566/1567 - seznam se nedochoval

¹⁵⁴³ Telce, okr. Louny

¹⁵⁴⁴ Kobylníky, okr. Kladno

¹⁵⁴⁵ Tetčiněves, okr. Litoměřice

¹⁵⁴⁶ Blahotice, okr. Kladno

¹⁵⁴⁷ Telce, okr. Louny

¹⁵⁴⁸ Kobylníky, okr. Kladno

¹⁵⁴⁹ Bílina, okr. Teplice

¹⁵⁵⁰ Kost, okr. Jičín

¹⁵⁵¹ Horní Beřkovice, okr. Litoměřice

¹⁵⁵² Zlonice, okr. Kladno

¹⁵⁵³ Račiněves, okr. Litoměřice

¹⁵⁵⁴ Poštovice, okr. Kladno

¹⁵⁵⁵ Vrchotovy Janovice, okr. Benešov

¹⁵⁵⁶ Vrchotice, okr. Benešov

¹⁵⁵⁷ Vrchotovy Janovice, okr. Benešov

¹⁵⁵⁸ Týnec nad Sázavou, okr. Benešov

1567/1568

Jan [Říčanský] z Říčan na Kosově Hoře ¹⁵⁵⁹

Zikmund Valkoun z Adlaru na Červeném Hrádku ¹⁵⁶⁰

1568/1569

Mikuláš [Říčanský] z Říčan na Janovicích ¹⁵⁶¹

Jan Břízský z Břízy na Osečanech ¹⁵⁶²

1569/1570

<Heřman Říčanský z Říčan na Janovicích ¹⁵⁶³>, ((Jan Říčanský z Říčan na Kosově Hoře ¹⁵⁶⁴))

Jan Velemyský z Velemyšlovsi na Týnci nad Sázavou ¹⁵⁶⁵

1570/1571 - seznam se nedochoval

1571/1572

Jan [Říčanský] z Říčan na Kosově Hoře ¹⁵⁶⁶

Petr Mitrovský z Nemyšle

1572/1573

Mikuláš [Říčanský] z Říčan na Janovicích ¹⁵⁶⁷

Jan Černín z Chuděnic na Nedražovicích ¹⁵⁶⁸

1573/1574

Zikmund [Říčanský] z Říčan na Křešicích ¹⁵⁶⁹

Adam Řepa z Neveklova na Tloškově ¹⁵⁷⁰

1574/1575

Vlachyň [Říčanský] z Říčan na Janovicích ¹⁵⁷¹

Petr Smrčka ze Mnichu na Krašovicích ¹⁵⁷²

1575/1576

Mikuláš [Říčanský] z Říčan na Janovicích ¹⁵⁷³

Jan Černín z Chuděnic na Nedražovicích ¹⁵⁷⁴

¹⁵⁵⁹ Kosova Hora, okr. Příbram

¹⁵⁶⁰ Červený Hrádek, okr. Příbram

¹⁵⁶¹ Vrchotovy Janovice, okr. Benešov

¹⁵⁶² Osečany, okr. Příbram

¹⁵⁶³ Vrchotovy Janovice, okr. Benešov

¹⁵⁶⁴ Kosova Hora, okr. Příbram

¹⁵⁶⁵ Týnec nad Sázavou, okr. Benešov

¹⁵⁶⁶ Kosova Hora, okr. Příbram

¹⁵⁶⁷ Vrchotovy Janovice, okr. Benešov

¹⁵⁶⁸ Nedrahovice, okr. Příbram

¹⁵⁶⁹ Křešice, okr. Benešov

¹⁵⁷⁰ Tloškov, okr. Benešov

¹⁵⁷¹ Vrchotovy Janovice, okr. Benešov

¹⁵⁷² Krašovice, okr. Příbram

¹⁵⁷³ Vrchotovy Janovice, okr. Benešov

1576/1577

Heřman Říčanský z Říčan na Kosově Hoře ¹⁵⁷⁵

Bohuchval Dvořecký z Olbramovic na Maršovicích ¹⁵⁷⁶

1577/1578 - seznam se nedochoval

1578/1579

Heřman [Říčanský] z Říčan na Kosově Hoře ¹⁵⁷⁷

Bernart Velemyský z Velemyšlovsi na Týncích ¹⁵⁷⁸

1579/1580 - seznam se nedochoval

1580/1581 - seznam se nedochoval

1581/1582

Hynek z Roupova na Janovicích ¹⁵⁷⁹

Bernart starší [Hodějovský] z Hodějova na Tloskově ¹⁵⁸⁰, [JMC rada]

1582/1583 - seznam se nedochoval

1583/1584

Hynek z Roupova na Janovicích ¹⁵⁸¹

Bernart Hodějovský z Hodějova na Tloskově ¹⁵⁸²

1584/1585 - seznam se nedochoval

1585/1586 - seznam se nedochoval

1586/1587 - seznam se nedochoval

1587/1588 - seznam se nedochoval

1588/1589

Jan z Vrtby na Hrádku Červeném ¹⁵⁸³

Mikuláš Vojkovský z Vojkova a z Milhostic ¹⁵⁸⁴ na Osečanech ¹⁵⁸⁵

1589/1590

Heřman [Říčanský] z Říčan na Kosově Hoře ¹⁵⁸⁶

Oldřich Myška ze Žlunic na Kamýku ¹⁵⁸⁷

¹⁵⁷⁴ Nedrahovice, okr. Příbram

¹⁵⁷⁵ Kosova Hora, okr. Příbram

¹⁵⁷⁶ Maršovice, okr. Benešov

¹⁵⁷⁷ Kosova Hora, okr. Příbram

¹⁵⁷⁸ Týnec nad Sázavou, okr. Benešov

¹⁵⁷⁹ Vrchotovy Janovice, okr. Benešov

¹⁵⁸⁰ Tloskov, okr. Benešov

¹⁵⁸¹ Vrchotovy Janovice, okr. Benešov

¹⁵⁸² Tloskov, okr. Benešov

¹⁵⁸³ Červený Hrádek, okr. Příbram

¹⁵⁸⁴ Správně má být: Vojkovský z Milhostic a z Vojkova

¹⁵⁸⁵ Osečany, okr. Příbram

¹⁵⁸⁶ Kosova Hora, okr. Příbram

1590/1591

Mikuláš [Říčanský] z Říčan na Beztahově ¹⁵⁸⁸

Bernart Velemyský z Velemyšlovsi na Týnci nad Sázavou ¹⁵⁸⁹

1591/1592 - seznam se nedochoval

1592/1593 - seznam se nedochoval

1593/1594

Hynek z Roupova na Janovicích ¹⁵⁹⁰

Přech Hodějovský z Hodějova na Milivském klášteře ¹⁵⁹¹

1594/1595 - seznam se nedochoval

1595/1596 - seznam se nedochoval

1596/1597

Heřman [Říčanský] z Říčan na Kosově Hoře ¹⁵⁹², JMC rada

Přech Hodějovský z Hodějova na Tloskově ¹⁵⁹³ a Milivštích ¹⁵⁹⁴

1597/1598

<Jan z Vrtby na Červeném Hrádku ¹⁵⁹⁵>, ((Jan Jiří z Švamberka))

Oldřich Myška ze Žlunic na Kamýku ¹⁵⁹⁶

1598/1599

<Jan z Vrtby>, ((Zdeněk [Vojtěch] z Lobkovic, JMC rada říšská))

Adam Velemyský z Velemyšlovsi na Olbramovicích ¹⁵⁹⁷

1599/1600

Heřman [Říčanský] z Říčan na Kosově Hoře ¹⁵⁹⁸, JMC rada

Kryštof Vojkovský z Milhostic [a z Vojkova] na Voračicích ¹⁵⁹⁹

1600/1601

Jan z Vrtby na Červeném Hrádku ¹⁶⁰⁰

Adam Velemyský z Velemyšlovsi na Olbramovicích ¹⁶⁰¹

¹⁵⁸⁷ Kamýk nad Vltavou, okr. Příbram

¹⁵⁸⁸ Beztahov, okr. Benešov

¹⁵⁸⁹ Týnec nad Sázavou, okr. Benešov

¹⁵⁹⁰ Vrchotovy Janovice, okr. Benešov

¹⁵⁹¹ Milevsko, okr. Písek

¹⁵⁹² Kosova Hora, okr. Příbram

¹⁵⁹³ Tloskov, okr. Benešov

¹⁵⁹⁴ Milevsko, okr. Písek

¹⁵⁹⁵ Červený Hrádek, okr. Příbram

¹⁵⁹⁶ Kamýk nad Vltavou, okr. Příbram

¹⁵⁹⁷ Olbramovice, okr. Benešov

¹⁵⁹⁸ Kosova Hora, okr. Příbram

¹⁵⁹⁹ Voračice, okr. Benešov

¹⁶⁰⁰ Červený Hrádek, okr. Příbram

1601/1602 - seznam se nedochoval

1602/1603

Heřman nejstarší [Říčanský] z Říčan na Kosově Hoře ¹⁶⁰², JMC rada

Adam Velemyský z Velemyšlovsi na Olbramovicích ¹⁶⁰³

1603/1604

Jan z Vrtby na Jindřichovicích ¹⁶⁰⁴

Diviš Černín z Chuděnic na Nedrahovicích ¹⁶⁰⁵

1604/1605

Heřman nejstarší [Říčanský] z Říčan na Kosově Hoře ¹⁶⁰⁶, JMC rada

Vilém Černín z Chuděnic na Trkově ¹⁶⁰⁷

1605/1606

Jan z Talmberka na Smilkově ¹⁶⁰⁸

Humprecht Černín z Chuděnic na Prčici ¹⁶⁰⁹

1606/1607

Sezima z Vrtby na Janovicích ¹⁶¹⁰

Adam Velemyský z Velemyšlovsi na Olbramovicích ¹⁶¹¹

1607/1608

Jan z Talmberka

Diviš Černín [z Chuděnic]

1608/1609

Sezima z Vrtby na Vrchotových Janovicích ¹⁶¹² a Oulehli ¹⁶¹³

Humprecht Černín z Chuděnic na Prčici ¹⁶¹⁴

1609/1610

Jiří z Talmberka na Jankově ¹⁶¹⁵ a Nemyšli ¹⁶¹⁶, JMC rada

¹⁶⁰¹ Olbramovice, okr. Benešov

¹⁶⁰² Kosova Hora, okr. Příbram

¹⁶⁰³ Olbramovice, okr. Benešov

¹⁶⁰⁴ Jindřichovice, okr. Klatovy

¹⁶⁰⁵ Nedrahovice, okr. Příbram

¹⁶⁰⁶ Kosova Hora, okr. Příbram

¹⁶⁰⁷ Trkov, okr. Příbram

¹⁶⁰⁸ Smilkov, okr. Benešov

¹⁶⁰⁹ Prčice, okr. Benešov

¹⁶¹⁰ Vrchotovy Janovice, okr. Benešov

¹⁶¹¹ Olbramovice, okr. Benešov

¹⁶¹² Vrchotovy Janovice, okr. Benešov

¹⁶¹³ Úloh, okr. Klatovy

¹⁶¹⁴ Prčice, okr. Benešov

Diviš Černín z Chuděnic na Drahonicích ¹⁶¹⁷, JMC rada

1610/1611

<Sezima z Vrtby>, ((Vilém Litvín [Říčanský] z Říčan))

Humprecht Černín [z Chuděnic]

1611/1612

Hanns von Rzitschan ¹⁶¹⁸

Wilhelm Cziernin ¹⁶¹⁹

1612/1613

Vilém [Litvín] mladší [Říčanský] z Říčan na Kosově Hoře ¹⁶²⁰

Maximilián Velemyský z Velemyšlovsi na Obděnicích ¹⁶²¹

1613/1614

Sezima z Vrtby na Vrchotových Janovicích ¹⁶²² a Křešicích ¹⁶²³

Ctibor starší Vrchotický z Loutkova na Přestavlcích ¹⁶²⁴

1614/1615

Vilém [Litvín] mladší [Říčanský] z Říčan na Kosově Hoře ¹⁶²⁵

Ladislav Vratislav z Mitrovic na Nelžejovicích ¹⁶²⁶

1615/1616

Sezima z Vrtby na Vrchotových Janovicích ¹⁶²⁷ a Křešicích ¹⁶²⁸, JMC rada

Adam Řepický z Sudoměře na Běšinech ¹⁶²⁹ a Hubenově ¹⁶³⁰

1616/1617 ¹⁶³¹

¹⁶¹⁵ Jankov, okr. Benešov

¹⁶¹⁶ Nemyšl, okr. Tábor

¹⁶¹⁷ Nedrahovice, okr. Příbram

¹⁶¹⁸ Jan Říčanský z Říčan

¹⁶¹⁹ Vilém Černín z Chuděnic

¹⁶²⁰ Kosova Hora, okr. Příbram

¹⁶²¹ Obděnice, okr. Příbram

¹⁶²² Vrchotovy Janovice, okr. Benešov

¹⁶²³ Křešice, okr. Benešov

¹⁶²⁴ Přestavlký, okr. Benešov

¹⁶²⁵ Kosova Hora, okr. Příbram

¹⁶²⁶ Nalžovice, okr. Příbram

¹⁶²⁷ Vrchotovy Janovice, okr. Benešov

¹⁶²⁸ Křešice, okr. Benešov

¹⁶²⁹ Běšiny, okr. Klatovy

¹⁶³⁰ Hubenov, zaniklá osada obce Hradecko, okr. Plzeň-sever

¹⁶³¹ Pro tento rok se dochovaly dva exempláře seznamů krajských hejtmanů. Viz SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 18 a SM, inv. č. 1605, sign. K 26/2, karton č. 1133, fol. 16–17. V pravděpodobně starším z nich bylo ve vltavském kraji v místě pro hejtmana za panský stav škrtnuto jméno Smila Hodějovského z Hodějova a nahrazeno jménem Viléma Litvína mladšího Říčanského z Říčan na Kosově Hoře. Na pravděpodobně mladším z nich ale figuruje jméno jiného šlechtice, a to Jana mladšího Říčanského z Říčan na Kosově Hoře, Staré Červené Řečici a Novém Rychnově. Nelze proto z jistotou určit, který šlechtic se nakonec

<Smil [Hodějovský] z Hodějova>, ((Vilém [Litvín] mladší [Říčanský] z Řičan na Kosově Hoře ¹⁶³²)), Jan mladší [Říčanský] z Řičan na Kosově Hoře ¹⁶³³, Staré Červené Řečici ¹⁶³⁴ a Novém Rychnově ¹⁶³⁵

Ctibor nejstarší Vrchotický z Loutkova na Přestavlcích ¹⁶³⁶

KRAJ ŽATECKÝ

1563/1564 ?

Jaroslav [Libštejnský] z Kolovrat na Petršpurce ¹⁶³⁷

Jiřík Hora z Ocelovic na Libkovicích ¹⁶³⁸

1564/1565 – seznam se nedochoval

1565/1566 ?

Jan Valdemar Hasištejnský z Lobkovic na Mašťově ¹⁶³⁹

Jan Dlaždimský [Vřesovec] z Vřesovic na Dlaždimi ¹⁶⁴⁰

1566/1567 - seznam se nedochoval

1567/1568

Děpolt z Lobkovic na Divicích ¹⁶⁴¹

Jiřík Hora z Ocelovic na Libkovicích ¹⁶⁴²

1568/1569

Jaroslav [Libštejnský] z Kolovrat na Petršpurce ¹⁶⁴³

Lev Fictum [z Fictum] na Klášteře ¹⁶⁴⁴

1569/1570

Jan Voldemar Hasištejnský z Lobkovic na Mašťově ¹⁶⁴⁵

krajským hejtmanem skutečně stal. Ve jmenném rejstříku na tuto duplicitu upozorňuji otazníkem v hranatých závorkách [?] za letopočtem funkčního období u obou pánů. Zbylá jména jsou v obou seznamech totožná.

¹⁶³² Kosova Hora, okr. Příbram

¹⁶³³ Kosova Hora, okr. Příbram

¹⁶³⁴ Červená Řečice, okr. Pelhřimov

¹⁶³⁵ Nový Rychnov, okr. Pelhřimov

¹⁶³⁶ Přestavlký, okr. Benešov

¹⁶³⁷ Petrohrad, okr. Louny

¹⁶³⁸ Libkovice, okr. Louny

¹⁶³⁹ Mašťov, okr. Chomutov

¹⁶⁴⁰ Blažim, okr. Louny

¹⁶⁴¹ Divice, okr. Louny

¹⁶⁴² Libkovice, okr. Louny

¹⁶⁴³ Petrohrad, okr. Louny

¹⁶⁴⁴ Klášterec nad Ohří, okr. Chomutov

Zdislav Boreň ¹⁶⁴⁶ ze Lhoty na Nezabylicích ¹⁶⁴⁷

1570/1571 - seznam se nedochoval

1571/1572

Mikuláš z Lobkovic na Chyšech ¹⁶⁴⁸

Jiřík Hora z Ocelovic na Libkovicích ¹⁶⁴⁹

1572/1573

Bohuslav [Havel] z Lobkovic na Blšanech ¹⁶⁵⁰

Šebestyán [Vřesovec] z Vřesovic [a z Doubravské Hory] na Touchovicích ¹⁶⁵¹

1573/1574

Jan Voldemar Hasištejnský z Lobkovic na Mašťově ¹⁶⁵²

Jiřík Hora z Ocelovic na Libkovicích ¹⁶⁵³

1574/1575

Mikuláš z Lobkovic na Chyšech ¹⁶⁵⁴

Václav Žďárský ze Žďáru na Žďáru ¹⁶⁵⁵

1575/1576

[Jan] Valdenmaier ¹⁶⁵⁶ Hasištejnský z Lobkovic na Mašťově ¹⁶⁵⁷

Šebestyán [Vřesovec] z Vřesovic [a z Doubravské Hory] na Touchovicích ¹⁶⁵⁸

1576/1577

Šebestyán Hasištejnský z Lobkovic na Hasištejně ¹⁶⁵⁹

Mikuláš Štampach ze Štampachu na Velikém Stroupči ¹⁶⁶⁰

1577/1578 - seznam se nedochoval

1578/1579

Bohuslav [Havel] z Lobkovic na Blšanech ¹⁶⁶¹

¹⁶⁴⁵ Mašťov, okr. Chomutov

¹⁶⁴⁶ Správně má být: Boryně

¹⁶⁴⁷ Nezabylice, okr. Chomutov

¹⁶⁴⁸ Chyše, okr. Karlovy Vary

¹⁶⁴⁹ Libkovice, okr. Louny

¹⁶⁵⁰ Blšany, okr. Louny

¹⁶⁵¹ Touchovice, okr. Louny

¹⁶⁵² Mašťov, okr. Chomutov

¹⁶⁵³ Libkovice, okr. Louny

¹⁶⁵⁴ Chyše, okr. Karlovy Vary

¹⁶⁵⁵ Žďár, okr. Karlovy Vary

¹⁶⁵⁶ Správně má být: Valdemar

¹⁶⁵⁷ Mašťov, okr. Chomutov

¹⁶⁵⁸ Touchovice, okr. Louny

¹⁶⁵⁹ Hasištejn, okr. Chomutov

¹⁶⁶⁰ Stroupeč, okr. Louny

Mikuláš Štampach ze Štampachu na Stroupči ¹⁶⁶²

1579/1580 - seznam se nedochoval

1580/1581 - seznam se nedochoval

1581/1582

[Jan] Valdemar [Hasištejnský] z Lobkovic na Maš'ově ¹⁶⁶³

Václav Žďárský [ze Žďáru] na Žďáru ¹⁶⁶⁴

1582/1583 - seznam se nedochoval

1583/1584

Jan Novohradský z Kolovrat na Liběticích ¹⁶⁶⁵

Václav Žďárský ze Žďáru na Žďáru ¹⁶⁶⁶

1584/1585 - seznam se nedochoval

1585/1586 - seznam se nedochoval

1586/1587 - seznam se nedochoval

1587/1588 - seznam se nedochoval

1588/1589

Kryštof Šlik z Holejče hrabě z Pasounu a z Lokte na Doupově ¹⁶⁶⁷

Petr Kokořovec z Kokořova na Žluticích ¹⁶⁶⁸

1589/1590

Ladislav starší z Lobkovic na Mostském hradě ¹⁶⁶⁹, JMC rada

Václav Žďárský ze Žďáru na Žďáru ¹⁶⁷⁰

1590/1591

Jan Václav z Lobkovic na Jiřetíně ¹⁶⁷¹, Běruničkách ¹⁶⁷² a Veltrubech ¹⁶⁷³, JM arciknížete

Arnošta komorník

Petr Kokořovec [z Kokořova] na Žluticích ¹⁶⁷⁴

1591/1592 - seznam se nedochoval

¹⁶⁶¹ Blšany, okr. Louny

¹⁶⁶² Stroupeč, okr. Chomutov

¹⁶⁶³ Maš'ov, okr. Chomutov

¹⁶⁶⁴ Žďár, okr. Karlovy Vary

¹⁶⁶⁵ Libědice, okr. Chomutov

¹⁶⁶⁶ Žďár, okr. Karlovy Vary

¹⁶⁶⁷ Doupov, zaniklá obec, okr. Chomutov

¹⁶⁶⁸ Žlutice, okr. Karlovy Vary

¹⁶⁶⁹ Most – Hněvín, okr. Most

¹⁶⁷⁰ Žďár, okr. Karlovy Vary

¹⁶⁷¹ Dolní Jiřetín, okr. Most

¹⁶⁷² Správně má být: Běrunice, okr. Nymburk

¹⁶⁷³ Veltruby, okr. Kolín

¹⁶⁷⁴ Žlutice, okr. Karlovy Vary

1592/1593 - seznam se nedochoval

1593/1594

<Jan Václav z Lobkovic na Jiřetíně¹⁶⁷⁵, Běrunicích¹⁶⁷⁶ a Veltrubech¹⁶⁷⁷, JMC rada a hejtman Starého Města pražského>, ((<Maximilián Hasištejnský z Lobkovic na Drahonicích¹⁶⁷⁸>)), ((Kryštof Šlik z Holejče hrabě z Pasounu a z Lokte na Falknově¹⁶⁷⁹ a Doupově¹⁶⁸⁰))

<Fridrich Doupovec z Doupova na Vilémově¹⁶⁸¹ a Vraným¹⁶⁸²>, ((Hanuš Hruška z Března na Cítolibeč¹⁶⁸³ a Selmicích¹⁶⁸⁴))

1594/1595 - seznam se nedochoval

1595/1596 - seznam se nedochoval

1596/1597

Linhart Colonna z Felsu na Andělské Hoře¹⁶⁸⁵

Kryštof Fictum z Fictum na Novém Šumberce¹⁶⁸⁶ a Klášterci¹⁶⁸⁷, JMC rada

1597/1598

Kryštof Šlik z Holejče hrabě z Pasounu a z Lokte na Falknově¹⁶⁸⁸ a Doupově¹⁶⁸⁹

Jiřík Hochauzar z Hochauzu na Eisnberku¹⁶⁹⁰

1598/1599

Linhart Colonna z Felsu na Andělské Hoře¹⁶⁹¹

Kryštof Fictum [z Fictum], JMC rada

1599/1600

<Kryštof Šlik hrabě z Pasounu a z Lokte na Falknově¹⁶⁹² a Doupově¹⁶⁹³>, ((Jiří ze Vchynic a z Tetova

¹⁶⁷⁵ Dolní Jiřetín, okr. Most

¹⁶⁷⁶ Běrunice, okr. Nymburk

¹⁶⁷⁷ Veltruby, okr. Kolín

¹⁶⁷⁸ Drahonice, okr. Louny

¹⁶⁷⁹ Sokolov, okr. Sokolov

¹⁶⁸⁰ Doupov, zaniklá obec, okr. Chomutov

¹⁶⁸¹ Vilémov, okr. Chomutov

¹⁶⁸² Vraný, okr. Kladno

¹⁶⁸³ Cítoliby, okr. Louny

¹⁶⁸⁴ Selmice, zaniklá ves u Zbrašína, okr. Louny

¹⁶⁸⁵ Andělská Hora, okr. Karlovy Vary

¹⁶⁸⁶ Šumná (Šumberk), okr. Chomutov

¹⁶⁸⁷ Klášterec nad Ohří, okr. Chomutov

¹⁶⁸⁸ Sokolov, okr. Sokolov

¹⁶⁸⁹ Doupov, zaniklá obec, okr. Chomutov

¹⁶⁹⁰ Jezeří, okr. Most

¹⁶⁹¹ Andělská Hora, okr. Karlovy Vary

¹⁶⁹² Sokolov, okr. Sokolov

na Blšanech ¹⁶⁹⁴))

Kryštof Doupovec z Doupova na Vikleticích ¹⁶⁹⁵

1600/1601

Beneš Libštejnský z Kolovrat na Hokově ¹⁶⁹⁶, JMC panatýr

Bohuslav Felix [Fictum] z Fictum na Novém Pichelberku ¹⁶⁹⁷

1601/1602 - seznam se nedochoval

1602/1603

Linhart Colonna z Felsu na Šenkenburce ¹⁶⁹⁸ a Andělské Hoře ¹⁶⁹⁹

Kryštof Fictum z Fictum na Klášterci ¹⁷⁰⁰ a Novém Šumburce ¹⁷⁰¹, JMC rada

1603/1604

Beneš Libštejnský z Kolovrat na Petršpurce ¹⁷⁰²

Kašpar Štensdorf ze Štensdorfu na Miroticích ¹⁷⁰³

1604/1605

Jan Václav z Lobkovic na Litvínově ¹⁷⁰⁴ a Jiřetíně ¹⁷⁰⁵, JMC rada a hejtman Starého Města pražského

Jan Mikuláš Hochauzar z Hochauzu na Eisnberce ¹⁷⁰⁶

1605/1606

Linhart Colonna z Felsu na Šenkenburce ¹⁷⁰⁷ a Andělské Hoře ¹⁷⁰⁸, JMC rada

Kryštof Fictum z Fictum na Klášterci ¹⁷⁰⁹ a Novém Šumburce ¹⁷¹⁰, JMC rada

¹⁶⁹³ Doupov, zaniklá obec, okr. Chomutov

¹⁶⁹⁴ Blšany, okr. Louny

¹⁶⁹⁵ Vikletice, okr. Chomutov

¹⁶⁹⁶ Hokov, okr. Rakovník

¹⁶⁹⁷ Piegelhof, zaniklá ves a dvůr, část obce Prunéřov, okr. Chomutov

¹⁶⁹⁸ Schenkenberg, zaniklý hrad v Itálii. Regione: Trentino – Alto Adige/Region: Trentino – Südtirol, Provincia: Bolzano/Provinz: Bozen, Comprensorio: Salto - Sciliar/Bezirksgemeinschaft: Salten – Schlern, Nome ufficiale: Fiè allo Sciliar/Gemeinde: Völs am Schlern, Frazione: Umes/Ortsteilname: Ums

¹⁶⁹⁹ Andělská Hora, okr. Karlovy Vary

¹⁷⁰⁰ Klášterec nad Ohří, okr. Chomutov

¹⁷⁰¹ Šumná (Šumburk), okr. Chomutov

¹⁷⁰² Petrohrad, okr. Louny

¹⁷⁰³ Mirotice, okr. Karlovy Vary

¹⁷⁰⁴ Litvínov, okr. Most

¹⁷⁰⁵ Dolní Jiřetín, okr. Most

¹⁷⁰⁶ Jezeří, okr. Most

¹⁷⁰⁷ Schenkenberg, zaniklý hrad v Itálii. Regione: Trentino – Alto Adige/Region: Trentino – Südtirol, Provincia: Bolzano/Provinz: Bozen, Comprensorio: Salto - Sciliar/Bezirksgemeinschaft: Salten – Schlern, Nome ufficiale: Fiè allo Sciliar/Gemeinde: Völs am Schlern, Frazione: Umes/Ortsteilname: Ums

¹⁷⁰⁸ Andělská Hora, okr. Karlovy Vary

¹⁷⁰⁹ Klášterec nad Ohří, okr. Chomutov

¹⁷¹⁰ Šumná (Šumburk), okr. Chomutov

1606/1607

Beneš Libštejnský z Kolovrat na Hokově ¹⁷¹¹, JMC panatýr

Václav Chotek z Chockova na Žižli ¹⁷¹²

1607/1608

Jaroslav mladší [Libštejnský] z Kolovrat

Prokop Dvořecký [z Olbramovic]

1608/1609

Linhart Colonna z Felsu na Šenknburku ¹⁷¹³, Andělské Hoře ¹⁷¹⁴ a Nejdku ¹⁷¹⁵, JMC rada

Jan Mikuláš Hochauzar z Hochauzu na Eisnberce ¹⁷¹⁶

1609/1610

Štefan Jiří ze Šternberka na Postoloprtech ¹⁷¹⁷, JMC rada, komorník a hejtman lén německých koruny české

Václav Štampach z Štampachu na Valči ¹⁷¹⁸

1610/1611

Jaroslav [Libštejnský] z Kolovrat

Brikcí Štampach [ze Štampachu]

1611/1612

Stefan von Sternbergk ¹⁷¹⁹

Jacob Hrushka ¹⁷²⁰

1612/1613

[Jan] Albín Šlik z Holejče hrabě z Pasounu a z Lokte na Doupově ¹⁷²¹

Volf [Vřesovec] z Vřesovic [a z Doubravské Hory] na Nových Hradech ¹⁷²²

1613/1614

Jaroslav mladší Libštejnský z Kolovrat na Petršpurce ¹⁷²³

Asman starší Štampach ze Štampachu na Sedčicích ¹⁷²⁴ a Holoticích ¹⁷²⁵

¹⁷¹¹ Hokov, okr. Rakovník

¹⁷¹² Žihle, okr. Plzeň-sever

¹⁷¹³ Schenkenberg, zaniklý hrad v Itálii. Regione: Trentino – Alto Adige/Region: Trentino – Südtirol, Provincia: Bolzano/Provinz: Bozen, Comprensorio: Salto - Sciliar/Bezirksgemeinschaft: Salten – Schlern, Nome ufficiale: Fiè allo Sciliar/Gemeinde: Völs am Schlern, Frazione: Umes/Ortsteilname: Ums

¹⁷¹⁴ Andělská Hora, okr. Karlovy Vary

¹⁷¹⁵ Nejdeč, okr. Karlovy Vary

¹⁷¹⁶ Jezeří, okr. Most

¹⁷¹⁷ Postoloprty, okr. Louny

¹⁷¹⁸ Valeč, okr. Karlovy Vary

¹⁷¹⁹ Štefan Jiří z Šternberka

¹⁷²⁰ Jakub Hruška z Března

¹⁷²¹ Doupov, zaniklá obec, okr. Chomutov

¹⁷²² Nový Hrad, okr. Louny

¹⁷²³ Petrohrad, okr. Louny

1614/1615

Jáchym starší [Libštejnský] z Kolovrat na Rabštejně¹⁷²⁶ a Libkovicích¹⁷²⁷

Brikcí Štampach ze Štampachu na Kněžicích¹⁷²⁸, Oplotech¹⁷²⁹ a Minicích¹⁷³⁰

1615/1616

Jaroslav mladší Libštejnský z Kolovrat na Petršpurce¹⁷³¹, Sosni¹⁷³² a Pšovlcích¹⁷³³

Volf starší Vřesovec z Vřesovic a z Doubravské Hory na Nových Hradech¹⁷³⁴, Lipenci¹⁷³⁵ a Touchovicích¹⁷³⁶

1616/1617

Jáchym Libštejnský z Kolovrat na Rabštejně¹⁷³⁷ a Libkovicích¹⁷³⁸

Václav Štampach ze Štampachu na Valči¹⁷³⁹, Skytalech¹⁷⁴⁰ a Červeném Hrádku¹⁷⁴¹

¹⁷²⁴ Sedčice, okr. Louny

¹⁷²⁵ Holetice, zaniklá osada u Bochova, okr. Karlovy Vary

¹⁷²⁶ Rabštejn nad Střelou, okr. Plzeň-sever

¹⁷²⁷ Libkovice, okr. Louny

¹⁷²⁸ Kněžice, okr. Louny

¹⁷²⁹ Oploty, okr. Louny

¹⁷³⁰ Minice, okr. Louny

¹⁷³¹ Petrohrad, okr. Louny

¹⁷³² Soseň, okr. Rakovník

¹⁷³³ Pšovlky, okr. Rakovník

¹⁷³⁴ Nový Hrad, okr. Louny

¹⁷³⁵ Lipenec, okr. Louny

¹⁷³⁶ Touchovice, okr. Louny

¹⁷³⁷ Rabštejn nad Střelou, okr. Plzeň-sever

¹⁷³⁸ Libkovice, okr. Louny

¹⁷³⁹ Valeč, okr. Karlovy Vary

¹⁷⁴⁰ Skytaly, okr. Louny

¹⁷⁴¹ Červený Hrádek, dnes součást Plzně, okr. Plzeň-město

JMENNÝ REJSTŘÍK

Rejstřík obsahuje jména všech rodů a jednotlivců a všechny údaje o nich, tak jak jsou uvedeny v předcházejícím soupisu krajských hejtmanů, zhotoveném uměle na základě všech dochovaných seznamů krajských hejtmanů z let 1563/1564 – 1616/1617, uložených dnes v Národním Archivu Praha, fond Stará manipulace, inv. č. 1605, sign. K 26/1 – 10, *Kraje a krajské zřízení v Čechách*, karton č. 1130 – 1135. Každý seznam také v různé míře zachycuje údaje o majetkové držbě, titulech a hodnotech každé jednotlivé osoby v daném časovém úseku. V případě dochování několika seznamů pro jedno funkční období jsou údaje v rejstříku jejich komparací.

Jména rodů, a v rámci nich také jednotlivých osob, jsou řazena abecedně. Jméno každého rodu a každého jednotlivce je zaznamenáno ve všech variantách, vyskytujících se v soupisu. V případě nejasností je jejich správná podoba, tak jak je přijímána současnou historickou vědou, určena v hranatých závorkách. Za jménem rodu je uvedena jeho soudobá stavovská příslušnost. Za jménem každého jednotlivce jsou v hranatých závorkách uvedena základní životopisná data, pokud je bylo možno zjistit. Následuje vypsání držených panství nebo statků, titulů a zastávaných hodností, tak jak jsou zaznamenány v soupisu. Přitom ale není zvláště upozorňováno na vývoj a změny v jejich držbě či zastávání. Za názvem panství nebo statku, odvozeným v minulosti nejčastěji od správního centra v některé jeho obci, je v hranaté závorce, v případě odlišnosti od současného oficiálního názvu dané obce, uveden její současný oficiální název. Informace o jednotlivé osobě uzavírá údaj o zastávané funkci krajského hejtmana v určitém kraji nebo krajích v chronologickém sledu, tak jak byl zaznamenán v soupisu. Pokud bylo v seznamu jméno vybraného šlechtice škrtnuto, aniž lze zjistit přesný čas této změny, upozorňuji na to do závorky za roky funkčního období – (škrtnut). Podobně činím, pokud bylo na místo škrtnutého jména doplněno jméno jiné – (doplně). Pokud se údaje díky dochování více seznamů pro jedno funkční období rozcházejí, upozorňuji na to otazníkem v hranatých závorkách [?] za letopočtem funkčního období. Dva seznamy nebyly vročeny. Mnou předpokládaná data funkčního období v nich zanesených hejtmanů se vztahují pro léta 1563/1564 a 1565/1566. Proto za nimi dělám otazník.

Bechyně z Lažan, rytířský rod

- *David* [z. 1611], na Pičíně, hejtman podbrdského kraje 1609/1610
- *Oldřich* [z. po 1623], na Šťáhlavicích, hejtman podbrdského kraje 1614/1615
- *Václav* [z. 1579], na Dušnicích [= Trhové Dušníky], hejtman podbrdského kraje 1565/1566?
- *Václav/Václav mladší* [z. 1600], na Dlouhé Lhotě, JMC rada, hejtman podbrdského kraje 1569/1570, 1574/1575 (doplněn), 1589/1590

Belvic z Nostvic (Nostic), rytířský rod

- *Kašpar* [z. 1583], na Liběchově, hejtman litoměřického kraje 1567/1568
- *Zikmund* [z. 1621], na Beřkovicích [= Dolní Beřkovice] a Střemachu [= Střemy], JMC rada, hejtman boleslavského kraje 1613/1614

Beneda z Nečtin, rytířský rod

- *Beneš* [z. 1594], na Vilémově, hejtman čáslavského kraje 1588/1589

Berka (Berekha) z Dubé a z Lipé, panský rod

- *Albrecht* [1544, z. 1578], na Loukovci, hejtman boleslavského kraje 1574/1575
- *Aleš* [z. 1599], na Kuřívodech a Bělé [= Bělá pod Bezdězem], hejtman boleslavského kraje 1583/1584, 1588/1589
- *Bohuchval/Bohuchval starší* [z. po 1621], na Loukovci nad Jizerou [= Loukovec], Kuřívodech, Bělé [= Bělá pod Bezdězem], Chyšech, JMC rada, hejtman boleslavského kraje 1600/1601, 1608/1609, 1613/1614, 1615/1616
- *Burjan Lev* [z. 1625], na Rychmburce, hejtman chrudimského kraje 1609/1610
- *Václav* [z. 6.7./8.1600], na Rychmburce, hejtman chrudimského kraje 1573/1574 (škrtnut), 1574/1575, 1576/1577, 1578/1579
- *Václav/Václav starší (Wenzl)* [z. po 1620], na Dešně [= Deštná], Bezdězi a Vidimi, hejtman boleslavského kraje 1611/1612, 1614/1615, 1616/1617
- *Zdeněk* [z. 23.9.1572], na Rychmburce, hejtman chrudimského kraje 1565/1566?, 1567/1568, 1571/1572
- *Zikmund* [z. 1.8.1570], na Lipém [= Česká Lípa] a Novém Stránově [= Stránov], hejtman boleslavského kraje 1563/1564?

Beřkovský ze Šebířova, rytířský rod

- *Jaroslav*, hejtman kouřimského kraje 1610/1611 (škrtnut)

- *Jindřich* [1581 - 1622], na Lojovicích, hejtman kouřimského kraje 1608/1609, 1610/1611
- *Mikuláš* [1581 - 1627], na Košetících, JMC rada, hejtman čáslavského kraje 1605/1606
- *Vilém* [z. po 1581], na Bechlíni [= Bechlín], hejtman slánského kraje 1568/1569

Bezdrůžický z Kolovrat (von Kollowrath), panský rod

- *Jan* [z. 1604], na Bystrém, Záběhlicích a Týnci Hrochovém [= Hrochův Týnec], JMC rada, hejtman chrudimského kraje 1588/1589, 1603/1604
- *Vilém Jindřich (Wilhelm)* [z. 11.7.1642], hejtman chrudimského kraje 1611/1612
- *Zdislav Abdon* [z. po 1587], na Libochovanech, hejtman litoměřického kraje 1574/1575

Bírka z Násilí, rytířský rod

- *Jiřík* [z. 1597], na Krušovicích, Domousicích, hejtman rakovnického kraje 1572/1573, hejtman boleslavského kraje 1593/1594

Bohdanecký z Hodkova, rytířský rod

- *Heřman* [z. 1582], na Hostačově, Bračicích [= Bratčice], JMC rada, hejtman čáslavského kraje 1569/1570, 1576/1577, 1581/1582

Boryně (Boreň) ze Lhoty, rytířský rod

- *David* [z. kol. 1590], na Míkovicích a Roztokách, hejtman slánského kraje 1565/1566?
- *Jan* [z. 1613], na Míkovicích, hejtman slánského kraje 1609/1610
- *Zdislav* [z. 1573], na Nezabylicích, hejtman žateckého kraje 1569/1570

Bořita z Martinic, panský rod

- *Jan/Jan mladší* [z. 24.2.1590], na Okoři, hejtman slánského kraje 1565/1566?, 1568/1569
- *Jaroslav* [n. 1582, z. 21.11.1649], na Smečně, Okoři a Běruničkách [= Běrunice], JMC rada, hejtman slánského kraje 1602/1603, 1604/1605, 1606/1607
- *Jiřík* [n. 1546, z. 22.1.1598], na Smečně, hejtman slánského kraje 1575/1576

Boubínský z Újezda, rytířský rod

- *Adam* [z. po 1596], na Třebomyslicích, hejtman prácheňského kraje 1578/1579
- *Petr* [z. 23.4.1600], na Dubu, Střele, JMC rada, hejtman prácheňského kraje 1567/1568, 1589/1590, 1596/1597

Branišovský z Branišova, rytířský rod

- *Jan Vojislav* [z. 1612], na Frymburce [= Želenov], hejtman prácheňského kraje 1581/1582, 1599/1600

Brozanský Vřesovec z Vřesovic, rytířský rod

- *Jindřich* [z. kol. 1577], na Vraným, JMC rada, hejtman slánského kraje 1576/1577

- *Zikmund* [z. 1588], na Brozanech, hejtman litoměřického kraje 1565/1566?

Bryknar z Brukštejna, rytířský rod

- *Albrecht* [z. kol. 1601], na Sedči [= Seč], hejtman chrudimského kraje 1596/1597

- *Jan* [z. kol. 1595], na Čívicích [= Staré Čívce], hejtman chrudimského kraje 1588/1589

- *Mikuláš* [z. kol. 1599], na Zapích [= Zápy], hejtman kouřimského kraje 1571/1572

Břízský z Břízy, rytířský rod

- *Jan* [z. 1570], na Osečanech, hejtman vltavského kraje 1568/1569

z Bubna viz též Varlejch z Bubna

z Bubna, rytířský rod

- *Heřman* [z. 1602], na Hořejním Jelení [= Horní Jelení], hejtman chrudimského kraje 1589/1590

- *Jaroslav* [z. před 1602], na Březně, hejtman boleslavského kraje 1589/1590

- *Jindřich* [z. 1596], na Březně, hejtman boleslavského kraje 1576/1577, 1581/1582

- *Mikuláš Vratislav* [z. 1617], na Březně, Liticích [= Litice nad Orlicí], Žamberce a Horním Jelení, hejtman boleslavského kraje 1608/1609, 1615/1616

Budovec z Budova, rytířský rod

- *Kryštof* [z. 1602], na Hradišti nad Jizerou [= Mnichovo Hradiště], hejtman boleslavského kraje 1600/1601

Bukovanský Pinta z Bukovan, rytířský rod

- *Adam* [z. po 1624], na Zbenicích, hejtman podbrdského kraje 1616/1617

- *Přibík* [z. 1601], hejtman podbrdského kraje 1581/1582 (škrtnut)

Bukovský z Hustířan, rytířský rod

- *Kryštof* [z. kol. 1607], na Hradě Velehradě [= Velehraděk], JMC rada, hejtman hradeckého kraje 1603/1604, 1605/1606

Bzenský z Prorubě, rytířský rod

- *Adam* [z. 1605], na Niměřicích a Bezně, hejtman boleslavského kraje 1588/1589

Cehnice z Říčan, panský rod

- *Jan nejstarší* [z. 1614], na Popovicích, hejtman kouřimského kraje 1614/1615

- *Oldřich* [z. před 1606], na Pňovanech, JMC rada, hejtman plzeňského kraje 1578/1579, 1598/1599 (doplněn), 1599/1600, 1603/1604

- *Šebestyán* [z. po 1579], na Přestavcích, hejtman plzeňského kraje 1563/1564?

- *Šebestyán*, na Popovicích, hejtman kouřimského kraje 1581/1582, 1589/1590

Cetenský z Cetně, rytířský rod

- *Jiřík* [z. 1583], na Vinařicích, hejtman boleslavského kraje 1568/1569, 1572/1573

Cidlinský ze Sluh, rytířský rod

- *Jan* [z. 1601], na Výklecích [= Velké Výkleky], hejtman hradeckého kraje 1581/1582

Colonna svobodný pán z Felsu (Kolona z Felzu), panský rod

- *Linhart (Leonhart)* [n. 1565, z. 13. 4. 1620], na Šenkenburce [= Schenkenberg], Andělské Hoře a Nejdku, JMC rada, hejtman žateckého kraje 1596/1597, 1598/1599, 1602/1603, 1605/1606, 1608/1609

Cukr (Zucker) z Tamfeldu, rytířský rod

- *Jan Jindřich (Hainrich)* [z. po 1631], hejtman rakovnického kraje 1611/1612

Čabelický ze Soutic, rytířský rod

- *Karel* [z. 1624], na Žimuticích, hejtman bechyňského kraje 1614/1615

Čejka z Olbramovic, rytířský rod

- *Jan* [z. po 1604], na Ratajích Hrazených nad Sázavou [= Rataje nad Sázavou], hejtman kouřimského kraje 1602/1603

- *Jerolím (Jeroným)* [z. 1609], na Chvalách [= Chvaly], Počernicích, hejtman kouřimského kraje 1600/1601, 1604/1605, 1606/1607

Čelechovec z Kralovic, rytířský rod

- *Jiřík* [z. 1573], hejtman rakovnického kraje 1563/1564?, 1568/1569

Černín (Cziernin) z Chudenic (z Chuděnic), rytířský rod

- *Diviš* [z. 21. 6. 1621], na Nedrahovicích, JMC rada, hejtman vltavského kraje 1603/1604, 1607/1608, 1609/1610

- *Humprecht* [n. 1525, z. 1601], hejtman plzeňského kraje 1572/1573

- *Humprecht* [z. po 1629], na Prčici, hejtman vltavského kraje 1605/1606, 1608/1609, 1610/1611

- *Jakub* [z. po 1586], na Líšťanech, hejtman prácheňského kraje 1573/1574

- *Jan* [1554, z. 1580], na Nedražovicích [= Nedrahovice], hejtman vltavského kraje 1572/1573, 1575/1576

- *Jan* [z. 1593], na Újezdě [= Bílý Újezd], hejtman litoměřického kraje 1569/1570

- *Jindřich* [z. 1640], na Švihově, hejtman plzeňského kraje 1616/1617

- *Vilém (Wilhelm)* [z. 1629], na Trkově, hejtman vltavského kraje 1604/1605, 1611/1612

Deym ze Stříteže, rytířský rod

- *Hendrych starší* [z. po 1636], hejtman prácheňského kraje 1615/1616 (doplněn)

Dlask Vchynský ze Vchynic viz Vchynský ze Vchynic/ze Vchynic a z Tetova

Dlažimský (Dlaždimský) Vřesovec z Vřesovic, rytířský rod

- *Jan* [z. kol. 1570], na Dlažimi [= Blažim], hejtman žateckého kraje 1565/1566?

- *Karel* [z. 1588], na Dlažimě [= Blažim], hejtman litoměřického kraje 1581/1582

Dlouhoveský z Dlouhé vsi, rytířský rod

- *Jan* [z. 1595], na Zavlekově, hejtman prácheňského kraje 1572/1573, 1574/1575

Dobřenský z Dobřenic, rytířský rod

- *Jan starší* [z. 30.1.1624], na Dobřenicích a Chvalkovicích, hejtman hradeckého kraje 1613/1614 (doplněn)

- *Jindřich Kunata/Jindřich Kunát* [z. 1619], na Vale [= Valy] a Orli, hejtman chrudimského kraje 1608/1609, 1609/1610, 1612/1613

Dobříkovský z Malejova, rytířský rod

- *Vilém* [z. po 1622], na Dobříkově a Vinařích, hejtman chrudimského kraje 1602/1603, 1610/1611 (doplněn)

Dohalský z Dohalic, rytířský rod

- *Jan Bořek starší (Jan starší)* [z. 9.1.1590], na Veselí [= Vysoké Veselí], hejtman hradeckého kraje 1572/1573, 1576/1577

purkrabí z Donína (burggraff von Dohna), panský rod

- *Adam (kulhavý pán)* [z. 1586], na Žehušicích, hejtman čáslavského kraje 1573/1574? (škrtnut), 1578/1579

- *Bořivoj* [z. 1571], na Žehušicích, hejtman čáslavského kraje 1567/1568

- *Fridrich (Friderich)* [z. 1634], na Bílém Újezdci, hejtman slánského kraje 1600/1601, 1603/1604, 1608/1609, 1611/1612 [?]

- *Jindřich* [z. 1597], na Benátkách [= Benátky nad Jizerou], hejtman boleslavského kraje 1569/1570 (škrtnut), 1593/1594 (doplněn a škrtnut)

- *Václav* [z. 1598/1599], na Bílém Újezdci, hejtman slánského kraje 1572/1573, 1578/1579, 1588/1589, 1597/1598

Doudlebský z Doudleb, rytířský rod

- *Fridrich* [z. 1596], na Nadějkově, hejtman bechyňského kraje 1572/1573

Doupovec z Doupova, rytířský rod

- *Fridrich* [z. 1593], na Vilémově a Vraným, hejtman žateckého kraje 1593/1594 (škrtnut)

- *Kryštof* [z. po 1602], na Vikleticích, hejtman žateckého kraje 1599/1600

- *Vilém*, na Tytřích, hejtman rakovnického kraje 1598/1599 (doplněn)

Dvořecký z Olbramovic, rytířský rod

- *Bohuchval* [z. 1584], na Maršovcích, hejtman vltavského kraje 1576/1577

- *Prokop* [z. 21. 6. 1621], hejtman žateckého kraje 1607/1608

- *Vilém* [z. 1620], na Novém Podolí [= Podolí], hejtman kouřimského kraje 1615/1616

svobodný pán z Eicinku, panský rod

- *Štěpán (Štefan)* [z. 1604], na Landštejně, hejtman bechyňského kraje 1583/1584, 1588/1589, 1590/1591, 1596/1597

Elsnic (Elsnicz) z Elsnic, rytířský rod

- *Bernart (Bernhardt)* [z. 1620], na Kobylnicích, hejtman slánského kraje 1610/1611 (škrtnut), 1611/1612, 1613/1614, 1615/1616

- *Václav* [z. po 1578], na Vrbičanech, hejtman slánského kraje 1574/1575

Fictum z Fictum, rytířský rod

- *Bohuslav Felix* [z. po 1623], na Novém Pichelberku [= Pruněřov/Piegelhof], hejtman žateckého kraje 1600/1601

- *Kryštof* [z. kol. 1620], na Novém Šumburce [= Šumná] a Klášterci [= Klášterec nad Ohří], JMC rada, hejtman žateckého kraje 1596/1597, 1598/1599, 1602/1603, 1605/1606

- *Lev* [z. 30.3.1577], na Klášteře [= Klášterec nad Ohří], hejtman žateckého kraje 1568/1569

hrabě z Fürstenberka (von Furstenberg), panský rod

- *Kryštof (graf Christof)* [n. 1583, z. 2.1.1614], hejtman kouřimského kraje 1611/1612

Gerštorf z Gerštorfu, rytířský rod

- *Bernart* [z. 19.1.1574], na Svojsčicích, Cholticích, hejtman chrudimského kraje 1563/1564?, 1573/1574

- *Jiřík* [z. 1599], na Svojsčicích, JMC rada, hejtman chrudimského kraje 1565/1566?

- *Jiřík/Jiří mladší* [z. 17.4.1613], na Cholticích, hejtman chrudimského kraje 1572/1573, 1598/1599, 1600/1601, 1604/1605, 1607/1608

Gerštorf z Gerštorfu a z Malšvic, rytířský rod

- *Abraham* [z. 1579], na Samšině, hejtman boleslavského kraje 1573/1574

- *Abraham* [z. po 1629], na Samšině, hejtman boleslavského kraje 1603/1604, 1606/1607

- *Jan* [z. 1617], na Dyštěkryjích [Drštěkryjích], hejtman boleslavského kraje 1602/1603, 1604/1605

hrabě z Gutnštejna, panský rod

- *Albrecht* [z. před 1570] , na Rýzंबरce, hejtman plzeňského kraje 1565/1566?
- *Hendrych Lorenc* [z. po 1628], na Hostouni a Svržně, hejtman plzeňského kraje 1608/1609
- *Jiří/Jiřík* [z. 1597], na Rýzंबरce a Hostouni, hejtman plzeňského kraje 1589/1590, 1590/1591, 1593/1594

Hamza Bořek ze Zábědovic (Borshek Hamza), rytířský rod

- *Myslibor* [z. 1617], na Hořeňovsi/Hořejnovsi [= Hořiněves], Kozojeticích [= Kozojedy], Rozhovicích, hejtman hradeckého kraje 1598/1599, 1606/1607 (doplněn), 1610/1611 (škrtnut), 1611/1612, hejtman chrudimského kraje 1614/1615

Harant z Polžic, rytířský rod

- *Jiřík* [z. 26.5.1584], na Klenovém [= Klenová], hejtman plzeňského kraje 1578/1579

Hasištejnský z Lobkovic, panský rod

- *Bohuslav Jáchym (Jáchym Bohuslav)* [n. 1546, z. 17.10.1605], na Mladé Boleslavi nad Jizerou/Mladé Boleslavi/Boleslavi [= Mladá Boleslav] a Krulichu [= Králíky], JMC rada, hejtman boleslavského kraje 1590/1591, 1596/1597, 1598/1599, 1602/1603, 1604/1605
- *Jan Valdemar (Jan Voldemar, Jan Valdamaier, Voldomar, Valdenmaier)* [z. 1596], na Mašřově, hejtman žateckého kraje 1565/1566?, 1569/1570, 1573/1574, 1575/1576, 1581/1582
- *Jiří* [n. 1532, z. 1590], na Zásadce, hejtman boleslavského kraje 1589/1590
- *Maximilián* [z. 1.10.1597], na Drahonicích, hejtman žateckého kraje 1593/1594 (doplněn a škrtnut)
- *Šebestyán* [z. 1587], na Hasištejně, hejtman žateckého kraje 1576/1577

Haugvic z Biskupic, panský rod

- *Václav* [z. 1571], na Litomyšli, hejtman chrudimského kraje 1563/1564?

Hodějovský z Hodějova, rytířský a panský rod

- *Bernart* [z. 1622], na Řepici, JMC rada, hejtman prácheňského kraje za rytířský stav 1597/1598, 1612/1613
- *Bernart/Bernart starší* [z. 6.5.1595], na Lčovicích, Tloskově, JMC rada, hejtman prácheňského kraje za rytířský stav 1565/1566?, hejtman vltavského kraje za rytířský stav 1581/1582, 1583/1584

- *Oldřich* [z. 10.4.1578], na Řepici, hejtman prácheňského kraje za rytířský stav 1576/1577
- *Přech* [n.1566, z. 4.4.1610], na Tloskově, Konopišti, Milivšti/Milivském klášteře/Milivštích [= Milevsko] a Lčovicích, JMC rada, hejtman vltavského kraje za rytířský stav 1593/1594, 1596/1597, hejtman kouřimského kraje za panský stav 1606/1607, 1608/1609
- *Smil* [z. po 1622], hejtman vltavského kraje za panský stav 1616/1617 (škrtnut)

Hochauzar z Hochauzu, rytířský rod

- *Jan Mikuláš* [z. po 1623], na Eisenberce [= Jezeří], hejtman žateckého kraje 1604/1605, 1608/1609
- *Jiřík* [z. po 1602], na Eisenberku [= Jezeří], hejtman žateckého kraje 1597/1598
- *Václav/Václav starší* [z. před 1612], na Pšovlcích, hejtman rakovnického kraje 1588/1589, 1590/1591, 1593/1594, 1596/1597, 1599/1600, 1604/1605

Holický ze Šternberka, panský rod

- *Oldřich* [z. 1618], na Českém Šternberce a Trhovém Štěpánově, hejtman kouřimského kraje 1613/1614, 1615/1616
- *Otakar* [z. 1589], na Leštyni/Lešně [= Líšno], hejtman kouřimského kraje 1571/1572, 1574/1575
- *Petr Karel* [z. 28.9.1608], na Českém Šternberce, Trhovém Štěpánově, hejtman kouřimského kraje 1596/1597, 1598/1599, 1603/1604
- *Václav* [z. 1576], na Šternberce [= Český Šternberk] a Leštně [= Líšno], hejtman kouřimského kraje 1567/1568, 1576/1577

Homut z Harasova, rytířský rod

- *Adam* [z. po 1575], na Bosyni, hejtman boleslavského kraje 1569/1570
- *Jiřík* [z. 14.7.1616], na Radeníně, Choustníku a Bělé, hejtman bechyňského kraje 1606/1607, 1610/1611 (doplňen), 1612/1613

Hora z Ocelovic, rytířský rod

- *Jiřík* [z. 1573], na Libkovicích, hejtman žateckého kraje 1563/1564?, 1567/1568, 1571/1572, 1573/1574

Horčice (Hortschicze) z Prostého, rytířský rod

- *Jan/Jan starší/Jan nejstarší* [z. 1.3.1616], na Poříčí [= Spálené Poříčí], Bratronicích a Poli, hejtman plzeňského kraje 1597/1598, hejtman prácheňského kraje 1600/1601, 1603/1604, 1605/1606, 1607/1608, 1611/1612, 1615/1616 (škrtnut)

Hornátecký z Dobročovic, rytířský rod

- *Bohuslav* [z. před 1601], na Žabonosích, Zbraslavicích, hejtman kouřimského kraje 1588/1589, 1593/1594 (doplněn), hejtman čáslavského kraje 1597/1598, 1599/1600

- *Ondřej* [z. po 1620], na Zbraslavicích a Dobřeni, hejtman čáslavského kraje 1616/1617

Houska ze Zahradky, rytířský rod

- *Václav* [z. 1599], na Pošný/Pošíně [= Pošná], hejtman bechyňského kraje 1590/1591, 1593/1594

Hozlaur z Hozlau, rytířský rod

- *Jeroným (Jerolím)* [z. po 1622], na Hněvkovicích, hejtman bechyňského kraje 1597/1598, 1600/1601, 1603/1604, 1608/1609

Hrabáně z Přerubenic, rytířský rod

- *Pavel* [z. 1618], na Pečkách [= Červené Pečky], Kralicích a Nebovidech, hejtman kouřimského kraje 1593/1594 (doplněn a škrtnut), 1598/1599 (škrtnut), hejtman čáslavského kraje 1607/1608, 1613/1614, hejtman hradeckého kraje 1613/1614 (škrtnut)

z Hradce, panský rod

- *Adam* [n. 1549, z. 24.11.1596], na Hradci [= Jindřichův Hradec] a Hluboké [= Hluboká nad Vltavou], komorník Rudolfa, krále uherského a Arnošta, arciknížat rakouských, hejtman bechyňského kraje 1569/1570, 1574/1575, 1581/1582

- *Jáchym Oldřich* [n. 24.1.1579, z. 23./24.1.1604], na Hradci [= Jindřichův Hradec], Telči, JMC rada, komorník, purkrabí karlštejnský, hejtman bechyňského kraje 1598/1599, 1600/1601, 1602/1603

Hradištský z Hořovic, rytířský rod

- *Častolár* [z. po 1577], na Hradišti, hejtman plzeňského kraje 1571/1572

- *Jan* [z. kol. 1594], na Hradišti, JMC rada, hejtman plzeňského kraje 1589/1590, 1590/1591

Hrobčický z Hrobčice, rytířský rod

- *Havel* [z. 1605], na Kolečovicích, hejtman rakovnického kraje 1603/1604

Hruška (Hrushka) z Března, rytířský rod

- *Hanuš* [z. 1610], na Cítolibeč a Selmicích, hejtman žateckého kraje 1593/1594 (doplněn)

- *Jakub (Jacob)* [z. po 1623], hejtman žateckého kraje 1611/1612

Hzrán z Harasova, rytířský rod

- *Adam* [z. 11.1.1619], na Skalce [= Vlastislav - Skalka], hejtman litoměřického kraje 1588/1589, 1596/1597, 1599/1600

- *Jiřík* [z. po 1588], na Vidimi, hejtman boleslavského kraje 1574/1575

- *Tobiáš* [z. 1575 - 1579], na Housce, hejtman boleslavského kraje 1563/1564?

Hyršpergár z Kynigsheinu, rytířský rod

- *Erazim* [z. 1598], na Vartemberce [= Stráž pod Ralskem], hejtman boleslavského kraje 1597/1598

Chanovský z Dlouhé vsi, rytířský rod

- *Jan Vilém (Vilém)* [z. 1607], na Rabí, hejtman prácheňského kraje 1606/1607

Chobotský z Ostředka, rytířský rod

- *Adam* [z. před 1620], na Nespeřích [= Nesperry], hejtman kouřimského kraje 1616/1617

- *Jan* [z. kol. 1603], na Nespeři [= Nesperry], hejtman kouřimského kraje 1578/1579, 1581/1582, 1597/1598

- *Vilém* [z. před 1620], na Chotěšanech [= Chotýšany], hejtman kouřimského kraje 1612/1613

Chotek z Chockova, rytířský rod

- *Václav* [z. 1617], na Všetatech, v Touškově nad Mží [= Město Touškov], Žihli/Žizli [= Žihle], hejtman rakovnického kraje 1597/1598, 1602/1603, 1605/1606, hejtman žateckého kraje 1606/1607, hejtman rakovnického kraje 1608/1609, 1609/1610, 1610/1611 (doplněn), 1612/1613, 1614/1615

Chotek z Vojnína, rytířský rod

- *Petr* [z. 1571], na Vraným, JMC rada, hejtman slánského kraje 1563/1564?

Chotouchovský (Chotouchowsky) z Nebovid, rytířský rod

- *Jindřich* [z. 1599], na Žlebích, hejtman čáslavského kraje 1589/1590 (škrtnut), 1598/1599
- *Václav (Wenzl)* [n. asi 1569, z. 26.9.1618], na Pečkách [= Červené Pečky], Žlebích, hejtman čáslavského kraje 1607/1608, 1608/1609, 1611/1612

Chuchelský z Nestajova, rytířský rod

- *Burian* [z. po 1630], na Malči, hejtman čáslavského kraje 1614/1615

Chvalkovský z Hustířan, rytířský stav

- *Jiřík* [z. 1572], na Chvalkovicích, hejtman hradeckého kraje 1565/1566?, 1571/1572

Janovský ze Soutic, rytířský stav

- *Jan* [z. 1575], na Orli, hejtman chrudimského kraje 1568/1569, 1574/1575

Ježovský z Lub, rytířský stav

- *Břeněk starší* [z. 1612], na Železném Újezdci [= Železný Újezd], hejtman prácheňského kraje 1608/1609
- *Jan* [z. 1596], na Starém Kníně [= Nový Knín], hejtman podbrdského kraje 1571/1572, 1583/1584

Kalenice z Kalenic, rytířský rod

- *Adam* [z. po 1615], na Kamenné, hejtman podbrdského kraje 1606/1607
- *Jan* [z. 1568], na Škvořeticích, hejtman prácheňského kraje 1563/1564?
- *Jan/Jan starší* [z. před 1574], na Zručech [= Zruč nad Sázavou], hejtman čáslavského kraje 1563/1564?, 1565/1566?, 1572/1573
- *Jáchym* [z. kol. 1609], na Zručech [= Zruč nad Sázavou], hejtman čáslavského kraje 1578/1579

Kamýcký z Elstiboře, rytířský rod

- *Albrecht* [z. 1585], na Obříství, hejtman kouřimského kraje 1583/1584
- *Jan Šebor (Jan)* [z. kol. 1589], na Žernosecích [= Velké Žernoseky], hejtman litoměřického kraje 1572/1573

Kaplíř (Kaplirz) ze Sulevic, rytířský rod

- *Jaroslav (Jaroslaw)* [z. před 1615], na Čížkovicích, hejtman litoměřického kraje 1605/1606, 1607/1608, 1609/1610, 1611/1612, 1613/1614
- *Oldřich*, na Kostomlatech [= Kostomlaty pod Milešovkou], hejtman litoměřického kraje 1616/1617 – Jde o chybu v seznamu. Správně má být: Oldřich Kostomlatský z Vřesovic
- *Petr* [z. 1576], na Brodcích/Brodci [= Brodce], hejtman boleslavského kraje 1571/1572, 1575/1576
- *Tobiáš* [z. 1599], na Sulevicích [= Sulejovice], hejtman litoměřického kraje 1578/1579, 1589/1590, 1598/1599
- *Václav* [z. 1579], na Milešově, hejtman litoměřického kraje 1563/1564?, 1568/1569, 1571/1572, 1573/1574, 1575/1576
- *Václav Baše (Václav)* [z. 1616], na Sulevicích [= Sulejovice], hejtman litoměřického kraje 1604/1605, 1608/1609, 1612/1613, 1615/1616
- *Zdeslav* [z. po 1603], na Želenicích, hejtman litoměřického kraje 1602/1603
- *Zdeslav starší* [z. před 1603], na Košťálově, hejtman litoměřického kraje 1600/1601

Kapoun ze Svojkova, rytířský rod

- *Hendrych* [z. 1610], na Běruničkách, hejtman hradeckého kraje 1575/1576, 1589/1590
- *Kryštof Václav* [n. 1533, z. 1608], na Hlušicích, hejtman hradeckého kraje 1596/1597, 1600/1601, 1602/1603

Karlík (Karlickh) z Nežetic, rytířský rod

- *Jiřík/Jiří (Georg)* [z. po 1622], na Slatiňanech/Slatinách [= Slatiňany], hejtman chrudimského kraje 1605/1606, 1611/1612, 1613/1614, 1615/1616, 1616/1617

Kekule ze Stradonic, rytířský rod

- *Jan* [z. 1589], na Orli, hejtman chrudimského kraje 1581/1582

Kelbl z Gejsinku, rytířský rod

- *Ota* [z. po 1584], na Chlumci, hejtman litoměřického kraje 1574/1575
- *Petr* [z. 1619], na Chlumci, hejtman litoměřického kraje 1606/1607

Klenovský z Klenového a z Janovic, rytířský rod

- *Jan* [z. 1624], na Žinkovech, JMC rada, hejtman plzeňského kraje 1588/1589, 1596/1597

- *Jiří/Jiřík* [z. před 1617], na Přestavlcích, hejtman plzeňského kraje 1607/1608, 1609/1610, 1613/1614

- *Přibík* [z. 1609], hejtman plzeňského kraje 1598/1599

Koc z Dobrše, rytířský rod

- *Jan* [z. 1595], na Bystřici [= Bystřice nad Úhlavou], hejtman plzeňského kraje 1575/1576, 1590/1591 (škrtnut)

- *Jan Václav* [z. 1608], na Bystřici [= Bystřice nad Úhlavou], hejtman plzeňského kraje 1605/1606

Kokořovec z Kokořova, rytířský rod

- *Adam Jiří* [z. 14.1.1633], na Prádle, hejtman plzeňského kraje 1615/1616

- *Karel* [z. 1605], na Štáhlavech, JMC rada, hejtman plzeňského kraje 1600/1601, 1604/1605

- *Petr* [z. 1593/1594], na Žluticích, hejtman žateckého kraje 1588/1589, 1590/1591

Kolona z Felzu viz **Colonna svobodný pán z Felsu**

z Kolovrat viz **Bezdrůžický, Krakovský, Libštejnský, Novohradský**

Kordule ze Sloupna, rytířský rod

- *Věněk* [z. 1570], na Vřešťově [= Velký Vřešťov], hejtman hradeckého kraje 1563/1564?

Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic, rytířský rod

- *Oldřich* [z. po 1623], na Kostomlatech [= Kostomlaty pod Milešovkou], hejtman litoměřického kraje 1616/1617

- *Petr* [z. 1604], na Ploskovicích, Býčkovcích, hejtman litoměřického kraje 1590/1591, 1603/1604

Krajíř z Krajku, panský rod

- *Adam* [z. 17.5.1588], na Mladé Boleslavi, hejtman boleslavského kraje 1578/1579

- *Karel* [z. 1577], hejtman boleslavského kraje 1572/1573

- *Vilém* [z. 1572], na Nové Bystřici, hejtman bechyňského kraje 1567/1568

- *Zdeněk* [z. 1577], na Landštejně, hejtman bechyňského kraje 1563/1564?

Krakovský z Kolovrat (Krakowsky von Kollowrath), panský rod

- *Abundus* [z. 1604], na Šípech, hejtman rakovnického kraje 1599/1600
- *Albrecht* [z. 1592], na Všesulově, hejtman rakovnického kraje 1569/1570
- *Kryštof jinak Jindřich (Kryštof Jindřich, Kryštof, Jindřich, Heinrich, Jan Kryštof* [z. 1596], na Všesulově, Krakovci, hejtman rakovnického kraje 1565/1566?, 1567/1568, 1571/1572, 1573/1574, 1575/1576, 1578/1579, 1588/1589
- *Maximilián (Maximilian)* [z. 1645], na Šípech, Milčevsi a Libyni [= Vysoká Lybině], hejtman rakovnického kraje 1607/1608, 1608/1609, 1611/1612, 1616/1617

Křinecký z Ronova, panský rod

- *Albrecht Gotfrýd* [z. 1612], na Jilemnicích, hejtman hradeckého kraje 1608/1609 (doplněn), 1610/1611 (doplněn)
- *Bohuslav* [z. 24.8.1598], na Dětenicích, hejtman boleslavského kraje 1575/1576
- *Jan Albrecht (Albrecht)* [z. po 1622], na Březně/Březině [= Březina], Novém Ronově, hejtman bechyňského kraje 1593/1594 (doplněn), 1597/1598, 1599/1600, hejtman boleslavského kraje 1609/1610
- *Jindřich starší* [z. 3.11.1602], na Rožd'alovicích, hejtman boleslavského kraje 1593/1594 (doplněn a škrtnut)

Kurzpach z Trachenberka a z Milče, panský rod

- *Hendrych* [z. 22.6.1590], na Ronově a Lemberce, hejtman litoměřického kraje 1563/1564?, 1565/1566?, 1569/1570

Kyšperský z Valdštejna viz z Valdštejna

Lažanský z Bukové, rytířský rod

- *Šebestyán* [z. 1611], na Křiči, hejtman rakovnického kraje 1589/1590

Leskovec z Leskovce, rytířský a panský rod

- *Kryštof mladší* [z. asi 1608], na Starém Hradě Božejově [= Božejov], hejtman bechyňského kraje za panský stav 1593/1594 (škrtnut)
- *Kryštof* [z. 1595], na Rychnově [= Nový Rychnov], hejtman bechyňského kraje za rytířský stav 1581/1582

- *Šebestyán* [z. 1582], na Řečici [= Červená Řečice], JMC rada, hejtman bechyňského kraje za rytířský stav 1569/1570

- *Václav* [z. 1573], na Střele, JMC rada, hejtman prácheňského kraje za rytířský stav 1568/1569

Libenický z Vrchovišť, rytířský rod

- *Jan* [z. 24.11.1589], na Libenicích, hejtman čáslavského kraje 1567/1568, 1575/1576

Libštejnský z Kolovrat (von Kolowrath), panský rod

- *Beneš* [z. 1617], na Hokově, Běsně, Petršpurce [= Petrohrad], JMC panatýr, hejtman žateckého kraje 1600/1601, 1603/1604, 1606/1607, hejtman rakovnického kraje 1612/1613, 1614/1615

- *Hendrych* [z. 6.3.1646], na Žichovicích, JMC rada, hejtman prácheňského kraje 1607/1608, 1609/1610, 1612/1613

- *Herald Václav (Herald)* [z. 1630], na Janovičkách [= Červené Janovice] a Žišově, JMC rada, hejtman čáslavského kraje 1603/1604, 1609/1610, 1612/1613, 1615/1616

- *Jáchym starší (Jochymb)* [z. 1635], na Rabštejně [= Rabštejn nad Střelou] a Libkovicích, hejtman prácheňského kraje 1611/1612, hejtman žateckého kraje 1614/1615, 1616/1617

- *Jaroslav* [z. 1595], na Petršpurce [= Petrohrad], hejtman žateckého kraje 1563/1564?, 1568/1569

- *Jaroslav/Jaroslav mladší* [z. 1619], na Petršpurce [= Petrohrad], Sosni a Pšovcích, hejtman žateckého kraje 1607/1608, 1610/1611, 1613/1614, 1615/1616

- *Jaroslav mladší* [z. 1617], na Hrádku Starosedlským/Starém Sedle [= Starosedlský Hrádek], hejtman prácheňského kraje 1589/1590, hejtman podbrdského kraje 1598/1599, 1606/1607, 1608/1609

- *Zdeněk Lev (Zdeněk)* [z. 1640], hejtman boleslavského kraje 1610/1611

Lipanský z Lipan, rytířský rod

- *Jetřich* [z. po 1600], na Veselý [= Veselá], hejtman chrudimského kraje 1575/1576

z Lobkovic, panský rod

- *Adam Havel* [z. 1605], na Duchcově a Střekově, JMC rada, hejtman litoměřického kraje 1596/1597, 1598/1599

- *Bohuslav Havel (Bohuslav)* [z. 1595], na Točniku, Opálce a Blšanech, hejtman žateckého kraje 1572/1573, 1578/1579, hejtman podbrdského kraje 1593/1594
- *Děpolt* [z. 1593], na Divicích, hejtman žateckého kraje 1567/1568, hejtman slánského kraje 1571/1572, 1589/1590
- *Fridrich* [z. 1594], na Peruci, hejtman slánského kraje 1576/1577, 1590/1591
- *Jan* [z. 1583], na Bílině, hejtman litoměřického kraje 1581/1582
- *Jan nejmladší/Jan starší/Jan nejstarší* [z. 18.6.1590], na Krakovci, Točniku a Žludicích, president nad apelacemi, hejtman rakovnického kraje 1563/1564?, hejtman podbrdského kraje 1569/1570, 1572/1573, 1573/1574 (škrtnut), 1574/1575 (škrtnut), 1576/1577, 1581/1582 (škrtnut)
- *Jan Václav* [z. 1608], na Jiřetíně [= Dolní Jiřetín], Běrunicích/Běruničkách [= Běrunice], Veltrubech, Litvínově, JM arciknížete Arnošta komorník, JMC rada, hejtman Starého Města pražského, hejtman žateckého kraje 1590/1591, 1593/1594 (škrtnut), hejtman hradeckého kraje 1600/1601, hejtman žateckého kraje 1604/1605
- *Jindřich* [z. 1576], na Peruci, hejtman slánského kraje 1563/1564?, 1569/1570, 1573/1574 (doplňen)
- *Jiřík* [n. 1551/1540?, z. 27.5.1607], na Házmburce [= Klapý] a Libochovicích, hejtman litoměřického kraje 1578/1579
- *Ladislav/Ladislav mladší/Ladislav starší* [n. 1537, z. 11.3.1609], na Mostském hradě [= Most - Hněvín], Zbiroze, Hořejší Lindvě [= Lindava], JMC rada, hejtman podbrdského kraje 1565/1566?, 1568/1569, 1581/1582 (doplňen), 1583/1584, 1588/1589, hejtman žateckého kraje 1589/1590, hejtman podbrdského kraje 1590/1591
- *Litvín* [z. 1580], na Bílině, hejtman litoměřického kraje 1572/1573, 1576/1577
- *Matouš Děpolt* [z. 1621], na Strakonicích, JMC rada a nejvyšší mistr převorství království českého, hejtman prácheňského kraje 1597/1598, 1603/1604, 1605/1606
- *Mikuláš* [z. 1588], na Chyšech [= Chyše], Nových Hradech, hejtman žateckého kraje 1571/1572, 1574/1575, hejtman chrudimského kraje 1581/1582
- *Oldřich Felix (Oldřich)* [z. 1604], na Kosti, Bílině, Beškovicích [= Horní Beřkovice], Nové Bystřici, JMC rada a komorník, hejtman boleslavského kraje 1581/1582, hejtman litoměřického kraje 1593/1594, 1602/1603
- *Václav* [z. 1574], na Duchcově a Blatně, hejtman litoměřického kraje 1574/1575
- *Václav Vilém* [z. 1621], na Duchcově, Všechlapích a Střekově, hejtman litoměřického kraje 1614/1615

- *Vilém/Vilém mladší* [z. 1.1.1647], na Bílině, Kosti, Beškovicích [= Horní Beřkovice], JMC rada, hejtman litoměřického kraje 1609/1610, hejtman slánského kraje 1610/1611 (doplněn), 1612/1613, hejtman litoměřického kraje 1613/1614, hejtman slánského kraje 1616/1617
- *Vilém/Vilém starší* [n. 1549, z. 1626], na Týně Horšovském [= Horšovský Týn], JMC kraječ, hejtman plzeňského kraje 1596/1597, 1600/1601, 1602/1603, 1604/1605, 1606/1607, 1610/1611
- *Zdeněk Vojtěch (Zdeněk)* [n. 15.8.1568, z. 16.6.1628], JMC říšská rada, hejtman vltavského kraje 1598/1599 (doplněn)

z Lobkovic viz též Hasištejnský z Lobkovic

Lukavecký z Lukavce, rytířský rod

- *Jan starší* [z. 1599], na Klucích, hejtman čáslavského kraje 1596/1597

Lukavský z Lukavice, rytířský rod

- *Jan/Jan starší* [z. 1607], na Zámrsku, JMC rada, hejtman chrudimského kraje 1583/1584, 1590/1591, 1593/1594, 1597/1598, 1599/1600, 1603/1604

Malešický z Černožic, rytířský rod

- *Václav* [z. po 1565], na Ratajích [= Rataje nad Sázavou], hejtman kouřimského kraje 1563/1564?

Malovec z Chýnova, rytířský rod

- *Jan* [1549 - 1598], na Kamenici [= Kamenice nad Lipou], JMC rada, hejtman bechyňského kraje 1589/1590, 1598/1599

Malovec z Chýnova a z Vinterberka, rytířský rod

- *Ctibor* [z. 1614], na Svatém Poli a Jincích, hejtman podbrdského kraje 1608/1609, 1610/1611 (doplněn)

Malovec Kosoř z Malovic, rytířský rod

- *Bohuslav* [z. kol. 1608], na Dřítině a Vyhlavech/Vlhlavech [= Vlhlavy], JMC rada, hejtman prácheňského kraje 1569/1570, 1571/1572, 1575/1576, 1588/1589, 1593/1594
- *Vilém* [z. 1592], na Zbraslavicích, hejtman čáslavského kraje 1590/1591

Malovec z Libějovic, rytířský rod

- *Pavel* [z. 1614], na Hrádku [= Březí], hejtman prácheňského kraje 1614/1615
- *Václav* [z. 1617], na Chvalešovicích, hejtman prácheňského kraje 1590/1591, 1598/1599, hejtman bechyňského kraje 1610/1611 (škrtnut)
- *Zikmund* [z. 1577], na Chvalešovicích, hejtman bechyňského kraje 1568/1569

Markvart z Hrádku, rytířský rod

- *Diviš* [z. kol. 1625], na Bělé [= Dolní Bělá] a Nekmíři, JMC rada, hejtman plzeňského kraje 1603/1604, 1606/1607, 1610/1611, 1612/1613, 1614/1615
- *Jan* [z. 1591 - 1595], na Nekmíři, JMC rada, hejtman plzeňského kraje 1567/1568, 1576/1577
- *Kryštof* [z. kol. 1590], na Bělé [= Dolní Bělá], JMC rada, hejtman plzeňského kraje 1565/1566?, 1573/1574

z Martinic viz Bořita z Martinic

Míčan z Klinštejna a z Roztok, panský rod

- *Čeněk* [z. 1580], na Borovště/Borovsku [= Borovsko], hejtman čáslavského kraje 1565/1566?, 1568/1569
- *Fridrich* [z. 1582 - 1586], na Zichovicích [= Mšecké Žehrovice], hejtman slánského kraje 1567/1568
- *Fridrich* [z. 2.12.1616], na Vitanovicích, Těmicích, JMC rada, hejtman bechyňského kraje 1603/1604, 1606/1607, 1607/1608 ? (doplňen), hejtman podbrdského kraje 1614/1615

Mírek ze Solopysk, rytířský rod

- *Simeon* [z. 1592], na Plaňanech, hejtman kouřimského kraje 1589/1590

Mířkovský z Tropčic, rytířský rod

- *Vilém* [z. 1590], na Vinarech, hejtman hradeckého kraje 1573/1574
- *Vilém* [z. po 1624], na Vrchlabí, hejtman hradeckého kraje 1604/1605, 1607/1608, 1609/1610

Mitrovský z Nemyše, rytířský rod

- *Petr* [z. před 1579], hejtman vltavského kraje 1571/1572

Mracký z Dubé, panský rod

- *Jindřich* [z. před 1620], hejtman kouřimského kraje 1616/1617 [?]

- *Karel* [z. 1623], na Pyšelích, Svojšicích a Zalešanech, JMC rada, hejtman kouřimského kraje 1588/1589, 1597/1598, 1600/1601, 1604/1605, 1607/1608, 1610/1611, 1616/1617 [?]

Muchek z Bukova, rytířský rod

- *Adam* [z. 1578], na Pičíně, JMC rada, hejtman podbrdského kraje 1568/1569, 1572/1573

Myška ze Žlunic, rytířský rod

- *Jan* [z. asi 1568], na Horosedlích [= Hořesedly], hejtman rakovnického kraje 1565/1566?

- *Jindřich* [z. 1595], na Hrádku nad Poďousy [= Červený Hrádek], hejtman kouřimského kraje 1593/1594 (škrtnut)

- *Oldřich* [z. před 1600], na Kamýku [= Kamýk nad Vltavou], hejtman vltavského kraje 1589/1590, 1597/1598

Nebřehovský z Nebřehovic, rytířský rod

- *Ondřej* [z. 1577], na Pyšelích, JMC rada, hejtman kouřimského kraje 1567/1568, 1569/1570, 1573/1574, 1576/1577

Nostic (Nostvic) z Nostic, rytířský rod

- *Burian* [z. 1590], na Rudě, hejtman rakovnického kraje 1578/1579

Novohradský z Kolovrat, panský rod

- *Albrecht* [z. 1580], na Kralovicích [= Horní Kralovice], hejtman čáslavského kraje 1563/1564?, 1569/1570, 1571/1572

- *Jáchym* [z. 17.1.1600], na Košátkách, hejtman boleslavského kraje 1567/1568

- *Jan* [z. 1613], na Košátkách, JMC kraječ, hejtman boleslavského kraje 1593/1594 (škrtnut), hejtman slánského kraje 1607/1608

- *Jan* [z. 1599], na Libeticích [= Libědice], hejtman žateckého kraje 1583/1584

- *Petr* [z. 1596], na Janovičkách [= Červené Janovice], hejtman čáslavského kraje 1590/1591, 1593/1594 (doplněn)

- *Volf* [z. 18.1.1609], na Lnářích, hejtman prácheňského kraje 1578/1579, 1588/1589

Odkolek z Újezdce (z Újezda), rytířský rod

- *Vilém* [z. před 1601], na Hořejších Malobratřicích [= Malobratřice], hejtman boleslavského kraje 1590/1591, 1599/1600

Oprštorf z Dubu a Frýdštejna, panský rod

- *Fridrich* [z. 1615], na Častolovicích a Týništi [= Týniště nad Orlicí], JMC rada, hejtman hradeckého kraje 1605/1606, 1610/1611 (doplněn a škrtnut)

Ostrovec (Wostrowecz) z Kralovic, rytířský rod

- *Jan (Hanns)* [z. po 1629], na Vlašimi a Novém Domašíně [= Domašín], JMC rada, JMC truksas, hejtman kouřimského kraje 1603/1604, 1607/1608, 1609/1610, 1611/1612, 1614/1615

Otta z Losu, rytířský rod

- *Jaroslav* [z. po 1626], na Hlázovicích [= Lážovice] a Malém Osovci [= Osovec], hejtman podbrdského kraje 1613/1614

- *Jindřich* [z. 21.6.1621], na Nyžburce [= Nižbor], hejtman podbrdského kraje 1602/1603

- *Zdeněk* [z. 1591], na Popovicích, hejtman podbrdského kraje 1576/1577

Pecingár z Bydžína, rytířský rod

- *Ctibor Smil (Smil Ctibor)* [z. po 1622], na Nechanicích a Kunčicích, hejtman hradeckého kraje 1608/1609, 1610/1611 (doplněn a škrtnut), 1612/1613

Perglar z Perglasu, rytířský rod

- *Volf Gothart* [z. 1618], na Tedražicích, hejtman prácheňského kraje 1602/1603

Pernklob ze Šenrejtů, rytířský rod

- *Jan*, hejtman rakovnického kraje 1610/1611 (škrtnut)

Pešík z Komárova, rytířský rod

- *Mikuláš* [z. po 1602], na Jincích, hejtman podbrdského kraje 1581/1582 (doplněn)

- *Petr* [z. po 1631], na Hošticích [= Střelské Hoštice] a Dolejším Poříčí [= Dolní Poříčí], JMC rada, hejtman prácheňského kraje 1610/1611, 1613/1614, 1616/1617

- *Šebestyán* [z. po 1587], na Hošticích [= Střelské Hoštice], hejtman prácheňského kraje 1583/1584

Pětipeský (Pietipesky) z Chyš a z Egerberku, rytířský rod

- *Albrecht* [z. 26.10.1596], na Byšicích, hejtman boleslavského kraje 1578/1579, 1583/1584

- *Jan Jiří* [z. 1612], hejtman slánského kraje 1607/1608

- *Odolan* [z. kol. 1640], na Blahoticích, hejtman slánského kraje 1612/1613, 1614/1615

- *Šťastný Václav (Václav Šťastný/Felix)* [z. kol. 1637], na Byšicích a Bosyni, hejtman boleslavského kraje 1611/1612, 1616/1617

- *Václav* [z. 7.3.1602], na Blahoticích, hejtman slánského kraje 1588/1589, 1590/1591

Ples Heřmanský ze Sloupna, rytířský rod

- *Kryštof* [z. 1597], na Rodově, hejtman hradeckého kraje 1588/1589

Plot (Plott) z Konařin, rytířský rod

- *Karel (Karl)* [z. po 1629], hejtman podbrdského kraje 1611/1612

Pouzar z Michnic, rytířský rod

- *Albrecht Řehoř* [z. asi po 1631], na Olešnici, hejtman bechyňského kraje 1615/1616

- *Jindřich* [z. 1600], na Žumberce, hejtman bechyňského kraje 1575/1576

Předenic z Předenic, rytířský rod

- *Adam* [z. 1603], na Dešenicích, JMC rada, hejtman plzeňského kraje 1583/1584, 1593/1594, 1599/1600, 1602/1603

z Rabštejna (Hostouňský z Rabštejna), panský rod

- *Jan* [z. 1580], na Hostouni, hejtman plzeňského kraje 1572/1573

Račín z Račina, rytířský rod

- *Adam*, na Hrádku, hejtman prácheňského kraje 1604/1605, 1609/1610

Rašín z Rýzmburka, rytířský rod

- *Jiřík* [z. kol. 1620], na Dobrovanech [= Doubravany], hejtman boleslavského kraje 1612/1613

- *Petr Lukáš* [z. po 1622], na Doubravanech, hejtman čáslavského kraje 1603/1604

Reichl z Reichu, rytířský rod

- *Jetřich* [z. 1575], na Srbči, hejtman slánského kraje 1569/1570, 1572/1573

Robmháp ze Suché, rytířský rod

- *Albrecht* [z. 1595], na Lichtmburce [= Lichnice], na Ronově/Ronově nad Doubravou [= Ronov nad Doubravou], hejtman čáslavského kraje 1573/1574, 1574/1575, 1583/1584, 1593/1594

- *Arnošt* [z. 1627], na Ronově [= Ronov nad Doubravou], hejtman čáslavského kraje 1610/1611, 1615/1616

- *Baltazar* [z. 4.1.1616], na Kopidlně, hejtman hradeckého kraje 1615/1616

- *Kryštof* [z. 1592], na Kopidlně, hejtman hradeckého kraje 1590/1591

- *Zikmund* [z. 1624], na Lichtmburce [= Lichnice], hejtman čáslavského kraje 1609/1610

Rochec z Útova, rytířský rod

- *Bořivoj* [z. 1581 - 1584], na Týnci, hejtman plzeňského kraje 1581/1582

z Roupova (von Ruppaw), panský rod

- *Hynek* [z. 1603], na Roupově, Janovicích [= Vrchotovy Janovice], hejtman plzeňského kraje 1576/1577, hejtman vltavského kraje 1581/1582, 1583/1584, 1593/1594

- *Jan* [z. po 1607], na Roupově, Nezdicích [= Dolní Nezdice], hejtman plzeňského kraje 1574/1575, 1581/1582, 1583/1584, 1597/1598

- *Jan Adam (Adam)* [z. po 1622], na Telcích, hejtman slánského kraje 1610/1611 (škrtnut), 1611/1612 [?] (doplněn), 1613/1614, 1615/1616

- *Kryštof/Kryštof starší* [z. 24.11.1590], na Poříčí [= Spálené Poříčí], Libochovanech, hejtman plzeňského kraje 1569/1570, 1571/1572, hejtman litoměřického kraje 1590/1591 (škrtnut)

- *Kryštof Karel* [z. po 1620], na Humpolci, hejtman čáslavského kraje 1598/1599, 1616/1617 (škrtnut)

- *Václav Vilém (Wenzl Wilhelm)* [n. asi 1580, z. 20.9.1641], na Trnovanech a Žitenicích, hejtman litoměřického kraje 1606/1607, 1608/1609, 1611/1612

Rous z Vražkova, rytířský rod

- *Václav* [z. kol. 1577], na Kolodějích, hejtman kouřimského kraje 1575/1576

Rousendorf ze Špremerka, rytířský rod

- *Hynek* [z. před 1592], na Hrobčicích, hejtman litoměřického kraje 1576/1577

hrabě z Rozdražova, panský rod

- *Václav* [z. 16.4./7.6.1625], na Blatné, Pomsdorfu [= Pomianów] a Kovářově [= Gowarczów], JMC rada, hejtman prácheňského kraje 1615/1616

z Rožmberka, panský rod

- *Petr Vok* [1.10.1539, z. 6.11.1611], na Bechyni, hejtman bechyňského kraje 1571/1572, 1573/1574, 1575/1576, 1578/1579, 1589/1590

Rút z Dírného, rytířský rod

- *Jan* [z. 1597], na Dírném/Dírným [= Dírná], hejtman bechyňského kraje 1583/1584, 1588/1589, 1596/1597

- *Vilém* [z. 1608], na Dírném [= Dírná], Červené Lhotě, JMC rada, hejtman bechyňského kraje 1599/1600, 1602/1603, 1605/1606, 1607/1608

Rychnovský z Rychnova, panský stav

- *Václav* [z. 1594], na Koclěrově, hejtman hradeckého kraje 1576/1577

Řepa z Neveklova, rytířský rod

- *Adam* [z. 1574], na Tloskově, hejtman vltavského kraje 1573/1574

Řepický ze Sudoměře, rytířský rod

- *Adam* [z. 1619], na Běšinech a Hubenově, hejtman vltavského kraje 1615/1616

z Říčan viz též **Cehnice z Říčan**

Říčanský z Říčan (von Rzitschan), panský stav

- *Heřman*, na Janovicích [= Vrchotovy Janovice], hejtman vltavského kraje 1569/1570
(škrtnut)

- *Heřman/Heřman nejstarší* [z. kol. 1612], na Kosově Hoře, JMC rada, hejtman vltavského kraje 1576/1577, 1578/1579, 1589/1590, 1596/1597, 1599/1600, 1602/1603, 1604/1605

- *Jan* [z. kol. 1577], na Kosově Hoře, hejtman vltavského kraje 1567/1568, 1569/1570 (doplněn), 1571/1572
- *Jan* [z. před 1569], na Hořovicích, hejtman podbrdského kraje 1567/1568
- *Jan/Jan mladší (Hanns)* [z. po 1622], na Kosově Hoře, Červené Staré Řečici/Staré Červené Řečici [= Červená Řečice] a Novém Rychnově, hejtman bechyňského kraje 1609/1610, 1611/1612, 1613/1614, 1615/1616, hejtman vltavského kraje 1616/1617 [?]
- *Jan starší*, na Janovicích [= Vrchotovy Janovice], hejtman vltavského kraje 1563/1564?
- *Jan (Hanns)*, na Janovicích [= Vrchotovy Janovice], hejtman vltavského kraje 1611/1612
- *Jan*, na Zásadce, hejtman boleslavského kraje 1597/1598
- *Jan Litvín (Jan)* [z. po 1634], na Hořovicích a Mnichu, JMC rada a komorník, hejtman podbrdského kraje 1602/1603, 1604/1605, 1605/1606, 1607/1608, 1609/1610, 1610/1611, 1612/1613, 1613/1614, 1615/1616
- *Karel*, na Předslavi, hejtman plzeňského kraje 1616/1617
- *Mikuláš* [z. 1591], na Janovicích [= Vrchotovy Janovice], Beztahově, hejtman vltavského kraje 1565/1566?, 1568/1569, 1572/1573, 1575/1576, 1590/1591
- *Václav* [z. 23.12.1596], na Hořovicích a Mnichu, JMC rada a nejvyšší sudí dvorský království českého, hejtman podbrdského kraje 1571/1572, 1573/1574 (doplněn), 1575/1576, 1578/1579, 1589/1590, 1596/1597
- *Vilém*, na Borotíně, hejtman bechyňského kraje 1605/1606
- *Vilém Litvín (Vilém mladší)* [z. 1632], na Kosově Hoře, hejtman vltavského kraje 1610/1611 (doplněn), 1612/1613, 1614/1615, 1616/1617 [?] (doplněn)
- *Vlachyň/Vlachyně* [z. 1604], na Janovicích [= Vrchotovy Janovice], Novém Studenci/Studenci [= Nový Studenec], hejtman vltavského kraje 1574/1575, hejtman chrudimského kraje 1590/1591, hejtman čáslavského kraje 1593/1594 (doplněn a škrtnut), hejtman chrudimského kraje 1600/1601
- *Zdeslav* [z. 1583], na Zásnucích, hejtman kouřimského kraje 1572/1573
- *Zikmund* [z. 1597], na Křešicích, hejtman vltavského kraje 1573/1574

Říčanský Kavka z Říčan, panský rod

- *Jan* [z. 1577], na Cehnicích, hejtman prácheňského kraje 1572/1573, 1573/1574, 1576/1577
- *Jan Kryštof (Jan)* [z. 1645], na Dobrši, hejtman prácheňského kraje 1613/1614
- *Mikuláš* [z. před 1590], na Štěkni, hejtman prácheňského kraje 1567/1568, 1571/1572, 1575/1576, 1581/1582, 1583/1584

- *Pavel* [z. asi po 1627], na Dubu, JMC rada, hejtman prácheňského kraje 1600/1601, 1610/1611, 1614/1615, 1616/1617

- *Vilém* [z. po 1638], na Štěkni, hejtman prácheňského kraje 1593/1594

Sadovský ze Sloupna, rytířský rod

- *Václav* [z. 1586], na Dobré Vuodě Hořejní [= Horní Dobrá Voda], hejtman hradeckého kraje 1569/1570

Salava z Lípy, rytířský rod

- *Matěj* [z. 1614], na Úmoníně, Zhoři, hejtman čáslavského kraje 1600/1601, 1602/1603

- *Mikuláš* [z. kol. 1628], na Úmoníně, hejtman čáslavského kraje 1612/1613

hrabě ze Serynu viz **Zrinský hrabě ze Serynu**

Sezima ze Sezimova Ústí (Ouštěcký), panský rod

- *Adam Kryštof* [z. po 1623], na Tečněvsi [= Tetčiněves], hejtman litoměřického kraje 1610/1611, 1612/1613, hejtman slánského kraje 1614/1615, hejtman litoměřického kraje 1616/1617

- *Jan* [z. 1617], na Ouští [= Úštěk], JMC rada, hejtman litoměřického kraje 1589/1590, 1590/1591, 1599/1600, 1605/1606

Slavata z Chlumu a z Košumberka, panský rod

- *Adam* [z. 1616], na Čestíně Kosteje [= Čestín], JMC rada, hejtman čáslavského kraje 1573/1574 (doplněn), 1576/1577, 1589/1590

- *Albrecht* [z. 1600], na klášteře Podlažickém [= Podlažice] a Chrasti, hejtman chrudimského kraje 1583/1584, 1593/1594, 1597/1598, 1599/1600

- *Diviš* [z. 20.8.1575], na Košumberce, hejtman chrudimského kraje 1568/1569

- *Diviš Lacenbok (Diviš)* [z. 23.2.1623], na Košumberce, hejtman chrudimského kraje 1606/1607, 1608/1609, 1610/1611, 1612/1613, 1614/1615, 1616/1617

- *Jindřich* [z. asi 1600], na Košumberce, hejtman chrudimského kraje 1596/1597, 1598/1599

- *Michal starší* [z. po 1636], hejtman boleslavského kraje 1616/1617 (škrtnut)

- *Vilém* [n. 1.12.1572, z. 19.1.1652], hejtman bechyňského kraje 1607/1608 (nahrazen ?)

- *Zachariáš* [z. 1599], JMC truksas, hejtman chrudimského kraje 1589/1590

Služský z Chlumu, rytířský rod

- *Tibor* [z. kol. 1578], na Tuchoměřicích, hejtman slánského kraje 1575/1576

Smiřický ze Smiřic, panský rod

- *Albrecht Václav (Albrecht)* [z. 24.4.1614], na Kostelci nad Černými Lesy a Škvorci, hejtman kouřimského kraje 1612/1613

- *Jaroslav* [n. 1513, z. 18.11.1597], na Kostelci/Kostelci nad Černými Lesy [= Kostelec nad Černými Lesy], hejtman kouřimského kraje 1569/1570

- *Jaroslav* [z. 16.2.1611], na Kostelci nad Černými Lesy, hejtman kouřimského kraje 1609/1610

- *Jindřich* [z. 1569], na Skalách [= Hrubá Skála], hejtman boleslavského kraje 1565/1566?, 1568/1569

- *Zikmund* [z. 27.5.1608], na Skalách [= Hrubá Skála], Dubu [= Český Dub], Frýdštejně, Kostelci nad Černými Lesy, JMC mundšenk, hejtman hradeckého kraje 1590/1591 (škrtnut), 1603/1604, hejtman kouřimského kraje 1605/1606

Smrčka ze Mnichu, rytířský rod

- *Oldřich* [z. 28.4.1578], na Radeníně, hejtman bechyňského kraje 1571/1572, 1573/1574

- *Petr* [z. 1605], na Krašovicích, hejtman vltavského kraje 1574/1575

Solhauz ze Solhauzu, rytířský rod

- *Antonín* [z. po 1612], na Benešově [= Benešov nad Ploučnicí], hejtman litoměřického kraje 1593/1594, 1597/1598 (škrtnut)

Straka z Nedabylic, rytířský rod

- *Jan Jiří* [z. 1616], hejtman hradeckého kraje 1610/1611 (doplňn)

- *Petr* [z. kol. 1616], na Lhotě Řešetově [= Řešetova Lhota] a Studnicích [= Studnice], hejtman hradeckého kraje 1614/1615, 1616/1617

Strojetický ze Strojetic, rytířský rod

- *Jiřík* [z. kol. 1580], na Tlučné, hejtman plzeňského kraje 1569/1570

Střela z Rokyc, rytířský a panský rod

- *David* [z. kol. 1584], na Cerhenicích, hejtman kouřimského kraje za rytířský stav 1574/1575

- *Purkart* [z. po 1622], na Cerhenicích, Krucemburku [= Křížová] a Štěpánově, hejtman chrudimského kraje za panský stav 1613/1614, 1615/1616

- *Štěpán* [z. 9.12.1593], na Křivsoudově, hejtman čáslavského kraje za rytířský stav 1571/1572, 1589/1590 (doplněn)

Sviták z Landštejna, panský rod

- *Vilém* [14.5.1612], na Krašově, Sosni, Brloze, JMC rada, hejtman rakovnického kraje 1572/1573, 1574/1575, 1576/1577, 1581/1582, 1589/1590, 1593/1594, 1596/1597, hejtman podbrdského kraje 1597/1598, hejtman rakovnického kraje 1598/1599 (škrtnut), hejtman podbrdského kraje 1599/1600, 1600/1601, hejtman rakovnického kraje 1603/1604, 1605/1606

ze Šelmberka a z Kosti, panský rod

- *Jan* [z. 12.10.1597], na Mrači, hejtman kouřimského kraje 1568/1569

- *Zikmund* [z. 1581], na Chocni a Vrchovině, hejtman chrudimského kraje 1569/1570, 1573/1574 (doplněn), 1575/1576

Škopek z Bílých Otradovic, rytířský rod

- *Jan* [z. 1583], na Pecce, hejtman hradeckého kraje 1567/1568

Šlejnic ze Šlejnic, panský rod

- *Haugolt* [z. kol. 1570], na Tolštejně a Lovosicích, hejtman litoměřického kraje 1568/1569

Šlik z Holejče hrabě z Pasounu a z Lokte, panský rod

- *Jáchym Ondřej* [n. 9.9.1569, z. 21.6.1621], na Svijanech, JMC rada, hejtman boleslavského kraje 1612/1613

- *Jan Albín (Albín)* [n. 1579, z. po 1628], na Doupově, hejtman žateckého kraje 1612/1613

- *Kryštof*, na Falknově [= Sokolov] a Doupově [z. 18.5.1615], hejtman žateckého kraje 1588/1589, 1593/1594 (doplněn), 1597/1598, 1599/1600 (škrtnut)

- *Mořic* [n. 1.4.1524, z. 9.12.1578], na Plané, hejtman plzeňského kraje 1573/1574

Šlovský ze Šlovic, rytířský rod

- *Kryštof* [z. 1609], na Olešné, hejtman rakovnického kraje 1574/1575, 1576/1577, 1581/1582, 1583/1584, 1590/1599 (škrtnut), 1600/1601, 1606/1607

Španovský (Spanowsky) z Lisova, rytířský a panský rod

- *Jáchym starší* [z. 1635], na Loutkově, hejtman bechyňského kraje za panský stav 1608/1609, 1610/1611
- *Jan* [z. 1583], na Pacově, hejtman bechyňského kraje za rytířský stav 1578/1579
- *Mikuláš (Niclas)* [z. asi 1617], na Pacově a Vožici [= Mladá Vožice], hejtman bechyňského kraje za rytířský stav 1604/1605, 1609/1610, 1611/1612

Špetle z Janovic, panský rod

- *Burjan* [z. 1596], na Morašicích, hejtman chrudimského kraje 1572/1573
- *Jetřich* [z. po 1566], na Břežanech [= Dolní Břežany], hejtman kouřimského kraje 1563/1564?

Štampach ze Štampachu, rytířský rod

- *Asman starší* [z. 1658], na Sedčicích a Holoticích [= Holetice], hejtman žateckého kraje 1613/1614
- *Brikcí* [z. po 1615], na Kněžicích, Oplotech a Minicích, hejtman žateckého kraje 1610/1611, 1614/1615
- *Hendrych* [z. 1586/1587], na Hostivici, hejtman slánského kraje 1573/1574 (škrtnut), 1578/1579, 1583/1584
- *Matyáš/Matyáš starší* [z. 1615], na Srbči a Kornhauze [= Mšec], JMC rada, hejtman slánského kraje 1593/1594, 1597/1598, 1599/1600, 1604/1605, 1606/1607, 1608/1609, 1610/1611 (doplněn)
- *Mikuláš* [z. 1584], na Velikém Stroupci [= Stroupeč], hejtman žateckého kraje 1576/1577, 1578/1579
- *Václav* [n. 1567, z. 1658], na Valči, Skytalech a Červeném Hrádku, hejtman žateckého kraje 1609/1610, 1616/1617
- *Volf Žoldán* [z. před 1610], na Velkém Chuderově [= Chuderov], hejtman litoměřického kraje 1597/1598 (doplněn)

Štensdorf ze Štensdorfu, rytířský rod

- *Kašpar* [z. po 1607], na Miroticích, hejtman žateckého kraje 1603/1604

ze Šternberka viz též **Holický ze Šternberka**

ze Šternberka (von Sternbergk), panský rod

- *Ferdinand* [z. 1590], na Plánici, hejtman plzeňského kraje 1590/1591 (škrtnut)
- *Jan* [z. 1578], na Konopišti, hejtman kouřimského kraje 1565/1566?, 1573/1574, 1575/1576
- *Štěpán Jiří (Štefan Jiří/Stefan)* [z. 1625], na Voticích, Postoloprtech, JMC rada, komorník a hejtman lén německých koruny české, hejtman kouřimského kraje 1593/1594, hejtman žateckého kraje 1609/1610, 1611/1612
- *Zdeněk* [z. 1575], na Sedlci [= Sedlice], hejtman prácheňského kraje 1563/1564?, 1565/1566?

Štítný ze Štítného, rytířský rod

- *Prokop* [z. 1577], na Moračicích/Morašicích [= Morašice], hejtman chrudimského kraje 1567/1568, 1569/1570, 1576/1577

Štubenberger ze Štubenberku (Stubenberger, Štumberger ze Štumberku, Štubenbergár ze Štubenberku), panský rod

- *Rudolf* [z. 1620], na Novém Městě/ Novém Městě Hradišti nad Metují [= Nové Město nad Metují], dědičný šenk knížectví Štýrského a JMC komorník, hejtman hradeckého kraje 1598/1599, 1608/1609 (škrtnut), 1610/1611 (škrtnut), 1611/1612, 1614/1615, 1616/1617

ze Švamberka (von Schwamberg), panský rod

- *Hendrych* [z. 19.1.1574], na Přimdě, hejtman plzeňského kraje 1568/1569
- *Jan Erazim* [z. 1580], na Boru, hejtman plzeňského kraje 1575/1576
- *Jan Jiří* [n. 21.1.1548, resp. 1555, z. 15.4.1617], na Třeboni, JMC rada, hejtman vltavského kraje 1597/1598, hejtman bechyňského kraje 1612/1613
- *Jan Šebestyán* [z. 7.1.1615], na Švamberce [= Krasíkov], Sřebli [= Třebel], Bezdruzicích, Gutštejně a Mynichsfeldu [= Mnichovství], hejtman plzeňského kraje 1609/1610, 1613/1614
- *Jan Vilém (Hans Vilém)* [z. 11.9.1590], na Boru, hejtman plzeňského kraje 1588/1589
- *Kryštof* [z. 17./26.6.1582], na Milivském klášteře/Milivšti/klášteře Milivským [= Milevsko], Orlíku [= Orlík nad Vltavou], hejtman bechyňského kraje 1565/1566?, 1568/1569, 1572/1573, hejtman prácheňského kraje 1574/1575, hejtman bechyňského kraje 1576/1577
- *Petr* [z. 24.6.1575], na Ronšperce [= Poběžovice], hejtman plzeňského kraje 1567/1568
- *Petr (Jiří Petr/Peter)* [n. 1577/1581, z. 24.9.1620], na Ronšperce [= Poběžovice], Třeboni, Nových Hradech, Libějovicích, Rožmberku [= Rožmberk nad Vltavou], JMC rada, hejtman

plzeňského kraje 1605/1606, 1607/1608, 1611/1612, 1615/1616, hejtman bechyňského kraje 1616/1617

Švihovský z Rýzmburka a ze Švihova, panský rod

- *Ferdinand* [z. 1595], na Dobříši, hejtman podbrdského kraje 1563/1564?
- *Fridrich* [z. 1629], na Nalžanech [= Nalžovy], Neprochovech a Přešticích, JMC rada, hejtman prácheňského kraje 1599/1600, 1602/1603, 1604/1605, 1606/1607, 1608/1609
- *Karel* [z. 1593], na Horažďovicích, hejtman prácheňského kraje 1590/1591
- *Theobald* [z. 1.12.1616], na Horažďovicích, JMC kraječ, hejtman prácheňského kraje 1596/1597, 1598/1599
- *Václav* [z. 20.6.1587], na Horažďovicích, hejtman prácheňského kraje 1568/1569

Talacko z Ještětic, rytířský rod

- *Adam* [z. 1611], na Řestokách, hejtman chrudimského kraje 1606/1607, 1610/1611 (škrtnut)
- *Jindřich* [z. po 1579], na Řestokách, hejtman chrudimského kraje 1568/1569 (škrtnut), 1571/1572, 1578/1579
- *Václav* [z. 1591], na Žestokách [= Řestoky], hejtman chrudimského kraje 1578/1579

z Talmberka, panský rod

- *Fridrich* [z. 13.10.1643], na Jankově, hejtman bechyňského kraje 1614/1615
- *Jan* [n. kol. 1574, z. 1651], na Smilkově, hejtman vltavského kraje 1605/1606, 1607/1608
- *Jiří* [n. 1578, z. 1623], na Jankově a Nemyšli, JMC rada, hejtman kouřimského kraje 1599/1600, 1602/1603, hejtman vltavského kraje 1609/1610
- *Vilém* [z. kol. 1587], na Jankově, hejtman kouřimského kraje 1578/1579

Trčka z Lípy, rytířský a panský rod

- *Ferdinand* [z. 6.4.1577], na Novém Želivě/Želivě [= Želiv], JMC rada, hejtman bechyňského kraje za rytířský stav 1563/1564?, hejtman čáslavského kraje za rytířský stav 1568/1569
- *Jan Rudolf* [n. asi 1557, z. 29.9.1634], na Veliši, Kumburku, Světlé nad Sázavou, Lipnici [= Lipnice nad Sázavou], Opočně, JMC rada, komorník, hejtman hradeckého kraje za panský stav 1602/1603, 1604/1605, hejtman čáslavského kraje za panský stav 1605/1606, hejtman hradeckého kraje za panský stav 1612/1613

- *Jaroslav* [z. 13.6.1588], na Ledči [= Ledeč nad Sázavou] a Opočně, hejtman čáslavského kraje za panský stav 1572/1573, 1575/1576, 1581/1582, 1583/1584, 1588/1589

- *Maximilián* [z. 1597], na Světlé nad Sázavou, Ledči [= Ledeč nad Sázavou], JMC rada, hejtman čáslavského kraje za panský stav 1593/1594 (škrtnut), 1596/1597

- *Vilém* [z. 22.10.1569], na Veliši, hejtman hradeckého kraje za panský stav 1563/1564?

Trmal z Toušic, rytířský rod

- *Havel* [z. 1581], na Tmani, hejtman podbrdského kraje 1578/1579

Týřovský z Ensidle, panský rod

- *Jakub Hendrych* [z. 1618], hejtman rakovnického kraje 1610/1611

- *Jan* [z. 1615], na Hřebečnicích, Skryjích, Kříči [= Chříč], Dubňanech/Dubjanech [= Dubjany], Březsku, hejtman rakovnického kraje 1583/1584, 1590/1591, 1597/1598, 1600/1601, 1602/1603, 1604/1605, hejtman podbrdského kraje 1603/1604, hejtman rakovnického kraje 1606/1607, 1609/1610, 1615/1616

- *Jošt* [z. 1574], na Týřově, hejtman rakovnického kraje 1568/1569

Údrcký z Údrče, rytířský rod

- *Jan* [z. po 1608], hejtman rakovnického kraje 1607/1608

- *Jiřík* [z. kol. 1620], na Třebívlicích, hejtman litoměřického kraje 1610/1611, 1614/1615

z Újezdce a z Kúnic, panský rod

- *Fridrich* [z. po 1595], na Rysmburce [= Rýzmburk], hejtman hradeckého kraje 1593/1594

- *Jindřich* [z. po 1587], hejtman hradeckého kraje 1575/1576

- *Záviš Jilemnický* [z. před 1577], na Jilemnicích [= Jilemnice], hejtman hradeckého kraje 1568/1569, 1574/1575

Újezdecký z Červeného Újezdce, rytířský rod

- *Šebestyán* [z. 1619], na Modřovicích [= Modřejovice], hejtman rakovnického kraje 1613/1614, 1616/1617

z Valdštejna, panský rod

- *Adam mladší* [n. 1569, z. 24.8.1638], na Hrádku nad Sázavou [= Komorní Hrádek] a Lovosicích, JMC rada a komorník, hejtman litoměřického kraje 1600/1601, 1603/1604

- *Adam starší* [z. 26.2.1615], na Žehušicích, JMC rada a měst králové české podkomoří, hejtman čáslavského kraje 1599/1600, 1604/1605, 1606/1607, 1608/1609, 1610/1611 (doplněn), 1614/1615
- *Hanibal* [n. 1576, z. 21.4.1622], na Hostinném a Heřmanovém Zejřě [= Rudník], hejtman hradeckého kraje 1606/1607
- *Henyk (Hynek)* [n. 1568, z. 1623], na Dobrovici/Doubravici [= Dobrovice], hejtman boleslavského kraje 1599/1600 (škrtnut), 1606/1607
- *Jan mladší/Jan starší (Jan starší Kyšperský)* [z. 1599], na Jičíněvsi, Kyšperce [= Letohrad], hejtman hradeckého kraje 1571/1572, 1588/1589, 1590/1591 (doplněn), 1596/1597
- *Jan Kryštof* [n. 1577, z. 15.4.1616], na Hostinném a Rochově, hejtman hradeckého kraje 1607/1608, 1609/1610, 1613/1614, 1615/1616
- *Jindřich* [z. 21.4.1600], na Olešnici [= Dolní Olešnice - Nové Zámky], hejtman hradeckého kraje 1599/1600 (doplněn)
- *Jindřich* [n. 1517, z. 9.12.1579], na Dobrovici, hejtman boleslavského kraje 1569/1570 (doplněn), 1571/1572, 1573/1574, 1576/1577
- *Jiří* [n. 1519, z. 17.5.1584], na Hostinném, hejtman hradeckého kraje 1573/1574 (škrtnut), 1583/1584
- *Karel* [n. 1549, z. 18.5.1604], na Hostinném a Miletíně, hejtman hradeckého kraje 1597/1598, 1599/1600 (škrtnut)
- *Vilém* [z. 24.2.1595], na Heřmanicích, hejtman hradeckého kraje 1578/1579, 1581/1582, 1589/1590
- *Zdeněk* [z. 1580], na Sobčicích, hejtman hradeckého kraje 1572/1573
- *Zdeněk* [z. 1574], na Štěpanicích, hejtman hradeckého kraje 1565/1566?, 1567/1568, 1569/1570, 1573/1574 (doplněn)

Valkoun z Adlaru, rytířský rod

- *Bohuchval* [z. 1653], na Štáfě [= Zlonice], Račiněvsi a Poštovicích, JMC rada, hejtman slánského kraje 1616/1617
- *Zikmund* [z. 1571/1572], na Červeném Hrádku, hejtman vltavského kraje 1567/1568

Vamberský z Rohatec, rytířský rod

- *Šťastný* [z. před 1618], na Tmani, Louníně, hejtman podbrdského kraje 1603/1604, 1605/1606, 1607/1608, 1610/1611 (škrtnut), 1612/1613

Vančura z Řehnic, rytířský rod

- *Jiřík* [z. 1610], na Studenci [= Studénka], hejtman boleslavského kraje 1596/1597, 1598/1599, 1605/1606, 1607/1608, 1609/1610, 1610/1611
- *Mikuláš* [z. 1582], na Jiřicích, hejtman kouřimského kraje 1565/1566?, 1572/1573

Varlejš z Bubna, rytířský rod

- *Václav* [z. 1621], na Zvíkovci, hejtman rakovnického kraje 1615/1616

z Vartmberka, panský rod

- *Hendrych* [z. 7.3.1604], na Kamenici [= Česká Kamenice] a Zvířeticích, dědičný šenk království českého, hejtman litoměřického kraje 1571/1572, 1573/1574, 1588/1589, hejtman boleslavského kraje 1593/1594 (doplněn), hejtman litoměřického kraje 1597/1598 (škrtnut)
- *Jan* [z. 3.1.1595], na Novém Zámku [= Zahrádky], hejtman litoměřického kraje 1567/1568, 1583/1584
- *Karel* [n. 1553, z. 1612], na Skále/Skalách [= Hrubá Skála] a Rohozci [= Hrubý Rohozec], JMC rada, hejtman boleslavského kraje 1599/1600 (doplněn), 1603/1604, 1605/1606, 1607/1608
- *Kryštof* [z. asi 1591], na Kralovicích [= Horní Kralovice], hejtman čáslavského kraje 1574/1575
- *Zdeněk* [z. po 1582], na Buštěhradě, hejtman slánského kraje 1573/1574 (škrtnut)

Velemyský z Velemyšlovsi, rytířský rod

- *Adam* [z. 1609], na Olbramovicích, hejtman vltavského kraje 1598/1599, 1600/1601, 1602/1603, 1606/1607
- *Bernart* [z. kol. 1590], na Týnci [= Týnec nad Sázavou], hejtman vltavského kraje 1578/1579, 1590/1591
- *Jan* [z. kol. 1570], na Týnci nad Sázavou, hejtman vltavského kraje 1569/1570
- *Maxmilián* [z. 1615], na Obděnicích, hejtman vltavského kraje 1612/1613
- *Mikuláš*, na Týnci [= Týnec nad Sázavou], hejtman vltavského kraje 1565/1566?

Vencelík z Vrchovišť, rytířský rod

- *Jindřich* [z. po 1588], na Včelnici [= Nová Včelnice], hejtman bechyňského kraje 1567/1568, 1574/1575

- *Zikmund Matěj* [z. 1623], na Kamenici [= Kamenice nad Lipou], hejtman bechyňského kraje 1613/1614

Věžník z Věžník, rytířský rod

- *Václav* [z. 1603], na Věžnicích, hejtman kouřimského kraje 1590/1591, 1596/1597, 1599/1600

- *Václav* [z. kol. 1628], na Třebešicích a Břeňovicích [= Bořeňovice], hejtman kouřimského kraje 1613/1614

Vchynský ze Vchynic, rytířský rod / **ze Vchynic a z Tetova**, panský rod

- *Jaroslav* [z. 23.11.1611], na Krakovci, místokomorník království českého, hejtman rakovnického kraje za panský stav 1598/1599

- *Jiří* [z. po 1623], na Blšanech, Krakovci, hejtman žateckého kraje za panský stav 1599/1600 (doplněn), hejtman rakovnického kraje za panský stav 1613/1614

- *Racek/Radslav/Radslav Dlask* [z. 1619], na Petrovicích, hejtman rakovnického kraje za rytířský stav 1567/1568, 1569/1570, 1571/1572, 1573/1574, 1575/1576; *Radslav*, Doubravské Hoře a Teplici [= Teplice], hejtman litoměřického kraje za panský stav 1597/1598 (doplněn)

- *Václav Dlask* [z. 1570], hejtman rakovnického kraje za rytířský stav 1571/1572 (škrtnut)

Vidršpergár z Vidršperka, rytířský rod

- *Bohuslav*, na Mutěnině, hejtman plzeňského kraje 1563/1564?

- *Jan* [z. po 1621], na Týnci, hejtman plzeňského kraje 1608/1609

Víta ze Rzavého, rytířský rod

- *Bohuslav nejstarší* [z. 1631], na Záhoří [= Červené Záhoří], hejtman bechyňského kraje 1616/1617

- *Víta* [z. 19.9.1580], na Stádlci, hejtman bechyňského kraje 1565/1566?, 1576/1577

Vlinský ze Vliněvsi, rytířský rod

- *Jindřich* [z. 1576], na Liblicích, hejtman boleslavského kraje 1567/1568

Voděradský z Hrušova, rytířský rod

- *Jiřík* [z. 20.10.1580], na Dobřeni, hejtman kouřimského kraje 1568/1569

- *Václav* [z. 19.4.1606], na Dobřeni, hejtman kouřimského kraje 1598/1599 (doplněn)

Vodkolek z Újezdce viz Odkolek z Újezdce

Vojkovský z Milhostic a z Vojkova, rytířský rod

- *Kryštof* [z. po 1615], na Voračicích, hejtman vltavského kraje 1599/1600
- *Mikuláš* [z. 1591], na Osečanech, hejtman vltavského kraje 1588/1589

Vostrovec z Kralovic viz Ostrovec z Kralovic

Vratislav (Wratislaw) z Mitrovic, rytířský a panský rod

- *Hertvík (Hertwig)* [z. po 1623], hejtman podbrdského kraje za panský stav 1611/1612
- *Jan/Jan starší* [z. 1581], na Skříplí, hejtman podbrdského kraje za rytířský stav 1567/1568, 1573/1574, 1574/1575 (škrtnut)
- *Jiřík starší* [z. před 1611], na Humburcích, Jeřicích, hejtman hradeckého kraje za rytířský stav 1597/1598, 1599/1600, 1606/1607 (škrtnut)
- *Jiřík* [z. 12.10.1615], na Zvířeticích, JMC rada, hejtman boleslavského kraje za rytířský stav 1614/1615
- *Kryštof* [z. 1612], na Lochovicích, JMC rada, hejtman podbrdského kraje za rytířský stav 1596/1597
- *Ladislav* [z. po 1624], na Nelžejovicích [= Nalžovice], hejtman vltavského kraje za rytířský stav 1614/1615
- *Mikuláš* [z. po 1589], na Osovci, v Kníně [= Nový Knín], hejtman podbrdského kraje za rytířský stav 1563/1564?, 1575/1576
- *Václav mladší* [z. po 1612], na Litni, hejtman podbrdského kraje za rytířský stav 1600/1601, 1604/1605
- *Václav starší* [n. 1576, z. 22.11./12.1635], na Starém Kníně [= Nový Knín], hejtman podbrdského kraje za rytířský stav 1615/1616
- *Vratislav mladší* [z. po 1607], na Mníšku [= Mníšek pod Brdy] a Zálezlích, hejtman podbrdského kraje za rytířský stav 1597/1598, 1599/1600
- *Vratislav starší* [z. 1600], na Všeradicích, hejtman podbrdského kraje za rytířský stav 1588/1589, 1590/1591, 1593/1594, 1598/1599

- *Zdeněk* [z. 1641], na Mníšku [= Mníšek pod Brdy], hejtman podbrdského kraje za panský stav 1616/1617

Vrchotický z Loutkova, rytířský rod

- *Ctibor starší/Ctibor nejstarší* [z. asi po 1622], na Přestavlcích, hejtman vltavského kraje 1613/1614, 1616/1617

- *Mikuláš* [z. před 1577], na Vrchoticích, hejtman vltavského kraje 1563/1564?

z Vrtby, panský rod

- *Jan* [z. 1616], na Červeném Hrádku/Hrádku Červeném [= Červený Hrádek] hejtman vltavského kraje 1588/1589, 1597/1598 (škrtnut), 1598/1599 (škrtnut), 1600/1601, 1603/1604

- *Jan Hroznata* [z. kol. 1631], na Jindřichovicích, hejtman plzeňského kraje 1614/1615

- *Sezima* [z. 6.3.1648], na Janovicích [= Vrchotovy Janovice], Oulehli [= Úloh], Křešicích, JMC rada, hejtman vltavského kraje 1606/1607, 1608/1609, 1610/1611 (škrtnut), 1613/1614, 1615/1616

- *Václav* [z. kol. 1598], na Jindřichovicích, hejtman plzeňského kraje 1598/1599 (škrtnut)

Vřesovec z Vřesovic a z Doubravské Hory, rytířský rod

- *Jan* [z. 26.3.1605], na Podsedicích, hejtman litoměřického kraje 1583/1584

- *Šebestyán* [z. 25.8.1596], na Touchovicích, hejtman žateckého kraje 1572/1573, 1575/1576

- *Václav* [n. 1532, z. 18.6./19.7.1583], na Byšicích, hejtman boleslavského kraje 1565/1566?

- *Volf/Volf starší* [z. 9.12.1634], na Nových Hradech [= Nový Hrad], Lipenci a Touchovicích, hejtman žateckého kraje 1612/1613, 1615/1616

z Vřesovic viz Brozanský Vřesovec z Vřesovic, Dlažimský Vřesovec z Vřesovic,

Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic

Zádubský (Zadubsky) ze Šontálu, rytířský rod

- *Vojtěch (Adalbert)* [z. 1619-1620], hejtman plzeňského kraje 1611/1612

Zachař z Pašiněvsi, rytířský rod

- *Zachař* [z. 1583], v/na Jeřicích, hejtman hradeckého kraje 1574/1575, 1578/1579

Zajíc z Házmburka, panský rod

- *Jan Zbyněk* [z. 1616], na Budyni [= Budyně nad Ohří] a Mšeném [= Mšené-Lázně], JMC rada, hejtman slánského kraje 1593/1594, 1596/1597, 1598/1599, 1599/1600, hejtman litoměřického kraje 1604/1605, hejtman slánského kraje 1605/1606, hejtman litoměřického kraje 1607/1608, hejtman slánského kraje 1609/1610
- *Jiřík* [z. 1580], na Mšeném [= Mšené-Lázně] a klášteře svaté Dobrotivé [= Ostrov], hejtman podbrdského kraje 1574/1575 (doplněn)
- *Mikuláš* [z. 23.3.1585], na Budyni [= Budyně nad Ohří], hejtman slánského kraje 1574/1575, 1581/1582, 1583/1584
- *Václav* [z. 31.1.1578], na Strakonících, dědičný truksas Království českého a nejvyšší mistr převorství téhož království, hejtman prácheňského kraje 1569/1570

Zapský ze Zap, rytířský rod

- *Zikmund* [z. 28.4.1606], na Průhonicích, hejtman kouřimského kraje 1605/1606

Záruba z Hustířan, rytířský a panský rod

- *Bohuslav* [z. 1591], na Plese, hejtman hradeckého kraje za rytířský stav 1583/1584
- *Karel* [n. 1570, z. 1619], na Cerekvicích [= Cerekvice nad Bystřicí] a Radimi, JMC kraječ, hejtman chrudimského kraje za panský stav 1604/1605
- *Václav/ Václav starší* [z. 1610], na Žumberce a Nasavrcích, hejtman chrudimského kraje za panský stav 1602/1603, 1605/1606, 1607/1608
- *Zdeněk* [z. před 1570], na Cerekvici [= Cerekvice nad Bystřicí], hejtman hradeckého kraje za rytířský stav 1568/1569

Zejdlic ze Šenfeldu, rytířský a panský rod

- *Jiřík* [z. asi 1572], na Zvoleněvsi, hejtman slánského kraje za rytířský stav 1567/1568
- *Ladslav* [z. po 1632], na Encovanech, JMC rada, hejtman litoměřického kraje za panský stav 1615/1616

Zilvár ze Silbrštejna a z Pilníkova, rytířský rod

- *Adam* [z. 5.2.1597], na Třebnouševsi a Žirči, hejtman hradeckého kraje 1593/1594

Zrinský hrabě ze Serynu (ze Serynu), panský rod

- *Jan* [n. 1565, z. 24.2.1612], na Rožmberku [= Rožmberk nad Vltavou], JMC mundšenk, hejtman bechyňského kraje 1604/1605

Žákavec ze Žákavy, rytířský rod

- *Jindřich* [z. 1590], na Jivjanech, hejtman plzeňského kraje 1568/1569, 1574/1575

Žampach z Potštejna, panský rod

- *Václav*, hejtman chrudimského kraje 1607/1608 – jde o chybu v seznamu. Správně má být Václav Záruba z Hustířan

Žďárský ze Žďáru, rytířský rod

- *Ctibor Tiburcí (Tiburcí)* [z. 6.4.1615], na Kladně, JMC rada a hejtman Menšího Města pražského, hejtman slánského kraje 1581/1582, 1589/1590, 1603/1604, 1605/1606

- *Gothart Florián* [n. 1542, z. 16.9.1604], na Červeném Újezdci [= Červený Újezd], Malíkovcích, Jenči, JMC rada, hejtman slánského kraje 1596/1597, 1598/1599, 1600/1601, 1602/1603

- *Jiřík* [z. kol. 1574], na Kladně, hejtman slánského kraje 1571/1572, 1573/1574 (doplněn)

- *Václav* [n. 1525, z. 1595], na Žďáru, hejtman žateckého kraje 1574/1575, 1581/1582, 1583/1584, 1589/1590

ze Žerotína (von Zierothin), panský rod

- *Kašpar Melichar (Kašpar/Caspar)* [z. kol. 1628], na Kolíně, Nových Dvorech a Ovčárech, JMC kraječ, hejtman kouřimského kraje 1583/1584, 1590/1591, hejtman čáslavského kraje 1597/1598, 1600/1601, 1602/1603, 1607/1608, 1610/1611 (škrtnut), 1611/1612, 1613/1614, 1616/1617 (doplněn)